Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

RVO Monitor Wind op Land 2015

Derde editie, maart 2016

in opdracht van het Kernteam Wind op Land

Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal ondernemen

Datum: maart 2016
Status: Definitief

Inhoud

Inleiding **3**

Totaaloverzicht, samenvatting en conclusies RVO **3**

Verantwoording **9**

Bijlagen **14**

Bijlage: Toelichting op provinciale overzichten 15

Bijlage: Toelichting bij het Afwegingskader 16

Bijlage: Het Spoorboekje Rijk-IPO/provincies 18

Bijlage: Provinciale overzichten 19

FLEVOLAND 20
GRONINGEN 25
ZUID-HOLLAND 30
NOORD-HOLLAND 37
ZEELAND 42
FRYSLÂN/FRIESLAND 45
NOORD-BRABANT 49
DRENTHE 54
GELDERLAND 58
LIMBURG 62
OVERIJSSEL 66
UTRECHT 70

Colofon **73**

Inleiding

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voert in opdracht van het Kernteam Wind op Land (kernteam) de Monitor Wind op Land uit. In dit kernteam zijn de volgende partijen vertegenwoordigd: het ministerie van Economische Zaken, het ministerie van Infrastructuur en Milieu, IPO/provincies, de Nederlandse Windenergie associatie NWEA, De Vereniging van Nederlandse Gemeenten VNG, Netbeheer Nederland, de verenigde Natuur- en Milieuorganisaties (Stichting Natuur & Milieu en provinciale natuur- en milieufederaties) en RVO.
Eenmaal per jaar rapporteert RVO aan het kernteam over de voortgang en knelpunten in de planning en realisatie van 6.000 MW windenergie op land in 2020. De opzet van deze monitor is daartoe vooraf afgestemd met het kernteam. Met betrekking tot deze doelstelling zijn begin 2013 afspraken gemaakt tussen Rijk en IPO/provincies[1], die bestuurlijk zijn uitgewerkt in de volgende drie prestatieafspraken:

Prestatieafspraak 1
De eerste prestatieafspraak is dat, iedere provincie, uiterlijk 30 juni 2014, voor haar deel van de 6.000 MW (provinciale taakstelling), de ruimte planologisch moet hebben vastgelegd in provinciale structuurvisies.

Prestatieafspraak 2
De tweede prestatieafspraak is dat, de provincies en het Rijk zich actief zullen inspannen om de initiatieven voor windenergie die bijdragen aan hun provinciale taakstelling, te ontwikkelen door op tijd te starten met de benodigde mer-procedures, vergunningprocedures, bestemmingsplanprocedures / inpassingsplan procedures en coördinatieregelingen. Dit met het doel uiterlijk op 1 januari 2018 te starten met de bouw van de grootschalige windturbineparken.

Prestatieafspraak 3
De derde prestatieafspraak is dat het Rijk en de provincies de voorwaarden die noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van windparken in de door de provincies aangewezen gebieden regelen. Hiertoe is een kernteam geformeerd van Rijk, provincies en brancheorganisatie dat zich richt op de voortgang van de prestatieafspraken en het oplossen van knelpunten. Onderwerpen die hieronder vallen zijn onder andere een wijziging in de SDE+ om voor windprojecten meer maatwerk te bieden en samen te werken aan draagvlak.

Uit bovenstaande blijkt de *gezamenlijke verantwoordelijkheid* van Rijk en provincies (en overige stakeholders) om de overeengekomen doelen tijdig te realiseren.

Doel van de monitor
Doel van de monitor is om een zo compleet, nauwkeurig en objectief mogelijk inzicht te geven in de voortgang van de afspraken tussen IPO en Rijk om in 2020 6.000 MW opgesteld vermogen aan windenergie gerealiseerd te hebben.
De monitor laat zien in hoeverre elke provincie ruimte voor ontwikkeling van windenergie planologisch heeft vastgelegd en geeft inzicht in actuele ontwikkelingen rond de toepassing van het ruimtelijke beleid. Daarnaast geeft het een beeld van de voortgang van projecten, de mogelijke knelpunten die optreden, de consequenties en benodigde c.q. getroffen maatregelen.
Het Kernteam heeft RVO ook verzocht een inschatting te maken ten aanzien van de (tijdige) haalbaarheid van de provinciale doelstellingen. Op basis van deze inzichten kan het kernteam acties benoemen en in gang zetten om tot oplossingen van grote knelpunten te komen.

Deze rapportage is geeft inzicht in de stand van zaken en verwachtingen voor 2020 op peildatum 31 december 2015 en is ook gericht op het informeren op hoofdlijnen van de leden van de Tweede Kamer over de voortgang van de energiedoelstellingen voor Windenergie op Land.

[1] Zie de Kamerbrief "Afspraken over wind op land met IPO " (nummer 33400-XII-54, d.d.31 januari 2013).

Samenvatting en conclusies RVO

Stand van zaken in Nederland eind 2015

Geïnstalleerd vermogen en capaciteit in ontwikkeling
De nationale opgave is 6.000 MW windvermogen op land operationeel in 2020. Eind 2015 stond in Nederland 2.950 megawatt (MW) aan productief vermogen windenergie op land opgesteld. Dit is goed voor ruim 49% van de landelijke doelstelling. Ten opzichte van de vorige editie van de Monitor 2014 is er netto 425 MW (+16,8%) aan geïnstalleerd vermogen bijgekomen[2]. Deze toename is groter dan ooit tevoren. Vooral de oplevering van een groot deel van Windpark NOP heeft hier aan bijgedragen.

In een aantal provincies heeft men reserveprojecten achter de hand voor als gaandeweg blijkt dat lopende projecten toch niet kunnen doorgaan. Het geïnstalleerde vermogen en alle geplande windparken telt op tot 6.288 MW. Daarmee is de extra geplande projectcapaciteit ten opzichte van de vorige monitor met 120 MW toegenomen tot 288 MW (4,8%) meer dan de afspraak tussen Rijk en provincies.

Resterende opgave
Er resteert voor Nederland een opgave van 3.050 MW tot aan de nationale doelstelling van 6.000 MW wind op land in 2020. De projecten die moeten voorzien in deze resterende opgave bevinden zich in verschillende planontwikkelingsfasen. Het Rijk en IPO/de provincies hebben een Spoorboekje ontwikkeld (zie bijlage), dat een indicatie geeft van de doorlooptijd in het voortraject tot en met realisatie van een project en de coördinatieregelingen die daarbij kunnen worden gebruikt.
Figuur 1 laat zien dat, ten opzichte van de situatie in 2014, door de geboekte voortgang in 2015 een groot deel van het geplande projectvermogen in procesfase verder vooruit richting realisatie is geschoven.

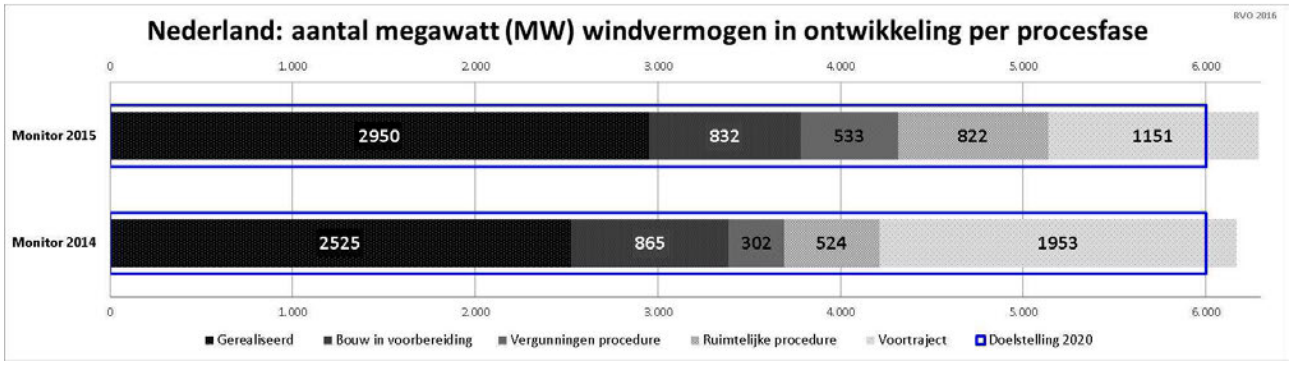

Figuur 1: Opgesteld en gepland vermogen in Nederland (RVO 2016)

Bouw(in voorbereiding): Van de *resterende opgave* voor Nederland (3.050 MW) is voor 832 MW aan projecten (ruim 27%) de bouw gestart dan wel in voorbereiding (SDE+ is toegekend). Van deze projecten is het (vrijwel) zeker dat deze tijdig kunnen worden gerealiseerd om bij te dragen aan de doelstelling voor 2020. Het betreft hier projecten waarvoor een herroepelijke vergunning is afgegeven. Toch leert de ervaring dat projecten binnen deze categorie in incidentele gevallen alsnog kunnen stagneren of blokkeren, bijvoorbeeld doordat de vergunning door de Raad van State wordt vernietigd en daardoor een deel van de planprocedure moet worden overgedaan.
In procedure: Het projectvermogen in procedure (vergunningen- en ruimtelijke procedure) is gestegen van 826 MW in de Monitor 2014 naar 1.355 MW eind 2015. Projecten waarvoor de ruimtelijke procedure in 2015 is gestart liggen qua planning op een kritisch maar haalbaar tijdschema voor 2020.
Voortraject: Van het totale projectvermogen dat eind 2015 nog in het voortraject is (1.151 MW), zal

[2] De peildatum voor het geïnstalleerd vermogen in de Monitor 2014 was 1/9/2014 en de bron CertiQ.

nog minimaal 863 MW moeten worden gerealiseerd om de nationale doelstelling voor 2020 te halen. Ten opzichte van de *resterende opgave* voor Nederland (3.050 MW) is dat aandeel geslonken van ruim 51% (1.786 MW) in de Monitor 2014 tot iets meer dan 28% aan het eind van 2015. Maar de resterende tijd om tot realisatie daarvan te komen is nu ook een jaar korter.

Beeld in de provincies
Wat betreft de doorloop in de procesfasen lopen de beelden per provincie flink uiteen.

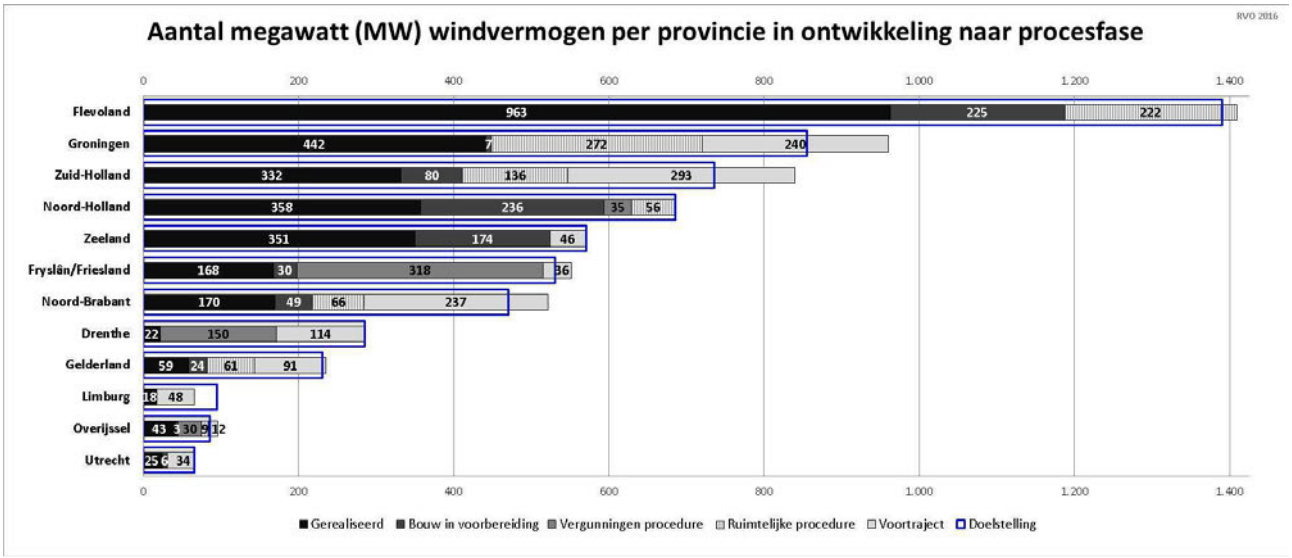

Figuur 2: Opgesteld en gepland vermogen per provincie (RVO 2016)

In Noord-Holland en Flevoland is al het voor het behalen van de doelstelling benodigde vermogen in procedure; er zijn geen benodigde projecten meer in het voortraject. In Fryslân/Friesland en Overijssel is dit deel relatief klein ten opzichte van de resterende doelstelling in deze provincies. Maar in een aantal andere provincies is een (aanzienlijk) deel van het *resterende projectvermogen* dat nodig is om hun doelstelling te halen nog in het voortraject: volledig in Limburg (48 MW[3]) en bijna geheel in de provincie Utrecht (34 MW); in Noord-Brabant (186 MW), Gelderland (90 MW), Zuid-Holland (293 MW) en Drenthe (114 MW) ligt dat rond de helft en in de provincie Groningen (240 MW) geldt dat voor circa eenderde van de nog resterende opgave.

Gericht versnellen waar mogelijk
Bovenstaande informatie heeft sec betrekking op de *procesfase* waarin de projecten zich bevinden. Voor alle provincies samen is er 863 MW aan projectvermogen nog niet in procedure genomen. Vanuit dat perspectief kan worden gesteld dat er in diverse provincies een flinke procesoptimalisatie nodig is om de projecten alsnog op schema van het Spoorboekje Rijk-IPO/provincies (bijlage) te krijgen.

Een aantal coöperatief geïnitieerde projecten, zoals De Grift bij Nijmegen en Kloosterlanden bij Deventer, laat zien dat het betrekken van burgers bij planontwikkeling in het voortraject en financiële participatie, zich kan "terugbetalen" doordat vergunningen procedures daarna soepeler kunnen verlopen.

Vanuit het Kernteam Wind op Land is in samenwerking met de provincies ingezet op het inzichtelijk krijgen van een nauwgezette planning per project, terugwerkend vanuit 2020. Waar uit de projectplanning blijkt dat projecten risico lopen pas na 2020 te worden gerealiseerd, kunnen gerichte afwegingen en keuzes worden gemaakt voor procesoptimalisatie.

[3] In Limburg ontbreekt bovendien 29,5 MW aan projectcapac te t.

Haalbaarheid van de opgave

RVO heeft een inschatting gemaakt van de mate van zekerheid dat de windparken in deze monitor in 2020 kunnen zijn gerealiseerd. Hiervoor heeft RVO het Afwegingskader ontwikkeld (bijlage). Bij de afweging of projecten redelijkerwijs productief zijn in 2020 heeft RVO, behalve de procesfase waarin projecten zich bevinden, ook andere projectkenmerken en (potentiële) knelpunten meegewogen. Voor elk project is in deze monitor een "projectstatus" aangegeven, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen projecten die (vrijwel) zeker in 2020 gerealiseerd zijn en projecten waarbij het op dit moment veel minder aannemelijk is dat deze tijdig gerealiseerd kunnen worden. Dit kan zijn omdat de ruimtelijke procedure nog moet starten of omdat er sprake is van (generieke) knelpunten die het project vertragen of blokkeren. Conform de monitor over 2014 zijn projecten ingedeeld naar 3 categorieën:

	Donkergrijs	**(Vrijwel) zeker**: naar verwachting gerealiseerd in 2020
	Grijs	**Mogelijk / deels**: kwetsbaar als gevolg van eventuele knelpunten en/of ten aanzien van benodigde doorlooptijd procedures
	Lichtgrijs	**(Zeer) onzeker /onduidelijk**: vraagt veel inspanning ten aanzien van doorlooptijd en/of als gevolg van eventuele knelpunten. Tevens bij gebundelde projecten waar RVO onvoldoende inzicht op projectniveau kan verkrijgen.

Figuur 3 laat zien dat de categorie projecten waarvan het (vrijwel) zeker is dat deze in 2020 zullen zijn gerealiseerd (donkergrijs), ten opzichte van de Monitor 2014, met 824 MW is toegenomen. Ten opzichte van de totale doelstelling is het minimaal benodigde deel van de *resterende opgave,* waarvan tijdige haalbaarheid door RVO als het meest kritisch wordt ingeschat (lichtgrijs), afgenomen van bijna 22% in 2014 naar minder dan 13% in 2015.

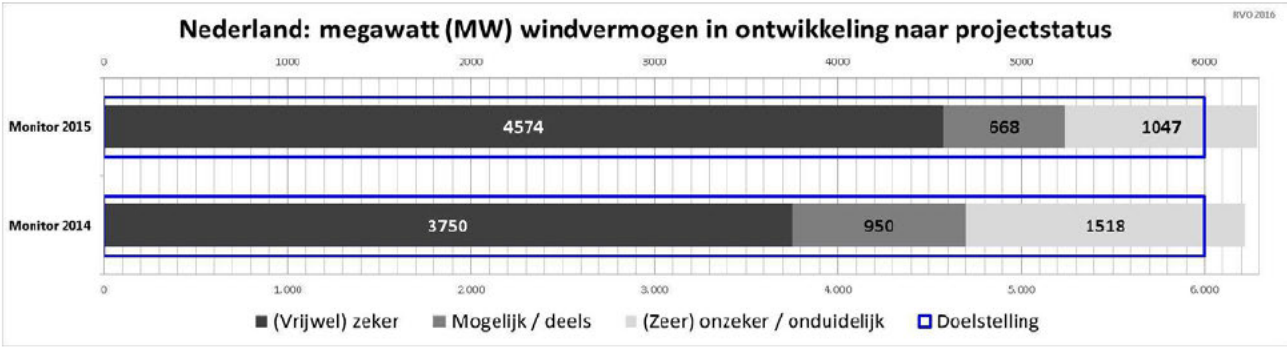

Figuur 3: Haalbaarheid realisatie van de in ontwikkeling zijnde projecten in 2020 (RVO 2016)

Op basis van de gegevens in deze monitor, concludeert RVO dat het (vrijwel) zeker is dat eind 2020 zo'n 4.574 MW windvermogen productief zal zijn in Nederland. Dit is goed voor 76% van de nationale doelstelling. Voor nog eens 668 MW (11%) is het aannemelijk dat dit productief kan zijn in 2020 maar dat dit deel van de projecten kwetsbaar blijft voor vertraging door knelpunten en/of benodigde doorlooptijd van alle procedures. Voor de resterende 13% (759 MW) geldt dat de projecten van alle betrokken partijen nog zeer veel inspanning vergt om knelpunten op te lossen en/of alle benodigde procedures versneld te kunnen gaan doorlopen. Het is volgens RVO (zeer) onzeker of dit deel van de projecten tijdig operationeel zal zijn. Soms kan door toepassing van de gemeentelijke of provinciale coördinatieregeling het tijdspad worden verkort.

Van het geïnstalleerd vermogen eind 2015 valt te verwachten dat een deel daarvan (voor 2020) zal worden verwijderd, zonder dat hier alternatieve windprojecten of -locaties voor in beeld komen[4]. Dit komt onder andere doordat de windturbines dan aan het eind van de (technische) levensduur zijn gekomen, ofwel dat het lokaal of regionaal beleid het niet (langer) toestaat of dat de regels daartoe te beperkend zijn. Er zijn ook exploitanten van projecten die na afloop van subsidieperiode kiezen voor verkoop van windturbines, veelal naar het buitenland, in plaats van door te gaan met exploiteren. Ook de huidige lage elektriciteitsprijs zal van invloed zijn op dergelijke beslissingen.

[4] RVO zal in overleg met het kernteam hier nadere analyse op uitvoeren. De uitkomsten worden verwerkt in de volgende editie van deze monitor.

Beeld in de provincies

Ook ten aanzien van tijdige haalbaarheid van de doelstelling geldt dat het beeld per provincie verschilt (Figuur 4).

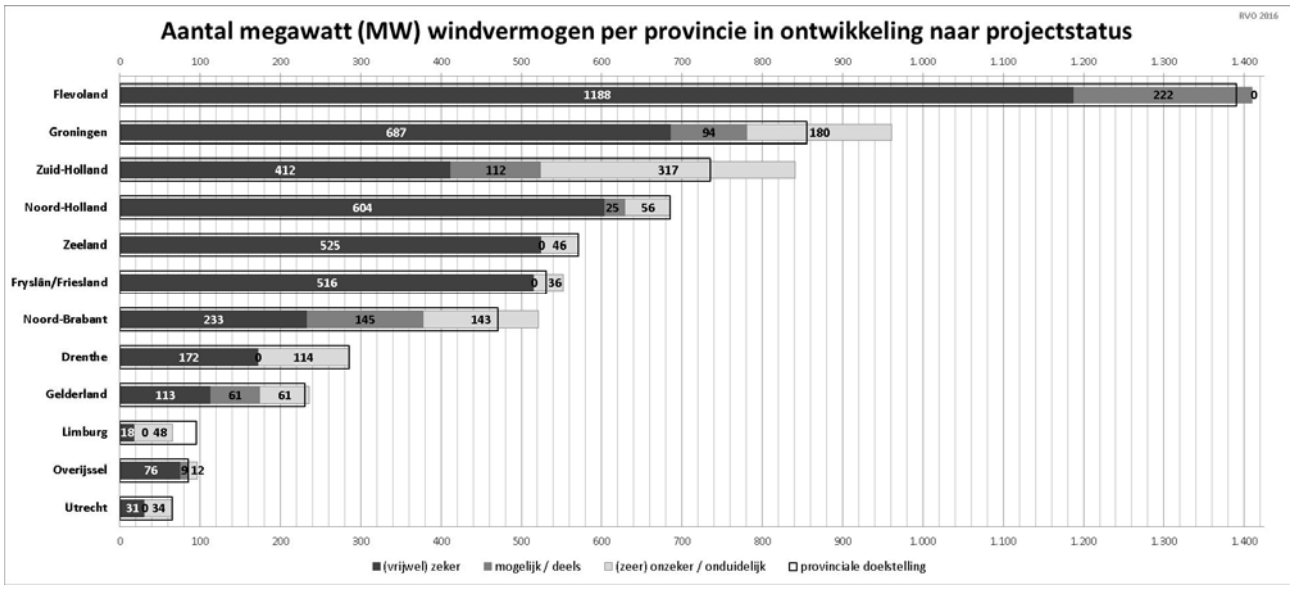

Figuur 4: Haalbaarheid realisatie van de in ontwikkeling zijnde projecten in 2020 per provincie (RVO 2016)

Voor Nederland als geheel geldt dat het voor 13% (759 MW) van de minimaal benodigde *resterende opgave* (zeer) onzeker dan wel onduidelijk is of het tijdig kan worden gerealiseerd.

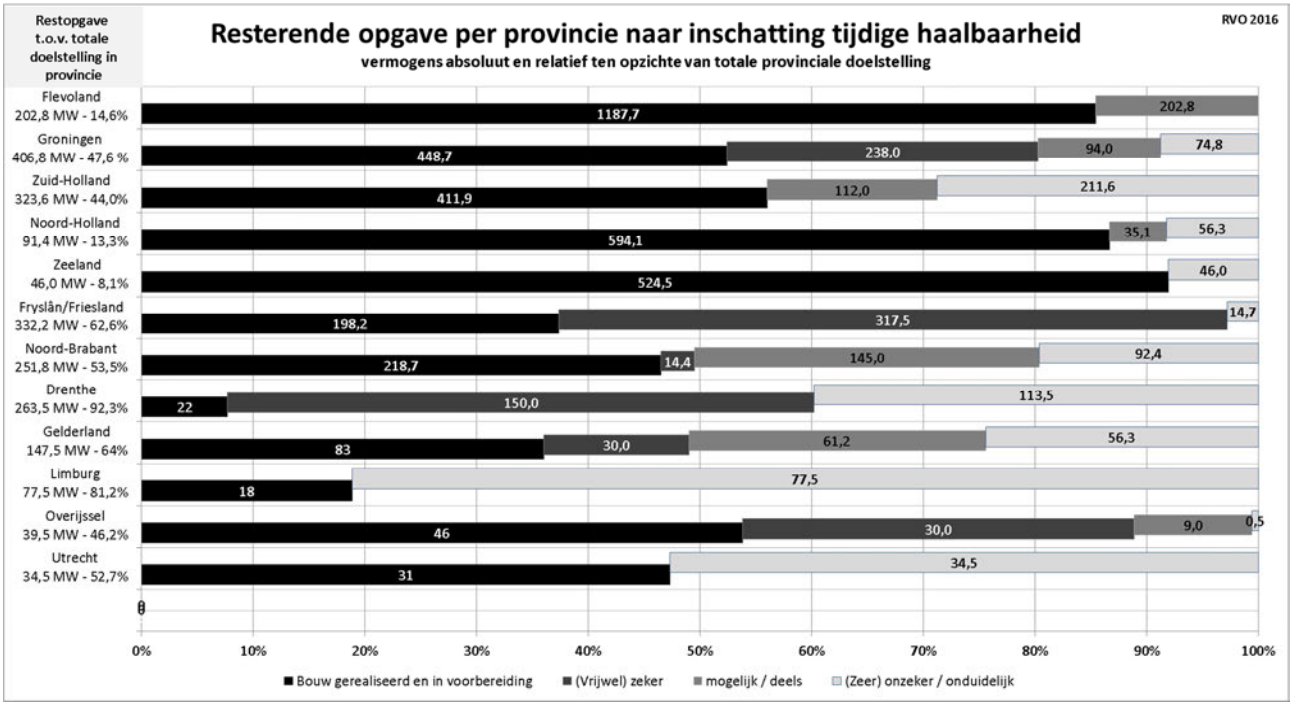

Figuur 5: Resterende opgave per provincie naar inschatting haalbaarheid tijdige realisatie in 2020 (RVO 2016)

Bovenstaande figuur laat zien dat in de provincies Flevoland, Overijssel en Fryslân/Friesland dit deel van de restopgave (lichtgrijs) tussen de 0% en 3% ligt. In de provincies Zeeland, Noord-Holland en Groningen ligt dat rond de 8,5% en scoort daarmee ook gunstiger dan het landelijk gemiddelde. Echter in Noord-Brabant, Gelderland, Zuid-Holland en Drenthe ligt dit meest kritische deel van de

restopgave (lichtgrijs) tussen de 20% en 40%. De provincies Utrecht en Limburg blijven in dit opzicht flink achter. Volgens inschatting van RVO is het voor 50% tot ruim 80% van de minimaal *benodigde restopgave* in deze provincies (zeer) onzeker of deze tijdig kan worden gerealiseerd.

Het Kernteam Wind op Land
Provincies en Rijk hebben in samenspraak een kernteam geformeerd voor het monitoren van de voortgang en het aankaarten en oplossen van knelpunten op weg naar realisatie van de afgesproken doelstelling. In dit kernteam zijn de volgende partijen vertegenwoordigd: het ministerie van Economische Zaken, het ministerie van Infrastructuur en Milieu, IPO/provincies, de Nederlandse Windenergie associatie NWEA, De Vereniging van Nederlandse Gemeenten VNG, Netbeheer Nederland, de verenigde Natuur- en Milieuorganisaties (Stichting Natuur & Milieu en provinciale natuur- en milieufederaties) en RVO.nl. Naar aanleiding van de Nationale Energie Verkenning (NEV) en evaluatie van het Energieakkoord in de borgingscommissie heeft het kernteam in samenwerking met de provincies generieke en regiospecifieke knelpunten in beeld gebracht en daartoe een gericht actieplan opgesteld, dat op 1 december 2015 is vastgesteld. In het actieplan zijn acties geformuleerd rond knelpunten op het vlak van onder meer procesoptimalisatie, radar, obstakelverlichting en vliegveiligheid, grondprijzen en netaansluiting/-inpassing. Aan de hand van dit plan en in gezamenlijkheid tussen alle betrokken partijen zullen deze acties moeten worden uitgevoerd, zodat het restant van de benodigde MW's mogelijk alsnog tijdig kan worden gerealiseerd.

Résumerend
RVO concludeert dat er in Nederland opnieuw voortgang is geboekt op weg naar realisatie van de nationale doelstelling van 6.000 megawatt wind op land in 2020. Eind 2015 had Nederland 2.950 MW geïnstalleerd windvermogen. Om te voldoen aan de nationale doelstelling resteert een opgave van 3.050 MW windvermogen. Het beeld tussen de verschillende provincies in aanpak en voortgang op weg naar realisatie van de doelstelling verschilt aanzienlijk.

Op basis van de opgehaalde informatie over voortgang en gesignaleerde knelpunten, concludeert RVO dat het (vrijwel) zeker is dat eind 2020 zo'n 4.574 MW windvermogen productief zal zijn in Nederland. Voor nog eens 668 MW windvermogen (11%) is dit aannemelijk, mits knelpunten worden opgelost en vertraging uitblijft. Opgeteld is dat goed voor 87% van de nationale doelstelling.
De minimaal benodigde restopgave voor Nederland bedraagt 759 MW (13%). Deze projecten zijn nog in het voortraject.

Afgezien van tijdige haalbaarheid in 2020 is volgens RVO een groot deel van de projecten in het voortraject wel *kansrijk* voor realisatie. De uitdaging daarbij is om een goede balans te vinden in het spanningsveld tussen maatschappelijk draagvlak voor deze windprojecten en tijdige realisatie daarvan. Ook is het een uitdaging om te optimaliseren tussen de doelstellingen van 6.000 MW operationeel windvermogen enerzijds en productie van 54 petajoule (PJ) zoals benoemd in het Energieakkoord en energieopbrengst voor ontwikkelaars in megawattuur (MWh) anderzijds.

Al naar gelang de aard, omvang en impact daarvan kan de doorlooptijd van een windproject soms iets korter of langer zijn maar de gemiddelde doorlooptijd van een project vanaf de start van de ruimtelijke procedure bedraagt circa 5½ jaar (spoorboekje Rijk-IPO/provincies). Mede daarom is het volgens RVO niet waarschijnlijk dat de gehele nationale doelstelling wind op land voor 2020 tijdig zal kunnen zijn gerealiseerd. Hoe dan ook zal het van álle betrokken partijen nog zeer veel inspanning en samenwerking vergen om de gesignaleerde knelpunten op te lossen en/of alle procedures versneld te kunnen gaan doorlopen.

In goede samenwerking tussen het Kernteam Wind op Land en de provincies wordt met een "actieplan" gericht ingezet op procesoptimalisatie en het wegnemen van generieke en regiospecifieke knelpunten. Vervolgmonitoring van de ontwikkeling van windprojecten, zal duidelijk moeten maken of de benodigde procesoptimalisatie hiermee wordt bereikt.

Verantwoording

Als uitgangspunt voor deze Monitor Wind op Land is de voorgaande editie (december 2014) genomen. De samenstelling van deze monitor is via onderstaande stappen tot stand gekomen.

Herkomst informatie

Deskresearch geïnstalleerd vermogen
RVO heeft het geïnstalleerd vermogen zo nauwkeurig mogelijk per provincie geactualiseerd tot en met 31/12/2015.
Voor de bepaling van het geïnstalleerd vermogen in deze monitor heeft RVO de RVO Monitor Wind op Land 2014 en de openbare data van Windstats (Bosch en Van Rijn[5]) als basis genomen.

De Windstats data zijn vergeleken c.q. geactualiseerd met de projectdata uit en de gegevens uit SDE+ 2015. Verder zijn de data voor zover als mogelijk vergeleken met de CBS-data en de verkregen data van CertiQ (niet openbaar).
Een belangrijk verschil tussen data van Windstats en CertiQ is dat eerstgenoemde partij een turbine meetelt wanneer de windturbine fysiek is opgericht terwijl CertiQ deze niet eerder meetelt dan wanneer een windturbine is geïnstalleerd en daadwerkelijk elektriciteit levert aan het net.
RVO hanteert in deze monitor het uitgangspunt dat de onder geïnstalleerd vermogen opgevoerde turbines ook daadwerkelijk dienen te produceren. Vooral voor de nieuwe windprojecten die rond de jaargrens worden gebouwd, kan dat leiden tot verschillen tussen Windstats en CertiQ. Op landelijk niveau bedraagt de gemiddelde afwijking tussen de data van CertiQ en Windstats circa 0,3%.

Diepte-interviews
RVO heeft, conform de aanpak in eerdere edities van deze monitor, elke provinciale windcoördinator (BLOW-co) halfjaarlijks geïnterviewd over de ontwikkelingen in het beleid, gericht op het realiseren van de provinciale winddoelstellingen. Daarnaast is in het interview de voortgang per project besproken, waarbij ook de knelpunten aan de orde zijn gekomen. De laatste ronde interviews is afgenomen in de periode november/december 2015. De informatie in deze monitor presenteert de actualiteit in (uitvoering van) provinciaal beleid tot en met 31 december 2015.

Nieuw in de aanpak voor deze editie van de monitor is dat RVO gedurende het afgelopen jaar informatie heeft opgehaald bij zoveel mogelijk relevante stakeholders rondom de verschillende windprojecten, zoals betrokken initiatiefnemers / projectontwikkelaars, provincies, gemeenten, (RCR-) projectleiders, Bureau Energie Projecten, adviesbureaus, (provinciale) natuur en milieuorganisaties (360° feedback). De meeste aandacht is daarbij uitgegaan naar projecten in het voortraject en in de ruimtelijke procedure.

Vertrouwelijk karakter
Projectinformatie, onder meer verkregen van initiatiefnemers/projectontwikkelaars is soms zeer concurrentiegevoelig. In de gesprekken is ook informatie gewisseld die politiek/bestuurlijk gevoelig kan liggen. De gesprekken in het kader van deze monitor hebben daarom een vertrouwelijk karakter meegekregen. Zonder nadrukkelijke toestemming van de betreffende partijen mag RVO deze informatie niet delen met derden.

Digitale nieuwsdienst
Ter aanvulling op de informatie uit de periodieke afspraken met direct betrokken stakeholders heeft RVO de beschikking over de dagelijkse Clipit Nieuwsbrief waarin rond het thema wind op land actuele nieuwsitems uit de regionale en landelijke schrijvende pers zijn gebundeld. Hiermee kan het beeld van RVO over voortgang in het R.O.-traject en specifieke knelpunten worden aangevuld.

[5] RVO heeft een gegevens leverings overeenkomst gesloten met Bosch en van Rijn, met een verplichting tot maximale inspanning om de te leveren data zo compleet en accuraat mogelijk te laten zijn.

Uitgangspunten
Informatie over projectinitiatieven die buiten de provinciale visies vallen, is buiten beschouwing van deze monitor gelaten.

Tenzij nadrukkelijk anders staat vermeld in de provinciale monitors betreffen de in deze monitor opgenomen vermogens bij de projecten de *Netto* voor de doelstelling toegevoegde vermogens in Megawatt (MW), waarin de effecten van toekomstige sanering, na een eventuele dubbeldraai termijn al verwerkt.

Waar in de provinciale overzichten staat dat de provincie en de gemeenten een gezamenlijke visie delen dient bij een 'ja' te worden gelezen: ja, *daar waar provincie gebieden wil aanwijzen, is er overeenstemming met de betreffende gemeente*.
Voor eventueel nieuwe plannen/projecten binnen andere gemeenten kan apart bestuurlijk overleg nodig zijn.

Dataverwerking en analyse
RVO heeft alle verzamelde informatie uit verschillende bronnen in een relationele database bijeengebracht. Daartoe zijn relevante variabelen als projectnaam, projectlocatie (gemeente), projectvermogen, projectfase, projectknelpunten, et cetera uniform geregistreerd.

Afwegingskader en indeling van projecten
RVO heeft per opgenomen project beoordeeld of tijdige realisatie (uiterlijk eind 2020) redelijkerwijs haalbaar is. Daartoe is een Afwegingskader ontwikkeld (zie ook nadere toelichting in de bijlage). Dit kader biedt een (RVO) standaard benadering om haalbaarheid van tijdige realisatie van projecten te vertalen naar een indeling in 3 categorieën die de projectstatus[6] aangeven: donkergrijs, grijs en lichtgrijs

Uitwerking definities en kalibratie van het kader:
In de grijscodering van projecten is nauwgezet gekeken naar de planning op weg naar realisatie conform het spoorboekje Rijk-IPO (zie bijlage), en de knelpunten die zich daarbij manifesteren. Het spreekt voor zich dat de definities van de grijscodering zijn aangescherpt ten opzichte van de monitor over 2014. Immers een project in de voorfase, met grijscodering lichtgrijs, is eind 2015 niet langer even (on)haalbaar als dat in 2014 was.

De doorlooptijd van een project vanaf de start van de ruimtelijke procedure bedraagt *gemiddeld* circa 5½ jaar (spoorboekje Rijk-IPO/provincies). Al naar gelang de aard, omvang en impact van een project kan dat soms iets korter of langer zijn. Bij de indeling naar grijscodering is door RVO als uitgangspunt gehanteerd dat projecten waarvoor per 1/1/2016 de ruimtelijke procedure nog niet is gestart, de codering lichtgrijs hebben. Als start van de ruimtelijke procedure voor een project is gemarkeerd dat er formeel een plandocument ter visie moet zijn gelegd. Hierbij valt te denken aan een startnotitie, een notitie reikwijdte en detailniveau of een (voor)ontwerp bestemmingsplan.

[6] In de bijlage bij deze monitor is (een toelichting op) het afwegingskader opgenomen.

Het Afwegingskader

Afwegingskader voor RVO Monitor Wind op Land 2015

voor indeling projectstatus

- **Centrale vraag:** Kunnen de opgevoerde MW's in 2020 redelijkerwijs productief zijn in 2020?
- **Uitgangspunt**: Spoorboekje Bestuurlijk overleg IPO-rijk, 27 januari 2014
- **Focus**: Projecten in voortraject + ruimtelijke procedure
- **Expert opinion**: RVO.nl op basis van 360° graden feedback in 2015

lichtgrijs

standaard: projecten in voortraject (ruimtelijke procedure niet gestart; geen ter visie legging) en bij gebundelde projecten waar RVO onvoldoende inzicht op projectniveau kan verkrijgen.

tenzij:
- alleen (koude) sanering van geïnstalleerd vermogen (–MW's)
- bestemmingsplan initiatief al toelaat; buitenplanse afwijking
- als provincie overeenkomst heeft met gemeente om inpassingsplan te maken c.q. regierol te nemen, wanneer de planning niet wordt gehaald
- toepassing coördinatie GCR, PCR of RCR (1 jr. doorloop); start procedure uiterlijk 1/1/2017
- ruimtelijke procedure gestart in 2015 (publieke ter visie legging)
- grote knelpunten ontbreken

grijs ↓↓↓↓

grijs

onder condities: projecten in de voorfase
standaard: projecten in de ruimtelijke procedure

tenzij:
- als datum herroepelijke vergunningverlening voorzien uiterlijk voor 1/12/2016
- aanvraag SDE+ uiterlijk Q1 2017
- coördinatie GCR, PCR of RCR loopt

donkergrijs ↓↓↓↓

tenzij:
- planning ruimtelijke procedure (te) krap is
- grote knelpunten zich manifesteren waarvoor nog geen passende maatregelen zijn getroffen
- expliciete weerstand omgeving (onvoldoende draagvlak/acceptatie)

lichtgrijs ↑↑↑↑

donkergrijs

onder condities: projecten in de ruimtelijke procedure
standaard: projecten in de vergunning procedure of bouw (in voorbereiding)
- *vergunning onherroepelijk kan redelijkerwijs uiterlijk Q4 2017 verleend zijn en*
- *aanvraag SDE+ uiterlijk Q1 2017*

tenzij:
- grote knelpunten het project blokkeren

grijs ↑↑↑↑

Definitie grijscodes:

	Donkergrijs	**(Vrijwel) zeker**: naar verwachting gerealiseerd in 2020
	Grijs	**Mogelijk / deels**: kwetsbaar als gevolg van eventuele knelpunten en/of ten aanzien van benodigde doorlooptijd procedures
	Lichtgrijs	**(Zeer) onzeker / onduidelijk**: vraagt veel inspanning ten aanzien van doorlooptijd en/of als gevolg van eventuele knelpunten. Tevens bij gebundelde projecten waar RVO onvoldoende inzicht op projectniveau kan verkrijgen.

Donkergrijs: (vrijwel) zeker naar verwachting gerealiseerd in 2020. Dit zijn projecten waarvoor de vergunningenprocedure loopt of waarvan de bouw is gestart dan wel in voorbereiding is (SDE+ is toegekend). Tevens al gerealiseerde projecten.
Grijs: mogelijk / deels: kwetsbaar als gevolg van eventuele knelpunten en/of ten aanzien van benodigde doorlooptijd procedures. Dit zijn projecten waarvoor de ruimtelijke procedure loopt. Aanvraag SDE+ in Q1 2017 en start bouwfase in Q1 2018 is niet onhaalbaar maar het project heeft weinig speelruimte om vertraging in de planning te kunnen opvangen.
Lichtgrijs: (zeer) onzeker / onduidelijk: deze projecten bevinden zich veelal nog in het voortraject. Project vraagt om versnelling in doorlooptijd en/of oplossing van weerbarstige knelpunten. Deze categorie wordt ook gehanteerd voor gebundelde projecten waar RVO onvoldoende inzicht op projectniveau kan verkrijgen.

Rapportage
Vanuit de database is een conceptrapportage opgesteld.

<u>Opbouw van de overzichten per provincie</u>:
De provinciale overzichten in deze monitor hebben een standaard indeling.

Onderdeel beleidsinformatie: Het onderdeel beleidsinformatie (deel A) geeft inzicht in de ruimtelijke reservering, bijhorende plandocumenten en een beschrijving van hoe het beleid wordt geoperationaliseerd. De inhoud hiervan is door de provincies zélf aangeleverd, inclusief gesignaleerde knelpunten en getroffen maatregelen. Deze informatie is in zijn geheel opgenomen in het provinciale overzicht (met vermelding bron: provincie).

Onderdeel projectinformatie: Voor elke provincie is een projectenoverzicht[7] (deel B) opgenomen. Dit overzicht toont de projecten waarmee de provincie verwacht haar doelstelling te halen en die dus in de provinciale visie passen. Per project zijn ook knelpunten in beeld gebracht en voor zover van toepassing ook de maatregelen die door de betrokken stakeholders zijn genomen. Aan de hand van het Afwegingskader Wind op Land heeft RVO de projecten gekwalificeerd naar grijscode die uitdrukt of tijdige realisatie (uiterlijk eind 2020) redelijkerwijs volgens RVO al dan niet waarschijnlijk is. De gepresenteerde projectinformatie valt onder verantwoordelijkheid van RVO (met vermelding bron: RVO). Voor zover er op projectniveau afwijkende beelden leven, biedt de monitor ruimte voor stakeholders uit het kernteam om een aanvullende reactie in te brengen.

Reacties Stakeholders: Dit onderdeel biedt ruimte voor opvattingen van individuele stakeholders, voor zover dit beeld niet breder werd gedeeld door overige deelnemers aan de werksessie.

Samenvatting en conclusie RVO 2015: In de samenvatting presenteert RVO de geaggregeerde projectdata per provincie in MW's (absoluut en relatief) naar procesfase en naar grijscode. Dit in eerste instantie voor het totale vermogen dat binnen het kader van de provinciale monitor in ontwikkeling is, inclusief de extra projectcapaciteit. Op basis van de stand van zaken in de provincie heeft RVO langs een eenduidige benadering een conclusie geformuleerd, waarbij extra aandacht is gegeven aan aard en omvang van de restopgave tot aan de overeengekomen doelstelling (absoluut en relatief), waarbij het niet benodigde deel van de extra capaciteit buiten beschouwing is gelaten. Het spreekt voor zich dat de conclusies volledig voor rekening van RVO komen.

[7] In een aantal gevallen is een aantal projecten gebundeld weergegeven.

Afstemming
De conceptrapportage is inhoudelijk besproken in een interne werksessie met alle betrokken adviseurs uit RVO-team wind op land en waar van toepassing geharmoniseerd op eenduidige kwalificatie van projecten, onder meer voor indeling naar procesfase, grijscodering, knelpunten en formulering van conclusies.
Aansluitend is de aangepaste conceptversie gewisseld met de provinciale windcoördinatoren voor een laatste controle op gepresenteerde feiten over de projecten (niet op kwalificatie daarvan door RVO).

Werksessie kernteam
RVO is eindverantwoordelijk voor de gepresenteerde informatie in de monitor en streeft daarbij voor zover mogelijk naar presentatie van een gedragen beeld bij Rijk, provincies en overige stakeholders.

In een gezamenlijke werksessie op 11 februari 2016 met de vertegenwoordigers uit het Kernteam, is het gevolgde werkproces toegelicht en is per provincie de provinciale monitor besproken. Deelname aan de werksessie met het kernteam stond in principe ook open voor alle windcoördinatoren (BLOW-co's) van provincies, die de behoefte voelden een inhoudelijke reactie te geven op het door RVO gepresenteerde beeld over de betreffende provincie. Waar bespreking van de conceptversie aanleiding gaf tot aanpassing of herformulering is deze doorgevoerd in het definitief concept c.q. de eindversie.

Bevindingen RVO bij deze editie

Veel medewerking bij stakeholders
RVO heeft bij haar informatieronde langs stakeholders goede medewerking gekregen voor de interviews en benodigde verzameling van data en overige informatie voor deze monitor.

Intensivering bij provincies:
In veel provincies zien we dat de betrokkenheid op het realiseren van de doelstelling verder is toegenomen, bijvoorbeeld door toevoeging van fte's en/of middelen aan de provinciale teams. De middelen worden ingezet om gemeenten en burgercoöperaties, waar nodig en/of gevraagd te faciliteren in hun rol als initiatiefnemer of bevoegd gezag. Ook zijn er naar aanleiding van gesprekken in het kernteam meer gedetailleerde planningen beschikbaar gekomen over het ruimtelijk planproces, op weg naar realisatie van de projecten.

Ook zijn sommige provincies begonnen met het stelselmatig monitoren van de eigen voortgang en publiceren enkele provincies eigen voortgangrapportages daarover op hun website. Dit komt de transparantie rondom windbeleid en –projecten ten goede. De benodigde informatie voor de monitor komt zodoende ook sneller beschikbaar.
Door in de monitor aandacht te geven aan (voortgang in) het oplossen van ervaren generieke knelpunten wordt de wederkerigheid in dit traject versterkt.

Van vertrouwen naar samenwerking
In het proces rondom het opstellen van deze derde editie van de Monitor Wind op Land constateren we dat het vertrouwen en samenwerking tussen de betrokken partijen verder is gegroeid. Ook de verbinding tussen stakeholders en de samenwerking op projectniveau is op veel fronten verbeterd. De meer open en ontspannen houding helpt bij het verder brengen van projecten maar ook bij het samenstellen van een gedragen monitor.

Bijlagen

Bijlage: Toelichting op provinciale overzichten:

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)	
Gedeelde visie provincie en gemeenten?	Zitten provincie en gemeenten op één lijn, wat betreft de ruimtelijke reservering. Is er binnen de gemeenten waar de provincie gebieden heeft aangewezen, voldoende bestuurlijk draagvlak voor windenergie bij de gemeenten voor inpassing van windplannen binnen hun gemeentegrenzen.
Hoe wordt de ruimtelijke visie geoperationaliseerd?	Toelichting hoe het (beleids)proces van ruimtelijke reservering naar gebieden / projecten is gepland.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)	
Projecten gerealiseerd	Afbakening 'Gerealiseerd': vanaf het moment dat een turbine volgens informatie van CertiQ elektriciteit produceert. (Bronnen: Monitor 2014, Windstats.nl, CBS, CertiQ).
Bouw (in voorbereiding)	Afbakening 'Bouw (in voorbereiding)': vanaf het moment dat SDE+ is aangevraagd (Bron: RVO.nl).
Vergunningen procedure	Afbakening 'Vergunningen procedure': vanaf het moment dat bekend is dat vergunningenprocedure loopt. Bij gecoördineerde projecten(RCR, PCR, GCR) is sprake van bundeling van ruimtelijke en vergunningen procedure en kan het project soms eerder tot de vergunningen procedure worden gerekend. (Bronnen: IenM/EZ/BEP/RVO, Provincie, Gemeenten, Initiatiefnemers, Adviesbureaus, Natuur en milieu organisaties).
Ruimtelijke procedure	Afbakening 'Ruimtelijke procedure': De 'ruimtelijke procedure' start zodra er een procedure voor bestemmingsplan of inpassingsplan begint. Bij gecoördineerde projecten(RCR, PCR, GCR) is sprake van bundeling van ruimtelijke en vergunningen procedure en kan het project soms eerder tot de vergunningen procedure worden gerekend. (Bronnen: IenM/EZ/BEP/RVO, Provincie, Gemeenten, Initiatiefnemers, Adviesbureaus, Natuur en milieu organisaties).
Voortraject	Alle projecten die wel in beeld zijn maar waarvoor nog geen ruimtelijke procedure is gestart (Bron: Provincie; Initiatiefnemers).
Knelpunten / risico's projecten	Wat zijn de consequenties van het knelpunt, bv: draagvlak, minder MW / opbrengst, vertraging in planning; meerkosten.

C) Reacties Stakeholders (bron: diverse stakeholders)	
Stakeholder	Stakeholders in het kernteam namens hun achterban.
Reactie	Dit onderdeel biedt ruimte voor opvattingen van (de achterban van) stakeholders in het kernteam, voor zover dit beeld niet breder werd gedeeld door overige deelnemers aan de werksessie.

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015 (bron: RVO)	
Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020	Optelling van windvermogen per projectfase van voortraject tot en met gerealiseerd in de provincie
Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020	Optelling van windvermogen per projectstatus van donkergrijs tot en met lichtgrijs in de provincie
Conclusie RVO	Feitelijke opsomming van de ontwikkeling van projectvermogen in de provincie en kwalificatie door RVO van de haalbaarheid van de provinciale doelstelling eind 2020

Bijlage: Toelichting bij het Afwegingskader

Het Afwegingskader Wind op Land biedt een RVO standaard benadering om projecten in te delen naar projectstatus. Centraal daarbij staat de vraag of het opgenomen aantal MW's redelijkerwijs productief kan zijn in 2020. Bij de ontwikkeling van het kader is samengewerkt met experts van RVO uit het team Kwaliteit, Monitoring en Effectmeting.

De door de provincies aangedragen projecten zijn ingedeeld binnen de drie categorieën (donkergrijs, grijs en lichtgrijs) in het Afwegingskader. De focus is vooral gelegd op projecten die nog in het voortraject verkeren en projecten in de ruimtelijke procedure. De indeling van projecten in categorieën door RVO heeft het karakter van een 'expert judgement' gebaseerd op de informatie die door RVO voor deze monitor is opgehaald bij diverse belanghebbende partijen rondom de ontwikkeling van de projecten (360° feedback).

Deze monitor biedt slechts een momentopname. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen dat de ontwikkeling van windprojecten een proces is met een hoge dynamiek in de verschillende betrokken domeinen. Deze zijn: draagvlak/planparticipatie (people); milieu, natuur en ecologie (planet): economische haalbaarheid (profit/prosperity) en nationale, provinciale en lokale politiek (politics).

De snelle ontwikkelingen in deze domeinen kunnen elkaar door de tijd al naar gelang versterken of tegenwerken. Hierdoor verloopt de haalbaarheid van een windproject vaak niet lineair. Nieuwe knelpunten kunnen het project terugwerpen in haalbaarheid of planning voor realisatie. Daarmee kan ook de indeling naar projectstatus per editie van de monitor wisselen. De inschatting of een project tijdig wordt gerealiseerd kan positiever worden maar ook naar beneden worden bijgesteld, als bepalende factoren in de omgeving van het project daartoe aanleiding geven.
Het afwegingskader en relaties tussen de gehanteerde categorieën bieden ruimte voor deze dynamiek.

Hantering van het model:
Primair wordt in het afwegingskader gekeken naar de planfase waarin het project zich bevindt. Er worden 5 planfasen[8] onderscheiden:

- Voortraject
- Ruimtelijke procedure
- Vergunningen procedure
- Bouw (in voorbereiding)
- Gerealiseerd

Projecten worden ingedeeld naar 3 categorieën:

	Donkergrijs	**(Vrijwel) zeker**: naar verwachting gerealiseerd in 2020
	Grijs	**Mogelijk / deels**: kwetsbaar als gevolg van eventuele knelpunten en/of ten aanzien van benodigde doorlooptijd procedures
	Lichtgrijs	**(Zeer) onzeker / onduidelijk**: vraagt veel inspanning ten aanzien van doorlooptijd en/of als gevolg van eventuele knelpunten. Tevens bij gebundelde projecten waar RVO onvoldoende inzicht op projectniveau kan verkrijgen.

[8] Voorin deze monitor staat de (indicatieve) afbakening van deze planfasen opgenomen

Uitwerking
Donkergrijs: (vrijwel) zeker naar verwachting gerealiseerd in 2020. Dit zijn projecten waarvoor de vergunningenprocedure loopt of waarvan de bouw is gestart dan wel in voorbereiding is. Tevens al gerealiseerde projecten.
Grijs: mogelijk / deels: kwetsbaar als gevolg van eventuele knelpunten en/of ten aanzien van benodigde doorlooptijd procedures. Dit zijn projecten waarvoor de ruimtelijke procedure loopt. Aanvraag SDE+ in Q1 2017 en start bouwfase in Q1 2018 is niet onhaalbaar maar het project heeft weinig speelruimte om vertraging in de planning te kunnen opvangen.
Lichtgrijs: (zeer) onzeker / onduidelijk: deze projecten bevinden zich veelal nog in het voortraject. Project vraagt om versnelling in doorlooptijd en/of oplossing van weerbarstige knelpunten. Deze categorie wordt ook gehanteerd voor gebundelde projecten waar RVO onvoldoende inzicht op projectniveau kan verkrijgen.

Belangrijke leidraad bij de indeling is de gemiddelde doorlooptijd in het Spoorboekje dat is overeengekomen in het Bestuurlijk Overleg tussen IPO-Rijk (zie bijlage). Daarnaast weegt RVO de bij (vertegenwoordigers van) belanghebbende partijen opgehaalde informatie over voortgang in aanpak en mogelijke knelpunten mee in de uiteindelijke indeling.

In het Afwegingskader worden projecten in het voortraject standaard beoordeeld als lichtgrijs. Als een combinatie van positieve factoren op het project van toepassing is, kan dat aanleiding geven om het project op te waarderen naar de grijze categorie. In voorkomende gevallen is in het provinciale overzicht daarvoor een korte motivatie toegevoegd.

Projecten in de ruimtelijke procedure worden volgens de RVO standaard ingedeeld in de grijze categorie. Echter onder bepaalde positieve omstandigheden kan het project worden opgewaardeerd naar de categorie donkergrijs, of het project kan alsnog worden ingedeeld als lichtgrijs, wanneer negatieve omstandigheden een tijdige realisatie onder druk zetten. Ook hier onder begeleiding van een korte motivatie.

Projecten in de ‘vergunningen procedure’ en in de fase ‘bouw (in voorbereiding)’ worden door RVO standaard ingedeeld in de categorie donkergrijs, omdat het hoogstwaarschijnlijk is dat deze projecten in 2020 productief zullen zijn. Tenzij ernstige knelpunten de voortgang van het project belemmeren (onder korte motivatie).

In de samenvatting onderaan de provinciale overzichten zijn de al gerealiseerde MW’s ook als donkergrijs meegeteld.

Bijlage: Het Spoorboekje Rijk-IPO/provincies

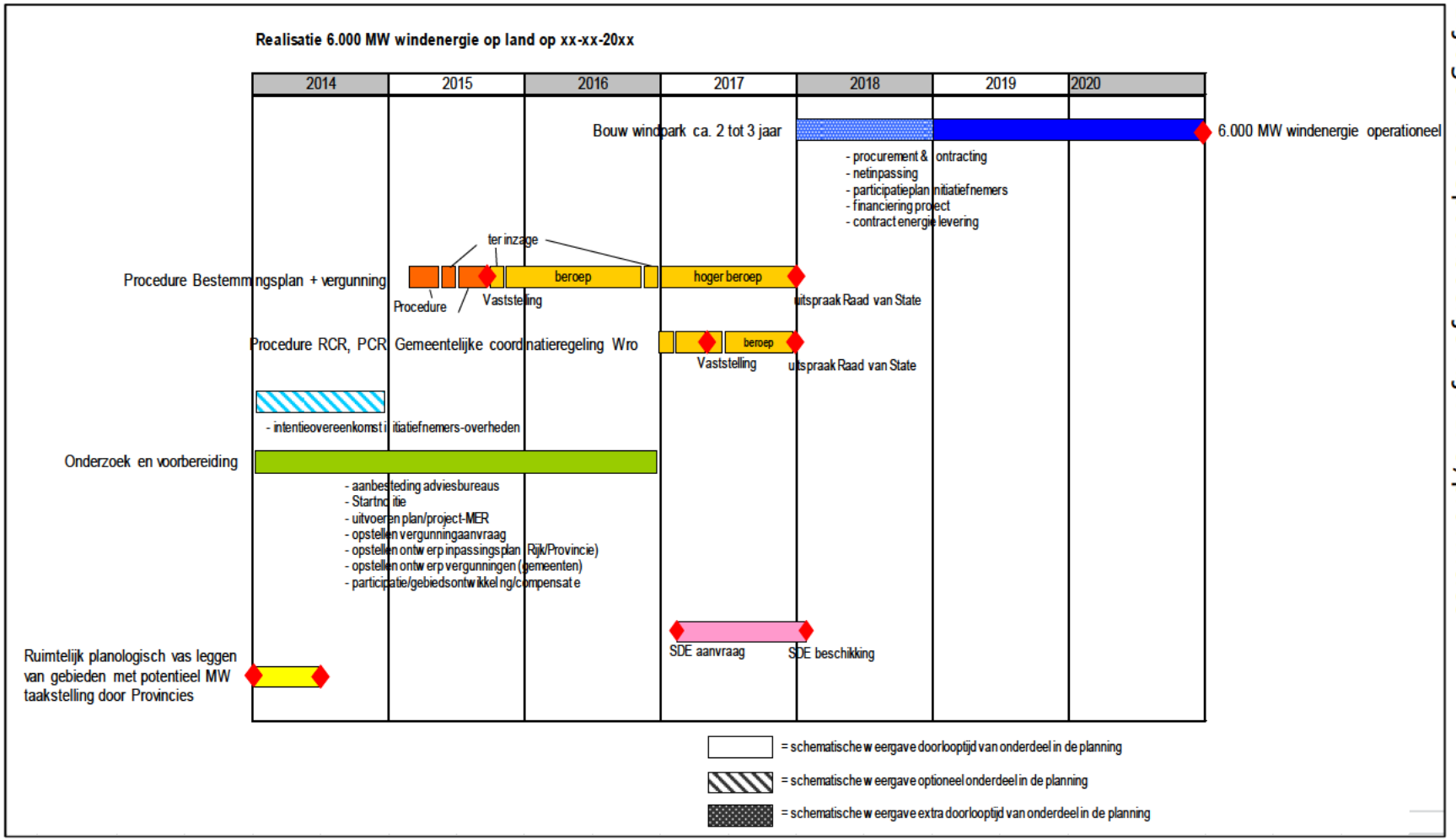

Provinciale overzichten

FLEVOLAND

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020: 1.390,5 MW
Capaciteit gereserveerd: 1.390,5 MW
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Ja

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Beleidsregel windenergie 2008	15/6/2008			
Omgevingsplan Flevoland 2006			2/11/2006	
Ontwerp Regioplan Windenergie Zuidelijke en Oostelijk Flevoland	15/9/2015	Zowel in GS als in de Colleges van B&W van de gemeente Zeewolde, Dronten en Lelystad		
Ontwerp partiële herziening Omgevingsplan Flevoland	15/9/2015			

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
Op dit moment wordt windpark Noordoostpolder gebouwd. In de provincie Flevoland is dit goed voor 414 MW. Daarnaast is men in Flevoland bezig met een Regioplanproces dat moet leiden tot projecten van opschalen, saneren en participeren in vier onderscheiden deelgebieden in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. In dit kader is het ontwerp Regioplan (provinciale én intergemeentelijke structuurvisie) Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland ter visie gelegd. In dit regioplan staan onder andere ruimtelijke kaders, regels voor participatie en een ontwikkelingsstrategie. De gezamenlijke overheden hebben in dat kader de partijen in de onderscheiden vier deelgebieden gevraagd tot samenwerking te komen en als één initiatiefnemer met een projectplan te komen dat ziet op de sanering van de bestaande en de bouw van nieuwe windparken in het betreffende deelgebied, passend binnen de kaders van het ontwerp-Regioplan. Deze bottom-up benadering, waarbij de overheid kaders stelt en perspectief biedt, zorgt ervoor dat draagvlak voor en participatie bij de nieuwe windparken gewaarborgd zijn.
In deelgebied Zuid hebben de drie overheden en initiatiefnemers een intentieovereenkomst met elkaar getekend en is de RCR-procedure gestart met de ter visie legging van de notitie Reikwijdte en detailniveau.
In deelgebied Noord zijn vier onderscheidende partijen ver gevorderd in het bereiken van samenwerking om tot één initiatief te komen. Begin 2016 wordt een samenwerkingsovereenkomst tussen partijen onderling en een intentieovereenkomst met de overheden verwacht. Op basis daarvan kan medio 2016 de RCR-procedure starten.
In de deelgebieden Oost en West wordt thans gewerkt aan de onderlinge samenwerking.
Naar verwachting zijn eind 2017 de benodigde vergunningen voor de eerste deelgebieden beschikbaar.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	Het grootste knelpunt is uitblijven van duidelijkheid over de hoogtebeperkingen als gevolg van de luchthaven Lelystad.
Maatregel	Een groot deel van de duidelijkheid kan worden gegeven met het door IenM vrijgeven van (een deel van) de Outer Horizontal (max. obstakelhoogte) voor windturbines hoger dan de toetsingshoogte van 146,5 m.
Knelpunt 2	De netinpassing kan niet gereed zijn op het moment dat de windturbines in gebruik kunnen worden genomen, zonder dat een partij de financiële risico's van netinvesteringen afdekt voordat zeker is dat het windpark daadwerkelijk wordt gebouwd (na financial close).
Maatregel	Bij grote RCR-projecten waar aanzienlijke investeringen moeten worden gedaan in de netinpassing (trafostations en bekabeling) moeten netbeheerders hun investeringen eerder doen dan initiatiefnemers financial close bereiken. Hier zit soms een jaar tussen. Dit komt door lange levertijden van trafo's (soms 1 à 1,5 jaar) en lange voorbereidingstijd (planologische inpassing, grondaankopen en bouwvoorbereiding) van netbeheerders. Het financieel risico, dat netbeheerders hun investeringen hebben gedaan voordat zeker is dat het windproject doorgaat, moet door een partij worden afgedekt. Later beginnen met de bouw van het

	windpark kan een oplossing zijn maar daarmee komt het halen van de taakstelling in 2020 in gevaar en lopen initiatiefnemers de kans dat de looptijd van de SDE-beschikking wordt overschreden.
Knelpunt 3	Obstakelverlichting is een knelpunt in het draagvlak en wordt, nu het windpark NOP in aanbouw is en projecten in voorbereiding worden genomen, een steeds groter knelpunt.
Maatregel	Inmiddels heeft IenM een ontwerprichtlijn bekend gemaakt die de hinder nog onvoldoende beperkt. Verdere aanpassing van deze richtlijn zou bijdragen aan meer draagvlak voor windenergie en de projecten in Flevoland.
Knelpunt 4	Verschil tussen de hoogte en socialisering van grondretributie van het RVB en de specifieke marktconforme grondprijzen voor windenergie in Flevoland, rekening houdend met het beleid van opschalen en saneren en participeren.
Maatregel	Uit het Regioplanproces blijkt dat het gebied een lagere grondvergoeding wil hanteren dan het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) en deze grondvergoeding eerlijker wil verdelen (socialiseren) tussen eigenaar, eventuele pachter en omgeving. Dit verschil staat een optimale invulling van de Flevolandse plaatsingsruimte in de weg en drukt op het economisch perspectief en het draagvlak en frustreert de medewerking van grondeigenaren.
Knelpunt 5	SDE+ kent geen differentiatie voor gebieden waar oude molens gesaneerd moeten worden.
Maatregel	Gebieden waar al geruime tijd windmolens staan zijn vaak zeer geschikt. Inmiddels zijn deze molens vaak afgeschreven en zijn er voor deze gebieden grotere en betere molens beschikbaar. Door in de SDE+ geen rekening te houden met saneringskosten worden de meest geschikte delen van Flevoland niet optimaal benut.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten: Flevoland										
Projectstatus door RVO	Gemeente	Project	Coördinatieregelen	Doelstelling	Gerealiseerd	Bouw (in voorbereiding)	Vergunningen procedure	Ruimtelijke procedure	Voortraject	Verschil
	Noordoostpolder	NOP Agrowind, Noordoostpolder				15,2				
	Noordoostpolder	RWE, Noordoostpolder Zuidermeerdijk				75,8				
	Noordoostpolder	Westermeerwind, Noordoostpolder deel provincie Flevoland				126,0				
	Lelystad	Testsite Lelystad				7,7				
	Zeewolde	Windpark Zeewolde (regiopark deelgebied zuid)*	RCR					222,0		
	Dronten	Uitwerking Regioplan Deelgebied Noord**							0,0	
	Dronten	Uitwerking Regioplan Deelgebied Oost**							0,0	
	Dronten	Uitwerking Regioplan Deelgebied West**							0,0	
		Totaal:		**1.390,5**	**963**	**224,7**	**0,0**	**222,0**	**0,0**	**+19,2**

* Grove inschatting van vermogen in 2020, inclusief vermogen als gevolg van het dubbeldraaien bestaande turbines.

** Nog erg onduidelijk wat uiteindelijk het vermogen in 2020 zal zijn; daarom geen getal ingevuld.

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
Alle deelgebieden Regioplan	Sanering opgave is lastig opgave. Vooral de financiering ervan zet de haalbaarheid van nieuwe windparken onder druk.	Nog niet bekend.
Uitwerking Regioplan Deelgebied Oost	Vergoeding SDE+ in deelgebied Oost is ongunstiger ten opzichte van de rest van Flevoland door winddifferentiatie en ongunstige ligging binnen de gemeente Dronten. Hierdoor slechtere haalbaarheid businesscase.	Aanpassen regeling SDE+.
Windpark Zeewolde (regiopark Deelgebied Zuid)	Onduidelijkheid over hoogtebeperking. Turbinehoogte. Dit knelpunt geldt ook voor de deelgebieden Noord, Oost en West.	Prioriteit bij IenM om dit knelpunt op te lossen. Let op, duidelijkheid kan ook zijn dat huidige hoogtebeperking van toepassing blijft, waardoor haalbaarheid van de windparken afneemt.
	De grondprijzen die RVB vraagt wijken af van de systematiek en prijzen die deze regio (wil) hanteren. Drukt sterk de haalbaarheid van de businesscase. Dit knelpunt geldt ook voor de deelgebieden Noord, Oost en West.	Regiospecifiek maatwerk van RVB.

	Voor dit project zijn grote netaanpassingen nodig. Door dubbeldraaien van oude en nieuwe turbines zijn de planning van de netinpassing, de voorinvestering en de garantstelling grote knelpunten.	Bewerkstelligen van een constructieve dialoog gericht op samenwerking van ontwikkelaar, overheden en netbeheerders om realisatie op planning te houden. In Q1 2016 start overleg over oplossing.
Uitwerking Regioplan Deelgebied Noord	Laagvliegroute/zichtvliegroute.	Duidelijkheid verschaffen door bevoegd gezag.
Uitwerking Regioplan Deelgebied West	Onduidelijkheid over locatie/ verplaatsen zweefvliegveld.	Duidelijkheid verschaffen door bevoegd gezag.
	Defensieradar	Besluit over radarpost De Kooij.

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	IenM zal op zo kort mogelijke termijn helderheid verschaffen over de hoogtebeperkingen rond de luchthaven Lelystad. Deze helderheid hoeft niet te betekenen dat er meer ruimte komt voor windenergie. Voor windpark Zeewolde zal de provincie waarschijnlijk een afweging moeten maken tussen vliegroutes van en naar Lelystad en woningbouw.
NWEA	Samenwerkende initiatiefnemers in Flevoland, diverse deelgebieden: - Veel verschillende kleine partijen moeten samenwerken om tot één totaalplan te komen. Belangen liggen uit elkaar wat het proces complex maakt. Goede procesbegeleiding is erg belangrijk. - NWEA is zeer te spreken over de ambitie en de inzet van de provincie Flevoland. Daarbij heeft de sector nog één opmerking t.a.v. de conclusie: de gemelde sanering van 72MW is niet de gehele toekomstige sanering, deze wordt in de jaren na 2020 nog groter.
IPO/Provincies	Geen
Natuur & Milieu	Nodig om snel duidelijkheid geven over hoogtebeperkingen windturbines in relatie tot. Luchthavenontwikkeling en verplaatsing zweefvliegclub. Hou vast aan minimaal de door de provincie vastgelegde participatie- doelstelling en betrek bewoners ook meer (via coöperaties) in ontwikkelingsfase. Onderzoek effecten op natuur tijdens de overgangsperiode ('dubbeldraaifase').
VNG	Geen
Netbeheer NL	De netinpassing wordt als knelpunt gesignaleerd. Inmiddels is een proces opgestart om een aantal varianten hiervoor te onderzoeken. De projectonzekerheden (toegestane hoogte en meerdere partijen die het onderling nog eens moeten worden) leiden nog niet tot een stabiele situatie waarop netbeheerders hun investeringsbesluitvorming kunnen baseren.
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	963 MW	69,3%
Bouw (in voorbereiding)	224,7 MW	16,2%
Vergunningen procedure	0,0 MW	0,0%
Ruimtelijke procedure	222,0 MW	16,0%
Voortraject	Nog nader te bepalen	0,0%
Totaal	**1.409,9 MW**	**101,5%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	1.187,7MW	85,4%
	222,0 MW	16,0%
	0,0 MW	0,0%
Totaal	**1.409,9 MW**	**101,4%**

Conclusie:
De provincie Flevoland heeft een doelstelling van 1.390,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Flevoland 963 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor ruim 69% van de provinciale doelstelling. Van 225 MW (ruim 16%) is de bouw inmiddels gestart dan wel in voorbereiding. Verder heeft de provincie 19,2 MW meer projectcapaciteit gepland dan benodigd voor de doelstelling in 2020.

Er resteert in de provincie Flevoland een opgave van circa 202,8 MW (bijna 15%). Deze dient te worden gerealiseerd in RCR-project Windpark Zeewolde, waarvoor de ruimtelijke procedure (publicatie kennisgeving en NRD) in november 2015 is gestart. Dit project (circa 100 nieuwe windturbines van 3,5 MW = 350 MW bruto) voorziet, na volledige sanering van de bestaande windturbines, in een netto toevoeging van 150 MW. Het op korte termijn oplossen van de verschillende grote knelpunten in dit project is daarbij wel een voorwaarde om de voortgang in dit project te houden. Een groot deel van de bestaande windturbines mag na 2020 nog maximaal 5 jaar doordraaien (daarna volgt sanering van circa 72 MW). Ook de voortgang in projecten in deelgebieden Noord, Oost en West is sterk afhankelijk van het oplossen van deze knelpunten op korte termijn.

Van de volledig *resterende opgave* van 202,8 MW in geldt dat er nog diverse knelpunten zijn, zoals onduidelijkheid over hoogtebeperking door ontwikkeling vliegveld Lelystad; financiering van kosten voor sanering en herstructurering en netinpassing).Realisatie hiervan zal daarom van alle betrokken partijen nog zeer veel inspanning vergen.

Gegeven de actuele stand van zaken is het volgens RVO vooralsnog niet onwaarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Flevoland tijdig zal worden gerealiseerd.

GRONINGEN

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020: 855,5 MW
Capaciteit gereserveerd: 960,2 MW
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Ja

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Provinciaal omgevingsplan (POP) 2009- 2013 en verordening (POV)				
Herziene Omgevingsvisie en verordening				Naar verwachting vaststelling zomer 2016 door PS
Toepassing PCR: geldt voor Eemsmond en Delfzijl met uitzondering van uitbreiding bedrijventerreinen (doen gemeenten zelf)			29/1/2014	
Beleidskader saneren, opschalen en participatie, gebiedsfondsen			29/1/2014	
Uitbreiding concentratiegebieden			29/1/2014	

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
De drie concentratiegebieden voor windenergie (op en direct nabij bedrijventerreinen Eemshaven, Delfzijl en langs de N33) zijn vastgelegd in de Provinciale Omgevingsverordening (artikel 4.13 en bijlage 11, kaart 5b). Op dit moment is circa 442 MW gerealiseerd. Er lopen procedures voor de N33 (RCR) en Delfzijl uitbreiding Zuid. Dit betreft (naar schatting) 120 MW en maximaal 63 MW, samen 183 MW. Voor Delfzijl Midden (bedrijventerrein Oosterhorn) is een bestemmingsplan in ontwikkeling waarin windenergie wordt meegenomen.
Voor het dijkenproject in de gemeente Eemsmond is een NRD ter inzage gelegd waarbij ook ruimte is voor een windpark als meekoppelkans.
Voor Oostpolder en Eemshaven Zuid Oost wordt in januari 2016 de NRD ter inzage gelegd.
Eemshaven West valt op dit moment onder bevoegdheid van het Rijk. Overheden onderzoeken hoe de RCR kan worden gestart in verband met een conflict tussen ontwikkelaars dat hier speelt.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	Strijd tussen ontwikkelaars met betrekking tot locatie Eemshaven West. Dit leidt tot vermindering draagvlak en vergroting van de problematiek en vertraging van de procedures.
Maatregel	Gezien de omvang van het zoekgebied is het Rijk bevoegd gezag en verantwoordelijk voor het proces. Momenteel wordt door de Rijk, provincie, gemeente en waterschap onderzocht hoe dit proces in te richten.
Knelpunt 2	Optimalisatie van invulling van gebieden: dat wil zeggen dat de provincie een taakstelling heeft in MW's en rekent in opstellingen met 3 MW turbines. Initiatiefnemers gaan uit van een goede businesscase met een bepaald rendement op de investering, wat in de praktijk kan leiden tot de keuze voor kleinere turbines en minder opgesteld vermogen. Deze uiteenlopende belangen kunnen tot gevolg hebben dat gebieden mogelijk niet optimaal ingevuld worden, wat een negatief effect zou hebben op het realiseren van de taakstelling.
Maatregel	Provincie houdt vast aan een optimale invulling en houdt (met uitzondering van het Testveld) rekening met een invulling van turbines met tenminste 3 MW.
Knelpunt 3	- Kwetsbaar draagvlak voor Eemshaven West bij natuur- en milieuorganisaties, voor een beperkt deel (zogenaamd 4^e/5^e rij) geen draagvlak gemeente Eemsmond. - Voor windpark Geefsweer een kwetsbaar draagvlak bij gemeente Delfzijl. - Voor N33 geen draagvlak bij gemeenten Veendam/Menterwolde/Oldambt en omwonenden.
Maatregel	Samenwerking met gemeenten/dorpsbelangen, natuur en milieuorganisaties, infoavonden over de windparken en windfondsen in concentratiegebieden Eemshaven en Delfzijl. Wens bij Rijk geuit om dit ook toe te passen bij

	de RCR projecten: N33 en Eemshaven West.
Knelpunt 4	Structuurvisie Eemsmond-Delfzijl en bijhorende MER is in ontwikkeling. De plannen voor windparken moeten minimaal aan de MER voor de structuurvisie worden getoetst in verband met cumulatie effecten. De structuurvisie inclusief MER heeft vertraging opgelopen, waardoor 2 windprojecten ook een beperkte vertraging van circa 3 maanden oplopen (Oosterhorn en Delfzijl Uitbreiding Zuid).
Maatregel	De vertraging die op wordt gelopen heeft geen gevolgen voor de deadline; die is nog steeds haalbaar. Voor Oosterhorn wordt nu nog rekening gehouden met een niet gecoördineerde procedure. Er is een gesprek gaande tussen gemeente en provincie of het mogelijk is dit alsnog toe te passen. Dan wordt ook voor dit project volgens de huidige stand van zaken de deadline haalbaar.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten: Groningen										
Projectstatus door RVO	**Gemeente**	**Project**	**Coördinatieregelen**	**Doelstelling**	**Gerealiseerd**	**Bouw (in voorbereiding)**	**Vergunningen procedure**	**Ruimtelijke procedure**	**Voortraject**	**Verschil**
	Eemsmond	2B Energy Eemshaven*				3,2				
	Eemsmond	Eemshaven, Hempenius				3,5				
	Delfzijl	Delfzijl Zuid uitbreiding	PCR					48,0		
	Delfzijl	Delfzijl Midden (Oosterhorn)						70,0		
	Veendam	Windpark N33	RCR					120,0		
	Eemsmond	Eemshaven Dijkenproject Zuidoost, Oostpolderdijk						10,0		
	Eemsmond	Eemshaven Zuidoost						24,0		
	Eemsmond	Eemshaven -Oostpolder	PCR						60,0	
	Delfzijl	Delfzijl, Geefsweer	PCR						60,0	
	Eemsmond	Eemshaven West	RCR						120,0	
		Totaal:		855,5	442	6,7		272,0	240,0	+105,2

* Er wordt een turbine van 6,2 MW geplaatst maar de netto bijdrage aan de doelstelling is 3,2 MW doordat er hiervoor elders een turbine van 3 MW (Growind) is gesaneerd. Het kan zijn dat deze 3 MW turbine weer elders wordt geplaatst.

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
Alle windparken langs Waddenzee	Landschappelijke invloed op waddengebied (UNESCO-status).	Landschaps- en duurzaamheidsvisie gehele waddengebied.
Eemshaven West	Gemeente heeft moeite met bepaalde windturbineopstelling in verband met overlast voor bewoners.	Onderzoeken in MER.
Eemshaven West	Windmolens op of voor de dijk is schadelijk voor vogels.	Passende beoordeling, beheersmaatregel door vogelradar, locatiekeuze turbines.
Eemshaven West	Bouwen op of in de dijk is te risicovol in verband met aardbevingen in dit gebied.	Meenemen in planproces en veel aandacht voor transparantie en zorgvuldigheid.
Eemshaven West	Projectontwikkelaars hebben onenigheid over grondposities, rechten en projectdeelname. Inzet wordt dat projectontwikkelaars in dit gebied gezamenlijk starten en alle mogelijke	Op dit moment zijn er (nog) geen maatregelen genomen om de huidige situatie op te lossen.

	turbineopstellingen, inclusief bouwen op de dijk, worden meegenomen in dit project. Gedurende het ruimtelijke proces zal blijken wat wel en niet mogelijk is.	
Eemshaven Dijkenproject Zuidoost, Oostpolderdijk	Het bestuur van waterschap moet eerst nog definitief besluiten over bouwen op deze dijk.	Besluit waterschap.
Eemshaven Zuidoost	Vertraging gereedkomen regionale structuurvisie.	Snel afronden structuurvisie en MER.
Eemshaven - Oostpolder	(Agrarische) grondeigenaren zijn de initiatiefnemers van dit project, geen grote projectontwikkelaar bij betrokken, waardoor kans op langzamer proces aanwezig.	Faciliteren/ondersteunen van planproces.
Windpark N33	Er is veel weerstand bij de bevolking.	Zorgvuldige procedure; veel aandacht voor participatie.
Delfzijl Midden (Oosterhorn)	Vertraging gereedkomen regionale structuurvisie.	Snel afronden structuurvisie en MER.
	Veiligheidsrichtlijnen chemisch industrieterrein bemoeilijken inpassing windturbines.	-
Delfzijl, Geefsweer	De gemeente Delfzijl en bewoners hebben moeite met dit extra windproject.	Zorgvuldige procedure van provincie met veel aandacht voor draagvlak en participatie.
Delfzijl Zuid uitbreiding	Vertraging van dit project door uitblijven regionale structuurvisie en onderzoeken naar milieueffecten (terwijl dit project waarschijnlijk weinig effect en relatie heeft met andere projecten binnen de structuurvisie, op de naastgelegen windparken na).	Snel afronden structuurvisie en MER.

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	Geen
NWEA	Geen
IPO/Provincies	1. Voor zowel Eemshaven als Delfzijl hebben we een Ecologische Analyse uit laten voeren, die het karakter heeft van een Passende Beoordeling. 2. Het Waterschap Noorderzijlvest neemt op 30 maart een besluit over bouwen in de dijk. Dat geldt zowel voor het Dijkenproject in de Eemshaven, als Eemshaven West. 3. Voor Windpark N33 geldt dat er een gebiedscoördinator is aangewezen vanuit het Rijk.
Natuur & Milieu	In de ogen van de milieufederatie is het vanwege de effecten op vogels en landschappelijke waarden van Natura2000 gebied De Wadden ongewenst en onnodig om molens direct aan de kust te plaatsen, zoals nu wel is gepland in de Emmapolder. Suggestie om vrijwaring gebieden aan te wijzen langs de Nederlandse waddenkust en molens in de Emmapolder 1 rij naar achteren plaatsen, ruim afstand te houden tot hoogwatervluchtplaatsen en natuurgebied Ruidhorn en niet direct aan / op de dijk in verband met vogelslachtoffers. Vierde zoekgebied aanwijzen, zou bijvoorbeeld stad Groningen kunnen zijn. Hier is politiek draagvlak voor. Belangrijk aandachtspunt is het gebrek aan draagvlak voor windenergie, vooral bij N33 / Meeden en onvoldoende mogelijkheden (plan)-participatie voor omwonenden.
VNG	Geen
Netbeheer NL	Geen
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	442 MW	51,7%
Bouw (in voorbereiding)	6,7 MW	0,8%
Vergunningen procedure	0,0 MW	0,0%
Ruimtelijke procedure	272,0 MW	31,8%
Voortraject	240,0 MW	28,1%
Totaal	**960,7 MW**	**112,3%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	686,7 MW	80,3%
	94,0 MW	11,0%
	180,0 MW	21,0%
Totaal	**960,7 MW**	**112,3%**

Conclusie:
De provincie Groningen heeft een doelstelling van 855,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Groningen 442 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor bijna 52% van de provinciale doelstelling. Van 6,7 MW (1%) is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. Verder heeft de provincie 105,1 MW meer projectcapaciteit gepland dan benodigd voor de doelstelling in 2020.

Er resteert in de provincie Groningen een opgave van 406,8 MW (47,6%). Ten opzichte van de voorgaande editie van de monitor is een aantal projecten doorgeschoven van de fase voortraject naar de ruimtelijke procedure. Er is nog veel inzet nodig om draagvlak voor de projecten te verbeteren (waaronder project N33) en om planning met betrekking tot de regionale structuurvisie en de bijhorende MER te laten sporen met tijdige projectrealisatie.

Van de *resterende opgave* van 406, 8 MW wordt voor 238 MW ingeschat dat realisatie van deze projecten in 2020 haalbaar is. Voor 94 MW aan projecten geldt dat er nog diverse knelpunten zijn en dat realisatie daarom nog zeer veel inspanning van alle betrokken partijen zal vergen. Voor de benodigde laatste 75 MW aan benodigde projectcapaciteit in Delfzijl Geefsweer en de RCR Eemshaven-West (met veel knelpunten), geldt dat deze nog in het voortraject zijn, waardoor tijdige realisatie als zeer onzeker wordt beschouwd.

Gegeven de actuele stand van zaken is het volgens RVO niet waarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Groningen tijdig zal worden gerealiseerd.

ZUID-HOLLAND

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020 735,5 MW
Capaciteit gereserveerd Ruim 900 MW
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Ja

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Visie Ruimte en Mobiliteit (VRM), Verordening Ruimte			9/7/2014	

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
De opgave van 735,5 MW is opgenomen in de Visie Ruimte en Mobiliteit, de locaties windenergie zijn opgenomen in de Verordening Ruimte en de uitvoeringsstrategie is opgenomen in het programma Ruimte (juli 2014). De provincie streeft naar maximale invulling van de vastgestelde locaties windenergie. Gelet op de afspraken met het Rijk, ziet de provincie toe op de voortgang. De provincie heeft de afgelopen jaren convenanten afgesloten voor realisatie van locaties windenergie in Goeree-Overflakkee (225 MW), de Haven R'dam (300 MW) en de Stadsregio R'dam (150 MW).
Voor de Stadsregio is in 2015 gebleken dat niet alle in het convenant opgenomen locaties realiseerbaar zijn en heeft PS in september ingestemd met het uitvoeren van een planMER voor het onderzoeken van alternatieve locaties voor windenergie die zullen worden opgenomen in een partiële wijziging van de Verordening Ruimte. Het gaat hierbij om ruimte voor ongeveer 80 MW. Hierin worden mogelijk ook locaties buiten de stadsregio meegenomen. Na de zomer van 2016 moet duidelijk zijn welke locaties geschikt zijn. Uiteindelijk beslissen Provinciale Staten in het najaar van 2016 welke locaties worden opgenomen in een herziene VRM. De realisatie van deze projecten in 2020 wordt hiermee kritiek.
De provincie heeft overeenkomsten afgesloten met verschillende gemeenten die willen meewerken aan de realisatie van de locaties windenergie en die zelf de ruimtelijke inpassing en vergunningverlening van de locaties willen regelen. De provincie maakt in dat geval geen gebruik van de bevoegdheid tot coördinatie en besluitvorming over de omgevingsvergunning en eventueel andere benodigde vergunningen waarvoor zij de bevoegdheden heeft op basis van de Elektriciteitswet. Wel ziet de provincie toe op de afgesproken deadline, waarop de besluitvorming voor de betreffende locatie(s) windenergie bij de gemeente zover gevorderd is dat het ontwerp bestemmingsplan voor de realisatie van de windturbines ter inzage ligt of al heeft gelegen, of op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht een (herroepelijke) omgevingsvergunning voor het realiseren van de windturbines is verleend.

Planning realisatie locaties 2014-2023: op basis van deze monitor en de uitvoeringsstrategie is een prognose gemaakt van de uitvoering. Ten grondslag aan deze prognose liggen:
- Voortgang Havenconvenant conform opgave Havenbedrijf
- Voortgang (voormalige) stadsregio Rotterdam conform startnotitie planMER/partiële wijziging VRM (PS, september 2015)
- Stand van zaken PIP-procedure Korendijk
- Voortgangsrapportages juli 2015 van de gemeenten waarmee de provincie een overeenkomst tot het niet toepassen van haar bevoegdheden windenergie heeft gesloten (Goeree-Overflakkee, Dordrecht, Zwijndrecht, Strijen, Cromstrijen, Katwijk, Gorinchem, Binnenmaas).
- Realisatiestrategie uit Programma Ruimte (VRM) en aangewezen locaties windenergie in Verordening Ruimte (2014).
- Gemiddelde van minimale en maximale prognose per jaar
- Uitgegaan wordt van een gemiddelde capaciteit per windturbine van 3 MW
- Voortgangsrapportage Windenergie Zuid-Holland (GS, 17 november 2015).

De planning ziet er als volgt uit:

Datum	Megawatts in voorbereiding
1-1-2016	350 MW
1-1-2020	434 MW
1-1-2021	811 MW

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	Maatschappelijke weerstand, waardoor ook bestuurlijk draagvlak bij sommige gemeenten onder druk staat.
Maatregel	Zie maatregel bij knelpunt 3.
Knelpunt 2	Drukbevolkte provincie, waardoor veel fysieke beperkingen.
Maatregel	Zie maatregel bij knelpunt 3.
Knelpunt 3	Herziening VRM in Q2 2017, waardoor voor een aantal locaties de procedures pas in 2017 kunnen starten.
Maatregel	Ad 1, 2 en 3: De provincie voert bestuurlijke gesprekken met gemeenten om het bestuurlijk draagvlak te vergroten en zoekt naar maatregelen die de realisatie kunnen versnellen. Ook zet de provincie zich in om burgers beter te betrekken bij windinitiatieven.
Knelpunt 4	Bij sommige locaties is stagnatie te wijten aan vertraging bij de initiatiefnemer of het feit dat deze zich terugtrekt c.q. wil terugtrekken; bij een enkele locatie is er nog geen initiatiefnemer bekend.
Maatregel	Communicatie met potentiële ontwikkelaar/initiatiefnemer.
Knelpunt 5	Tenders voor de projecten op de Maasvlakte zijn niet gestart in 2015, als gevolg van langdurige discussie tussen Rijkswaterstaat en Havenbedrijf Rotterdam. De eerder voorziene 108 MW wordt mogelijk minder.
Maatregel	Discussie binnen het Rijk beslechten. Tender begin 2016.
Knelpunt 6	Bij diverse projecten is de vertraging te herleiden tot beperkingen die voortvloeien uit Rijksregelingen en -kaders, zoals ten aanzien van scheepvaartradar, signaalverlichting, luchtvaart en waterveiligheid (windturbines op/bij waterkeringen).
Maatregel	Het Rijk neemt maatregelen om waar nodig en mogelijk belemmeringen weg te nemen.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten: Zuid-Holland										
Projectstatus door RVO	Gemeente	Project	Coördinatieregelen	Doelstelling	Gerealiseerd	Bouw (in voorbereiding)	Vergunningen procedure	Ruimtelijke procedure	Voortraject	Verschil
	Dordrecht	DR windpark Kilwind (Dordtse Kil IV)				9,2				
	Papendrecht	DR Oosteinde*							3,0	
	Dordrecht	DR Dordtse Kil III, IV Duivelseiland/Krabbepolder*							10,8	
	Zwijndrecht	DR Groote Lindt							7,5	
	Goeree-Overflakkee	GO Battenoert				12,2				
	Goeree-Overflakkee	GO Battenoert II						21,0		
	Goeree-Overflakkee	GO Haringvliet						27,0		
	Goeree-Overflakkee	GO Oost Flakkee						21,0		
	Goeree-Overflakkee	GO Noordrand*							78,0	
	Rotterdam	HC (repowering) locatie Slufterdijk				16,5				
	Rotterdam	HC Hartel III (Hartelkanaal)**							-10,0	
	Rotterdam	HC Hartelkanaal (Hartelbrug-West)**							-12,0	
	Rotterdam	HC Locatie BP (Nerefco)**							-22,5	
	Rotterdam	HC Landtong Rozenburg I (repowering)*							12,0	
	Rotterdam	HC Maasvlakte II Harde zeewering							36,0	
	Rotterdam	HC Maasvlakte II Zachte zeewering							54,0	
	's-Gravenhage	HL CEVA				3,0				
	Westland	HL A20-locatie*							9,0	
	Binnenmaas	HW Bedrijventerrein Hoeksche Waard, Oude Maas	GCR					15,0		
	Cromstrijen	HW Hogezandse polder						30,0		
	Korendijk	HW WP Spuiwind	PCR					15,0		
	Cromstrijen	HW Westerse polder							11,5	
	Strijen	HW WP Mariapolder							10,2	
	Rotterdam	SR Nieuwe Waterweg (Hoek van Holland)				24,0				
	Capelle aan den IJssel	SR Rivium				3,0				
	Ridderkerk	SR Nieuw Reijerwaard						6,9		

	Stadsregio Rotterdam	SR Overig:* / *** - Landtong Rozenburg III - Hartel Oost Bernisse - Beneluxster - Beneluxtunnel - Beneluxtunnel Schiedam - Heinenoordtunnel - Noordzeeboulevard - Prisma/Bleizo - t Scheur - Vaanplein - Windpark Haringvlietdam upgrade							79,2	
	Zoeterwoude	OV Heineken (Windpark Barrepolder)				12,0				
	Katwijk	OV Valkenburgse meer							9,0	
	Teylingen	OV Akzo Nobel*							5,0	
	Gorinchem	OV Bedrijventerrein Gorinchem Noord*							9,0	
	Waddinxveen	OV Distripark Doelwijk*							3,0	
		Totaal:		**735,5**	**332**	**79,9**	**0,0**	**135,9**	**292,7**	**+105,0**

DR: Drechtsteden; GO: Goeree-Overflakkee; HC: Havenconvenant; HL: Haaglanden; HW: Hoekse Waard; SR: Convenant Stadsregio Rotterdam; OV: Overig

* Hoeveelheid MW's zijn inschattingen; plannen nog niet concreet.

** Sanering voorzien voor 2020.

*** Deze locaties hebben al eerder in de Visie Ruimte en Milieu (VRM) gestaan. Locaties kunnen wijzigen; zij worden nu meegenomen in de partiële herziening VRM.

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
DR – Drechtsteden DR Oosteinde DR Dordtse Kil III, IV Duivelseiland/Krabbepolder DR Zwijndrecht	- Technisch lastige locaties. In verband met locatie op bedrijventerreinen discussie met aanwezige bedrijven en vragen ten aanzien van mogelijkheden toekomstige bedrijven. - Planning 'bestemmingsplannen gereed' is niet gehaald.	- Snel duidelijkheid over risicozonering. - Snel planning bestemmingsplan / vergunningen gereed hebben (rol gemeenten).
GO – Goeree-Overflakkee GO Haringvliet GO Battenoert II	- Onduidelijkheid over radarverstoring.	- Uitsluitsel van Ministerie van Defensie wat mogelijk is (hangt af van besluiten over gebruik radar LVNL - IenM).
GO Oost Flakkee	- De initiatiefnemers van de 3 projecten werken samen binnen de Coöperatie Windgroep Goeree-Overflakkee. Initiatiefnemers hebben gevraagd om gemeentelijke coördinatie. De gemeenteraad heeft hier niet voor gekozen. Planning komt in gevaar. - Gemeenteraad wil geen obstakel-verlichting. Nog geen duidelijkheid wat mogelijk is binnen de regelgeving - Onduidelijkheid over mogelijkheden bouwen bij dijken; waterschap geeft geen duidelijkheid.	- Afspraken Rijk of provincie met gemeenteraad (uitnodiging van gedeputeerden voor ligt bij het Rijk). - Duidelijkheid vanuit het Rijk. - Provincie/gemeente/waterschap gezamenlijk optrekken.
GO Noordrand	- Natuur is lastig geweest: Natuurmonumenten wilde wel meewerken in proces verdeling	- Nu afspraak (gemeente/ provincie/ WNF/NM) 5 turbines aan de rand in natuur.

	natuur/agrarisch/wind. WNF in eerste instantie niet. Gemeente en provincie hebben hier goede rol in gespeeld eind 2015: standpunt is nu 'wind is prioriteit'. Door discussie vertraging. - Traject met agrariërs, procesbegeleider en gemeente nog in volle gang.	- Tot eenduidig plan komen en snel met procedure starten. Alleen met gemeentelijke of provinciale coördinatie kan tijdige realisatie gehaald worden.
HC – Havenconvenant HC Maasvlakte II Harde zeewering HC Maasvlakte II Zachte zeewering	- Tender nog steeds niet gestart (discussie tussen RWS en HbR over veiligheid en verantwoordelijkheden).Planning begint kritiek te worden.	- Tender starten in eerste kwartaal 2016.
HC (repowering) locatie Slufterdijk	- Onduidelijkheid over verkrijgen FFwet-ontheffing, waardoor tender turbines nog niet is gestart.	- Gesprek initiatiefnemers/RVO over randvoorwaarden (gepland begin 2016).
HL – Haaglanden Westland A20	- Initiatiefnemer (tevens grondeigenaar) heeft gemeld voorlopig geen plannen te hebben voor windturbines op de locatie in verband met mogelijke andere bouw-plannen (en weerstand uit de omgeving)	- Geen.
HW – Hoeksche Waard HW Westerse Polder HW WP Mariapolder	- Bestemmingsplannen nog niet vastgesteld, waardoor planning kritiek kan worden.	- Bestemmingsplannen voorzien eerste kwartaal 2016.
SR – Convenant Stadsregio Rotterdam	- Niet alle eerdere locaties bleken haalbaar (technisch of bestuurlijk); eerdere afspraken tussen ontwikkelaars en gemeenten worden niet altijd nagekomen; provincie gestart met proces herziening VRM. Vertraging in planning.	- Provincie neemt voortouw voor planMER en herziening locaties VRM. Provincie in gesprek met gemeenten om overeenkomsten af te sluiten over locaties en planning (o.a. coördinatie, betrekken burgerinitiatieven).
SR Nieuw Reijerwaard	- Bestemmingsplan bedrijventerrein inclusief windturbines weliswaar vastgesteld, maar geen harde planning voor windpark.	- Provincie/Gemeenschappelijke Regeling afspraken maken over planning.
SR Windpark Haringvlietdam upgrade	- Ontwikkelaar wil de huidige 6 windturbines die zich in de Kernzone in het buitentalud bevinden vervangen door 4 windturbines op de zelfde locatie in de Kernzone. RWS vindt dit niet toelaatbaar en heeft de vergunning geweigerd.	- In Bestuurlijk Overleg eind 2015 provincie/gem/RWS: afgesproken dat mogelijkheden voor windenergie rond deze locatie opnieuw verkend worden.
SR Hartel Oost Bernisse	- Waterschap wil dat initiatiefnemer met onderzoek aantoont dat de waterveilig-heid niet wordt geschaad; toetsingscriteria waterschap niet helder.	- Overleg provincie/Rijk met Waterschap (meenemen met Goeree-Overflakkee)
OV – Overige locaties	- Plannen nog niet concreet uitgewerkt; planning kritiek.	- Provincie is in overleg met gemeenten, grondeigenaren en bedrijven of lokale initiatieven over uitwerking plannen en versnellen procedures.

DR: Drechtsteden; GO: Goeree-Overflakkee; HC: Havenconvenant; HL: Haaglanden; HW: Hoekse Waard; SR: Convenant Stadsregio Rotterdam; OV: Overig

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	1. Het voortouw voor de realisatie van windmolens op de 2de Maasvlakte ligt bij de provincie. In de projectgroep zitten naast de provincie, de gemeente, het Havenbedrijf, RWS en het Rijksvastgoedbedrijf. In dit project spelen diverse issues die door alle partijen gezamenlijk moeten worden opgepakt en beslecht. 2. Met betrekking tot (beleids) knelpunt 6: Dit knelpunt is zodanig vaag geformuleerd dat IenM daar geen maatregelen op kan nemen. Dit geldt onder andere voor issue waterveiligheid. De beleidsregel waterstaatswerken is eind 2015 aangepast.
NWEA	Geen
IPO/Provincies	Op http://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/energie/windenergie/ heeft de provincie haar eigen voortgangsrapportage gepubliceerd, met meer achtergrondinformatie.
Natuur & Milieu	Er is volgens de milieufederatie sprake van complexe situatie met verschillende belangen. Het zou mooi zijn wanneer Rijk en provincie elkaar als partner zien en ruimte geven. Een goede afstemming en samenwerking met andere rijksdiensten (onder andere RWS) blijft van belang, onder andere bij de Maasvlakte.
VNG	Geen
Netbeheer NL	Geen
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	332 MW	45,1%
Bouw (in voorbereiding)	79,9 MW	10,9%
Vergunningen procedure	0,0 MW	0,0%
Ruimtelijke procedure	135,9 MW	18,5%
Voortraject	292,7 MW	39,8%
Totaal	**840,5**	**114,3%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	411,9 MW	56,0%
	111,9 MW	15,2%
	316,7 MW	43,1%
Totaal	**840,5 MW**	**114,3%**

Conclusie:
De provincie Zuid-Holland heeft een doelstelling van 735,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Zuid Holland 332 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor 45% van de provinciale doelstelling. Van 80 MW (11%) is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. In januari 2016 wordt windpark Battenoert (12,2 MW; Goeree-Overflakkee) naar verwachting in productie genomen. De overige parken, waarvan de bouw is gestart dan wel in voorbereiding is, zullen in 2016 of 2017 in gebruik genomen worden. Verder heeft de provincie 105,0 MW meer projectcapaciteit gepland dan benodigd voor de doelstelling in 2020.

Er resteert in de provincie Zuid-Holland een opgave van 323,6 MW (44%). Veel projecten hebben te maken met intensieve bebouwing en infrastructuur (vraagstuk externe veiligheid), in de minder bebouwde gebieden met natuurwaarden of andere grootschalige knelpunten. Hierdoor zijn planningen dikwijls moeilijk vast te houden. Bij projecten op Goeree-Overflakkee speelt onder andere de onzekerheid over defensieradar nog een belangrijke rol. Bij verschillende projecten, eveneens op Goeree-Overflakkee maar ook in de stadsregio en in het havengebied loopt nog discussie met het Rijkswaterstaat en het waterschap. De provincie is met veel gemeenten (en waar nodig andere partijen) in gesprek over het nemen van maatregelen om de doelstelling van 2020 te kunnen halen.

Van de *resterende opgave* van 323,6 MW geldt voor 112 MW netto dat realisatie nog zeer veel inspanning van alle betrokken partijen zal vergen om deze projecten in 2020 te kunnen realiseren. Voor de laatste 212 MW aan benodigde projectcapaciteit geldt dat de projecten nog in het voortraject zijn, waardoor tijdige realisatie van dit deel als zeer onzeker wordt beschouwd.

Gezien de actuele stand van zaken is het volgens RVO niet waarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Zuid-Holland tijdig zal worden gerealiseerd.

NOORD-HOLLAND

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020: 685,5 MW
Capaciteit gereserveerd: 685,5 MW
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Gedeeltelijk; Windpark Wieringermeer: ja
Herstructurering WoL (HS WoL): deels /in voorbereiding

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Gewijzigde Structuurvisie NH 2040, PRV en beleidskader WoL	2/12/2014 en 17/2/2015		15/12/2014 en 2/3/2015	
Uitvoeringsregeling 'Verdeel-procedure herstructurering WoL'	8/12/2015			
Beleidsregel 'Uitwerking ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines per herstructureringsgebied')	8/12/2015			
Wijziging Provinciale Milieu Verordening (PMV)	27/10/2015		14/12/2015	PMV (geamendeerd) vastgesteld. Integrale beleid herstructurering WoL treedt in werking op 15/1/2016

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
Op 15 december 2014 hebben PS de Structuurvisie NH 2040, de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) en het beleidskader Wind op Land gewijzigd vastgesteld. Bij de behandeling in PS is een amendement aangenomen, dat ziet op maatwerk voor windprojecten in stille gebieden. Omdat het amendement juridisch niet uitvoerbaar bleek, hebben PS op 2 maart 2015 de PRV gewijzigd vastgesteld, waarbij de afstandsbepaling tot gevoelige bestemmingen is vergroot van 500 naar 600m. Daarnaast hebben GS aan PS voorgesteld om in de Provinciale Milieuverordening (PMV) een maatwerkvoorschriftregeling op te nemen. Deze regeling stelt de verplichting om voor windprojecten te onderzoeken of sprake is van een laag achtergrondgeluidniveau. Indien hiervan sprake is, dan kunnen GS in bijzondere gevallen besluiten om bij vergunningverlening maatwerkvoorschriften op te leggen. De gewijzigde PMV heeft ter inzage gelegen en is op 27 oktober 2015 door GS vastgesteld. Op 14 december 2015 hebben PS de PMV vastgesteld.

In de PRV is ruimte aangegeven voor windpark Wieringermeer dat valt onder de Rijkscoördinatieregeling. Voor aanvragen ingekomen vóór 11 april 2011 die voldoen aan bepaalde voorwaarden, is een overgangsregeling opgenomen in de PRV. Voor windpark Westfrisia, dat valt onder de overgangsregeling is een Provinciaal Inpassingsplan (PIP) in voorbereiding. Bestaande windturbines mogen één op één worden vervangen, conform de vervangingsregeling in de PRV. Voor de windparken Groetpolder en Kneeshoek zijn vergunningen voor vervanging verleend; deze zijn nu in de beroepsfase. De vergunningsprocedure voor de vervanging van windpark Westeinde loopt. Voor de resterende opgave tot 685,5 MW Wind op Land in 2020 is een herstructureringsregeling opgenomen en zijn 9 herstructureringsgebieden aangewezen. Een van de belangrijkste randvoorwaarden uit de PRV voor herstructureringsprojecten is de saneringseis van 2 voor 1. Verder mogen nieuwe turbines worden gebouwd in lijnen van minimaal 6 turbines, die op minimaal 600m. van gevoelige bestemmingen zijn gelegen. Herstructureringsgebieden zijn niet gelegen binnen kwetsbare gebieden. In de PRV borgt de provincie haar rol als bevoegd coördinerend en vergunningverlenend gezag. In het gewijzigde beleidskader WoL wordt de achtergrond van het beleid Wind op Land geschetst, zijn ruimtelijk-landschappelijke principes vastgelegd, en wordt ingegaan op de maatschappelijke aspecten van de ontwikkeling van windenergie, waaronder financiële participatie in windprojecten en de participatie van omwonenden en overige belanghebbenden in het planproces.

In de periode tussen 2 maart 2015 en 15 januari 2016 werken initiatiefnemers aan de voorbereiding van omgevingsvergunning aanvragen en zijn principe-aanvragen ingekomen bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, die in opdracht van GS de vergunningenprocedures voorbereidt. In samenspraak met de betrokken gemeenten en aanvragers zijn gebiedsateliers georganiseerd in Hollands Kroon, Velsen en Amsterdam. Op dit moment (december 2015) is de verwachting dat de herstructureringsopgave binnen de kaders – met inbegrip van de 2 voor 1 regeling – kan worden gerealiseerd. De provincie is met medewerking van de windmakelaar in gesprek met Amsterdam, initiatiefnemers van windparken in de Westpoort en aanbieders van saneringsturbines om te komen tot concrete saneringsafspraken. Op 15 januari 2016 treedt het gewijzigde beleid Wind op Land (Structuurvisie, PRV en beleidskader) met de bijbehorende uitvoeringsregeling verdeelprocedure schaarse MW en beleidsregel Ruimtelijke kwaliteit in werking. In het tijdvak tussen 15 januari en 15 mei 2016 kunnen omgevingsvergunning aanvragen worden ingediend. Indien het vermogen waarvoor aanvragen worden ingediend de taakstelling van 685,5 MW overstijgt, worden de aanvragen die aan de PRV vereisten voldoen gerangschikt op ruimtelijke kwaliteit.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	SDE+: De winddifferentiatie in de nieuwe SDE+ regeling doorkruist langlopende (principe)-afspraken tussen windexploitanten. De nieuwe regeling zet businesscases op de kop en frustreert daarmee voortgang en realisatie van herstructureringsplannen in NH. Dit vormt aanleiding voor exploitanten om te kiezen voor 1-op-1 vervanging van hun staande turbines, waarmee het aantal potentieel beschikbare MW's voor conversie in het HS-traject daalt. Tot nog toe zijn als gevolg hiervan voor Noord-Holland 43 MW verloren gegaan, dit kan oplopen tot 118 MW indien in de Wieringermeer de herstructureringsopgave niet wordt gerealiseerd.
Maatregel	De provincie heeft hierover een brief gestuurd aan de Minister van EZ. De beantwoording daarvan door de Minister gaat in de beleving van de provincie niet in op de inhoudelijke punten van het vraagstuk. In de praktijk blijven er minder gebieden over waarbinnen de herstructureringsopgave moet worden gerealiseerd en komen er minder saneringsturbines op de markt; met extra inspanning lijkt de herstructureringsopgave haalbaar.
Knelpunt 2	SDE+: WP Wieringermeer: De wijziging SDE+ in 2015 ten behoeve van winddifferentiatie leidt – ook onder toepassing van de overgangsregeling – tot een business case met minder rendement. Om dit op te vangen zetten de initiatief-nemers in op uitbreiding van de maximale termijn voor dubbeldraaien van 5 jaar + bouwtijd van 700 dagen naar 7 jaar + bouwtijd van 700 dagen. De verlenging van de paralleldraaitermijn geeft een vertraging in het effect van de herstructurering – de sanering van windturbines – en draagt hierdoor niet bij aan het draagvlak voor windenergie.
Maatregel	GS hebben de Minister van EZ hierover per brief geïnformeerd, d.d. 15 juli 2014. Daarnaast hebben GS besloten een zienswijze in te dienen op het RIP WP Wieringermeer waarin dit knelpunt aan de orde komt. Bij de vaststelling van het RIP WP Wieringermeer is de maximale termijn voor parallel draaien gesteld op 5 jaar.
Knelpunt 3	Radarverstoring: Knelpunt als gevolg van cumulerende interferentie van WP Wieringermeer en WP Fryslân kan ook potentiële risico's inhouden voor HS-gebieden daarbuiten.
Maatregel	Overleg met ministerie van Defensie over WP Wieringermeer en beoogde herstructureringsgebieden.
Knelpunt 4	Beperkingen Luchthavens en Luchtvaart: Luchthavenindelingsbesluit (LIB): ontbreken van helderheid over wijziging van het LIB en de precieze impact daarvan op locaties in het Noordzeekanaalgebied en in de Haarlemmermeer kan leiden tot vertraging en/of verlaging van het potentieel vermogen door hoogtebeperking van windturbines ten gunste van radar en vliegveiligheid. Een opwaardering van radarstation de Kooij is noodzakelijk.
Maatregel	Het gewijzigd LIB is in werking getreden. In opdracht van GS heeft ILT in samenspraak met LVNL een LIB pre-toets uitgevoerd voor de herstructureringsgebieden Velsen en Westpoort (Amsterdam, Zaanstad) en voor het initiatief windpark Haarlemmermeer-Zuid. Een beperkt aantal windturbines moet de bouwhoogte worden teruggebracht om aan het LIB te kunnen voldoen. Daarnaast geldt voor Velsen en Westpoort als geheel dat een spoedige modulering van de radar op Schiphol West plus een upgrade van radarstation De Kooij noodzakelijk is om aan de eisen te voldoen. GS hebben de Minister van EZ gevraagd om een spoedige besluitvorming over upgrade van radar de Kooy bij brief van 18 november jl.
Knelpunt 5	Onvoldoende draagvlak/Acceptatie.
Maatregel	Streven naar maximale transparantie door vergroten van bestuurlijke (gemeenten) en maatschappelijke betrokkenheid via bestuurlijk overleg, ronde tafel bijeenkomsten, keukentafel gesprekken, gebiedsateliers. De aanpak om draagvlak te creëren via plenaire gesprekken-/discussie werkt goed in NH en wordt door alle betrokkenen gewaardeerd. Waar de situatie om maatwerk vraagt volgen keukentafelgesprekken.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten:	Noord-Holland									
Projectstatus door RVO	Gemeente	Project	Coördinatieregelen	Doelstelling	Gerealiseerd	Bouw (in voorbereiding)	Vergunningen procedure	Ruimtelijke procedure	Voortraject	Verschil
	Hollands Kroon	Windpark Wieringermeer*	RCR			225,0				
	Hollands Kroon	Opschaling WP Wagendorp				10,2				
	Hollands Kroon	Oude Provincialeweg, Nieuwe Niedorp				0,9				
	Medemblik	Westfrisia	PCR				10,1			
	Hollands Kroon	Windpark Wieringermeer, restopgave ECN*	RCR				25,0			
	Diverse Noord-Holland	Herstructureringsproces Noord-Holland*						56,3		
		Totaal:		**685,5**	**358**	**236,1**	**35,1**	**56,3**	**0,0**	**0,0**

* Berekend door RVO

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
Windpark Wieringermeer	Verplaatsing zweefvliegveld: hiervoor ontheffing nodig van de geluidsnormen van nabijgelegen stiltegebied Amstelmeer. Dit moet vóór de verkiezingen PS omdat anders een risico op vertraging ontstaat.	Provincie stuurt op tijdige verlening van de ontheffing.
Windpark Wieringermeer	Netinpassing: Voortgang van het benodigde 150 KV station is vertraagd maar wordt alsnog in Q1 2018 verwacht (aparte PCR NH). Er is twijfel of dat gaat lukken vanwege mogelijke nieuwe beroepsprocedures. Zolang de plannen nog onder beroep liggen kan dat van invloed zijn op een tijdig definitieve Investeringsbesluit van initiatiefnemers en daarmee het project mogelijk vertragen.	Bewerkstelligen van een constructieve dialoog gericht op samenwerking tussen partijen die mogelijk bezwaren hebben om realisatie op planning te houden.
Westfrisia (PCR)	Weerstand bij gemeente en bewoners.	Zorgvuldige en transparante procedure.
Herstructureringsproces Noord-Holland	Doorlooptijd onderzoek zettingsvloeiing in kader van Watervergunning RWS (vanwege bouw op primaire waterkering).	Inzet provincie en RWS om procedures Waterwet en Wabo te coördineren.
	Luchthaven Indelings Besluit (LIB) en Radarverstoring.	Integrale pré-toets LIB (door TNO en ILT) en aandacht vragen bij het Rijk voor upgrade van radarpost De Kooij.
	Enkele woningen liggen binnen de 600 meter grens die als minimum afstand is gesteld.	Aandachtspunten: - het wijzigen van de woonbestemming van enkele woningen op het industrieterrein. - het opstellen van een participatieplan conform de gedragscode van NWEA.
	Samenwerking nodig tussen private partijen om te voldoen aan de saneringsopgave.	Bemiddeling door de windmakelaar in opdracht van de provincie.

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
Herstructureringsproces Noord-Holland	Lichtgrijs	Er zijn ruimtelijke voorbereidingen getroffen en er zijn diverse kansrijke principeaanvragen ontvangen. Echter voor de zomer 2016 kan pas met zekerheid worden gesteld of er (voldoende) definitieve vergunningaanvragen zijn ingediend.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	Geen
NWEA	De leden van NWEA zijn erg ongelukkig met alle bovenwettelijke maatregelen die de provincie Noord-Holland heeft ingevoerd. Het zorgt voor veel onzekerheid, geeft minder ruimte voor inpassing, remt innovatie (met name de strikte eis voor verhouding ashoogte en rotordiameter, en consequentie dat er minder kWh-uren worden geproduceerd) en zorgt niet voor meer acceptatie. In tegendeel, dit soort regels roepen een beeld op dat omwonenden blijkbaar meer bescherming behoeven tegen windturbines dan tegen elke andere vorm van ruimtelijke ontwikkelingen. Ook de keuze om sanering via 2 voor 1 regeling uit te voeren speelt mogelijk partijen tegen elkaar uit en zet druk op de business case van een windproject.
IPO/Provincies	De provincie is op de hoogte van het beeld dat door stakeholders wordt geschetst. Om de totstand-koming van saneringsafspraken te faciliteren is vanaf november 2015 de inzet van bestuurders en de windmakelaar geïntensiveerd; dit heeft in december geleid tot hervatting van de onderhandelingen tussen ontwikkelaars en aanbieders van saneringsturbines; deze verlopen constructief. Parallel is een eerste herstructureringsovereenkomst aan de provincie voorgelegd. De juridische houdbaarheid van de medio 2015 aangekondigde verdeelprocedure en uitvoeringsregeling is uitvoering getoetst. GS en PS houden vast aan tijdige realisatie van de doelstelling 685,5 MW Wind op land in 2020. Op http://www.noord-holland.nl/Wind-op-Land/ heeft de provincie haar eigen voortgangsrapportage gepubliceerd, met meer achtergrondinformatie.
Natuur & Milieu	De milieufederatie maakt zich zorgen of er wel voldoende haalbare initiatieven zijn om de laatste 91,4 MW te realiseren. De milieufederatie is voorstander van het oprekken van de beleidsregels (een Nee, tenzij principe). Van de beleidsregels moet kunnen worden afgeweken wanneer het draagvlak en bewonersparticipatie voor windplannen voldoende groot is.
VNG	Geen
Netbeheer NL	Vertraging van de netinpassing dreigt door aangepaste PCR en uitstel van besluit financial close door initiatiefnemers (is in monitoring verwoord). Hierdoor wordt tijdige besluitvorming voor investeringen in de netaanpassing(en) lastig.
Overige stakeholders*	Een aantal initiatiefnemers en belanghebbende partijen heeft grote moeite met het restrictieve beleid dat de Provincie Noord-Holland voert. Een en ander zonder daarmee te (kunnen of willen) betwisten of de provincie haar doelstelling al dan niet tijdig gaat halen. De gepleegde inspraak tijdens de Commissie vergadering Ruimte, Wonen & Water d.d. 30 november 2015 getuigt van breed gevoelde bezwaren, vragen, bedenkingen en voorstellen ten aanzien het herstructureringsbeleid dat de provincie ontwikkelt en uitvoert. Het provinciaal herstructureringsbeleid is niet transparant genoeg en wordt voortdurend aangepast. Als gevolg daarvan lopen de plankosten (kostbare vooronderzoeken en leges) voor initiatiefnemers op, zonder dat hun zekerheden toenemen. Ook treden er als gevolg van het beleid onvoorziene neveneffecten op, zoals prijsopdrijving van saneringsturbines. De als rigide ervaren herstructureringseisen (lijnopstelling van minimaal 6 turbines; 2 molens saneren voor 1 nieuwe turbine; verhoging afstandseis naar 600 m.) stellen de initiatiefnemers voor grote onzeker-heden en problemen om de businesscase (tijdig) sluitend te krijgen. Door overregulering ervaart men onvoldoende ruimte voor maatwerk (verschil tussen platteland en industriële gebieden). De houdbaarheid van de recentelijk uitgewerkte verdeelprocedure schaarse MW en de gekoppelde Uitvoeringsregeling (rangschikken tussen herstructureringsgebieden) wordt ter discussie gesteld en zal mogelijk aanleiding geven tot het voeren van juridische procedures. Al met al zou er volgens betrokken initiatiefnemers, onder meer in het Noordzeekanaalgebied, met groot maatschappelijk draagvlak via burgercoöperaties, veel meer windvermogen kunnen worden geplaatst, dan wat de provincie nu toelaat.

*Weergave RVO op basis van diverse gesprekken met initiatiefnemers en belanghebbenden in de provincie.

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	358 MW	52,2%
Bouw (in voorbereiding)	236,1 MW	34,4%
Vergunningen procedure	35,1 MW	5,1%
Ruimtelijke procedure	56,3 MW	8,2%
Voortraject	0,0 MW	0,00%
Totaal	**685,5 MW**	**100%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	604,2 MW	88,1%
	25,0 MW	3,7%
	56,3 MW	8,2%
Totaal	**685,5 MW**	**100%**

Conclusie:
De provincie Noord-Holland heeft een doelstelling van 685,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Noord-Holland 358 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor 52% van de provinciale doelstelling. Van 236 MW (34%) is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. De provincie heeft restrictief geprogrammeerd; er komt niet meer windvermogen dan strikt benodigd voor de doelstelling in 2020.

Er resteert in de provincie Noord-Holland een opgave van 91,4 MW (13,3%). Realisatie van de restopgave in het herstructureringsproces is afhankelijk van indiening van voldoende definitieve projectaanvragen 2016 (en verder). De omvang van de restopgave is enigszins vertekend omdat deze monitor slechts het netto toe te voegen vermogen vermeldt. De daartoe te realiseren bruto opgave, onder invloed van de herstructurering (sanering en opschaling), is aanzienlijk groter. Het is de vraag of de markt, onder uitwerking van de complexe (financiële) spelregels die de provincie heeft opgelegd, voldoende projectvermogen zal kunnen en/of willen aanbieden. Het voorjaar in 2016 is daartoe een belangrijk ijkmoment. Verder is het draagvlak voor windenergie op land en het beleid dat de provincie voert om invulling te geven aan de overeengekomen opgave niet sterk. Daarnaast vragen radarverstoring en netaansluiting nog om passende oplossingen om de doelstelling op tijd te kunnen realiseren.

Van de *resterende opgave* van 91,4 MW bevindt zo'n 35 MW zich in de vergunningenprocedure en lijkt tijdige realisatie vooralsnog haalbaar. Voor de benodigde laatste 56 MW aan benodigde netto projectcapaciteit in het herstructureringsproces geldt dat realisatie van dit deel nog veel inspanning van alle betrokken partijen zal vergen.
Eind 2015 waren er in het kader van de herstructureringsopgave bij de provincie diverse principe-verzoeken ontvangen. In samenwerking tussen initiatiefnemers en de provincie is gewerkt aan het oplossen van gesignaleerde knelpunten bij deze projecten en waar van toepassing organisatie van gebiedsateliers met omwonenden/ burgers. Conform de procesplanning van de provincie waren de ontwikkelingen eind 2015 nog niet zover gevorderd dat initiatiefnemers de principe-aanvragen al in definitieve aanvragen konden omzetten. Bij eventuele overtekening met definitieve aanvragen begin 2016 zal de provincie deze rangschikken op ruimtelijke kwaliteit om 685,5 MW als maximum te kunnen borgen. Hierdoor kon RVO op de peildatum voor deze monitor nog geen concrete en definitieve projecten meenemen in het projectenoverzicht en is daartoe, in overleg met de provincie, een "gebundeld project" opgenomen in het projectenoverzicht. Conform het afwegingskader en de definitie van de grijscodering is deze categorie projecten standaard gekwalificeerd als lichtgrijs: (zeer) onzeker / onduidelijk.

Gezien de stand van zaken, mede doordat de provincie haar coördinerende bevoegdheden actief inzet, is het volgens RVO niet onwaarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Noord-Holland tijdig zal worden gerealiseerd.

ZEELAND

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020: 570,5 MW
Capaciteit gereserveerd: 570,5 MW
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Ja

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Omgevingsplan Zeeland			28/9/2012	

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
De provincie wil de turbines vooral plaatsen in de in het Omgevingsplan aangewezen locaties. Verder kunnen er turbines geplaatst worden op een aantal zogenaamde "overige locaties", die limitatief in het Omgevingsplan zijn aangegeven. Het betreft hier locaties met projecten die al in ontwikkeling waren op het moment dat besloten werd tot het concentratiebeleid.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	De provincie en gemeente hebben op Neeltje Jans bij het project Bouwdokken voor een ruimtelijke reservering van 54 MW gezorgd. SDE is echter onvoldoende voor de bouw van de geplande 9x6 MW turbines. Dit wordt 9 x 4,2 MW = 38 MW waardoor een tekort van 16 MW ontstaat. Projecten op Neeltje Jans dreigen echter niet gerealiseerd te kunnen worden door problemen met de radar van Woensdrecht. Naast Buitenhaven geldt dit dan ook voor het geplande project Mattenhaven van 30 MW. In totaal staat hierdoor 46 MW op de tocht.
Maatregel	De provincie lost het tekort bij Neeltje Jans op door opschaling van turbines op Neeltje Jans in het project Buitenhaven.
Knelpunt 2	Bij Neeltje Jans en Mattenhaven is radar een probleem.
Maatregel	Onderzoek of zogenaamde fill-in radar oplossing kan bieden of andere oplossing door Rijk.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten: Zeeland										
Projectstatus door RVO	Gemeente	Project	Coördinatieregelen	Doelstelling	Gerealiseerd	Bouw (in voorbereiding)	Vergunningen procedure	Ruimtelijke procedure	Voortraject	Verschil
	Borsele	Opschaling Olaz stortplaats				4,0				
	Borsele	Uitbreiding WP Kloosterboer Vlissingen-Oost				6,9				
	Borsele	WP Sagro Vlissingen-Oost				6,9				
	Reimerswaal	Uitbreiding Kreekrak				5,0				
	Schouwen-Duiveland	WP Krammer	RCR			107,3				
	Veere	Neeltje Jans Bouwdokken				38,0				
	Vlissingen	Opschaling Indufor				5,4				
	Veere	Mattenhaven							30,0	
	Veere	Neeltje Jans Buitenhaven							16,0	
		Totaal:		**570,5**	**351**	**173,5**	**0,0**	**0,0**	**46,0**	**0,0**

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
Neeltje Jans Bouwdokken	Gezamenlijk gesprek geweest tussen provincie, ontwikkelaar en Defensie. Radartoets is negatief uitgevallen.	Oplossing vanuit Rijk.
Mattenhaven	Gezamenlijk gesprek geweest tussen ontwikkelaar, provincie en Defensie. Radartoets is negatief uitgevallen.	Oplossing vanuit Rijk.
Neeltje Jans Buitenhaven	Radartoets is negatief uitgevallen.	Oplossing vanuit Rijk.

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	Geen
NWEA	Geen
IPO/Provincies	Geen
Natuur & Milieu	De milieufederatie is tevreden over de inzet van de provincie. Het provinciale beleid is helder en leidend. Initiatieven sluiten daar op aan.
VNG	Geen
Netbeheer NL	Geen
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	351 MW	61,5%
Bouw (in voorbereiding)	173,5 MW	30,4%
Vergunningen procedure	0,0 MW	0,0%
Ruimtelijke procedure	0,0 MW	0,0%
Voortraject	46,0 MW	8,1%
Totaal	**570,5 MW**	**100,0%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	524,5MW	91,9%
	0,0 MW	0,0%
	46,0 MW	8,1%
Totaal	**570,5 MW**	**100,0%**

Conclusie:
De provincie Zeeland heeft een doelstelling van 570,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Zeeland 351 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor 62% van de provinciale doelstelling. Van 173,5 MW (30%) is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. Verder heeft de provincie niet meer projectcapaciteit gepland dan strikt benodigd voor de doelstelling in 2020.

Er resteert in de provincie Zeeland een opgave van 46 MW (8,1%). Hiervoor moet een oplossing voor de radarproblematiek gevonden worden om de doelstelling te kunnen halen. Provincie en Rijk zijn hierover in gesprek. Mocht er niet tijdig een passende oplossing gevonden worden, is het zeer onzeker of de doelstelling van de provincie kan worden gehaald. Dan zal de provincie bekijken of reserve-projecten gerealiseerd kunnen worden. Ook bij reserveprojecten zal bekeken moeten worden of deze geen ontoelaatbare radarverstoring veroorzaken.

De *resterende opgave* van 46 MW bevindt zich nog volledig in het voortraject. Mede gezien het radarknelpunt dat zich manifesteert zal tijdige realisatie hiervan nog zeer veel inspanning van alle betrokken partijen vergen.

Vooralsnog is het volgens RVO echter niet onwaarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Zeeland tijdig zal worden gerealiseerd.

FRYSLÂN/FRIESLAND

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020: 530,5 MW
Capaciteit gereserveerd: 530,5 MW

Gedeelde visie provincie en gemeenten? Gedeeltelijk
Wel voor 316 MW in IJsselmeer.
Visie gemeente Súdwest-Fryslân op resterende deel (kop Afsluitdijk) is formeel nog niet bekend.

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Besluit PS over omvang windenergie op land	17/12/2014		17/12/2014	
Structuurvisie Fryslân Windstreek 2014, IJsselmeer	28/10/2014			Nog niet in PS vastgesteld
Coalitieakkoord 15 mei 2015	15/5/2015			

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
PS heeft op 17 december 2014 besloten om 316 MW in het IJsselmeer dan wel langs de Afsluitdijk te realiseren. Op dit moment heeft het Rijk een voorontwerp RIP opgesteld voor een windpark in het IJsselmeer van 316 MW en het vooroverleg hierover gestart. Het RIP zal naar verwachting begin 2016 ter inzage worden gelegd. Vaststelling is voorzien medio 2016.
Naar verwachting wordt begin 2016 een besluit genomen over de reservering van 36 MW bij de kop Afsluitdijk.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	Haalbaarheid van 316 MW in IJsselmeer vanwege: a. ecologische aspecten (Natura 2000; bezwaren vanuit vooral Waddenvereniging): dit kan tot vertraging leiden. b. bezwaren vanuit recreatiehoek (waterrecreanten en windturbines gaan mogelijk niet goed samen; angst dat toeristen wegblijven vanwege uitkijken op windmolens).
Maatregel	a. Liggen niet op niveau van provincie. Rijk is bevoegd gezag (RCR). Als IJsselmeer niet ontwikkeld kan worden zal provincie zich opnieuw moeten beraden. b. Instellen compensatiefonds, aanstellen omgevingsmanager die samen met regionale partijen moet inventariseren welke compenserende projecten mogelijk ontwikkeld kunnen worden. Als IJsselmeer niet ontwikkeld kan worden zal provincie zich opnieuw moeten beraden.
Knelpunt 2	Besluit over ontwikkeling kop Afsluitdijk moet nog worden genomen.
Maatregel	Besluit tot bereidheid voor maken Provinciaal Inpassingsplan zal naar verwachting januari 2016 genomen worden. Daadwerkelijk schrijven PIP gebeurd pas na concreet verzoek van initiatiefnemer daartoe.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten:	Fryslân/Friesland									
Projectstatus door RVO	Gemeente	Project	Coördinatieregelen	Doelstelling	Gerealiseerd	Bouw (in voorbereiding)	Vergunningen procedure	Ruimtelijke procedure	Voortraject	Verschil
	Súdwest-Fryslân	Noordoostpolder, deel Westermeerwind in provincie Fryslân in aanbouw				18,0				
	Franekeradeel	Herbaijum				0,9				
	Harlingen	Midlum				8,7				
	Heerenveen	Leppedyk 57				0,9				
	het Bildt	Oude Bildtzijl				0,9				
	Leeuwarden	Bedrijventerrein Hemrik				0,9				
	Súdwest-Fryslân	Windpark Fryslân	RCR				316,0			
	Menameradiel	Opschaling Noorderpolder					1,5			
	Súdwest-Fryslân	Kop Afsluitdijk	PCR						36,0	
		Totaal:		**530,5**	**168**	**30,2**	**317,5**	**0,0**	**36,0**	**+21,2**

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
Alle projecten	Provinciaal beleid staat vervanging van oude windturbines (einde levensduur) door nieuwe, meestal grotere windturbines niet toe. Het geïnstalleerd vermogen kan hierdoor krimpen.	Nog geen passende maatregel voor handen.
	Defensieradar.	Besluit over radarpost De Kooij.
Alle windparken langs Waddenzee	Landschappelijke invloed op waddengebied (UNESCO-status).	Landschaps- en duurzaamheidsvisie gehele waddengebied.
Windpark Fryslân	Netaansluiting leidt tot hoge kosten die niet vanuit de businesscase gedekt kunnen worden	Gesprek EZ met initiatiefnemers (loopt).
	Ecologie / Natura 2000: bezwaren vanuit vooral Waddenvereniging. Risico op vertraging.	Naar aanleiding van passende beoordeling (en evt. aanvulling daarop) volgt definitief mer-advies over de aan te houden tiphoogte in relatie tot vogels.
	Draagvlak: Bezwaren vanuit recreatiehoek zijn dat waterrecreanten en windturbines niet goed samen gaan. Angst dat toeristen wegblijven vanwege uitzicht op windmolens.	Inzet omgevingsmanager door Rijk, provincie en projectgroep. Tevens een gesprek tussen RWS en waterrecreanten over doorvaarbaarheid.
Kop Afsluitdijk	Besluit over ontwikkeling kop Afsluitdijk moet nog genomen worden in GS januari 2016.	Als dit niet positief wordt besloten compenseren door opschaling kleinere projecten (totaal in ieder geval +15MW om doelstelling te halen).

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
Kop Afsluitdijk	Lichtgrijs	Provinciale keuze is nog niet gemaakt.
Windpark Fryslân	Donkergrijs	RCR project; volgens PL-EZ planning haalbaar, mits knelpunten opgelost worden.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	Geen
NWEA	NWEA stelt vast dat de strikte voorwaarden voor vervanging en het uitblijven van voldoende alternatieve locaties de ontwikkeling van windenergie frustreert.
IPO/Provincies	Geen
Natuur & Milieu	De regie van de provincie op het halen van de windenergiedoelen is volgens de milieufederatie onvoldoende. De nog aan te stellen gebiedscoördinator moet mandaat hebben, partijen serieus kunnen nemen en ook iets te bieden hebben. Daarmee kan ook de saneringsopgave gerealiseerd worden. Effecten op Natura 2000 worden onderschat. Provincie Fryslân heeft geen plan B. Mocht WP Fryslân niet doorgaan, dan zal Fryslân de doelen niet halen. De milieufederatie pleit voor onderzoek naar mogelijkheden voor een kleiner park in IJsselmeer en kleinere losse parken op het vasteland. Ruimte voor dorpsmolens toestaan. Ontwikkel een totaalaanpak voor het gehele IJsselmeer.
VNG	Geen
Netbeheer NL	Inzicht over mogelijkheden voor netinpassing van WP Fryslân wordt opgedaan. Ook ***niet*** vervangen van oude windmolens (krimp op land) heeft impact op de netinfrastructuur. Inzicht over een planmatige aanpak van de krimp ontbreekt.
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	168 MW	31,7%
Bouw (in voorbereiding)	30,3 MW	5,7%
Vergunningen procedure	317,5 MW	59,8%
Ruimtelijke procedure	0,0 MW	0,0%
Voortraject	36,0 MW	6,8%
Totaal	**551,8 MW**	**104,0%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	515,8 MW	97,2%
	0,0 MW	0,0%
	36,0 MW	6,8%
Totaal	**551,8 MW**	**104,0%**

Conclusie:
De provincie Fryslân/Friesland heeft een doelstelling van 530,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Fryslân/Friesland 168 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor 32% van de provinciale doelstelling. Van 30 MW (6%) is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. Verder heeft de provincie vooralsnog 21,2 MW meer projectcapaciteit gepland dan benodigd voor de doelstelling in 2020. Daarbij is echter de verwachting dat een deel van het huidige geïnstalleerd vermogen op termijn zal uitvallen en niet vervangen zal worden door nieuwe turbines.

Er resteert in de provincie Fryslân/Friesland een opgave van 332,2 MW (62,6%). Door verschuiving van RCR-project Windpark Fryslân (316 MW) van voortraject naar de vergunningen procedure is de kans op tijdige realisatie aanzienlijk toegenomen. Belangrijk daartoe is dat de knelpunten op het vlak van onder meer netaansluiting, ecologie en radar op korte termijn worden opgelost.
Een punt van zorg is het project Kop Afsluitdijk, waarover eind 2015 nog geen beslissingen zijn genomen. Daarnaast is het een punt van aandacht dat geïnstalleerd vermogen kan krimpen (oude windturbines aan het einde van de levensduur), doordat het provinciaal beleid vervanging met nieuwe, meestal grotere windturbines niet toestaat.

Van de *resterende opgave* van 332,2 MW wordt voor 317 MW ingeschat dat realisatie in 2020 haalbaar is, mits de knelpunten tijdig worden opgelost. Voor de laatste 15 MW geldt dat de projecten nog in het voortraject zijn, waardoor tijdige realisatie van dit deel als zeer onzeker wordt beschouwd.

Gegeven de actuele stand van zaken is het volgens RVO niet waarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Fryslân/Friesland tijdig zal worden gerealiseerd.

NOORD-BRABANT

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraakaantal MW in 2020: 470,5 MW
Capaciteit gereserveerd: > 500 MW
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Gedeeltelijk

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Structuurvisie RO 2014 en de Provinciale Verordening Ruimte (PVR)			19/3/2014	

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
Het huidige college zet sterk in op duurzame energie en heeft daarvoor ook een aparte gedeputeerde energie aangesteld. Afspraak in het bestuursakkoord is dat de afgesproken 470,5 MW windenergie in 2020 ook gehaald gaat worden, waarbij de gedeputeerde energie aangeeft dat dit vermogen het minimum is. Insteek is dat vooral breed gedragen projecten van onderaf (van energiecoöperaties en/of samenwerkende gemeenten) zullen worden gefaciliteerd. In de aanloop naar de provinciale omgevingsvisie zal worden bezien in hoeverre de mogelijkheden voor windenergie, in relatie tot andere duurzame energieopwekkingsmethoden, verruimd gaan worden. In de tussentijd wordt bezien hoe aan initiatieven van onderaf die niet binnen het provinciaal beleid passen, meegewerkt kan worden.
In West-Brabant zijn eind 2015 met een aantal gemeenten bestuurlijke afspraken gemaakt. Voor het A16-traject is een PCR gestart. De gemeenten spreken samen met de energiecoöperaties en ontwikkelaars over financiële participatie.
Voor de projecten in overig Brabant zijn geen afspraken gemaakt met de gemeenten. Het zijn projecten waar gemeenteraden volledig achter staan en welke plaatsvinden op bestaande bedrijventerrein of daar direct op aansluitend. Het verhogen van de bestuurlijke druk of inzetten van een PIP werkt in deze gevallen averechts. Het provinciebestuur vindt het belangrijk dat gemeenten, in samenwerking met de lokale bevolking, zorgen voor lokaal draagvlak. Dit vraagt soms wat tijd en voorbereiding, maar zal in de toekomst waarschijnlijk kunnen leiden tot een snellere doorloop van procedures.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	Regio West Brabant: afstemming verschillende projecten kost tijd. Langs A16 totaal >100 MW.
Maatregel	Provincie betrokken is gestart met PCR. Plan-MER voor het gehele A16 traject. Afspraken met de vier betrokken gemeenten gemaakt (Moerdijk, Drimmelen, Breda en Zundert).
Knelpunt 2	Aanpassing 150 kV net nodig (hangt samen met 380 kV => daarvan tracé nog niet bekend).
Maatregel	Gesprek met TenneT/Enexis loopt.
Knelpunt 3	Gemeenten en burgerinitiatieven starten met nieuwe trajecten. Kennis en financiële middelen kunnen een knelpunt vormen.
Maatregel	Provincie zet in op ondersteuning (provinciefonds).
Knelpunt 4	Geen planning voor vervanging van de bestaande turbines Auvergnepolder.
Maatregel	Provincie heeft in nov 2015 afspraken gemaakt. Gemeente pakt regie op. Sinds najaar 2015 is er constructief overleg is tussen ontwikkelaar en bevoegd gezag.
Knelpunt 5	Op Volkeraksluizen is mogelijk toekomstige capaciteitsvergroting van het sluizencomplex een knelpunt. RWS neemt pas op of na 2020 een besluit.
Maatregel	Er komt overleg met RWS over mogelijke oplossing; anders is de oplossing om windturbines op het land te bouwen, in of aan de voet van de dijk. Binnenkort ook overleg met waterschap Brabantse Delta hierover.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten:	Noord-Brabant									
Projectstatus door RVO	Gemeente	Project	Coördinatieregelen	Doelstelling	Gerealiseerd	Bouw (in voorbereiding)	Vergunningen procedure	Ruimtelijke procedure	Voortraject	Verschil
	Tilburg	Mid - Kraaiven, locatie IFF				2,4				
	Tilburg	Mid - Kraaiven, locatie Elho				2,5				
	Oirschot	Mid - WP Kattenberg-Reedijk				9,6				
	Tilburg	Mid - Spinder						12,5		
	Dongen	Mid - De Wildert							12,0	
	Tilburg	Mid - Kraaiven							9,0	
	's-Hertogenbosch	NO - De Brand						7,5		
	Veghel	NO - Bedrijventerrein A50							12,0	
	Oss	NO - Elzenburg/weg van de toekomst							7,5	
	's-Hertogenbosch	NO - Rietvelden							7,5	
	's-Hertogenbosch	NO - Uitbreiding Treurenburg							5,0	
	Waalwijk	NO - Uitbreiding en vervanging Ecopark							27,5	
	Breda	W A16 - Kroeten (Haagsche Beemden)	PCR					7,5		
	Breda	W A16 - Knooppunt Galder	PCR						10,0	
	Breda	W A16 – Princenville	PCR						9,0	
	Zundert	W A16 - Zundert (Tree Port)	PCR						9,0	
	Moerdijk	W A16 – Zonzeel	PCR						24,0	
	Moerdijk, Zundert Drimmelen, Breda	W A16 – Overige locaties							49,0	
	Woensdrecht	West - Kabeljauwbeek						14,4		
	Moerdijk	West - WP Oud Dintel				16,0				
	Steenbergen	West - WP Zuid Dintel				9,2				
	Roosendaal	Roosendaalse Vliet				9,0				
	Moerdijk	West - Industrieterrein Moerdijk						24,0		
	Oosterhout	West - Uitbreiding Weststad							18,0	
	Bergen op Zoom	West - Vervanging Auvergnepolder							8,2	
	Moerdijk	West - Vervanging Volkerak/ Sabinadijk/ Karolinadijk							29,2	
		Totaal:		**470,5**	**170**	**48,7**	**0,0**	**65,9**	**236,9**	**+51,0**

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
Mid - De Wildert	- Onduidelijkheid over risicozonering nieuw te plaatsen bedrijven en windturbines. - Mogelijk knelpunt vliegbasis Gilze-Rijen.	- Pilot starten met IenM (onder andere samen met Waalwijk). - Gesprek met Ministerie van Defensie.
Mid - Kraaiven	Mogelijk knelpunt vliegbasis Gilze-Rijen.	Gesprek met Ministerie van Defensie.
NO - De Brand	Procedure stilgelegd in verband met discussie buurgemeente.	Gesprek tussen gemeenten; aandacht provincie.
NO - Bedrijventerrein A50	- Tijd; proces loopt langzaam. - Mogelijk knelpunt vliegbasis Volkel.	- Locatie pas na 2020 gereed. - Gesprek met Ministerie van Defensie.
NO - Elzenburg/weg van de toekomst	Gemeente neemt pas in januari 2016 besluit over waar/hoeveel turbines en proces.	Na besluit gemeente, inzetten op coördinatie vanuit gemeente.
NO - Rietvelden **NO - Uitbreiding Treurenburg**	- Locatie nog niet exact bekend. - KPN-digitenne.	- Mogelijk worden twee initiatieven samen opgepakt. - Met provincie kortsluiten.
NO - Uitbreiding en vervanging Ecopark	- Onduidelijkheid over risicozonering nieuw te plaatsen bedrijven en windturbines. - Duur netaansluiting is voorzien op minimaal 18 maanden; als TenneT moet uitbreiden kan dit oplopen tot 36 maanden.	- Pilot starten met IenM (onder andere samen met Dongen). - Gesprek met Provincie: meenemen met netplan TenneT en Enexis.
West - A16	- Verschillende lopende initiatieven zijn niet eerder opgepakt doorgemeenten; waardoor vertraging. Inmiddels is een samenwerking tussen provincie en gemeente tot stand gekomen; dit heeft enige tijd geduurd. - Netinpassing (150 kV-net) een groot aandachtspunt/knelpunt. - RWS heeft een aantal gronden in beheer. RWS zal die gronden willen tenderen, waardoor grondprijzen mogelijk hoger zullen zijn dan op andere locaties. Dit kan frictie geven met participatieafspraken.	- Provincie coördineert. Ruimtelijk en vergunningentraject wordt begin 2016 opgestart. Afspraak is minimaal 100 MW, mogelijk meer. Planning is: vergunning verlening begin Q3 2018 gereed. - Gesprek met Provincie: meenemen met netplan TenneT en Enexis. - Provincie gaat in gesprek met RWS.
West - Kabeljauwbeek	Netaansluiting kan leiden tot minder MW; kostenafweging voor ontwikkelaar.	Aansluiten op net van Delta in plaats van Enexis.
West - Industrieterrein Moerdijk	- Partijen (GasUnie, Delta, Zebra gas) stellen onrealistische eisen; zij willen 0% toevoeging van effecten. Het gaat vaak meer om leveringszekerheid dan om werkelijke veiligheid. - Netinpassing lijkt knelpunt. - Waterschap Brabantse Delta heeft begin 2015 beleid gewijzigd in geen windturbines in beschermingszone A.	- Bespreken met klankbordgroep risicozonering of richtlijn / handleiding gemaakt kan worden voor gemeente. - Gesprek loopt met TenneT/Enexis. - Onder de aandacht brengen van de provincie.
West - Uitbreiding Weststad	Probleem is de 380 kV. EZ wil andere locatie voor windpark. Provincie wil locatie windpark handhaven.	Gesprek provincie met EZ.
West- Auvergepolder	Gemeenteraad is niet voor windenergie. Provincie heeft gesprek gehad met gemeente: versnelling is nodig.	Coördinatie vanuit gemeente.
West - Vervanging Volkerak/ Sabinadijk/ Karolinadijk	- RWS heeft als beleid te verdienen aan windenergie op eigen gronden en zal een tender willen starten. - Besluit vergroting Volkeraksluizen pas in 2020.	Gesprekken RWS en provincie.

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
W – A16	Grijs	PCR

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	Geen
NWEA	Geen
IPO/Provincies	Geen
Natuur & Milieu	In Noord-Brabant is voldoende ruimte gereserveerd binnen het zoekgebied om de doelstelling te halen. Daar waar op dit moment knelpunten in bestaande procedures bekend zijn neemt de Provincie aanvullende acties. Het is duidelijk dat er versnelling nodig is op de projecten in het voortraject om de doelstellingen in 2020 te halen. Het is voor de BMF lastig te beoordelen of de bemiddelings- en stimuleringsacties van de Provincie afdoende zijn om die resterende opgave tijdig te hebben ingevuld. Verder kijkt de Provincie ook naar de mogelijkheden voor wind buiten het zoekgebied (aansluitend) op middelzware en zware bedrijventerreinen in de stedelijke regio. De Brabantse Milieufederatie volgt dit proces open maar kritisch van uit het perspectief van natuur, landschap en het leefmilieu van omwonenden. De BMF is voorstander van windprojecten waarbij een lokale coöperatie eigenaar of mede-eigenaar wordt van de molens en ziet graag dat provinciale en gemeentelijke overheden hier actief op inzetten. De BMF pleit ervoor om, naast burgerbelangen, ook de belangen op gebied van natuur- en landschap en woon- en leefomgeving aan het begin van het ontwikkelingsproces mee te nemen, zodat mogelijke belemmeringen (en eventuele oplossingen) vanuit het natuurlijk domein in een vroeg stadium helder zijn.
VNG	Geen
Netbeheer NL	Geen
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	170 MW	36,1%
Bouw (in voorbereiding)	48,7 MW	10,4%
Vergunningen procedure	0,0 MW	0,0%
Ruimtelijke procedure	65,9 MW	14,0%
Voortraject	236,9 MW	50,4%
Totaal	**521,5 MW**	**110,9%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	233,1 MW	49,5%
	145,0 MW	30,8%
	143,4 MW	30,5%
Totaal	**521,5 MW**	**110,8%**

Conclusie:
De provincie Noord-Brabant heeft een doelstelling van 470,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Noord-Brabant 170 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor 36% van de provinciale doelstelling. Van 49 MW (ruim 10%) is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. Verder heeft de provincie 51 MW meer projectcapaciteit gepland dan benodigd voor de doelstelling in 2020.

Er resteert in de provincie Noord-Brabant een opgave van 251,8 MW (53,5%). De provincie zet daartoe in op een groot PCR-project langs de A16, bestaande uit verschillende locaties, waar al enige tijd plannen voor liggen. Met een strakke planning wil de provincie langs de A16 ruim 100 MW realiseren voor 2020. Voor de benodigde resterende initiatieven lijkt draagvlak te zijn bij gemeentebesturen en bij veel inwoners van de betreffende gemeenten. Het tijdig halen van de doelstelling hangt daarbij sterk af van de planning die gemeenten en initiatiefnemers, veelal burgerinitiatieven, samen kunnen afspreken. Voor enkele projecten zal een passende oplossing voor netaansluiting moeten volgen om realisatie binnen bereik te brengen.

Van de *resterende opgave* van 251,8 MW geldt voor 14,4 MW dat tijdige realisatie haalbaar wordt geacht. Voor 145 MW geldt dat er nog diverse knelpunten zijn en dat tijdige realisatie nog zeer veel inspanning van alle betrokken partijen zal vergen. Voor de laatste 92,4 MW geldt dat de projecten nog in het voortraject zijn, waardoor tijdige realisatie van dit deel als zeer onzeker wordt beschouwd.

Gegeven de actuele stand van zaken is het volgens RVO niet waarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Noord-Brabant tijdig zal worden gerealiseerd.

DRENTHE

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020: 285,5 MW
Capaciteit gereserveerd: 285,5 MW
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Ja

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Actualisatie Omgevingsvisie			7/2/2014	
Gebiedsvisie			23/6/2013	
Regieplan			24/9/2014	

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:

Windparken Emmen
De gemeente Emmen heeft in 2014 (na vaststelling van het provinciaal regieplan windenergie Drenthe) alsnog besloten zelf de regie op zich te nemen voor de realisatie van 95,5 MW op haar grondgebied en hiervoor de planning te hanteren uit het Regieplan Windenergie Drenthe (vastgesteld door PS op 24/09/2014). In overleg met de provincie zijn afspraken gemaakt dat Emmen voor 01/12/2014 een 'eigen' regieplan oplevert, waarin een eerste selectie is opgenomen van kansrijke locaties. Op 27 november 2014 heeft de Raad Emmen het Regieplan Windenergie Emmen aangenomen. Hiermee is de door PS op 24/9 vastgestelde verdeling van de 285,5MW bevestigd.
In bestuurlijk overleg tussen provincie en gemeente Emmen is overeengekomen dat er wordt ingezet op het doorlopen van het gebiedsproces. Gezamenlijk met NLVOW en NMF-Drenthe is tot en met maart 2015 een uitvoerig traject doorlopen. Dit traject heeft geleid tot inzichten in randvoorwaarden voor het plaatsen van windturbines en ook in de wijze waarop omwonenden tegemoet gekomen kunnen worden middels planschade en profijtdeling.
Parallel daaraan is gemeente Emmen gestart met het opstellen van de ontwerp-structuurvisie wind. Deze heeft in juni 2015 ter inzage gelegen.
Aan de hand van het doorlopen van het gebiedsproces en de reacties op de ontwerp-structuurvisie is gemeente Emmen in september 2015 tot het inzicht gekomen om het vaststellen van de structuurvisie op te delen in twee stappen. Gemeente Emmen wijkt daarmee af van de overeengekomen planning, en heeft daartoe contact opgenomen met provincie Drenthe. In bestuurlijk overleg zijn voorwaarden overeengekomen waaronder Emmen deze stappen doorloopt. Daarmee is een nieuwe planning ontstaan:
Stap 1:vaststellen gewijzigde procedure vaststelling structuurvisie en aanvullende uitgangspunten voor plaatsing windturbines op 19 november 2015;
Stap 2:vaststellen structuurvisie en toewijzing gebieden in (uiterlijk) tweede kwartaal 2016.
Op 19 november 2015 heeft de Raad Emmen de gewijzigde procedure en de aanvullende uitgangspunten voor wind in Emmen vastgesteld. Emmen heeft daarop de ontwikkelaars en grondeigenaren uitgenodigd om te komen met voorstellen tot het inrichten van de windparken. Ontwikkelaars mogen tot en met 22 januari 2016 hun voorstellen inleveren.
De uiteindelijke vaststelling van de structuurvisie wind door de Raad van Emmen is voorzien in het tweede kwartaal van 2016.

Windparken Coevorden
In Coevorden (40 MW doelstelling, waarvan 13 MW gerealiseerd) zijn in de structuurvisie twee gebieden aangewezen, die overeenkomen met de Gebiedsvisie van de provincie.
Inmiddels zijn er in Coevorden 7 turbines (3 MW vermogen) gerealiseerd. Het opgesteld vermogen in Coevorden is daarmee per december 2015 toegenomen tot 21 MW. Voor de resterende MW zijn de gebieden Europark en Weijerswold in beeld. Aanwijzing van de exacte locaties binnen deze twee gebieden door vaststelling in de raad is vooralsnog voorzien in maart 2016.

Windpark Drentse Monden en Oostermoer (RCR):
De initiatiefnemers hebben een concept Voorkeurs Alternatief opgesteld (VKA). Hierover vindt nog bestuurlijk overleg plaats. Het besluit over de grootte van het park (150 MW of 185,5 MW) ten aanzien van het totale vermogen en het aantal turbines is voor 1 januari 2015 bekend. Omdat gemeenten Coevorden en Emmen samen 135,5 MW realiseren zal de omvang van het windpark worden begrensd op 150 MW. Het ministerie van EZ heeft in februari 2015 haar voornemen uitgesproken tot het realiseren van een windpark van 150 MW conform het VKA3. De ontwikkelaars hebben daarop hun voorbereidingen doorgezet. In september 2015 heeft het ministerie van EZ haar voorontwerp inpassingsplan en onderliggende MER voor het windpark vanuit het kader van het wettelijk vooroverleg (WRO en BRO) ter reactie voorgelegd aan de betrokken overheden. Gelijk daaraan hebben de ontwikkelaars hun vergunningen ingediend bij de bevoegde gezagen. Het Rijk voert vanuit de RCR-status de coördinatie op het doorlopen van de vergunningen. Terinzagelegging van het ontwerp inpassingsplan en MER door het ministerie van EZ is voorzien in februari 2016.
Parallel aan dit traject is in oktober 2015 een verkenning uitgevoerd naar de animo onder de bevolking voor betrokkenheid bij communicatie, participatie en profijtdeling. De verkenning laat zien dat er geen animo wordt gezien. De overheden zullen daarom zelf moeten starten met de communicatie, opstarten van proactieve planschaderegeling en gebiedsontwikkeling.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	In gemeente Emmen en Coevorden zeer beperkte tijd om de projecten te realiseren eind 2020.
Maatregel	Strakke regie dat de projecten voldoende voortgang houden.
Knelpunt 2	Ruimtelijke inpassing Windpark Drentse Monden en Oostermoer.
Maatregel	Dit is niet aan de provincie, verantwoordelijkheid van Rijk (RCR).

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten: Drenthe										
Projectstatus door RVO	Gemeente	Project	Coördinatieregelen	Doelstelling	Gerealiseerd	Bouw (in voorbereiding)	Vergunningen procedure	Ruimtelijke procedure	Voortraject	Verschil
	Borger-Odoorn	Drentse Monden	RCR				150,0			
	Coevorden	Europark en Weijerswold	GCR						18,0	
	Emmen	Zeven beoogde gebieden gemeente Emmen.	GCR						95,5	
		Totaal:		**285,5**	**22**	**0,0**	**150,0**	**0,0**	**113,5**	**0,0**

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
Europark en Weijerswold	Afstemming omwonenden, projectontwikkelaars en gemeente duurt lang. Hopelijk zal het vervolg wel spoedig verlopen.	De Raad neemt eind maart 2016 beslissing over definitieve locaties van de windturbines.
Zeven beoogde gebieden gemeente Emmen	Volgens planning zal dit project niet eerder in de ruimtelijke procedure vallen dan 3e kwartaal 2016 waardoor beperkte tijd om het project te realiseren voor eind 2020. Maximaal 16 jaar bestemmen.	Strakke regie op de planning waarbij zorg dient te worden gedragen dat het project in de 1e helft van 2017 de verleende vergunning(en) geeft om SDE+ te kunnen aanvragen.
Drentse Monden	Wel erg veel weerstand vanuit de twee gemeenten en bevolking, waarbij de afstemming tussen gemeenten, Rijk en provincie zeer moeizaam verloopt. Er is nu sprake van een impasse.	Zorgvuldig planproces met veel aandacht voor transparantie en participatie. Er zijn onder meer open inloopspreekuren georganiseerd, wat beter werkt dan centrale, collectieve bijeenkomsten

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	Geen
NWEA	Geen
IPO/Provincies	Geen
Natuur & Milieu	De milieufederatie ervaart de provincie als goed, meewerkend, conformeert zich aan opgave. De aanpak in Emmen is nu beter. Kost veel tijd in het voortraject, maar dat verdient zich in het na traject terug. Grote zorgen over situatie in de Veenkoloniën. Een ramkoers van het ministerie zal contraproductief werken. Het is de milieufederatie niet bekend dat er voor Drentse Monden al open inloopspreekuren zijn georganiseerd. Hoge mate van wensdenken .. er wordt gedacht dat dit meer een voornemen is n.a.v. het advies gebiedscoördinator (maar nog geen bewijs van betere aanpak en succes).
VNG	Geen
Netbeheer NL	Geen
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	22 MW	7,7%
Bouw (in voorbereiding)	0,0 MW	0,0%
Vergunningen procedure	150,0 MW	52,5%
Ruimtelijke procedure	0,0 MW	0,0%
Voortraject	113,5 MW	39,8%
Totaal	**285,5 MW**	**100,0%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	172,1 MW	60,28%
	0,0 MW	0,00%
	113,5 MW	39,75%
Totaal	**285,5 MW**	**100,0%**

Conclusie:
De provincie Drenthe heeft een doelstelling van 285,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Drenthe 22 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor krap 8% van de provinciale doelstelling. De provincie heeft niet meer projectcapaciteit gepland dan strikt benodigd voor de doelstelling in 2020.

Er resteert in de provincie Drenthe een opgave van 263,5 MW (92,3%). RCR-project Drentse Monden (150 MW) is verschoven van voortraject naar vergunningsprocedure. Vanwege de gecoördineerde aanpak lijkt tijdige realisatie vooralsnog haalbaar; er zijn geen grote technische knelpunten maar er is wel veel weerstand vanuit de betrokken gemeenten en bevolking. De projecten in Emmen en Coevorden (114 MW; 40% van de doelstelling) zijn vertraagd (ten opzichte van de vorige monitor), terwijl de planning toen al zeer krap was.

Van de *resterende opgave* van 263,5 MW wordt voor 150 MW ingeschat dat realisatie van deze projecten in 2020 haalbaar is. Voor de benodigde laatste 113,5 MW geldt dat deze nog in het voortraject is, waardoor tijdige realisatie van dit deel als zeer onzeker wordt beschouwd.

Gezien de actuele stand van zaken is het volgens RVO niet waarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Drenthe tijdig zal worden gerealiseerd.

GELDERLAND

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020: 230,5 MW
Capaciteit gereserveerd: minimaal 230,5
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Gedeeltelijk
Er is meer ruimte gereserveerd dan voor 230,5MW. De windvisie is tot stand gekomen met akkoord van gemeenteraden. Alleen Zevenaar is tegen, daar een PIP op basis van de Crisis- en herstel Wet / Elektriciteitswet. Met aantal gemeenten loopt nog overleg over draagvlak en regie.

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Omgevingsverordening			24/9/2014	
Omgevingsvisie			9/7/2014	
Windvisie	2/9/2014		12/11/2014	Amendement ingetrokken op 25 feb. 2015

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
De provincie faciliteert een zoekproces voor gemeenten/regio's om tot goede locaties te komen.
Traject Omgevingsvisie/-verordening: PS hebben de Omgevingsvisie (hoofdlijnen) op 9 juli 2014 vastgesteld. De Omgevingsverordening (regels) is op 24 september 2014 vastgesteld.
Windvisie: de provincie Gelderland heeft gezocht naar locaties voor windenergie met draagvlak bij gemeenten. Deze zijn vastgelegd in de "Windvisie provincie Gelderland", een eerste uitwerking van de Omgevingsvisie. Voor deze windvisie is ook een MER gemaakt, waarin de locaties op milieuaspecten zijn beoordeeld. De windvisie omvat 21 locaties (voorkeurs-alternatief), met een totaal vermogen, geactualiseerd voor 2015, van 232 MW.
De provincie ondersteunt gemeenten, initiatiefnemers maar vooral burgerinitiatieven actief in de verdere ontwikkeling van windparken onder andere door facilitering van een Community of Practice (CoP), procesondersteuning, inzet 3D visualisatie, voorfinanciering van onderzoeken en dergelijke. In de Windvisie is ook een zestal kansrijke locaties voor extra ontwikkeling genoemd, die nog niet ruimtelijk kunnen worden vastgelegd, maar waar de provincie actief samen met betreffende gemeente opwekking van windenergie wil proberen tot stand te brengen. Deze locaties zijn opgenomen met een, geactualiseerd voor 2015, potentieel vermogen van 120,6 MW[9].
Daarnaast heeft de provincie een aantal niet nader te benoemen 'reservelocaties' achter de hand. Deze kunnen eventueel gebruikt worden indien locaties uit het voorkeursalternatief wegvallen. Dit blijkt nu nodig te zijn voor de locatie in Wageningen, die niet meer gerealiseerd kan worden doordat Rijkswaterstaat zijn medewerking niet verleent.
In 2016 zal de provincie de Windvisie actualiseren. De locatie in Wageningen zal, bij een te verwachten positief raadsbesluit van de gemeenten Zutphen en Lochem, vervangen worden door een locatie in Zutphen/Lochem van minimaal dezelfde omvang. De gemeenteraden van Zutphen en Lochem besluiten hierover in maart/april van 2016.Om realisatie van gemeentelijke/regionale doelstellingen en overig gedragen (burger)-initiatieven buiten de vastgestelde locaties (en uitsluitingsgebieden) te faciliteren, is door de provincie aanvullend beleid geformuleerd dat realisatie van windturbines (waaronder ook solitaire turbines) mogelijk maakt. De beoordeling of solitaire windturbines passend zijn laat de provincie aan de betreffende gemeente.

[9] Uit nader onderzoek is gebleken dat de locatie bij Apeldoorn geschikt is voor 3 turbines van 3 MW in plaats van 9 windturbines.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	In de strategie van de provincie is de ontwikkeling van windplannen afhankelijk gemaakt van draagvlak bij gemeenten. Eerder is gebleken dat verkiezingen van grote invloed kunnen zijn op de continuïteit van staand beleid.
Maatregel	Voornoemde risico's zal de provincie Gelderland beheersen door: - inzet van provinciale ondersteuning op procesniveau. Gemeenten worden begeleid door provinciale ambtenaren. - inzet van financiële ondersteuning die gebruikt wordt voor inhoudelijke ondersteuning (adviesbureaus/ onderzoeken) en procesmatige ondersteuning. Deze procesmatige ondersteuning wordt door een extern bureau verzorgd en moet voorkomen dat tijd verloren gaat bij gemeenten met beperkte capaciteit. Er is al opdracht verstrekt aan een bureau dat de ondersteuning voor 2016 op zich neemt, voor gemeenten waar dit nodig is. - inzet van een provinciaal specialisten team dat een second opinion verzorgt op gemeentelijke bestemmingsplannen, zodat de kans van slagen bij een eventuele Raad van State zaak vergroot wordt.
Knelpunt 2	Er zijn volgens de provincie op dit moment twee gemeenten, Zaltbommel en Nijmegen, waarbij de doorlooptijd in gevaar komt.
Maatregel	Indien noodzakelijk wordt eind 2016 de windvisie wederom geactualiseerd. Nieuwe locaties kunnen worden toegevoegd en locaties die niet haalbaar zijn gebleken kunnen worden verwijderd. Elk jaar zijn er twee actualisaties mogelijk zodat veranderingen snel vastgelegd kunnen worden.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten:	Gelderland									
Projectstatus door RVO	**Gemeente**	**Project**	**Coördinatieregelen**	**Doelstelling**	**Gerealiseerd**	**Bouw (in voorbereiding)**	**Vergunningen procedure**	**Ruimtelijke procedure**	**Voortraject**	**Verschil**
	Nijmegen	De Grift Oosterhout (Windpower Nijmegen)				12,0				
	Oude IJsselstreek	Netterden-Azewijn				12,0				
	Oude IJsselstreek	Den Tol						30,0		
	Geldermalsen	Windpark AVRI						7,2		
	Oldebroek	WP Hattemerbroek/ Oldebroek						12,0		
	Zevenaar	Bijvanck	PCR					12,0		
	Neerijnen	Knooppunt Deil							30,0	
	Arnhem	Kleefsewaard							9,6	
	Harderwijk	Uitbreiding Lorentz							7,2	
	Nijmegen	3 locaties: GDF Suez, TPN-West en Langs A73							16,8	
	Overbetuwe	Rietkampen/Oosterhout							9,6	
	Zaltbommel	Spoor-A2							8,0	
	Zutphen	IJsselwind							10,2	
		Totaal:		**230,5**	**59**	**24,0**	**0,0**	**61,2**	**91,4**	**+5,1**

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
Den Tol	Donkergrijs	SDE+ is toegekend (2015) maar Bestemmingsplan werd alsnog vernietigd. Het aangepast plan is na afstemming met stakeholders opnieuw in procedure gebracht.
Knooppunt Deil	Grijs	Er is een overeenkomst tussen overheden en de 5 initiatiefnemers. Ruimtelijke procedure start Q1 2016: NRD ter inzage.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	Geen
NWEA	Geen
IPO/Provincies	Geen
Natuur & Milieu	De Gelderse Natuur en Milieufederatie is redelijk tevreden over aanpak provincie. Voorkeur gaat uit naar maatwerk aanpak per gemeente. Windenergie moet, maar ook belangen omwonenden moeten mee worden gewogen, dit moet in balans zijn. Om er voor te zorgen dat Gelderland zijn doelstelling realiseert, en omdat ná 2020 nog veel méér windenergie op land nodig is, pleit de milieufederatie er voor dat de provincie: - kiest voor aanpak waarbij onafhankelijk wegbereider contacten legt met sleutelpersonen in de directe omgeving - actief inzet op burgerwindparken waarbij een lokale coöperatie eigenaar of mede eigenaar wordt van de molens - nu al volop aan de slag gaat met de reservelocaties in de Windvisie - maar ook steun verleent aan gemeenten en initiatiefnemers voor mogelijke andere locaties - wanneer daar lokaal draagvlak voor is, buurt- of dorpsmolens toestaat, bij voorkeur door instrumenten aan te reiken waarmee deze molens onderdeel van groter clusters kunnen worden, maar als dat niet kan óók solitair.
VNG	Geen
Netbeheer NL	Gelet de huidig verwachte omvang van de opgewekte vermogens per project worden geen grote technische belemmeringen in de netinpassingen verwacht. Dit laat onverlet dat bij vertraagde besluitvorming de doorlooptijden van realisatie van netinpassingen in gevaar kan komen
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	59 MW	25,6%
Bouw (in voorbereiding)	24,0 MW	10,4%
Vergunningen procedure	0,0 MW	0,0%
Ruimtelijke procedure	61,2 MW	26,6%
Voortraject	91,4 MW	39,7%
Totaal	**235,6 MW**	**102,3%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	113 MW	49,0%
	61,2 MW	26,6%
	61,4 MW	26,6%
Totaal	**235,6 MW**	**102,3%**

Conclusie:
De provincie Gelderland heeft een doelstelling van 230,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Gelderland 59 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor bijna 26% van de provinciale doelstelling. Van 24 MW (9,5%) is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. De provincie heeft circa 5,1 MW meer projectcapaciteit gepland dan de doelstelling voor 2020 en in haar windvisie zijn diverse reserveprojecten benoemd.

Er resteert in de provincie Gelderland een opgave van 147,5 MW (64%) De provincie heeft daartoe sterk ingezet op ontwikkeling van onderaf; draagvlakontwikkeling via plan- en financiële participatie bij gemeenten en met coöperaties. Die aanpak begint nu vruchten af te werpen. Onder invloed van de behaalde resultaten begint het beleidsdenken in diverse aanpalende gemeenten te kantelen in het voordeel van windprojecten.
Tegelijkertijd bevindt 91 MW (bijna 40%) van de projecten zich nog in het voortraject; waarvan Windpark Deil (30 MW) op de valreep van de start van de ruimtelijke procedure maar een ander deel voorlopig nog niet. De provincie heeft in samenspraak met de meeste gemeenten en initiatiefnemers een projectenplanning opgesteld. Deze planning is volgens RVO erg optimistisch over de doorlooptijden van de fase na herroepelijke vergunningverlening op weg naar realisatie van het windpark (via aanvraag SDE+ en financiële afwikkeling: selectie en contractering turbine leveranciers en overeenkomsten met vreemd vermogenverstrekkers).

Van de *resterende opgave* van 147,5 MW wordt voor 30 MW ingeschat dat realisatie van deze projecten in 2020 haalbaar is. Voor 61,2 MW aan projecten, is deels in de ruimtelijke procedure en deels in het voortraject. Daarbij geldt dat er voor die projecten nog diverse knelpunten zijn en dat realisatie daarom nog zeer veel inspanning van alle betrokken partijen zal vergen. Voor de laatste 56,3 MW aan benodigde projectcapaciteit geldt dat deze nog in het voortraject is, waardoor tijdige realisatie van dit deel als zeer onzeker wordt beschouwd.

Gezien de actuele stand van zaken is het volgens RVO niet waarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Gelderland tijdig zal worden gerealiseerd.

LIMBURG

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020: 95,5 MW
Capaciteit gereserveerd: 95,5 MW
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Gedeeltelijk
Er is ruimte gereserveerd voor 95,5 - 120 MW.
Gedeeld, afgestemd en formeel traject van zienswijzen.
Niet alle gemeenten willen locaties.

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) § 5.5.5	6/5/2014		12/12/2014	

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
Er zijn 19 gemeenten in Limburg waar windturbines conform het POL2014 zouden kunnen worden geplaatst (buiten de uitsluitingsgebieden). De operationalisering van locaties binnen deze gemeenten loopt via twee sporen:

Projectenspoor: binnen Limburg is een toename van de belangstelling van marktpartijen, evenals van burgerinitiatieven. De toename wordt vooral toegeschreven aan de differentiatie in windregiem binnen de SDE+. Deze initiatieven hebben een project op een voorziene plek. Gemeenten worden door initiatiefnemers gevraagd medewerking te verlenen. Veel gemeenten houden daarbij nu nog de boot af, in afwachting van te formuleren beleid dat in regioverband wordt opgesteld (regionale energievisies). Bij een aantal gemeenten vallen projecten wel in goede aarde en leidt dit tot de voorbereiding van een communicatie- en planologisch traject. Er wordt onder andere met Venlo en Horst a/d Maas een samenwerkingsovereenkomst opgesteld om totstandkoming van windenergie binnen die gemeenten te komen.
Beleidsspoor: De provincie heeft in januari 2015 gemeenten uitgenodigd om de Limburgse opgave uit te voeren en daarbij tenminste een locatieverkenning uit te voeren, evenals een realisatievisie op te stellen waarbinnen de locatieverkenning een plek moet krijgen. Een vijftal gemeenten is gestart met een dergelijk traject. Dit moet in 2016 tot het vaststellen van beleid leiden en tot uitwerking van projecten. Bij voorkeur gebeurt dit in coöperatief verband. Gemeenten waar dit niet heeft plaatsgevonden dienen in 2016 een dergelijke verkenning te hebben doorlopen opdat marktvraag en locatiekeuze met elkaar in de pas komen.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	Het draagvlak blijft politiek en maatschappelijk beperkt. Nut en noodzaak discussie blijft aan de orde. Energieambities zijn vaak wel hoog, maar het idee is dat realisatie zonder wind kan. Er zijn ook een aantal gemeenten die proactief aan de totstandkoming van windenergie in hun gemeente werken. Met deze koplopers wordt aan een partnerschap gewerkt en wordt beleid intensief opgesteld.
Maatregel	Communicatie en kennisuitwisseling: Hierbij wordt zowel ingezet op bestuurlijk als ambtelijk overleg met gemeenten. Via kennisdagen voor bestuurders en ambtenaren wordt getracht een objectief beeld te vormen van windenergie. In 2015 is een bestuurlijke kennisdag georganiseerd in januari en december. Regionale energievisies: Deze visies vormen een regionale uitwerking van het energietransitiebeleid uit het POL2014. Daaruit moet helder worden wat de inzet van gemeenten wordt aan de ambities van de provincie. De verwachting is dat hieruit zal blijken dat de Limburgse windopgave onvoldoende is om de transitiedoelen te halen en dat deze opgave de minimale bijdrage vormt. De visie moet eind 2015 door stuurgroepen worden vastgesteld. Er zal nog een uitwerking in 2016 plaatsvinden, wat moet leiden tot concrete afspraken. Versnellingsteam: Gemeenten worden ondersteund met een versnellingsteam. Het versnellingsteam geeft adviezen voor het opstellen van beleid, het ontwikkelen van het (juridisch) gereedschap en communicatie in zowel de fase van beleidsvorming (ontwikkel en plaatsingsvisie) als projecten. Het versnellingsteam bestaat vooralsnog uit een procesbegeleider, communicatieadviseur en landschapsadviseur aangevuld met provinciale

	experts. Gemeenten staan er daarmee niet alleen voor, maar worden actief geholpen. Coöperaties: Er is een toenemende actieve rol van coöperaties in Limburg. Een viertal van deze coöperaties werken samen in Rescoop Limburg i.o. Deze coöperaties hebben een actieve rol in de ontwikkeling van bottom-up gedragen windenergieprojecten. Steunpunt: Nieuwe coöperaties worden ondersteund via het steunpunt van de Limburgse Natuur en Milieufederatie (LMF). Het LMF krijgt hiervoor financiële middelen van de provincie. LMF werkt aan professionalisering van de coöperaties. Beginnende coöperaties krijgen ook steun van Rescoop Limburg, voor zover daarvoor capaciteit is. Profijtplan: Initiatiefnemers zijn verplicht om een profijtplan op te stellen. Dit is een uitwerking van de gedragscode van NWEA om het profijt van windenergie niet alleen aan grondeigenaren en ontwikkelaars ten goede te laten komen, maar ook aan de gemeenschap als geheel. Het streven is te komen tot meer solidariteit in de verdeling van de lusten. Windfonds: Er is in beginsel financiële ondersteuning toegezegd van non-profit instellingen. Het betreft zowel gemeenten als coöperaties. Voor gemeenten betreft het een risicodekking bij niet doorgaan van projecten (waarbij geen kostenverhaal via een anterieure overeenkomst kan plaatsvinden). Voor coöperaties betreft het de ondersteuning bij projectontwikkeling. Het kan daarbij ook gaan om betaling in natura (adviesuren). De uitwerking moet nog plaatsvinden en krijgt vorm in 2016. Locatieverkenning: De provincie heeft een tool ontwikkeld om gemeenten te ondersteunen bij een locatie-verkenning voor windturbines. In 2015 is die ingezet bij verschillende gemeenten. Dat werkt initiërend over het denken van windenergie binnen de gemeentelijke organisatie breed. Samenwerkingsovereenkomsten: Om duidelijkheid te krijgen over de bijdrage van gemeenten en provincie aan de windopgave, wordt gewerkt met samenwerkingsovereenkomsten. Daar waar een initiatiefnemer actief is kan deze samenwerkingsovereenkomst worden uitgebreid met deze partij.
Knelpunt 2	Beperkte geschikte ruimte door veel verspreid liggende woningbouw, radar en vliegvelden en natuur. Limburg wordt gekenmerkt door veel verspreid liggende woningbouw, waardoor aaneengesloten belemmeringsvrije gebieden ontbreken. Daar waar woningen ontbreken is veelal sprake van natuurgebieden. Tevens liggen er een groot aantal vliegvelden in, maar vooral aan de grens van Limburg (luchthaven Maastricht-Aachen, luchthaven Budel, vliegbasis Volkel, vliegbasis de Peel, vliegbasis Kleine Brogel (B), luchthaven Weeze (D), vml. vliegbasis Brüggen (D) en vliegbasis Geilenkirchen (D)). Hoewel een deel van de vliegvelden niet actief (meer) is, gelden wel de ruimtelijke beperkingen voor funnel en ICHS. Het laagvlieggebied in Midden-Limburg vormt niet langer een beperking voor de plaatsing van windturbines.
Maatregel	Via de locaties verkenning worden mogelijke knelpunten inzichtelijk gemaakt. De verkenningen bevestigen het beeld van kleinere geschikte gebieden. Dat betekent veel kleinere projecten waarmee de doelstelling zal moeten worden bereikt. Daar waar knelpunten aan het licht komen zal met het vertegenwoordigers van het ministerie van Defensie overlegd gaan worden. Dit gebeurt op het moment dat het opportuun wordt. De verwachting is dat dit gaat spelen in Weert (Kleine Brogel) en Venray (De Peel).

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten: Limburg										
Projectstatus door RVO	Gemeente	Project	Coördinatieregelen	Doelstelling	Gerealiseerd	Bouw (in voorbereiding)	Vergunningen procedure	Ruimtelijke procedure	Voortraject	Verschil
	Venlo	Venlo en Horst aan de Maas							24,0	
	Peel en Maas	Peel en Maas							12,0	
	Diverse Limburg	Overige							12,0	
		Totaal:		**95,5**	**18**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**48,0**	**-29,5**

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
n.v.t.	-	-

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	Geen
NWEA	Geen
IPO/Provincies	Geen
Natuur & Milieu	Het tempo van realisatie is wat de milieufederatie betreft te laag. Daarom is het belangrijk dat de provincie tijdig haar bevoegdheden zal inzetten: informeren van gemeentes, ondersteunen, leveren gereedschap. Daarna concrete plannen zien en inpassingsplan maken. Eventueel regie overnemen van gemeenten indien nodig.
VNG	Geen
Netbeheer NL	Geen
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	18 MW	18,8%
Bouw (in voorbereiding)	0,0 MW	0,0%
Vergunningen procedure	0,0 MW	0,0%
Ruimtelijke procedure	0,0 MW	0,0%
Voortraject	48,0 MW	50,3%
Totaal	**66,0 MW**	**69,1%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	18,0 MW	18,8%
	0,0 MW	0,0%
	48,0 MW	50,3%
Totaal	**66,0 MW**	**69,1%**

Conclusie:
De provincie Limburg heeft een doelstelling van 95,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Limburg 18 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor 19% van de provinciale doelstelling. De provincie heeft 29,5 MW (31%) *minder* projectcapaciteit gepland dan minimaal benodigd voor de doelstelling in 2020.

Er is in de provincie Limburg een resterende opgave van 77,5 MW (81,2%). De drie lopende projecten in Limburg bevinden zich allemaal in het voortraject; de ruimtelijke procedure daarvoor is nog niet gestart. De provincie faciliteert het proces maar er zijn geen harde afspraken over MW's per regio of gemeente vastgelegd. Het bestuurlijk inzicht op gemeentelijk niveau voor nut en noodzaak van het halen van de ambitie 95,5 MW is nog niet volledig onderkend.

Voor de *resterende opgave* van 77,5 MW (100%) aan nog benodigd(e) projectcapaciteit c.q. vermogen geldt dat hiervoor ofwel nog geen projecten zijn (29,5 MW) of dat deze nog in het voortraject is (48 MW), waardoor tijdige realisatie hiervan als zeer onzeker wordt beschouwd.

Gegeven de actuele stand van zaken is het volgens RVO onwaarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Limburg tijdig zal worden gerealiseerd.

OVERIJSSEL

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020: 85,5 MW
Capaciteit gereserveerd: Minimaal 85,5 MW
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Gedeeltelijk
De provincie zit met het merendeel van de gemeenten op één lijn.

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Herziene Omgevingsvisie (pag. 130, 131) en –verordening (bijlage 7,8)			7/3/2013	
Kaart beleidsvisie Noordoost-Overijssel: beleidsinformatie mei 2013 nr. 12295359				

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
De Omgevingsvisie Overijssel beschrijft de ruimtelijke kaders voor windenergie en de rol van de provincie. In Overijssel wordt daartoe onderscheid gemaakt in de volgende gebieden:

1. Kansrijke zoekgebieden; ten noorden van de Vecht, tussen Staphorst-Zwolle en Hardenberg. In deze gebieden maakt de provincie prestatieafspraken met gemeenten voor de bovenlokale ontwikkeling van windenergie.
2. Uitgesloten gebieden: de ecologische hoofdstructuur, de nationale Parken en de Nationale Landschappen.
3. Overige gebieden: onder andere grotere bedrijventerreinen (groter dan 40ha) en langs infrastructuur, waar initiatieven ter plekke mogelijk zijn indien er sprake is van een goed landschappelijk ontwerp conform de gebiedskenmerken.

In het huidige coalitieakkoord "Overijssel werkt 2015-2019" wordt vastgehouden aan de afspraak tussen Rijk en IPO om in 2020 85,5 MW aan windenergie in Overijssel te realiseren. Als voldaan is aan deze afspraak zullen vanuit de provincie geen dwingende ruimtelijke instrumenten meer ingezet worden voor de plaatsing van windmolens.
Het beleid gaat alleen over grote windmolens met een minimaal vermogen van 2 MW. In de groene omgeving (in het buitengebied) worden windmolens geplaatst in een windpark dat bestaat uit minimaal vier windmolens (op bedrijventerreinen geldt deze eis niet). Voor elke situatie, windmolens in het buitengebied en op bedrijventerreinen, geldt het uitgangspunt van een goed landschappelijk ontwerp conform de gebiedskenmerken. De provincie legt het initiatief bij de gemeenten in verband met draagvlak. De provincie is van mening dat het al dan niet medewerking verlenen aan initiatieven die zijn gelegen in de "overige gebieden" op lokaal niveau dient te worden afgewogen. De provincie faciliteert initiatieven uit de markt en de maatschappij. Behalve in "kansrijke zoekgebieden" is de provincie terughoudend in het verlenen van medewerking aan verzoeken tot het opstellen van een inpassingsplan.
Momenteel is de provincie Overijssel bezig met de actualisatie van de Omgevingsvisie. GS is voornemens om verkenningen uit te voeren naar windenergie in de Nationale Landschappen en in de EHS (momenteel nog uitsluitingsgebieden). Daarnaast wordt overwogen om de clustereis voor windmolens los te laten. Naar verwachting wordt nieuw beleid in 2017 vastgesteld.
In bestuurlijk overleg tussen provincie en betrokken gemeenten is besloten dat de provincie in de gemeenten Dalfsen en Staphorst een actieve (faciliterende) rol krijgt om versnelling in planuitwerking te bewerkstelligen.
NB Vanuit het programma Nieuwe Energie Overijssel wordt ingezet op het bereiken van 20% hernieuwbare energie in 2023. Het programma wil vanaf 2016 lokale initiatieven nog sterker steunen.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	n.v.t.
Maatregel	n.v.t.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten: Overijssel										
Projectstatus door RVO	**Gemeente**	**Project**	**Coördinatieregelen**	**Doelstelling**	**Gerealiseerd**	**Bouw (in voorbereiding)**	**Vergunningen procedure**	**Ruimtelijke procedure**	**Voortraject**	**Verschil**
	Staphorst	Spoorwind (upgrade)				3,0				
	Hardenberg	De Veenwieken B (Boven de Driehoek)	GCR				15,0			
	Ommen	De Veenwieken A (de Driehoek)	PCR				15,0			
	Dalfsen	Nieuwleusen synergie						9,0		
	Staphorst	Spoorwind II							12,0	
		Totaal:		**85,5**	**43**	**3,0**	**30,0**	**9,0**	**12,0**	**+11,5**

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
De Veenwieken A (de Driehoek)	PS heeft twee moties aangenomen die 1) strengere eisen aan geluid stelt dan wettelijk verankerd. Initiatiefnemer dient minimaal te voldoen aan de wettelijke geluidsnormen zonder mitigerende maatregelen. 2) GS oproept bindende afspraken te maken met initiatiefnemers over participatie. Stapeling van ambities (strengere geluidseisen zonder mitigatie; beperking tiphoogte om obstakelverlichting te voorkomen; afdracht Kwaliteitsimpuls groene omgeving en bovengemiddelde participatie) zet druk op de businesscase. Vrees dat dit landelijke trend wordt. Door de beperkingen bestaat de kans dat de windturbines niet het door de overheid gewenste vermogen krijgen.	Overleg tussen provincie en ontwikkelaar gepland.
De Veenwieken B (Boven de Driehoek)	In Hardenberg zijn moties van gelijke strekking aangenomen, als de twee moties in Ommen / De Veenwieken A (De Driehoek).	Idem; zie Veenwieken A.
Spoorwind II	Ondanks herhaaldelijke inspanning van de initiatiefnemers en de provincie richting de gemeente, is er bij het College in Staphorst onvoldoende politiek/bestuurlijk draagvlak. De gemeente blijft zeer terughoudend in het verlenen van de gevraagde medewerking voor het project Spoorwind II.	Bestuurlijk overleg wordt ingepland.

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	Geen
NWEA	Geen
IPO/Provincies	Geen
Natuur & Milieu	Doelstelling lijkt haalbaar. Milieufederatie is tevreden over aanpak van de provincie die ruimte en flexibiliteit biedt.
VNG	Geen
Netbeheer NL	Geen
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	43 MW	50,3%
Bouw (in voorbereiding)	3,0 MW	3,5%
Vergunningen procedure	30,0 MW	35,1%
Ruimtelijke procedure	9,0 MW	10,5%
Voortraject	12,0 MW	14,0%
Totaal	**97,0 MW**	**113,5%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	76,0 MW	88,9% MW
	9,0 MW	10,5% MW
	12,0 MW	14,0% MW
Totaal	**97,0 MW**	**113,5%**

Conclusie:
De provincie Overijssel heeft een doelstelling van 85,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in Overijssel 43 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor 50% van de provinciale doelstelling. Van 3 MW (4%) is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. Verder heeft de provincie 11,5 MW meer projectcapaciteit gepland dan benodigd voor de doelstelling in 2020.

Er resteert in de provincie Overijssel een opgave van 39,5 MW (46,2%). De provincie werkt voortvarend aan het coördinatieproject de Veenwieken (30 MW in de vergunningenprocedure). Dit zal nog eens 35% van het tot doel gestelde vermogen kunnen gaan toevoegen. Voor de resterende opgave moet nog wel het nodige werk worden verzet om de deadline in 2020 tijdig te kunnen gaan halen.

Van de *resterende opgave* van 39,5 MW wordt voor 30 MW ingeschat dat realisatie van deze projecten in 2020 haalbaar is. Voor de benodigde laatste 9,5 MW aan projecten geldt dat er nog enkele knelpunten zijn en dat realisatie daarom nog veel inspanning van alle betrokken partijen zal vergen.

Gegeven de actuele stand van zaken is het volgens RVO vooralsnog waarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Overijssel tijdig zal worden gerealiseerd.

UTRECHT

A) Onderdeel beleidsinformatie (bron: provincie)

Datum: 31 december 2015
Afspraak aantal MW in 2020: 65,5 MW
Capaciteit gereserveerd: 65,5 MW
Gedeelde visie provincie en gemeenten? Ja

Plandocumenten:

Document	GS	Toelichting	PS	Toelichting
Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) 2013-2028			2/4/2013	Herziening in jan. 2014; in november 2014 vastgesteld.
Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) 2013			2/4/2013	Herziening in jan. 2014; in november 2014 vastgesteld.

Hoe ruimtelijke reservering wordt geoperationaliseerd:
In januari 2014 is de structuurvisie partieel herzien met de opname van een windenergie locatie te Vianen en verwijdering locatie Lage Weide (gemeente Utrecht). De structuurvisie laat de komst van turbines toe binnen de rode contour, maar de gemeente beslist. Er zijn gesprekken gaande over twee nieuwe locaties. Hierover is begin 2016 meer duidelijk. Bij herijking van de Structuurvisie medio 2016 kan/kunnen deze locatie(s) dan worden meegenomen. Deze locaties staan nog niet in de monitor van 2015. Mocht minstens één van deze locaties doorgaan, dan biedt de structuurvisie voldoende zoekgebieden voor de opgave van 65,5 MW.

Knelpunten, risico's en/of toelichting en maatregelen:

Knelpunt 1	In de PRS is opgenomen dat projecten bij voorkeur steunen op gemeentelijk bestuurlijk draagvlak.
Maatregel	In coalitieakkoord PS staat dat in 2017 wordt beoordeeld of 65,5 MW in 2020 haalbaar is. Zo niet, dan wordt inzet van de provincie geïntensiveerd. Wat dit precies inhoud, is nog niet concreet uitgewerkt.

B) Onderdeel projectinformatie (bron: RVO)

Projecten:

Projecten: Utrecht										
Projectstatus door RVO	Gemeente	Project	Coördinatieregelen	Doelstelling	Gerealiseerd	Bouw (in voorbereiding)	Vergunningen procedure	Ruimtelijke procedure	Voortraject	Verschil
	Vianen	WP Autena				6,0				
	Amersfoort	Isselt							6,0	
	Amersfoort	Knooppunt Hoevelaken							9,0	
	Houten	ARK-Goyerbrug							9,0	
	Utrecht	Rijnenburg							10,0	
		Totaal:		**65,5**	**25**	**6,0**			**34,0**	**-0,5**

Projectknelpunten:

Projectnaam	Knelpunt	Maatregel
WP Autena	Vianen stond voor 10 MW in de monitor 2014 maar is nu teruggezet naar 6 MW.	Dit wordt gecompenseerd doordat Knooppunt Hoevelaken meer capaciteit kan krijgen; was 6 MW in monitor 2014, maar wordt 9 MW.
Knooppunt Hoevelaken	RO procedure start nadat haalbaarheidsstudie is afgerond (voorjaar 2016). Dit leidt tot vertraagde start van de procedures.	Initiatiefnemer gaat samen met gemeente bespreken of de ruimtelijke procedures versneld kunnen worden, bijvoorbeeld door inzet van de gemeentelijke coördinatieregeling.
Isselt	Weerstand door mogelijke aantasting van (zeer open) landschap.	Gemeente voert haalbaarheidsonderzoek uit om zicht te krijgen op planologische medewerking. De raad bepaalt de kaders en neemt hierover voorjaar 2016 een besluit.
ARK-Goyerbrug	Gemeente Houten wil lering trekken uit de evaluatie van Windpark Houten alvorens te starten met de RO- procedures voor fase 2 (Goyerbrug). Dit leidt tot vertraging.	Zorgvuldig proces starten zodat draagvlak in de omgeving ontstaat. De gemeente onderzoekt of gemeentelijke coördinatie-regeling de procedure kan versnellen.
Rijnenburg	De eigendomssituatie (bouwondernemingen) compliceert. Mede hierdoor ligt er nog geen concreet voorstel voor dit project. Bouw binnen 4 jaar is niet realistisch.	Sturend optreden door provincie.

Toelichting RVO bij afwijkende projectstatus:

Projectnaam	Grijscode	Toelichting
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

C) Reacties Stakeholders (bron: inbreng stakeholders via kernteamleden)

Stakeholder	Reactie
Ministerie EZ	Geen
Ministerie IenM	Geen
NWEA	Geen
IPO/Provincies	Geen
Natuur & Milieu	Milieufederatie is blij met de actievere rol die ze voornemens is te gaan innemen bij de realisatie van de windenergiedoelstellingen. Provincie kan leidend zijn als het gaat om ontwikkelen nieuwe locaties, niet wachten op ontwikkelaars maar zelf het traject aangaan met gemeenten, bewoners, energiecollectieven en natuur- en andere belangenorganisaties. Provincie moet faciliteren dat er makkelijker van onderop windmolens kunnen komen.
VNG	Geen
Netbeheer NL	Geen
Overige stakeholders	Geen

D) Samenvatting en conclusie RVO 2015

Verdeling naar projectfase ten opzichte van doelstelling 2020:

Gerealiseerd	25 MW	38,2%
Bouw (in voorbereiding)	6,0 MW	9,2%
Vergunningen procedure	0,0 MW	0,0%
Ruimtelijke procedure	0,0 MW	0,0%
Voortraject	34,0 MW	51,9%
Totaal	**65,0 MW**	**99,2%**

Verdeling naar projectstatus ten opzichte van doelstelling 2020:

	31,0 MW	47,3%
	0,0 MW	0,0%
	34,0 MW	51,9%
Totaal	**65,0 MW**	**99,2%**

Conclusie:
De provincie Utrecht heeft een doelstelling van 65,5 MW. Aan het eind van 2015 stond in de provincie Utrecht 25 MW geïnstalleerd vermogen; dat is goed voor 38% van de provinciale doelstelling. Van 6 MW (9%) is de bouw gestart dan wel in voorbereiding. De provincie heeft niet meer projectcapaciteit gepland dan strikt benodigd voor de doelstelling in 2020.

Er resteert in de provincie Utrecht een opgave van 34,5 MW (52,7%). Deze opgave is verdeeld over vier projecten, waarvoor de ruimtelijke procedure nog niet is gestart. GS geeft in het coalitieakkoord aan niet eerder dan in 2017 te zullen beoordelen of de doelstelling 2020 haalbaar is en zal voor die tijd niet ingrijpen. De provincie is wel in gesprek over twee nieuwe initiatieven; hierover wordt begin 2016 meer duidelijk.

De volledige *resterende opgave* van 34,5 MW is nog in het voortraject, waardoor tijdige realisatie hiervan als zeer onzeker wordt beschouwd. Stagnatie in het voortraject en de terughoudende opstelling van de provincievormen daarbij belangrijke obstakels.

Gegeven de actuele situatie is het volgens RVO onwaarschijnlijk dat de doelstelling voor 2020 in de provincie Utrecht tijdig zal worden gerealiseerd. Ook voor de mogelijk nieuwe locaties is het onwaarschijnlijk dat deze in 2020 gerealiseerd kunnen zijn.

Colofon

Dit is een publicatie van:
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, maart 2016
Croeselaan 15 | 3521 BJ Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE Utrecht
T +31 (0) 88 042 42 42
E klantcontact@rvo.nl
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het Kernteam Wind op Land, waarin het ministerie van Economische Zaken, het ministerie van Infrastructuur en Milieu, IPO/provincies, de Nederlandse Windenergie associatie NWEA, De Vereniging van Nederlandse Gemeenten VNG, Netbeheer Nederland, de verenigde Natuur- en Milieuorganisaties (Stichting Natuur&Milieu en provinciale natuur-en milieufederaties) en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO samenwerken.

Disclaimer: RVO heeft zich ingespannen voor het aanleveren van zo uniform, compleet en objectief mogelijke informatie voor deze monitor maar is daarbij afhankelijk van kwantitatieve en kwalitatieve input van derden.
RVO levert met haar werkwijze een uiterste inspanning om de vertrouwelijkheid van gegevens te borgen. Tegelijkertijd hebben alle leden van het Kernteam en de windcoördinatoren van de provincies nadrukkelijk een rol in borging van de vertrouwelijkheid.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland |
Publicatienummer: RVO-019-1601/BR-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.
RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

DED

Croeselaan 15
3521 BJ Utrecht
www.rvo.nl

Contactpersoon

Datum
27 september 2016

nota

Krimp in geïnstalleerd windvermogen op land

Samenvatting

Windturbines hebben niet het eeuwige leven. Op een gegeven moment stopt de productie van duurzame elektriciteit. Dit kan het bereiken van de doelstelling 6.000 MW in 2020 voor wind op land bemoeilijken.
Er zijn verschillende oorzaken voor de beëindiging van de productie van windturbines. Bij herstructurering of opschaling waar de turbines in de weg staan of veel overlast veroorzaken kan het gewenst zijn de turbine te vervangen door een grotere turbine c.q. deze af te breken. Maar het kan ook zijn, dat de turbine wordt gesaneerd omdat dat economisch aantrekkelijker is voor de producent om de turbine te verwijderen of deze stil te zetten. Omdat de (zekerheid van de) opbrengst van de geproduceerde elektriciteit niet meer opweegt tegen de benodigde renovatie of onderhoudskosten, grondkosten, waardevermindering van de turbine etc. Dan is het einde van de economische levensduur bereikt. Of omdat de turbine technisch versleten is. Het risico dat het einde van de economische levensduur wordt bereikt neemt sterk toe als de subsidieperiode afloopt. Zeker bij de huidige lage elektriciteitsprijzen.

Begin 2016 had bijna 950 MW[1] geen subsidie (meer) en voor ruim 730 MW loopt de subsidie in 2016 of 2017 af (723 MW in 2016 en 9 MW in 2017). Totaal is dit circa 1.680 MW op een totaal operationeel vermogen van circa 2.950 MW begin 2016[2]. De overige 1.268 MW heeft SDE subsidie tot minimaal 2023. Een deel, circa 350 MW, van deze 1.680 MW zit in geplande herstucturering tot en met 2023 en vormt daarmee geen risico voor ongewenste sanering. De overige 1.330 MW loopt wel risico op een ongewenste sanering voor eind 2023. Hoe groot de kans daarop is door ons niet goed te voorspellen.

Het vermogen dat eind 2016 geen subsidie meer heeft staat vooral in de provincies Flevoland, Groningen, Zeeland, Noord-Holland, Friesland en Zuid-Holland.
Het beleid per provincie verschilt. In deze notitie wordt voor de belangrijkste provincies met het meeste “oude vermogen” een samenvatting gegeven van het provinciaal beleid.

---

[1] Operationeel vermogen eind 2015 (2.950 MW) minus geïnstalleerd vermogen met SDE subsidie (1.268 MW) minus projecten die in 2016/2017 u t de MEP lopen (732 MW) resteert in 950 MW.

[2] Bron: RVO Monitor Wind op Land 2015. Windstats vermeldt een geïnstalleerd vermogen van 3.043 MW op 31 december 2015.

1. Introductie

De afspraken in het Energieakkoord omvatten onder meer minimaal 6.000 MW vermogen wind op land operationeel in 2020. Vanuit het kernteam Wind op Land wordt de voortgang hiervan gemonitord en worden knelpunten geadresseerd. Daarbij is tot nog toe veel focus geweest op het in beeld brengen van nieuw windvermogen dat in ontwikkeling is en in verschillende ruimtelijke planfasen zit. In Nederland zijn er nog diverse windturbines/-parken operationeel die de gemiddelde economische levensduur (20 jaar) hebben overschreden. Op enig moment zullen de operationele kosten de opbrengsten hiervan dusdanig overschrijden dat verdere exploitatie economisch niet langer voldoende rendabel of verantwoord is. De molens kunnen dan uit exploitatie worden genomen, stil gezet, afgebroken en/of verkocht.
Daarnaast signaleert RVO een aantal gevallen van het vroegtijdig/versneld uit productie nemen van geïnstalleerd vermogen na een relatief korte exploitatietermijn c.q. sanering/verkoop van turbines naar andere locaties, veelal in het buitenland. In een enkel geval nog voordat de subsidietermijn is verstreken. Ook de sector trekt aan de bel.

De RVO Monitor Wind op Land vermeldt weliswaar netto toegevoegde vermogens, waarbij al rekening is gehouden met effecten van sanering bij herstructurering. Echter, wat bij Rijk, provincies en overige stakeholders mogelijk onderbelicht blijft is dat het in de monitor opgevoerde al gerealiseerde (operationele) vermogen geen permanent gegeven is en een eigen dynamiek kent. Lang niet al het bestaande “risicovermogen” van turbines zonder subsidie zit in een geplande herstructurering. Hierdoor kan het zijn dat het geïnstalleerde windvermogen in sommige provincies (tijdelijk) krimpt. Mogelijk zijn nog niet alle partijen zich voldoende bewust van dit potentiële ‘krimprisico’ voor het tijdig realiseren van de opgave in de provincie.

Deze notitie gaat in op risico op krimp van het geïnstalleerde windvermogen op land in Nederland. Allereerst wordt een beeld geschetst van de omvang van het risico en de mogelijke oorzaken van verwijdering van het in Nederland geïnstalleerde windvermogen. Daarna wordt ingegaan op de situatie per provincie.

Definitie: Er is sprake van krimp wanneer er in een provincie opgesteld vermogen verdwijnt dat meetelt voor de provinciale doelstelling voor wind op land, zonder dat daaraan gekoppeld op een andere plek minimaal evenveel nieuw vermogen wordt teruggeplaatst.

2. Vraagstelling

De centrale vragen van deze notitie zijn:

1. Hoeveel van het huidig geïnstalleerde windvermogen op land zal nog operationeel zijn in 2020 en 2023 in Nederland; totaal en per provincie?
2. Welk beleid voert elk van de provincies voor het op peil houden van operationeel vermogen?

Afbakening

- Situaties waarbij op een locatie turbines worden ontwikkeld met een lager vermogen dan qua ruimtelijke ordening technisch mogelijk is, worden buiten beschouwing gelaten.
- NSW (Egmond aan Zee, OWEZ) van Nuon/ Shell van 108 MW heeft MEP subsidie tot 1 November 2016. Het Amaliapark van Eneco van 120 MW heeft MEP subsidie tot 31 December 2017. Wat de situatie daarna is en in hoeverre de vergunningen en de energiemarkt toestaan langer door te draaien en wat dus de consequenties zijn voor de doelstellingen in 2020 en 2023 is niet nader onderzocht. De Wind op Zee parken Luchterduinen en Gemini hebben SDE subsidie tot 2030 resp. 2031. Deze notitie gaat niet verder in op de situatie bij windvermogen op zee.
- Deze notitie betreft alleen de periode tot en met 2023.

De benodigde data voor beantwoording van deze vragen is helaas niet bij één partij voorhanden. Om een goed beeld te kunnen schetsen van de aard en omvang van het knelpunt is (analyse, vergelijking en/of combinatie van) informatie uit verschillende en uiteenlopende bronnen uit diverse organisaties nodig. De gegevensopbouw in deze bronnen is niet parallel en soms tegengesteld (zie bijlage). Harmonisatie (waar mogelijk) is bewerkelijk en leidt niet per definitie tot een 100% sluitend beeld. Voor een ander deel zijn de aannames sterk afhankelijk van het individuele besliskader van ondernemers/windexploitanten, waarin veel interne (bedrijfsvoering) en externe factoren (lokaal beleid, ontwikkeling energieprijs) en toekomstverwachtingen op dat gebied een rol spelen. Dit blijkt tot grote verschillen te kunnen leiden in beheer van het geïnstalleerd vermogen/geïnvesteerd kapitaal.

RVO heeft voor deze notitie gesprekken gevoerd met partijen uit de sector, waarbij in een aantal gevallen data vertrouwelijk en strikt ten behoeve van deze notitie ter beschikking zijn gesteld. Deze conceptnotitie heeft daarmee het karakter van een “best effort expert guess”. Het (extern) delen van informatie uit deze notitie dient niet zonder deze vermelding te gebeuren.

3. Bestaand vermogen en vermogen in ontwikkeling

Eind 2015 is er volgens de RVO Monitor Wind op Land 2.950 MW Wind op Land operationeel[3].

Van het opgesteld vermogen is er voor 1.268 MW SDE/SDE+ subsidie verleend (31/12/2015; bron: RVO-SDE). Aangezien de SDE subsidie is gestart in 2008 en deze regeling een subsidietermijn van 15 jaar kent, hebben de SDE-projecten naar verwachting geen noemenswaardig effect op de (krimp)verwachtingen voor 2020 of 2023.

In de database voor de RVO Monitor Wind op Land is er iets meer dan 400 MW bestaand windvermogen gekoppeld aan projecten in ontwikkeling tot aan 2020. Vervanging van dit deel van het bestaand vermogen is daarmee gewenst en voorzien. Bij een aantal van deze herstructurerings-projecten zijn wel turbines betrokken waarvoor SDE of SDE+ is verleend. De best expert guess in het SDE-team is dat dit zo'n 50 MW windvermogen omvat. De resterende circa 350 MW windvermogen is naar verwachting ook niet kwetsbaar voor ongewenste sanering.

Ongewenste) sanering is vooral te verwachten bij turbines waar geen subsidie meer aan wordt uitgekeerd. Conform bovenstaande redeneerlijn resteert er dan:

2.950 MW	geïnstalleerd windvermogen op 31/12/2015 (bron: RVO Monitor WoL)
-1.268 MW	SDE/SDE+ projecten die pas na 2023 uit subsidie lopen (bron: RVO-SDE)
- 350 MW	bestaande turbines zonder SDE/SDE+, gekoppeld aan lopende herstructurerings-projecten[4] (bron: RVO Monitor Wol en schatting RVO-SDE)
_____+	

1.332 MW windvermogen dat kwetsbaar is voor ongewenste sanering.

[3] Volgens Windstats staat er eind 2015 in Nederland 3.043 MW windvermogen opgesteld. In deze not tie wordt verder uitgegaan van 2.950 MW opgesteld vermogen op 31 december 2015.

[4] Inclusief voorziene sanering binnen RCR Wieringermeer na paralleldraaitermijn van maximaal 5 jaar. Een deel van dit vermogen betreft SDE-turbines en wordt na 2023 gesaneerd. Exclusief overige herstructurering in Noord-Holland.

4. Mogelijke oorzaken afbraak windturbinevermogen

Om veel verschillende redenen kunnen windturbines worden verwijderd. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen “gewenste” verwijdering, bijvoorbeeld ten gevolge van herstructurering of opschaling en “ongewenste” verwijdering.
Het is voor ‘buitenstaanders’ moeilijk te voorspellen welke beslissingen de ondernemer in het afwegingskader maakt.
In volgorde worden de volgende oorzaken hieronder besproken:

1. Herstructurering en opschaling
2. Einde levensduur
3. Einde (MEP) subsidieperiode
4. Lage energieprijzen
5. Aantrekkelijke tweedehands markt
6. Overlast, laag rendement, technische problemen.

Ad 1) Herstructurering en opschaling
In enkele provincies is er sprake van herstructureringsbeleid door koppeling van grootschalige sanering en opschaling. In een aantal projecten dat in ontwikkeling is, is de ontwikkeling van nieuwe (herstructurerings-) projecten gekoppeld aan de sanering van vaak verouderde of overlastgevende windturbines of turbines die de ontwikkeling van het nieuwe windpark letterlijk in de weg staan, doordat ze wind zullen gaan wegvangen of de ruimtelijke structuur verstoren. Van *herstructurering* is sprake als uit overwegingen van ruimtelijke ordening een aantal turbines moet verdwijnen om plaats te maken voor een nieuw windpark. Bijvoorbeeld in Flevoland speelt dit. Van *opschaling* is sprake als een turbine of een lijn van turbines wordt vervangen door een grotere turbine of een lijn van grotere turbines. Soms, zoals in de Wieringermeer, is er sprake van combinatie van een combinatie van herstructurering en opschaling, al dan met een tijdelijke overlap in de vorm van paralleldraaien van (een deel van de) oude en nieuwe windturbines.

In de RVO Monitor WoL 2015 is er ongeveer 400 MW bestaand windvermogen gekoppeld aan projecten die in ontwikkeling zijn. Vervanging van dit deel van het operationeel vermogen is daarmee gewenst en voorzien.

Ad 2 Einde levensduur
Het begrip levensduur kent meerdere dimensies. De *economische levensduur* van een windturbine eindigt op het moment dat de kosten welke nodig zijn om de turbine draaiend te houden de ingecalculeerde kosten overtreffen. Het is dan voordeliger om de turbine te verkopen of te vervangen door een moderne turbine. De oorzaak van het oplopen van deze zogenaamde complementaire kosten kan bijvoorbeeld zijn meer storingen als gevolg van slijtage. Zeker bij de oudere windturbines met tandwielkasten kan hiervan (eerder) sprake zijn. Ook het op de markt verschijnen van een nieuw type windturbine waarin de meest recente technieken zijn verwerkt, kan de economische levensduur doen beëindigen.
De *subsidie(levens)duur* voor een windpark in Nederland is inmiddels doorgaans 15 jaar[5]. Veelal komt dit overeen met de economische levensduur ofwel de bancaire afspraken over aflossing van het uitstaande vreemd vermogen. Het Rijk gaat er van uit dat na aflossing van de turbines voldoende

[5] De MEP-regeling biedt exploitanten de optie om het toegezegde bedrag voor de periode van 15 jaar over een per ode van 10 jaar te cashen of minder als het maximum aantal subsidiabele vollasturen eerder is bereikt. Een en ander zonder de verplichting om de betreffende productie installatie minimaal 15 jaar in stand te houden. In Du tsland is de subsidieperiode 20 jaar.

rendement gemaakt kan worden om zonder subsidie de turbine nog een flink aantal jaren te kunnen exploiteren. Met de huidige lage energieprijzen staat deze vooronderstelling hier en daar ter discussie, zeker als een revisie nodig is of de restwaarde van de turbine nog sterk daalt.

Op een zeker moment is een turbine aan het eind van zijn *technische levensduur*. Gedurende zijn leven kan die turbine vaak wel eerst grootschalig gereviseerd zijn. Een dergelijke revisie is vaak goedkoper qua kostprijs per kWh dan een één op één vervanging door een nieuwe turbine. Hierbij wordt opgemerkt dat wellicht een aantal oude turbines wat moeilijk kunnen worden gerenoveerd omdat de fabrikant al lang uit de markt is (bijvoorbeeld Tacke, Bonus en in wat mindere mate Nordtank, Nordex, NEG Micon). Als de turbine echt versleten en niet meer goed te repareren is zal die geen duurzame elektriciteit meer produceren en kan die verwijderd worden. Tot en met 2023 betreft dit een zeer beperkt vermogen.

De SDE+ heeft over de afgelopen jaren een toename laten zien van één op één vervangingsprojecten, die op basis van de technische levensduur nog langer hadden kunnen doordraaien.
Analoog aan de stijgende curve van het operationeel geworden windvermogen is, op basis van een aflopende levensduur van 20 jaar, een evenredige stijging te verwachten van geïnstalleerd windvermogen dat jaarlijks moet worden vervangen (of gereviseerd). Het betreft hier veelal windturbines in de 'early adaptor' kustprovincies die van nature windrijk zijn.

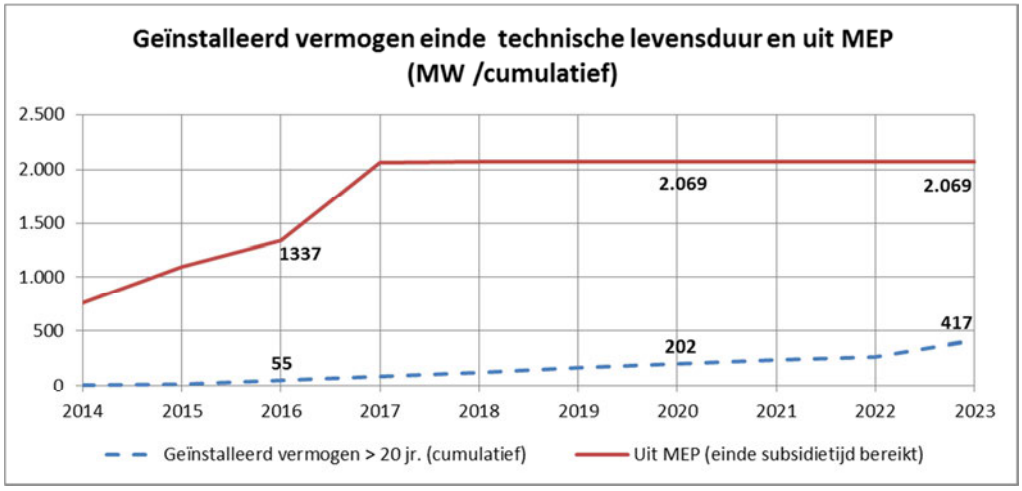

Figuur 1: windvermogen ouder dan 20 jaar en vermogen dat uit de MEP-regeling loopt; situatie per 1 januari van het betreffende jaar. (bron Geïnstalleerd vermogen: Windstats; bron uit MEP: RVO-SDE)

Figuur 1 toont het cumulatief vermogen dat 20 jaar oud is en einde levensduur nadert. Tot aan 2021 bedraagt dat minder dan 50 MW windvermogen per jaar. Daarna stijgt dat tot 150-250 MW per jaar. Uitgaande van een maximale technische levensduur van circa 30 jaar na revisie kan nagenoeg al het geïnstalleerde vermogen tot en met 2023 operationeel blijven.

Ad 3) Einde (MEP) subsidieperiode

Op enig moment lopen windturbines uit de subsidieregeling. Hoewel vanuit de subsidieverstrekker indertijd is geredeneerd/aangenomen dat deze turbines in de periode daaropvolgend, tot aan het einde van de technische levensduur (circa 20 jaar, na revisie langer) nog rendabel kunnen produceren, blijkt dit lang niet altijd zo te verlopen. Zo hebben we de afgelopen jaren een snelle toename gezien van subsidieaanvragen voor één op één vervanging binnen de SDE+, voor turbines waarvan de MEP-subsidie nog maar amper was afgelopen. De 'oude' turbines hadden nog een behoorlijke restwaarde en werden verkocht naar het buitenland.

Het moment dat een turbine/park uit de subsidie loopt vormt veelal een aanleiding voor de exploitant/ondernemer om opties voor borging van een gezonde bedrijfsvoering te (her)overwegen. Afwegingen voor de verlengde exploitatie en eventuele nieuwe investeringen in dat kader lijken daarbij vooral op basis toekomstverwachting (ROI) te worden genomen (en niet op basis van eerder behaalde resultaten). Bovendien opereren sommige windmolenexploitanten op een internationaal speelveld waarbij zij de mogelijkheden tussen verschillende landen kunnen vergelijken.
De ministeriële regeling milieukwaliteit elektriciteitsproductie, kortweg MEP-regeling, was een regeling van het ministerie van Economische Zaken. De regeling is per 1 juli 2003 ingesteld en in 2006 stopgezet voor nieuwe aanvragen. Producenten konden tot 18 augustus 2006 een subsidieaanvraag indienen. De MEP-subsidie wordt uitbetaald voor een productieperiode van 10 jaar, tenzij eerder het maximum aantal vollasturen is bereikt. De hoogte van de subsidie was echter berekend (netto contant gemaakt) voor een levensduur van 15 jaar. Projecten met een MEP-beschikkingen ontvangen MEP-subsidie tot aan het einde van de subsidietermijn. Aan het eind van de subsidielooptijd wordt de definitieve subsidie vastgesteld.
De bedoeling was dat de betreffende molens gedurende de subsidielooptijd van 10 jaar gemiddeld genomen voldoende inkomsten uit subsidie en de opbrengst van de verkochte elektriciteit hebben ontvangen om nog in ieder geval 5 jaar door te kunnen draaien. Daartoe is indertijd echter geen formele verplichting aangegaan.
Zodra de subsidietermijn voor een (MEP-)turbine is afgelopen kan exploitatie van die turbine onder druk komen te staan, vooral in de windarmere gebieden.
De huidige lage elektriciteitsprijzen dragen er aan bij dat, zodra voor een turbine geen subsidie meer wordt ontvangen, ondernemers van nature andere wegen gaan verkennen om het toekomstig rendement op peil te brengen/houden.
Per 1 januari 2017 is voor meer dan 2.000 MW geïnstalleerd vermogen de MEP subsidieperiode afgelopen (figuur 1). Hiervan zal dit voor ruim 700 MW in jaar 2016 het geval zijn. Een beperkt gedeelte van de 2.000 MW is per 31 december 2015 wellicht al verwijderd. Tevens is het mogelijk dat hier enige dubbeltellingen zijn omdat bestaande turbines in de MEP voor revisie opnieuw subsidie konden aanvragen. Dus voor de zelfde turbine kunnen twee beschikkingen zijn afgegeven. Dit is maximaal 150 MW (bron: RVO-SDE).

Ad 4 Lage energieprijzen

De prognose van de energieprijs in 2012 en 2013 was aanzienlijk hoger dan de feitelijke ontwikkeling van de elektriciteitsprijs (baseload). Waar deze in een 2-jaars forecast nog werd geprognotiseerd rond de EUR 37,5/MWh bleek deze in januari. 2016 rond de EUR 26/MWh te liggen. De langere termijn verwachting voor ontwikkeling van de elektriciteitsprijs is overigens niet veel positiever.
Indien de subsidieperiode is afgelopen moet de opbrengst van de geproduceerde elektriciteit en eventuele waarde van de groencertificaten opwegen tegen de onderhoudskosten en eventueel revisiekosten, waardevermindering van de bestaande turbine, grondkostenvergoeding, vergoeding netaansluiting en eventueel overige kosten. Het is vooral de verwachting van de exploitant over de toekomstige elektriciteitsprijzen, opbrengsten en kosten die bepalend is voor een eventuele continuering van de exploitatie.
Dat er nu sprake is van een lagere energieprijs hoeft overigens niet te betekenen dat de productie van duurzame energie in alle gevallen direct wordt gestaakt. De marginale kosten van duurzame energieproductie per kWh zijn in de regel lager dan het basisbedrag per kWh, want het basisbedrag is gebaseerd op een berekening waarbij ook de investeringskosten vooraf worden gecompenseerd.
Voor turbines die geen subsidie meer ontvangen kan de lage elektriciteitsprijs resulteren in verkoop of stopzetten van de turbine. Voor turbines met een nog lopende MEP of SDE subsidie resulteren de lage elektriciteitsprijzen wel in een lager of negatief rendement voor de eigenaar maar ligt verwijdering of stopzetting niet voor de hand.

*'**Nederlandse stroomprijs daalt dankzij Duitsland'***
De Nederlandse elektriciteitsprijs zal waarschijnlijk gaan dalen omdat er meer goedkope stroom uit Duitsland gehaald kan worden. Dit schrijft de Autoriteit Consument en Markt (ACM) op 3 juni 2016.
4 juni worden er nieuwe afspraken van kracht met de toezichthouders in Duitsland, België en Frankrijk, waardoor Nederland 20% meer stroom uit Duitsland kan invoeren.

Windenergie
De gemiddelde stroomprijs in Duitsland is lager dan die in Nederland, omdat Duitsland veel gesubsidieerde zon- en windenergie heeft. Op onverwacht zonnige, windrijke dagen wekt het land vaak meer energie op dan wordt gevraagd. De prijs per megawattuur zakt op die momenten sterk en komt in sommige gevallen zelfs onder de nul. Afnemers krijgen dan geld om stroom af te nemen.
Voor Nederlandse energiebedrijven loont het om op die momenten niet de eigen centrale aan te zetten maar het overaanbod van stroom uit Duitsland te importeren. Hoeveel de gemiddelde prijs hierdoor in Nederland zal zakken zegt de ACM niet.

"Dalende groothandelsprijzen
Remco Frenken, Managing Partner van UMS Group Europe stelt dat de lage energieprijzen een grote impact kunnen hebben op de vraag en aanbod in de markt de vraag naar elektriciteit stagneert, de marges op levering worden kleiner en de groothandelsprijzen zijn zodanig dat nieuwe centrales reeds bij oplevering worden stilgezet. De dalende groothandelsprijzen gaan ook wind- en zonprojecten raken. De meeste duurzame projecten krijgen een SDE subsidie ter dekking van de onrendabele top (het verschil tussen kostprijs duurzaam en de commodity markt prijs). De huidige commodity prijzen liggen onder de floor prijs; dat betekent dat eigenaren van windparken te maken gaan krijgen met dezelfde problemen als conventionele centrales te weinig inkomsten om de productie-installatie rendabel te bedrijven. "Wij verwachten daarom ook een flinke herstructuring in wind contracten (en eigenaarschap)", "Daarnaast zal risico- en portfolio management bij duurzame projecten in belang toenemen".

Bron: http://www.consultancy.nl/nieuws/12441/belangrijke-trends-en-groeimarkten-in-de-elektriciteitssector

Vertrouwelijke signalen die de Vereniging Particuliere Windturbine Exploitanten (Pawex) en Windunie eerder aan ministerie van Economische Zaken hebben afgegeven duiden er op dat een niet te verwaarlozen deel van het opgesteld vermogen verlieslatend is of dreigt te worden. Dit kan op korte termijn zijn of zodra grootschalig onderhoud zich aandient.

Turbine eigenaren moeten altijd op enig moment vernieuwen. Door de huidige lage energieprijs en de daarmee gepaard gaande lagere opbrengsten schuift dat moment naar voren. Immers ook sommige kosten, zoals grondprijs/pacht, zijn mede gebaseerd op eerdere hogere verwachtingen. Ondernemers kunnen de marginale kosten drukken door bijvoorbeeld voor onderhoud uit te wijken naar zogenaamde smeercontracten maar wanneer de eerstvolgende grote reparatie zich aandient en het provinciaal beleid bovendien geen vervanging/opschaling van solitaire turbines toestaat, rest de ondernemer weinig anders dan de turbines te verkopen[6] of deze (tijdelijk) stil te zetten en te wachten tot de politieke wind in de provincie uit een andere hoek gaat waaien.

Ad 5) Aantrekkelijke tweedehands markt
Mede door lange wachttijden voor nieuwe windturbines is er een bloeiende markt voor gerenoveerde windturbines ontstaan, zo werd al in 2008 gemeld door Bloomberg.
Windturbines die niet langer interessant zijn voor exploitatie binnen het Nederlandse economische systeem, worden, al dan niet na een grondige revisie, verkocht aan een bedrijf en/of verplaatst naar een land waar de turbines nog jarenlang kunnen renderen.

6 D t kan hen overigens nog conflicten opleveren over het uitdienen van grondovereenkomsten.

Het Nederlandse bedrijf Dutchwind (sinds 2003 www.dutchwind.com) presenteert zich als de snelst groeiende internationale marktplaats voor windturbines, met een aanbod van turbines in de range van 80 kW tot 3 MW. Op deze site worden tweedehands turbines te koop aangeboden en men heeft sinds 2003 al honderden gebruikte windturbines naar vele landen op bijna elk continent verscheept. Ook in Azië, Rusland, Oost-Europa en Latijns-Amerika is veel belangstelling is voor tweedehands windturbines[7]. Elders liggen de grondprijzen lager, is het onderhoud vaak goedkoper en gelden ook andere energieprijzen en subsidieregimes; kortom de business case ligt geheel anders. Ook signalen van andere bemiddelaars/leveranciers van tweedehands windturbines duiden op gunstige internationale vooruitzichten in deze markt.

In een aantal gevallen wordt verouderd geïnstalleerd vermogen afgebroken en of verkocht naar het buitenland[8], zonder dat daar vervangend vermogen voor in de plaats komt. Incidenteel kan ongewenste sanering van jongere turbines provincies treffen, zoals recentelijk in Limburg, waar in Windpark de Locht in de gemeente Kerkrade 2 turbines uit 2006 (samen 5 MW) naar Polen zijn verplaatst. Volgens een woordvoerder van energieleverancier Eneco waren de windturbines niet rendabel en was het onderhoud te duur. Deze turbines waren overigens ook nagenoeg aan het eind van de MEP subsidieperiode. Op de keper beschouwd, binnen de kaders van deze notitie, betrof het hier kwetsbare turbines.
De markt van tweedehands turbines hangt sterk af van de subsidieregimes in het buitenland. Op dit moment zijn er signalen (Windbrokers) dat de prijzen op de tweedehandsmarkt sinds 2014 weer dalende zijn.

Ad 6) Overlast, laag rendement, technische problemen
Recentelijk signaleren banken als Triodos en Rabobank dat sommige windparken die in de periode 2012, 2013 met SDE+ zijn beschikt, op basis van rendementsverwachtingen van indertijd relatief hoge -maar nu juist onverwacht lage- elektriciteitsprijzen nu worden geconfronteerd met noodzakelijk bijstelling van bancaire financieringsafspraken. Dit kan betekenen dat er door de exploitanten (forse) bedragen moeten worden bijgestort. Ook pachtafspraken, onderhoudscontracten en participatie-overeenkomsten zijn gebaseerd op de destijds hogere rendementsverwachtingen. Het is de vraag of dit op korte termijn tot versnelde sanering/verkoop van windturbines kan leiden.

7 Bron: oilprice.com

8 RVO heeft in Q2 2016 eerste stappen gezet om via monitoring meer zicht te krijgen op windturbines die als gevolg van ongewenste sanering worden afgebroken.

5. Provinciaal beleid

Het Rijk heeft geen formeel (ruimtelijk) beleid gericht op het stimuleren van grootschalige herstructurering (van verouderde solitaire turbines) en opschaling. Sommige provincies voeren wel actief beleid op stimulering van herstructurering door sanering en opschaling van verouderde parken en/of solitaire turbines. In andere provincies is dat via gericht beleid juist helemaal niet of maar beperkt mogelijk. Per provincie wordt onder het kopje beleid weergeven wat het beleid in de provincie op dit punt is om te zorgen dat de doelstelling wel wordt gehaald.

Flevoland
De provincie Flevoland heeft 963 MW geïnstalleerd windvermogen (Monitor WoL 2015). Hiervan is 128 MW gekoppeld aan lopende herstructureringsprojecten. Een totaal van 476 MW kan als kwetsbaar voor ongewenste sanering worden aangemerkt.
De provincie Flevoland voert nadrukkelijk beleid rondom herstructurering en opschaling. Dit beleid is er op gericht plaatsing van een nieuwe generatie windmolens te faciliteren die veel meer energie opwekt en het totaal aantal windmolens in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland vermindert (opschalen en saneren). De windmolens die nu verspreid in het landschap staan worden vervangen door nieuwe, grotere molens die worden geplaatst in windmolenparken of in lijnopstellingen in het landelijk gebied. Met uitzondering van Windpark Zeewolde zullen deze herstucturingsprojecten naar verwachting na 2020 worden gerealiseerd en zal de sanering van (na dubbeldraaitermijn) pas na 2023 gaan plaatsvinden. Dit alles moet leiden tot een mooier landschap, minder molens, meer duurzame energie en een structurele economische stimulans.

Groningen
De provincie Groningen heeft 442 MW geïnstalleerd windvermogen (Monitor WoL 2015). Vooralsnog is slechts 3 MW van het geïnstalleerd vermogen gekoppeld aan herstructureringsprojecten. Een totaal van 358 MW kan als kwetsbaar voor ongewenste sanering worden aangemerkt.
De provincie Groningen kiest er voor om in beginsel sanering minnelijk te regelen door opschaling in nieuwe parken te faciliteren, alleen voor de solitaire turbine eigenaren die aan het herstructureringsbeleid mee wensen te doen. Via een onderhandelingsstrategie kunnen de solitaire turbinehouders die mee willen in de (sanerings)-taakstelling, via sterke regie van de provincie, in de nieuwe projecten worden meegenomen. GS worden gemandateerd om indien noodzakelijk maatwerk te verrichten.

Noord-Holland
De provincie Noord-Holland heeft 358 MW geïnstalleerd windvermogen (Monitor WoL 2015). Van het geïnstalleerd vermogen in de provincie is circa 105 MW gekoppeld aan lopende herstructurering en opschalingsprojecten. Een totaal van 183 MW kan als kwetsbaar voor ongewenste sanering worden aangemerkt.
In de provincie Noord-Holland kan slechts een beperkt deel van het staand vermogen via het Herstructureringsproces worden vervangen. Voor elke nieuwe turbine dienen twee bestaande turbines te worden gesaneerd. Het provinciale beleid is restrictief en stuurt nadrukkelijk op maximaal 685,5 MW windenergie. De exploitanten van resterende turbines, die de “windrechten” uiteindelijk niet in een nieuw te ontwikkelen windpark kunnen inbrengen, wacht vooralsnog weinig toekomstperspectief. In de provincie wordt één op één vervanging alleen toegestaan binnen strikte kaders. Er zijn afspraken over paralleldraaien van circa 100 MW te saneren turbines binnen het kader van RCR Wieringermeer.

Zuid-Holland
In de provincie Zuid-Holland staat 332 MW geïnstalleerd vermogen (Monitor WoL 2015). Van het geïnstalleerd vermogen is sanering van ruim 113 MW voorzien. Deels is dit vermogen direct gekoppeld aan andere projecten; deels ook wordt het gecompenseerd in andere nieuwe projecten. Een totaal van 128 MW kan als kwetsbaar voor ongewenste sanering worden aangemerkt.
De provincie heeft het Groene Hart aangewezen als vrijwaringsgebied. De PRV in Zuid-Holland staat op dit moment niet (altijd) toe dat het vermogen op de betreffende plek mag worden vervangen. Hiervoor is ook weinig politiek draagvlak. Actuele krimpsituaties rond Papemeer en Alphen a/d Rijn kunnen aanleiding geven tot politieke discussie met de Staten over vervangingsbeleid. Verder speelt vanuit juridisch perspectief mee welke plannen / vergunningen er op lokaal niveau zijn afgegeven. Dit kan ten opzichte van de PRV tot een andere discussie leiden. Zuid-Holland brengt op dit moment de situatie in kaart.
In de eigen voortgangsrapportage realisatie windenergie (d.d. 17/11/2015), komt de provincie tot de volgende prognose[9]:
Te verwijderen voor 2020: 82,3 MW
Te verwijderen na 2020: 18,6 MW

Fryslân/Friesland
In Fryslân/Friesland staat 168 MW geïnstalleerd windvermogen (Monitor WoL 2015). Van het geïnstalleerd vermogen wordt op korte termijn bijna 11 MW gekoppeld aan sanering en ontwikkeling van andere projecten. Een totaal van 142 MW kan als kwetsbaar voor ongewenste sanering worden aangemerkt.
In Fryslân/Friesland wordt geen herstructureringsbeleid gevoerd. Anderzijds wordt één op één vervanging in de provincie nagenoeg onmogelijk gemaakt doordat de nieuwe turbines volgens het beleid nauwelijks van de oorspronkelijke vergunde specificaties mogen afwijken; in veel gevallen zijn dergelijke turbines niet meer verkrijgbaar. Daarmee komt het beleid in Fryslân/Friesland uiteindelijk neer op sanering van het bestaand vermogen, zonder dat daar elders vervanging voor mogelijk wordt gemaakt.

Zeeland
In de provincie Zeeland staat 351 MW geïnstalleerd windvermogen (Monitor WoL 2015). In Zeeland is de voorziene sanering van ruim 4 MW gekoppeld aan de ontwikkeling van nieuwe projecten. Een totaal van 203 MW kan als kwetsbaar voor ongewenste sanering worden aangemerkt.
Om te voorkomen dat de hoge windturbines her en der in het landschap verrijzen, kiest de Provincie ervoor grotere aantallen bij elkaar te plaatsen. Daar zijn concentratiegebieden voor aangewezen in het Omgevingsplan. Verder kunnen er turbines geplaatst worden op een aantal locaties waar projecten al in ontwikkeling waren op het moment dat besloten werd tot het concentratiebeleid. Deze zijn als 'overige locaties' aangegeven in het Omgevingsplan.

Overige provincies
In de overige provincies staat 336 MW geïnstalleerd windvermogen (Monitor WoL 2015). Daarvan is de voorziene sanering van 37 MW gekoppeld aan de ontwikkeling van nieuwe projecten. Een totaal van 70 MW kan als kwetsbaar voor ongewenste sanering worden aangemerkt.
Het beleid met betrekking tot herstructurering in de overige provincies is niet geïnventariseerd.

9 Het merendeel (85 MW) van de sanering vindt plaats binnen het kader van Convenant Havengebied Rotterdam. Over het geheel rekent de provincie met een geplande overprogrammering van 75 MW.

6. Conclusies

Via de door RVO gehanteerde methodiek kan ruim 1.330 MW van het op 1 januari 2016 geïnstalleerde vermogen als kwetsbaar voor ongewenste sanering worden aangemerkt. Dit betreft hoofdzakelijk turbines die op dit moment of op korte termijn geen subsidie meer ontvangen. Voor ruim 730 MW hiervan loopt vanaf 2016 de MEP-subsidie af.
In technisch opzicht kan het overgrote deel van deze turbines, als dan niet na een (grote) revisie, tot en met 2023 operationeel blijven.
De circa 400 MW windvermogen die is gekoppeld aan de ontwikkeling van nieuwe projecten in de Monitor WoL zijn hierboven niet als risicovermogen voor ongewenste sanering aangemerkt.
De huidige lage elektriciteitsprijs maakt het onzeker dat turbines zonder subsidie in de toekomst voldoende rendabel blijven en operationeel blijven. Elke ondernemer maakt hierin eigen afwegingen. Naast de elektriciteitsprijs zijn ook de bepalingen in het provinciaal windbeleid en de voorwaarden in de subsidieregelingen van invloed op het besliskader. Het samenstel van het geheel kan maken dat een ondernemer in een bepaalde provincie een te laag (of negatief) rendement heeft op zijn investering, waardoor hem weinig andere keus rest dan het (tijdelijk) stilzetten van de turbine(s) danwel verkoop van de turbine op de tweedehands markt.

Het totale vermogen dat risico loopt op ongewenste sanering is in potentie zeer omvangrijk. Dit zegt niets over de waarschijnlijkheid dat ongewenste sanering in deze omvang in de praktijk zal optreden. Het risicovermogen staat vooral (95%) in de provincies Flevoland, Groningen, Zeeland, Noord-Holland, Friesland en Zuid-Holland.

7. BIJLAGE: Bronnen

Windstats (Bosch en Van Rijn) is een marktinitiatief (sinds 2012) dat overzicht biedt van geïnstalleerd windvermogen in Nederland. Windstats biedt een (gedeeltelijk) openbare bron.
Het opgevoerde vermogen is niet per definitie operationeel. RVO heeft een abonnement op de datalevering (4x per jaar). Windstats wordt permanent geactualiseerd op basis van contact met marktpartijen en internet onderzoek.

CertiQ houdt in opdracht van het Rijk de productiegegevens van windturbines/-parken bij en vormt een niet publiek toegankelijke bron. Als een molen een productie van 0 heeft, of verdwenen is uit het bestand, wil dat nog niet zeggen dat de molen echt weg is. Het kan zijn dat er sprake is van groot onderhoud/ storing en het kan ook zijn dat er een meetprobleem is of administratief iets bijzonders aan de hand is (inschrijving bij CertiQ verlopen, EAN-code veranderd).

CBS Statline publiceert overzicht van geïnstalleerd windvermogen op land Statline tabel "Windenergie op land; productie en capaciteit per provincie", met een overzicht van WoL vermogen die per jaar in gebruik zijn genomen en uit productie zijn gegaan. De definitieve CBS data over 2015 verschijnen doorgaans begin juli 2016. Het CBS presenteert geaggregeerde gegevens en stelt uit (beleids)principe (anonimiteitsbeginsel) geen microdata over individuele parken ter beschikking aan derden. De CBS-data zijn gebaseerd op CertiQ productiecijfers (t+2) en zonodig eigen extra onderzoek met betrekking tot nieuwe projecten die over de jaargrens lopen. CBS beschikt tevens over data van netbeheerders (piekteruglevering per maand per aansluiting). CBS checkt ook met data van Windstats. CBS doet zelf drie maal per jaar een update steeds gericht op data voor het vermogen aan het einde van een verslagjaar. In februari (eerste schatting op hoofdlijnen), in mei/juni (eerste keer alles per project goed uitzoeken), in het najaar (voor definitieve cijfers). Hoe langer wordt gewacht, hoe bruikbaarder de CertiQ data.

De database MEP/SDE+ biedt binnen de kaders van deze notitie inzicht in een aantal relevante kenmerken van de door RVO vergunde windprojecten. De informatie in de database is concurrentiegevoelig en heeft daarmee een besloten karakter.

De RVO Monitor Wind op Land biedt een projectenoverzicht voor elk van de twaalf provincies, met daarbij een inschatting van de tijdige haalbaarheid van de betreffende provinciale opgave. De opgevoerde vermogens in dat projectenoverzicht zijn –tenzij anders vermeld- gebaseerd op *netto projectvermogens* in de pijplijn, waarin eventuele effecten van sanering al zijn verdisconteerd. Het netto projectvermogen is dan het (bruto) vermogen van het nieuw te ontwikkelen project minus het staande/operationele vermogen dat gekoppeld aan die ontwikkeling wordt gesaneerd. De Monitor geeft –door waar mogelijk bovenstaande bronnen zo goed mogelijk te vergelijken- én op basis van beschikbare *informatie uit de SDE+*, een overzicht van het operationele vermogen op 31 december per provincie en voor Nederland als geheel.

Interviews: RVO heeft gesprekken gevoerd met partijen uit de sector, waar onder enkele goed ingevoerde exploitanten van oudere windparken in de provincies. Zij hebben vooral kwalitatieve, niet geobjectiveerde informatie aangereikt.

Bijlage B

Ons kenmerk: 2016/239416

Provincie Noord-Holland
t.a.v. Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

DATUM	25 oktober 2016
CC	dhr. H.G.J. Kamp, minister van Economische Zaken mw. M.H. Schultz van Haegen, minister van Infrastructuur en Milieu
ONDERWERP	Aanbod verduurzaming Noordzeekanaalgebied

Geachte statenleden,

Wij, coalitie van partners uit het Noordzeekanaalgebied (NZKG), betreuren het huidige beleid van de Provincie Noord-Holland op het gebied van windenergie. Dit beleid leidt ertoe dat de potentie van het NZKG om bij te dragen aan de verduurzaming van de Nederlandse energievoorziening minimaal wordt benut. Het is en blijft daarom een sterke wens om de bovenwettelijke eisen voor het NZKG af te schaffen zodat de potentie van minimaal 125 MW windenergie alsnog verzilverd kan worden. Alleen dan kunnen we gezamenlijk serieus werk maken van de verduurzaming van het NZKG. Groene stroom voor meer dan 125.000 huishoudens komt dan in beeld.

Klimaat: er moet meer
In het dit jaar in Parijs getekende klimaatakkoord is afgesproken dat de opwarming van de aarde ruim onder de twee graden moet blijven. Om dit te bereiken zijn alle maatregelen nodig en kan het niet zo zijn dat een grote windenergiepotentie als deze onbenut blijft. Windenergie is de meest kosteneffectieve manier van duurzame opwekking waardoor snel stappen gezet kunnen worden.

De wil bij ons is er
De wil en het enthousiasme om deze potentie te verzilveren is er. Sterker nog, de afgelopen jaren is hard gewerkt aan veel verschillende initiatieven: van ondernemers die hun nek uitsteken tot coöperaties als NDSM Energie die symbool staan voor draagvlak. Voor meer dan 10 windparken in het NZKG hebben partijen uiteindelijk mei jl. vergunningen aangevraagd. Er zijn zelfs nog meer initiatiefnemers van mogelijke windparken, bijvoorbeeld in Zaanstad, maar deze zagen onvoldoende ruimte in het beperkende beleid van de provincie om een aanvraag in te dienen; ook deze projecten kunnen aan de wettelijke eisen voldoen.

Aanbod: verduurzaming NZKG
Door het standpunt van de Provincie Noord-Holland om haar Rijksopgave van 685,5 MW als maximum te zien dreigen nu veel initiatieven in het industriële NZKG te stranden. Stuk voor stuk is in deze projecten veel tijd, energie en geld gestoken om te komen tot vergunningaanvragen. Deze projecten zijn volledig getoetst en passen binnen de kaders van de landelijke wetgeving. Indien de bovenwettelijke eisen vervallen kan de bouw van deze windmolens bij wijze van spreken morgen al starten.

Tenslotte
De Provincie Noord-Holland kan meer doen dan de huidige toezegging aan het Rijk. Daarvoor hoeft het landelijke Noord-Holland niet extra belast te worden. De ruimte hiervoor ligt gereed in het industriële NZKG wat zich bij uitstek leent voor de grootschalige ruimtelijke en landschappelijke inpassing van windenergie. Als regionale coalitie kunnen we het niet uitleggen dat nieuwe windmolens niet kunnen verschijnen door niet werkbare provinciale eisen. Hierdoor blijft minimaal 125 MW aan windenergie in het NZKG onbenut.

Wij nemen de klimaatverandering serieus en willen ons tot het uiterste inspannen voor een duurzamer NZKG. We doen daarom een oproep om af te zien van het maximum van 685,5 MW aan windenergie en de bovenwettelijke eisen te laten vervallen in het NZKG. Samen met de provincie willen wij optrekken om meer windenergie in het NZKG op te wekken.

Hoogachtend,

D. Emmer	A. Choho	F. Bal	T. de Rudder
Wethouder Milieu & Duurzaamheid	Wethouder Duurzaamheid	Wethouder Duurzaamheid	Wethouder Duurzaamheid
Gemeente Zaanstad	Gemeente Amsterdam	Gemeente Velsen	Gemeente Beverwijk

Ahold Delhaize
AMSTERDAM ENERGIE
Onze Amsterdam Noord Energie
AMSTERDAM WIND
GREENPEACE
energiek velsen
samen velsen duurzaam maken
Eneco
ODE decentraal
Ontwikkelingsbedrijf Haventerrein Westzaan B.V.
hoogheemraadschap amstel gooi en vecht
natuur en milieu federatie noord-holland
NATUUR & MILIEU
Port of Amsterdam
De Windvogel
Windpark IJmond
Willem Bernard investeringsmaatschappij B.V.
bouwen aan een duurzame leefomgeving
Zaanse Energie Koöperatie

Zuiderlicht
Schone energie van lokale bronnen

DAMEN
DAMEN SHIPREPAIR AMSTERDAM

Voor meer informatie of vragen kunt u contact opnemen met Dick Emmer, wethouder Milieu & Duurzaamheid, gemeente Zaanstad of Abdeluheb Choho, wethouder Milieu, gemeente Amsterdam.

- Gemeente Zaanstad
- Gemeente Amsterdam
- Gemeente Beverwijk
- Gemeente Velsen
- Albert Heijn
- Amsterdam Energie
- Amsterdam Wind
- Coöperatie Energiek Velsen
- Damen Shiprepair Amsterdam
- De Windvogel, coöperatie voor duurzame energie
- Eneco Holding N.V.
- Energiecoöperatie Onze Energie
- Energiecoöperatie Zuiderlicht
- Coöperatie NDSM Energie
- Havenbedrijf Amsterdam N.V.
- Natuur en Milieu Federatie Noord-Holland
- Ontwikkelingsbedrijf Haventerrein Westzaan B.V.
- Stichting Greenpeace Nederland
- Stichting Natuur en Milieu
- Stichting ODE decentraal
- Waterschap Amstel, Gooi en Vecht
- Willem Bernard Investeringsmaatschappij B.V.
- Windpark IJmond B.V.
- Zaanse Energie Koöperatie

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Directoraat-generaal Energie, Telecom & Mededinging
Directie PD Energie uitdagingen 2020

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGETM-E2020 / 16178623

Uw kenmerk
2016Z21267

Datum 24 november 2016
Betreft Krimp in geïnstalleerd windvermogen op land

Geachte Voorzitter,

In het ordedebat van 15 november jl. heeft uw Kamer verzocht om een brief over de realisatie van het doel van 6000 MW wind op land in 2020 in relatie tot een rapport waarin melding zou worden gemaakt van een krimp in het geïnstalleerd windvermogen op land. Hierbij geef ik invulling aan dit verzoek.

Het bedoelde rapport is een oriënterende notitie van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in opdracht van het kernteam wind op land (zie bijlage). Het kernteam wind op land, dat bestaat uit vertegenwoordigers van IPO, VNG, het Rijk (ministeries van EZ en van IenM), NWEA, Netbeheer Nederland, Stichting Natuur en Milieu en de Verenigde Natuur- en Milieufederaties, bewaakt de voortgang van de realisatie van de doelstelling uit het Energieakkoord om in 2020 6.000 MW windenergie op land te realiseren. De notitie omvat een inventarisatie van het risico op krimp in het opgesteld vermogen wind op land in relatie tot deze doelstelling.

Er is sprake van krimp wanneer er in een provincie opgesteld vermogen verdwijnt dat meetelt voor de provinciale doelstelling voor wind op land, zonder dat daaraan gekoppeld op een andere plek minimaal evenveel nieuw vermogen wordt teruggeplaatst. RVO schat in dat voor 1.330 MW van het geïnstalleerde windvermogen sprake kan zijn van ongewenste sanering in de periode tot 2020. De notitie geeft een 'worst case' scenario aan. Het getal van 1.330 MW betreft namelijk alle turbines waarvan de subsidie is afgelopen of afloopt tot 2020 en waarvoor geen geplande herstructurering bekend is. Ongeveer 200 MW heeft in 2020 het einde van de technische levensduur bereikt. Factoren die meespelen bij de afweging van een individuele turbine-eigenaar om voortijdig te stoppen met de exploitatie zijn de huidige lage elektriciteitsprijzen, de kosten van onderhoud en de gunstige tweedehands markt voor windturbines.

De notitie onderstreept hoe belangrijk het is dat overheden actief bijdragen aan de kosteneffectieve uitrol van hernieuwbare energieprojecten en daarvoor de juiste condities creëren. De sanering van oude turbines biedt ook kansen. Het kan ruimte creëren voor een nieuwe generatie turbines waarmee veel meer energie kan worden opgewekt dan met de technisch verouderde turbines die we nu met name in de kustprovincies vinden. De provincie Flevoland voert bijvoorbeeld een ambitieus herstructureringsbeleid om met minder molens meer energie op te

Directoraat-generaal Energie, Telecom & Mededinging
Directie PD Energie uitdagingen 2020

Ons kenmerk
DGETM-E2020 / 16178623

wekken. Het maken van aanvullende afspraken is dan ook niet aan de orde. Het is zeer wel mogelijk om binnen de huidige kaders van de SDE+ het benodigde windvermogen te realiseren. Aan initiatieven is geen gebrek.

Op 1 december a.s. heb ik een bestuurlijk overleg met onder andere de provincies. Ik zal de notitie van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland dan met de provincies bespreken. Om een beter beeld te krijgen van de daadwerkelijke krimp zal ik RVO vragen hier aandacht aan te schenken in de monitor Wind op Land 2016, die uitkomt in het voorjaar van 2017.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

Nummer BD2016-016579
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 29 november 2016

MW

Wethouder Choho

Onderwerp

Beroep tegen afwijzing vergunningen windturbines Amsterdam

Gevraagde beslissing

1. Kennis te nemen van het advies van Nauta-Dutilh d.d. x november 2016
2. In te stemmen met de voorgestelde parallelle strategie en daarmee opdracht aan Nauta Dutilh te geven voor het op ~~te~~ stellen van beroepschriften en indienen van het ~~k~~Kroonverzoek
3. Overige relevante gemeenten in het Noordzeekanaalgebied ~~te~~ betrekken bij het verzoek tot een rijkscoordinatieregeling om te komen tot een gedragen verzoek van meer dan 100 MW.

Korte toelichting / samenvatting

1. Kennis te nemen van het advies van Nauta-Dutilh

Op 15 november jongstleden heeft GS van de provincie Noord-Holland besloten v jf van zeven aanvragen voor windturbines op Amsterdams grondgebied af te wijzen. U heeft te kennen gegeven tegen deze beslissing ~~die al begin augustus werd voorzien~~ in beroep te willen gaan. Hierop hebben wij de gemeenteadvocaat Nauta-Dutilh gevraagd te onderzoeken hoe kansr jk een dergelijk beroep door hen wordt ingeschat en ons te adviseren over andere juridische mogelijkheden en het proces. Nauta-Dutilh adviseert ~~De conclusies uit deze beknopt adviesopdracht z jn de volgende~~:

- Enkel in beroep gaan tegen de weigeringsgronden voor de Omgevingsvergunning bij de Afdeling rechtspraak Raad van State zal geen inhoudelijk behandeling van de Provinciale Ruimtel jke Verordening (PRV) opleveren, daarmee is de succeskans erg klein;
- Inzet op een parallelle strategie bestaande uit drie acties: beroep b j ~~van~~ Afdeling rechtspraak Raad van State, een Kroonverzoek en een verzoek aan de minister tot het vaststellen van een Rijks~~coordinatieregeling~~coördinatieregeling levert volgens Nauta een redel jke succeskans op.
- De reeds door de gemeente onderzochte mogel jkheid tot het aanvragen van een ontheffing biedt ~~ook~~ volgens Nauta geen soelaas;

2. In te stemmen met de voorgestelde parallelle strategie en daarmee opdracht aan Nauta Dutilh te geven voor op te stellen beroepschriften en het indiene van het ~~K~~k~~k~~roonverzoek

Aangezien het Kroonverzoek de gemeente, in tegenstelling tot de behandeling b j de Raad van State, de mogel jkheid biedt voor~~an~~ een inhoudelijke behandeling lijkt dat een interessantere route. Het K~~k~~roonverzoek speelt zich hoofdzakelijk af in het politiek bestuurlijke domein. Een juridisch goed doorwrocht ~~k~~Kroonverzoek maakt

Met opmerkingen [redacted] Het is toch ook een juridische kwestie, bedoel je zal met een juridische onderbouwd en houdbaar verzoek moeten komen.

kans op acceptatie door de minister(s) het grootst.
Door tevens beroep in te stellen tegen de weigeringsgronden en een rijkscoördinatieregeling voor te stellen, houdt Amsterdam voet bij stuk en biedt het tevens een oplossingsrichting. Op deze manier maakt Amsterdam ~~de wethouder~~ duidelijk ~~dat Amsterdam~~ deze zaak zeer serieus te ~~nee~~ment~~t~~.

De behandeling bij de Raad van State zal vermoedelijk over ca. 0,5 jaar plaatsvinden. De~~Een afhandeling~~ besluitvorming voor ~~van~~ een Kroonverzoek duurt ca. 0,5 tot 1 jaar. V~~v~~oor het verzoek om een ~~de afhankelijk van~~ een rijkscoördinatieregeling kan een zelfde periode gerekend worden. Daarmee zal de uitspraak van de Raad van State op tijd bekend zijn en geen opschortende werking hebben voor de andere twee procedures. Het is ook een feit dat de verkiezingen voor de deur staan en de huidige~~oude~~ minister(s) niet over hun periode heen willen regeren. Zowel voor het Kroonverzoek en het verzoek voor een ~~de~~ rijksco~~ö~~ördinatieregeling zal met een nieuwe minister zaken gedaan moeten worden. Een nieuwe minister zit op zijn vroegst medio 2017 op zijn post maar ambtelijk kan e.e.a. al opgestart worden.

Met opmerkingen [redacted]: Wat bedoel je hiermee? Wordt er trouwens ene voorlopige voorziening gevraagd aan de RvS? Dus een schorsende werking op het provinciale besluit.

3. Overige relevante gemeenten in het Noordzeekanaalgebied ~~te~~ betrekken bij het verzoek tot een rijksco~~ö~~ördinatieregeling om te komen tot een gedragen verzoek van meer dan 100 MW.

Nauta geeft in het advies aan dat een verzoek voor een rijksco~~ö~~ördinatieregeling mogelijk ook al onder de 100 MW zou kunnen plaatsvinden. Dit zou uitgezocht moeten worden en blijft daarmee onzeker. Gezien de gezamenlijke brief d.d. ~~verstuurd op~~ 26 oktober 2016 lopen de contacten over de bevordering van windenergie al met de gemeenten Beverrijk, Velsen en Zaanstad. Samen met Amsterdam komen deze gemeenten tot meer dan 100 MW aan windenergieprojecten. Door deze gemeenten ook achter het verzoek voor~~tot~~ een rijkscoördinatieregeling te scharen blijkt dat het verzoek goed is ingebed in de omgeving.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Advies van Nauta Dutilh over beroep tegen afwijzing vergunningen van windturbines in Amsterdam

Verdere procedurestappen met data

1. Bespreking in de staf op 5 december 2016 indien gewenst.
2. Opdracht verstrekking aan Nauta na akkoord.
3. Voor 30 december indienen van een beroepsschrift.
4. Indienen kroonverzoekschrift.
5. Indienen verzoek tot een rijkscoördinatieregeling.
6. Verdediging bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op een later tijdstip?
7. Gesprekken over Kroonverzoek en rijkscoördinatieregeling.

Afstemmen met de RO wethouder, aangezien het hier naast duurzaamheid ook de RO portefeuille betreft.

Ander overleg:
In reactie op de brief vanuit part jen in het Noordzeekanaal gebied met de boodschap dat 125 MW aan potentiële windenergie onbenut bl jft heeft gedeputeerde Van der Hoek opgeroepen om met elkaar in gesprek te gaan. Aangezien het gesprek tussen gemeente Amsterdam en provincie Noord-Holland over windenergie tot nu toe niets heeft opgeleverd lijkt een nieuw bilateraal gesprek met de provincie in ieder geval niet zinvol zolang de provincie niet met concrete toezeggingen komt. Mocht de provincie onverwacht toch bewegen, dan kan het doorzetten van het beroep heroverwogen worden.

Publiciteit / communicatie

@@ Afstemmen met PP, lijkt met niet specifiek voor het beroep van toepassing @@

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	N.v.t
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	N.v.t.
Ander overleg	N.v.t.

Productinformatie

Opdracht verleend	<vrije tekst>
Financiering/budget	De opdrachten voor Nauta Dutilh worden betaald uit het budget van Duurzaamheid
Tijd	<vrije tekst>
Kwaliteit	<vrije tekst>

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid,

[redacted], (06) [redacted]@amsterdam.nl
[redacted], (06) [redacted]@amsterdam.nl

BIJLAGE, BEHORENDE BIJ ARTIKEL 1 VAN DE REGELING TOT VASTSTELLING VAN EEN FORMULIER VOOR HET DOEN VAN EEN MELDING IN VERBAND MET DE TOEPASSING VAN DE RIJKSCOÖRDINATIEREGELING OP ENERGIE-INFRASTRUCTUURPROJECTEN

MELDINGSFORMULIER

RIJKSCOÖRDINATIEREGELING ENERGIE-INFRASTRUCTUURPROJECTEN

Formulier als bedoeld in artikel 9b, derde lid, en artikel 20a, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998, artikel 39b, tweede lid, van de Gaswet en artikel 141a, tweede lid, van de Mijnbouwwet

A. Toelichting op de procedure

- Het verdient aanbeveling om, voordat een melding wordt gedaan, ter oriëntatie contact op te nemen met de programmamanager rijkscoördinatieregeling bij het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, directie Energiemarkt (070 – 3797801).
- Het ingevulde formulier kan worden uitgeprint en verzonden aan: Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, directie Energiemarkt, ter attentie van de programmamanager rijkscoördinatieregeling, postbus 20101, 2500 EC, 's-Gravenhage.
- Er wordt geen kennis genomen van uw melding, indien de onderdelen 1, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 14 of 17 van dit formulier niet of onvolledig zijn ingevuld. Voor de overige onderdelen geldt dat een zo compleet mogelijke melding de voortvarende aanpak van het project bevordert.

B. De melding

Verplicht in te vullen onderdelen zijn gemarkeerd met (*). Een toelichting treft u aan onder onderdeel C van dit formulier. Mocht u bepaalde antwoorden niet (zeker) weten, vermeldt dit dan op dit formulier.

Mocht u meer ruimte nodig hebben dan het formulier toelaat, dan kunt u, duidelijk aangegeven, de toelichting in een aparte bijlage opnemen.

1. Initiatiefnemer (*)	*Stichting Windpark Noordzeekanaalgebied*
2. Eventuele overige initiatiefnemers	
3. Verkorte naam van het project	SW NZKG
4. Contactpersoon (*)	
a. Naam	
b. Postadres	
c. Telefoon	
d. E-mail	
5. Beschrijving van het project (*)	In de zone rond het Noordzeekanaal, industrieel havengebied, van Amsterdam tot aan de Noordzee wordt ca. 125 MW aan windenergie opgesteld.
6. Grondslag voor de rijkscoördinatieregeling (*)	Windparken met een vermogen > 100MW vallen volgens de Electriciteitswet onder de bevoegdheid van de minister.
7. Past het project in het vigerende bestemmingsplan?	Nee
8. Toelichting op nut en noodzaak (*)	De industrie en gemeenten in het Noordzeekanaalgebied voelen de urgentie om de energietransitie maken van fossiel naar duurzaam en hebben daarvoor alle mogelijkheden van duurzame opwek (waaronder windenergie) nodig.
9. Als voor het project een rijksinpassingsplan	

nodig is, is dit dan m.e.r.-plichtig? (*)	
a. Ja/Nee	Ja
b. Toelichting	Het totaalvermogen overschrijdt het aantal van 10 molens en het vermogen van 15 MW en lijkt daarmee MER plichtig te zijn.
10. Zo ja, zijn er al stappen gezet in de m.e.r.-procedure?	Zowel door de provincie als door de gemeenten zijn er voor verschillende deelprojecten al milieu effect rapporten opgesteld.
11. Is voor hetzelfde project al eerder een planologische procedure of een m.e.r.-procedure gestart, die niet is afgerond? Zo ja, wat was daarvan de reden?	Niet voor het gehele project, wel voor de deelprojecten, zie het antwoord op vraag 10.
12. Gemeente(n) waarin het project gelegen is (*)	Velsen, Beverwijk, Zaanstad en Amsterdam, ??Haarlemmermeer?? etc???
13. Is sprake van een samenhangend project dat ook onder de rijkscoördinatieregeling valt?	
a. Ja/Nee	**Ja**
b. Toelichting	Zowel ruimtelijk als organisatorisch is er sprake van een samenhangend project. De Stichting Windpark NZKG is initiatiefnemer van het project dat in het industriele NZKG gerealiseerd zal worden. [redacted] ??
14. Is sprake van een samenhangend project dat niet onder de rijkscoördinatieregeling valt maar waarvoor nog wel besluitvormingsprocedures moeten worden doorlopen? (*)	
a. Ja/Nee	**Nee**
b. Toelichting	Zie antwoord op vraag nr 13.
15. Is er zicht op andere (ruimtelijke) procedures in dit gebied die van invloed kunnen zijn op dit project?	
a. Ja/Nee	**Nee**
b. Toelichting	Check!!! Klopt dit? [redacted]
16. Is er contact geweest met gemeente(n), provincie(s) en/of andere bevoegde gezagen?	De gemeenten zijn voorstander van dit initiatief, de provincie heeft sinds 2012 een restrictief beleid gevoerd waarin dit project niet lijkt te passen. Zie bijlagen….verder invullen….
17. Gewenste start realisatie (datum) (*)	
18. Wat is het (te verwachten) draagvlak bij de betrokken partijen: **a. Provincie(s):**	[redacted], kan jij dit wat verder uitwerken? Geen draagvlak verwacht (coalitie voert restrictief windbeleid, zie antwoord op vraag 16). Uit gebiedatelier van de provincie (datum ?) blijkt dat er in het havengebied van Amsterdam geen weerstand is tegen windenergie.
b. Gemeente(n):	Wel draagvlak, projecten zijn nodig voor energietransitie.
c. Burgers:	Wel draagvlak, zie peiling d.d. xx-xx- 2016 (OIS)
d. Maatschappelijke organisaties:	OP 26 oktober hebben initiefnemers, gemeenten en maatschappelijke organisaties een brief verstuurd aan de provincie en het rijk waarin

e. Overige partijen:?	aangegeven wordt dat er door het huidige provinciale beleid ca. 125 MW aan windenergie onbenut blijft in het NZKG. Dit is volgens partijen onacceptabel. Bedrijven in het havengebied willen windenergie graag inzetten om energietransitie te bewerkstelligen (Ahold, Tata, Damen Shipyards, etc.)
19. Aandachtspunten	Windmolens passen goed in het industriele NZKG
20. Overige informatie	Verschillende gemeenten waaronder Amsterdam zijn al langere tijd in gesprek met de provincie om te komen tot een aanpassing van het provinciale restrictieve windbeleid. Tot nu toe heeft dit geen resultaat opgeleverd. Zie Kroonverzoek.
21. Is er volgens u aanleiding tot het buiten toepassing laten van de rijkscoördinatieregeling? **a. Planologische module** **b. Uitvoeringsmodule**	
a. Ja/Nee	Nee, [redacted]???
b. Toelichting	[redacted]??
22. Bijlagen:	
- **Globale planning tot start realisatie (voor zover beschikbaar)**	
- **Kaartmateriaal ligging van het project (voor zover beschikbaar)**	
- **Overige bijlagen**	

C. Toelichting bij het meldingsformulier

Algemene toelichting:

- **Verplicht in te vullen onderdelen zijn gemarkeerd met (*).**
- **Mocht u meer ruimte nodig hebben dan het formulier toelaat, dan kunt u, duidelijk aangegeven, de toelichting in een aparte bijlage opnemen.**

Toelichting per onderdeel

1. Initiatiefnemer (*)
Naam van bedrijf dat de melding doet (een producent als bedoeld in artikel 9b Elektriciteitswet 1998, een beheerder van het net als bedoeld in artikel 20a Elektriciteitswet 1998, een gasbedrijf als bedoeld in artikel 39b Gaswet, of een mijnbouwondernemer als bedoeld in artikel 141a Mijnbouwwet).
2. Eventuele overige initiatiefnemers
Naam van eventuele overige initiatiefnemers.
3. Verkorte naam van het project
Naam waaronder het project kortheidshalve kan worden aangeduid.
4. Contactpersoon (*)
Contactpersoon voor de melding met contactgegevens.
5. Beschrijving van het project (*)
Korte beschrijving van het type project en de geplande uitvoeringswijze. Het gaat erom dat het bevoegd gezag een indruk krijgt van de aard en omvang van het project zowel in ruimtelijk opzicht (beoogde ligging), omvang/capaciteit, als in (procedure)tijd. Het verdient aanbeveling om, indien beschikbaar, een uitgebreidere projectomschrijving als bijlage bij de melding te voegen, inclusief een samenvatting van deze omschrijving.
6. Grondslag voor de rijkscoördinatieregeling (*)
Wettelijke grondslag voor toepassing van de rijkscoördinatieregeling in de Elektriciteitswet 1998, Gaswet of Mijnbouwwet. Aangeven indien hierover wordt getwijfeld dan wel hierover discussie mogelijk is.
7. Past het project in het vigerende bestemmingsplan?
Aangeven of een herziening van het vigerende bestemmingsplan voor het project nodig is en zo ja, waarom (met welke aspecten van het bestemmingsplan is het in strijd) en in hoeverre dit afhankelijk is van een bepaalde (nog te kiezen) uitvoeringswijze van het project.
8. Toelichting op nut en noodzaak (*)
Toelichting op het doel van het project en de nut en noodzaak daarvan in het algemeen en in relatie tot de plaats waar de initiatiefnemer het project voorziet.
9. Als voor het project een rijksinpassingsplan nodig is, is dit dan m.e.r.-plichtig? (*)
Toelichten onder verwijzing naar wettelijke grondslag (bijlage bij het Besluit m.e.r.).
10. Zo ja, zijn er al stappen gezet in de m.e.r.-procedure?
In beginsel is het de bedoeling dat die stappen nog niet zijn gezet omdat het rijk bevoegd gezag én initiatiefnemer is voor de m.e.r. dat hoort bij het plan. Mochten er toch al voorbereidingen zijn getroffen, dat dan hier aangeven.
11. Is voor hetzelfde project al eerder een planologische procedure of een m.e.r.-procedure gestart, die niet is afgerond? Zo ja, wat was daarvan de reden?
In sommige gevallen kan het zijn dat een project (of een deel ervan of een ander redelijk vergelijkbaar project) in een eerder stadium in procedure is gebracht, maar waarbij de procedure niet geheel is afgerond, bijvoorbeeld vanwege wet- en regelgeving waar op dat moment niet aan voldaan kon worden of andere redenen. Mocht hiervan sprake zijn, dan hier aangeven. Tevens wordt gevraagd om een beschrijving van de aspecten waarin het nu voorgestelde plan al dan niet afwijkt van het eerder in procedure gebrachte plan alsmede de redenen waarom de procedure destijds niet is afgemaakt en wat er sindsdien is gewijzigd en waardoor de procedure nu mogelijk wel succesvol kan worden doorlopen.
12. Gemeente(n) waarin het project gelegen is (*)
Geef aan op het grondgebied van welke gemeenten het project c.q. verschillende alternatieven of uitvoeringsvarianten daarvan gelegen is. Voeg bij voorkeur kaartmateriaal bij.
13. Is sprake van een samenhangend project dat ook onder de rijkscoördinatieregeling valt?
Denk (bijvoorbeeld bij een gasgestookte elektriciteitscentrale) aan een gasleiding of (bijvoorbeeld bij een windmolenpark) aan een hoogspanningsleiding. Duidt het type project aan, de (waarschijnlijke) initiatiefnemer daarvoor en of daarmee al contact is geweest en wat daaruit is gekomen. Het kan hier dus ook gaan om een

project dat wordt uitgevoerd door een andere initiatiefnemer dan de initiatiefnemer van het hoofdproject.
14. Is sprake van een samenhangend project dat niet onder de rijkscoördinatieregeling valt maar waarvoor nog wel besluitvormingsprocedures moeten worden doorlopen?
Het gaat in het bijzonder om samenhangende projecten die niet van rechtswege onder de rijkscoördinatieregeling vallen, maar die wel een zekere ruimtelijke betekenis hebben c.q. waarvoor een planologische procedure moet worden doorlopen. Denk (bijvoorbeeld) aan een gasleiding of hoogspanningsleiding die niet voldoet aan de criteria voor toepassing van de rijkscoördinatieregeling uit de Gaswet of de Elektriciteitswet 1998, of aan de CO_2-afvanginstallatie bij CO_2-opslagprojecten.
15. Is er zicht op andere (ruimtelijke) procedures in dit gebied die van invloed kunnen zijn op dit project? (*)
Denk aan de voorbereiding van een gemeentelijk bestemmingsplan of een structuurvisie van provincie of rijk.
16. Er is al wel/geen contact geweest met gemeente(n) of provincie(s)
Aangeven in hoeverre de betrokken gemeente(n) en provincie al van het project op de hoogte zijn en wat – voor zover bekend – hun standpunt erover is.
17. Gewenste start realisatie (datum) (*)
Datum waarop de initiatiefnemer de realisatie wil starten en de procedures (dus) zouden moeten zijn afgerond. Urgentie toelichten.
18. Wat is het (te verwachten) draagvlak bij de betrokken partijen (provincie(s), gemeente(n), burgers, maatschappelijke organisaties, overige partijen)?
Geef per doelgroep aan wat het te verwachten draagvlak voor het project is. Specificeer desgewenst per actor en per aspect van het project (bijvoorbeeld 'nut en noodzaak' of 'locatiekeuze') en geef aan waarop de verwachting gebaseerd is. Benoem, indien deze betrokken zijn, de 'overige partijen' expliciet.
19. Aandachtspunten
Ruimte voor overige aandachtspunten, zoals aspecten van externe veiligheid, gevoelige natuur, etc.
20. Overige informatie
Indien behoefte is aan overige toelichting kan dit in een apart schrijven worden meegezonden.
21. Is er volgens u aanleiding tot het buiten toepassing laten van de rijkscoördinatieregeling? **a. Planologische module** **b. Uitvoeringsmodule**
De rijkscoördinatieregeling is van rechtswege van toepassing. Bij wijze van uitzondering kan in specifieke situaties worden besloten hiervan af te zien. Toelichten of de initiatiefnemer op voorhand aanleiding ziet de rijkscoördinatieregeling buiten toepassing te laten op grond van artikel 9b, vierde lid, Elektriciteitswet (etc.). Daarbij moet wel worden voldaan aan de wettelijke criteria daarvoor en u dient daarnaar in uw toelichting ook te verwijzen. NB. Ook indien u 'ja' invult dient de rest van het formulier wel te worden ingevuld. Het eventuele besluit tot buiten toepassing laten dient namelijk mede op basis van die informatie te worden genomen.

Nummer BD2017-000677
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 24 januari 2017

MW

Wethouder Choho

Onderwerp

Voordracht stand van zaken beroep tegen weigering vergunning windturbines en verkenning spoor Kroonverzoek en verzoek toepassing rijkscoördinatieregeling.

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht en:
   A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
   B. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om ~~-~~tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
   C. In te stemmen met het faciliteren van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied ~~en de Metropoolregio~~ om initiatiefnemers een aanvraag te kunnen laten doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling

Korte toelichting / samenvatting

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho
Map Wethouder, 24 januari 2017

MW

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie.
Conform de afgesproken parallelle strategie zijn t~~T~~evens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling. De kans op succes bij bij de Afdeling wordt gering geacht.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.

Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de provinciale ruimtelijke verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de drie overige gemeenten en het havenbedrijf in het Noordzeekanaalgebied wordt gepolst of ze het kroonverzoek willen onderschrijven.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het faciliteren van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling

De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van EZ. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW ~~w turbinevermogen~~ groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) in het Noordzeekanaalgebied ~~en de Metropoolregio~~ en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot 1 project aanvraag. Dat betekent dat met verschillende initiatiefnemers een coalitie moet sluiten of samenwerking aangaan~~dient te worden gesloten~~. De vier gemeenten faciliteren~~ert~~ het proces om te komen tot een aanvraag~~de coalitievorming~~.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de verwachte zitting bij de Raad van State rond mei / juni 2017 moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling dan zijn ingezet. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds "het respecteren van IPO-afspraken" en anderzijds "het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie

Tabel met opmaak

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm

in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.

- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de enige provincies die zijn IPO-belofte (van 685,5 MW) waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoordinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Met opmaak: Lettertype: Arial, 10,5 pt, Tekstkleur: Auto

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm, Afstand Voor: 2,4 pt, Na: 2,4 pt, Meerdere niveaus + Niveau: 1 + Nummeringstijl: Opsommingsteken + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Tab na: 1,27 cm + Inspringen op: 1,27 cm, Lettertype-uitlijning: Boven

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.
2. kroonverzoek

Verdere procedurestappen met data

Na akkoord van het college zal de gemeente advocaat ~~Nauta~~ het Kroonverzoek indienen.

Na acceptatie zal de minister de gemeenten en de provincie consulteren over het plan.

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ:
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	[redacted]:
Ander overleg	~~Nauta~~Gemeente advocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t
Tijd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], [redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-000677
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 24 januari 2017

MW

Wethouder Choho

Onderwerp

Voordracht stand van zaken beroep tegen weigering vergunning windturbines en verkenning spoor Kroonverzoek en verzoek toepassing rijkscoördinatieregeling.

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht en:
   A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
   B. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
   C. In te stemmen met het faciliteren van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de provinciale ruimtelijke verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het faciliteren van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling

De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van EZ. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 Mw turbinevermogen groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten die op de plank liggen in het Noordzeekanaalgebied en de Metropoolregio en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden. Dat betekent dat met verschillende initiatiefnemers een coalitie dient te worden gesloten. De gemeente faciliteert de coalitievorming.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.

Verdere procedurestappen met data

Na akkoord van het college zal Nauta het Kroonverzoek indienen.

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst DJZ:
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst [redacted]:
Ander overleg Nauta

Productinformatie

Opdracht verleend N.v.t.
Financiering/budget N.v.t
T jd N.v.t.
Kwaliteit N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], [redacted],

[redacted]@amsterdam.nl

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 30 januari 2017 16:55
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Annotatie overleg D66wind.doc
Bijlagen: Annotatie overleg D66wind.doc

Dag [redacted]

Bijgevoegd een annotatie voor het overleg dat de wh vrijdag aanstaande voert met [redacted] en [redacted] over wind op land.
Wij hebben ambtelijk van Zaanstad gehoord dat onderwerp van deze bespreking is: vermijding van conflicten tussen D66 bestuurders van provincie en gemeente over het onderwerp windenergie in het licht van de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 maart 2017.
Verder weten we niets maar toch gemeend een aantal zaken nog even op een rij te zetten. We laten even aan jou de afweging over of je met deze informatie wat doet naar de wethouder of dat er eventueel andere input nodig is.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 30 januari 2017 16:58
Aan: [redacted]@zaanstad.nl'
CC: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: FW: Annotatie overleg D66wind.doc
Bijlagen: Annotatie overleg D66wind.doc

Dag [redacted],

Bijgevoegd de annotatie voor het overleg dat de wh vrijdag aanstaande voert met [redacted] en [redacted] over wind op land en waarover [redacted] jou zojuist heeft gebeld.
Ik heb de annotatie reeds doorgezet naar de politiek assistent van de wethouder gelet op de tijdsdruk. .

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Annotatie

Aan: Wethouder Choho
Van: [redacted]

Datum: 30 januari 2017

Gebeurtenis

Onderwerp: meeting Wind op land met D66 bestuurders Emmer (Zaanstad) en Van der Hoek (provincie) op 3 februari aanstaande te Hoofddorp.
Tijd: Aansluitend aan uitreiking Cruquiuspenning

Aanleiding
Via Zaanstad hebben wij begrepen dat onderwerp van deze bespreking is: vermijding van conflicten tussen D66 bestuurders van provincie en gemeente over het onderwerp windenergie in het licht van de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 maart 2017.

Achtergrond

Zaandam, Velsen, Beverwijk en Amsterdam willen gezamenlijk een windenergieproject binnen de geografische eenheid van het NZKG realiseren. De initiatiefplannen die in 2016 zijn afgewezen of uiteindelijk niet zijn ingediend binnen het NZKG tellen op tot meer dan 100 MW. (zie gezamenlijke brief van Zaanstad, Amsterdam, Greenpeace etc. aan de provincie van oktober 2016). Windenergieprojecten groter dan 100 MW vallen onder de bevoegdheid van het rijk (minister van EZ). Aangezien de landelijke doelstelling van 6.000 MW op land met het huidige tempo niet wordt gehaald zal de volgende minister opnieuw voor de opgave staan om 6.000 MW op land alsnog te realiseren.
Het aan b&w voorgelegde plan voorziet erin dat de gezamenlijke initiatiefnemers van de windenergieplannen binnen het NZKG een aanvraag voor een Rijks Coördinatie Regeling (RCR) doen bij de minister. Die aanvraag zou rond de verkiezingen voor de Tweede Kamer kunnen worden gedaan, zodat een nieuwe minister er gelijk mee aan de slag kan gaan.

Mogelijke scenario's;
1) De gemeenten leggen de mogelijkheid van een RCR voor aan de provincie. De provincie wijst deze af en de gemeenten besluiten af te wachten tot er zich na de verkiezingen in 2019 in de provincie een gunstiger klimaat is om tot de ontwikkeling van meer windenergie over te gaan;
2) De gemeenten leggen de mogelijkheid van een RCR voor aan de provincie. De provincie wijst deze af maar de gemeenten gaan door omdat de minister dit steunt. Politiek kan

dit ook een uitweg zijn voor de gedeputeerde, hij kan er namelijk niets aan doen, het rijk legt dit op.
3) De gemeenten leggen de mogelijkheid van een RCR voor aan de provincie. De provincie snapt de noodzaak en doet mee. Rijk, provincie en gemeenten lopen gezamenlijk een RO spoor dat leidt tot meer windenergie in het NZKG.

Advies:
Scenario 3 is het voorkeurs scenario.
Scenario 2 lijkt het meest realistisch gelet op de opstelling van de provincie tot dusver.
Scenario 1 is onwenselijk omdat de urgentie van de energietransitie het niet toelaat om nog twee en een half jaar af te wachten.

Een RCR leidt in de meeste gevallen tot een MER studie gevolgd door een gecombineerd inpassingsplan en een vergunningprocedure. Dat kost minimaal 1,5 jaar aan procedure tijd. Nu starten betekent dus op zijn vroegst in 2019 molens bouwen.

Overigens
De eerste uitkomsten van de MRA studie over de opgave van de energietransitie in de MRA laten zien dat de opgave ENORM is; we moeten NU alles doen wat mogelijk is.

Overigens biedt de MER studie de kans om het potentieel voor windenergie (los van de PRV regels) goed in beeld te brengen. Bestuurders kunnen dan met de MRA studie in het achterhoofd een afweging maken hoeveel MW men in dit gebied wil realiseren.
In eerste instantie luidt het advies ook om in eerste instantie het plangebied strikt te beperken tot het Noordzeekanaalgebied omdat een ieder daarvan weet dat de weerstand bij de gemeenten en andere partijen tegen windenergie daar beperkt is. In een latere fase zou nog gekeken worden of er in andere gemeenten binnen de MRA (denk bv aan de Haarlemmermeer, Diemen, Haarlem, Waterland) ook windenergieplannen gerealiseerd kunnen worden.

mr. [redacted] MRICS, advocaat
T +[redacted]
[redacted]@nautadutilh.com

mr. [redacted], advocaat
T +[redacted]
[redacted]@nautadutilh.com

Amsterdam, 13 februari 2017

Memorandum

Aan	Gemeente Amsterdam
Ter attentie van	[redacted]
Betreft	Toepasselijkheid RCR en m.e.r.-plicht
Status	Vertrouwelijk

1 INLEIDING

1.1 In dit memorandum zetten wij - ten behoeve van de (ambtelijke) verkenning van een mogelijke samenwerking met andere overheden om tot realisatie van (meer) windturbines in de Amsterdamse haven en het NZKG te komen - uiteen welk kader in acht moet worden genomen bij de beoordeling of de Rijkscoördinatieregeling (hierna: de RCR) in de zin van artikel 3.35 van de Wro van toepassing is op windturbineparken. Dit, zodat met dat kader op voorhand rekening kan worden gehouden in de op handen zijnde verkenning en daarop volgend de vormgeving van een mogelijke samenwerking.

1.2 Daarnaast geven wij aan of er in het geval de RCR van toepassing is, er ook sprake is van een m.e.r.-plicht.

2 TOEPASSELIJKHEID RCR

a. Algemeen wettelijk kader

2.2 Op grond van artikel 9b lid 1 sub a van de Elektriciteitswet 1998 is de RCR van artikel 3.35 lid 1, aanhef en onder c Wro van toepassing op, kort gezegd, een productie-installatie met een capaciteit van ten minste 100 MW.

2.3 Een 'productie-installatie' is een installatie, bestaande uit één of meer productie-eenheden, voor de opwekking van elektriciteit[1]. Een productie-eenheid kan worden omschreven als de kleinst mogelijke entiteit waarmee zelfstandig elektriciteit kan worden opgewekt. Een aantal van die

[1] Ingevolge artikel 1, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998.

Dit memo is vertrouwelijk, kan zijn onderworpen aan een beroepsgeheim en mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan de voorwaarden van NautaDutilh N.V. (zie www.nautadutilh.com/terms). Deze voorwaarden bevatten een aansprakelijkheidsbeperking, zijn gedeponeerd bij de rechtbank in Rotterdam en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen worden onderworpen aan de exclusieve bevoegdheid van de rechtbank in Amsterdam. NautaDutilh N.V.; statutair gevestigd te Rotterdam; handelsregister nr. 24338323.

productie-eenheden kunnen mits wordt voldaan aan de daarvoor geldende samenhang een productie-installatie vormen. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat een windmolen kan worden gezien als een productie-eenheid, terwijl het windmolenpark als geheel dan kan worden gezien als de productie-installatie.[2]

2.4 Ervan uitgaande dat de beoogde productie-installatie een capaciteit heeft van ten minste 100 MW[3], is de vraag wanneer sprake is van een productie-installatie in de zin van de Elektriciteitswet 1998. Hiervoor zullen we de vereiste 'samenhang' nader toelichten.

2.5 Uit de wetsgeschiedenis behorend bij de Elektriciteitswet 1998 blijkt dat een aantal van die productie-eenheden die geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen, een productie-installatie kunnen vormen. Als voorbeeld wordt genoemd een windmolenpark dat door één exploitant wordt beheerd of waarbij tussen de windmolens technische verbindingen bestaan.[4] Deze eisen zijn niet cumulatief.[5] Dat een aantal productie-eenheden door dezelfde exploitant wordt beheerd, is een belangrijke indicatie dat sprake is van één productie-installatie, maar is niet doorslaggevend. Ook als de productie-eenheden door meerdere exploitanten beheerd worden, kan sprake zijn van één productie-installatie. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als tussen de productie-eenheden technische verbindingen bestaan, zoals een gezamenlijke aansluiting op een net. Anderzijds zullen door dezelfde exploitant beheerde productie-eenheden geen productie-installatie zijn als die productie-eenheden op grote afstand van elkaar zijn gelegen en er tussen die eenheden geen technische of functionele verbindingen bestaan.[6]

b. Uitwerking van het kader in de rechtspraak

2.6 In de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 4 mei 2016[7] en het arrest van het Hof Den Haag van 10 mei 2016[8] (met verwijzing naar de rechtbankuitspraak van 3 februari 2016[9]) worden deze vereisten uitgewerkt. Daarin adresseren wij per vereiste welke omstandigheden de Afdeling en het Hof relevant hebben geacht.

[2] TK 2007-2008, 31326, nr. 3, p. 15.
[3] Let wel, we zijn niet bekend met de verschillende plannen en de vormgeving daarvan binnen een mogelijke samenwerking alsook hoe deze plannen zich tot elkaar verhouden. Dit dient nader te worden onderzocht.
[4] TK 2007-2008, 31326, nr. 3, p. 15.
[5] TK 2007-2008, 31326, nr. 6, p. 5; en ABRvS 4 mei 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1228.
[6] TK 2007-2008, 31326, nr. 6, p. 5.
[7] ABRvS 4 mei 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1228.
[8] Hof Den Haag 10 mei 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:1229.
[9] Rechtbank Den Haag 3 februari 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:996.

Het vereiste van de functionele samenhang is in voormelde rechtspraak niet nader uitgewerkt en toegepast, zodat dit vereiste niet nader wordt beschouwd.

a. Geografische samenhang

Afdeling (r.o. 6.4)

- Weliswaar een uitgestrekt gebied (16,8 bij 13 km), maar dat is logisch aangezien 300 MW werd opgewekt met het windpark. Dit stond daarom geografische samenhang niet in de weg;
- Bij het aanwijzen van de gronden voor windturbines is rekening gehouden met de onderlinge afstand tussen de windturbines (ook in verband met hinder voor de gevoelige objecten ter plaatse en visuele hinder middels een integraal beeldkwaliteitsplan);
- De grondposities van de initiatiefnemers hebben een rol gespeeld (welke rol, dat zegt de Afdeling dan weer niet, maar kennelijk is dat dus ook relevant).

Rb.(r.o. 5.5); Hof (r.o. 8)

- De windturbines worden in lijnen opgesteld in een logisch afgebakend gebied.
- De turbines zijn in onderlinge samenhang gepland in een daartoe specifiek aangewezen gebied. Het is juist dat er een grote onderlinge afstand tussen de meest noordelijke en de meest zuidelijke lijnopstelling is. Dat sluit echter niet uit dat er een geografische samenhang is tussen de verschillende turbines. Die afstand is immers te verklaren door de hoeveelheid turbines en de wijze waarop die ten opzichte van elkaar zijn gepositioneerd. Dat de turbines per lijnopstelling kunnen verschillen kan mogelijk leiden tot een ander uiterlijk per lijnopstelling, maar doet aan die geografische samenhang niet af.

b. Organisatorische samenhang

Afdeling(r.o. 6.5); Hof (r.o. 8)

- Er is een samenwerkingsverband opgericht;
- Er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten;
- Er is een stuurgroep in het leven geroepen voor het nemen van besluiten over het project als geheel;
- Er is één m.e.r. en de Nbw-vergunning en de ontheffing Flora en faunawet zijn gezamenlijk aangevraagd;
- De initiatiefnemers stemmen af wie op welk moment welke windturbines zal oprichten;

- Over de exploitatiefase van het windpark maken initiatiefnemers afspraken;
- Eén gezamenlijk contactpersoon voor communicatie met bevoegd gezag.

c. Technische samenhang

Afdeling (r.o. 6.6)

- De bekabeling van alle windturbines wordt op één transformatorstation aangesloten.

2.7 Kortom, volgens de wetsgeschiedenis zou er reeds sprake zijn van één productie-installatie als er sprake is van één van de voornoemde vormen van samenhang. Toch is het goed om meerdere vormen van samenhang aan te kunnen tonen, dit lijken zowel de Afdeling als het Hof Den Haag van belang te achten. Tot slot is goed om aan te merken dat het enkele feit dat een gebied van een windturbinepark uitgestrekt is onvoldoende is om aan te nemen dat er geen sprake is van geografische samenhang.

2.8 Overigens moet bij voormelde analyse in ogenschouw worden genomen dat de minister op rijksniveau eenvoudig weg ook bij besluit de RCR van toepassing kan verklaren; ook als er geen sprake is van samenhang tussen de windturbines. Dit vloeit voort uit het bepaalde in artikel 3.35 lid 1 Wro, waarin staat dat bij wet of een besluit […] kan worden bepaald dat de verwezenlijking van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat een inpassingsplan of een omgevingsvergunning wordt verleend, waarmee wordt afgeweken van het vigerende planologische regime […]. Wij menen dat voormelde bevoegdheid van de minister (om bij besluit de RCR van toepassing te verklaren) niet is ingeperkt door de regeling voor windenergieprojecten in artikel 9b lid 1 sub a van de Elektriciteitswet 1998. Evenwel bestaat hierover nog geen rechtspraak.

3 M.E.R.-(BEOORDELINGS)PLICHT

3.1 Voor alle (bestemmings)plannen en structuurvisies over windenergie, of die windturbineparken mogelijk maken (kaderstelling voor toekomstige m.e.r.-beoordeling van windturbineparken) geldt de plicht om een plan-MER op te stellen.

3.2 De oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark op land is vrijwel altijd m.e.r.-beoordelingsplichtig (categorie D22.2 Besluit m.e.r.). Voor een windpark is vaak naast een m.e.r.-beoordeling in het

kader van een omgevingsvergunnning (uitvoeringsbesluit) ook een wijziging van een ruimtelijk plan nodig. Voor dit plan geldt los van de uitkomst van de m.e.r.-beoordeling dan meestal nog een aparte plan-m.e.r.-plicht. Of er project-m.e.r.-plicht is (voor de uitvoeringsbesluiten), hangt af van de m.e.r.-beoordeling. Dit is mede afhankelijk van de daadwerkelijke planvorming, waarmee we niet bekend zijn, en hierover is voorts nadere afstemming met de minister benodigd. Te meer, omdat deze ook gecombineerd kunnen worden[10].

[10] Zie artikel 14.4b van de Wet milieubeheer.

4 CONCLUSIE

4.1 Kortom, verschillende aspecten kunnen zorgen voor voldoende samenhang zodat gesproken kan worden van een productie-installatie. In dat geval kan de RCR van rechtswege van toepassing zijn (mits ook aan de drempelwaarde van tenminste 100 MW wordt voldaan). Ook al is in de wetsgeschiedenis en de rechtspraak bevestigd dat de verschillende vormen van samenhang niet cumulatief zijn, is het raadzaam om bij de nog te verrichten verkenning dit kader goed in het vizier te houden en daarmee ervoor kan worden gezorgd dat op verschillende gezorgd wordt voor afdoende samenhang tussen de verschillende nog te realiseren windturbines.

4.2 Overigens moet bij voormelde analyse in ogenschouw worden genomen dat de minister op rijksniveau eenvoudig weg ook bij besluit de RCR van toepassing kan verklaren; ook als er geen sprake is van samenhang tussen de windturbines.

5 EXTRA ACHTERGROND

5.1 Tot slot wijzen we nog op de recent door de minister van EZ uitgevoerde evaluatie van de RCR[11], waarin nogmaals wordt benadrukt dat de goede ruimtelijke inpassing van de energietransitie een gezamenlijke opgave is. Ook wordt daarin benadrukt dat de RCR een belangrijk instrument is voor de energietransitie, mits zij slim en effectief wordt ingezet en op een professionele manier en sensitieve manier wordt toegepast, aldus de minister.

5.2 Verder blijkt uit de Voortgangsrapportage 2016, zoals dat op 23 december 2016 door minister van EZ aan de Tweede Kamer is aangeboden, dat 'de komende zes tot twaalf maanden beslissend en nog de laatste mogelijkheid is om substantieel te versnellen. Verder blijkt dat het doel van 6000 MW wind op land alleen tijdig kan worden gerealiseerd als er uiterlijk in de winter van 2016/2017 in overleg tussen overheden, netbeheer, marktpartijen en omwonenden additionele maatregelen worden getroffen voor die capaciteit die nog niet in procedure is danwel nog helemaal aan het begin staat. Voor lopende projecten is voortdurende waakzaamheid geboden.

[11] Blijkens de brief van de minister van 23 januari 2017 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer.

ADVOCATEN • NOTARISSEN • BELASTINGADVISEURS

NautaDutilh

Postbus 7113
1007 JC Amsterdam
Strawinskylaan 1999
1077 XV Amsterdam
T +31 20 71 71 000
F +31 20 71 71 111

mr. [redacted] MRICS, advocaat
T +31 [redacted]
[redacted]@nautadutilh.com

mr. [redacted], advocaat
T +31 [redacted]
[redacted]@nautadutilh.com

Amsterdam, 16 februari 2017

EERSTE CONCEPT / VERTROUWELIJK

PER AANGETEKENDE POST
De Kroon
t.a.v. de minister van Infrastructuur en Milieu
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

cc: de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;en de minister van Economische Zaken

Hare Excellentie,

Betreft: verzoek tot vernietiging door de Kroon van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland (ons kenmerk: 50105491)

Namens cliënten, **de gemeente Amsterdam**, gevestigd te: 1018 XA Amsterdam, Amstel 1, **het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam**, gezeteld te Amsterdam, en voorts **de raad van de gemeente Amsterdam**, gezeteld te Amsterdam, (hierna tezamen en in enkelvoud: de gemeente), verzoeken wij u hierbij om krachtens artikel 132, vierde lid van de Grondwet de Provinciale Ruimtelijke Verordening[1] van de Provinciale Staten van Noord-Holland (hierna: de PRV), waarvan in het bijzonder 32, te vernietigen, nu het in strijd is met het recht en het algemeen belang. Verder geldt dat gevraagde vernietiging in het onderhavige geval proportioneel is.

In de kern is het onderhavige verzoek ingediend, omdat de gemeente ten onrechte wordt gehinderd in het verwezenlijken van ~~een duurzame energie infrastructuurde~~ energietransitie in de Amsterdamse haven als gevolg van het algehele en onrechtmatige verbod op windturbines in de provincie Noord-Holland. De stad ziet

Met opmerkingen [redacted] Uitleggen dat tbv de energietransitie het NZKG nodig is voor wind op land Dit is nagenoeg de enige plek in de provincie waar nieuwe windmolens niet omstreden zijn De provincie blokkeert de ontwikkeling van windenergie in de havens onder het motto "we willen het het landelijke noord Holland open houden"

[1] de besluiten van Provinciale Staten van Noord-Holland van 3 februari 2014, 15 december 2014 en2 maart 2015tot vaststelling c q wijziging (van artikel 32) van de Provinciale Ruimtelijke Verordening en het besluit van 8 december 2015 van het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 8 december 2015 tot vaststelling van de Uitvoeringsregeling verdeelprocedure herstructurering Wind op Land

Amsterdam
Brussel
Londen
Luxemburg
New York
Rotterdam

Deze communicatie is vertrouwelijk, kan zijn onderworpen aan een beroepsgeheim en mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger Alle juridische relaties zijn onderworpen aan de algemene voorwaarden van NautaDutilh N V (zie www nautadutilh com/terms) Deze voorwaarden bevatten een aansprakelijkheidsbeperking, zijn gedeponeerd bij de rechtbank in Rotterdam en worden op verzoek kosteloos toegezonden Nederlands recht is van toepassing en geschillen worden onderworpen aan de exclusieve bevoegdheid van de rechtbank in Amsterdam NautaDutilh N V ; statutair gevestigd te Rotterdam; handelsregister nr 24338323 Voor informatie inzake de verwerking van uw persoonsgegevens zie onze privacy policy: www nautadutilh com/privacy

de enorme opgave van de energie transitie op zich afkomen, wil daarnaar gaan handelen. Toekomst veilig stellen maar wordt hierop (al jaren) teruggefloten.

Benoemen wat we beoogden met het kroonverzoek, zijnde ruimte (terug) krijgen om energietransitie vorm te geven.

Ook benoemen dat twee van de 7 projecten in de haven vooralsnog wel doorgang vinden. We willen hiermee die projecten in de haven en andere delen van NH in principe niet frustreren.

Het recht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen staan eraan in de weg dat provinciale regels die geschreven zijn op het landelijke gebied worden toegepast op een haven- en industriegebied, althans de tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa. Te meer, nu de provincie een plafond heeft gecreëerd waardoor sprake is van een schaars recht en eerdere turbineposities alsook de nog te verdelen turbineposities zonder een passende mate van openbaarheid en ten onrechte voor onbepaalde tijd zijn vergund. De provinciale regels hebben daarom tot gevolg dat het Amsterdamse belang van een duurzame energie infrastructuur in de Amsterdamse haven volledig lijkt te zijn getorpedeerd, nu niet aannemelijk is dat überhaupt nog (binnen een aanvaardbare termijn) voldoende windturbines gerealiseerd kunnen worden in de Amsterdamse haven vanwege voormeld plafond. Dit is voor de gemeente onbegrijpelijk en daarom onaanvaardbaar. Te meer, nu de gemeente afgelopen jaren aanzienlijk heeft geïnvesteerd in het creëren van maatschappelijke draagvlak voor windturbines in de Amsterdamse haven door de omgeving zo vroeg mogelijk daarbij te betrekken. Het is van cruciaal belang om erop te wijzen dat de projecten in de Amsterdamse haven worden ondersteund door de gemeente, nabijgelegen gemeenten, burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Enkel de provincie belemmert onbegrijpelijkerwijs de door Amsterdam gewenste en noodzakelijk geachte energietransitie. Dat deze energietransitie noodzakelijk en urgent is, vloeit mede voort uit de op ons allen rustende verplichting om met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen. De provincie frustreert dit doel, terwijl '*de komende zes tot twaalf maanden beslissend is en nog de laatste mogelijkheid is om substantieel te versnellen om zo met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen*'[2]. Echter, ook als dit doel bereikt is stopt niet de blijvende maatschappelijke verplichting en verantwoordelijkheid van overheden, burgers en bedrijven om gezamenlijk te blijven investeren in onze duurzame energievoorziening. Zie onderzoek MRA van 15-maart 2017 (waarvan naast de MRA, de provincie Noord Holland, ~~en~~ Flevoland en het ministerie van I&M opdrachtgever is), uit dit onderzoek spreekt de noodzaak en de urgentie

[2] Zie de Voortgangsrapportage 2016, zoals dat op 23 december 2016 door minister van EZ aan de Tweede Kamer is aangeboden

voor een grootschalige inpassing van duurzame energie opwek in de (openbare) ruimte. Naast overige duurzame opwek zoals zon en geothermie zijn is er in de MRA minimaal 20 PJ aan wind op land nodig, dit is vergelijkbaar met 2.500 MW. De provincie blokkeert de ontwikkeling van wind op land al sinds 2011 met een restrictief beleid waarin maximaal 685,5MW gebouwd mag worden.

Gelet op het vorenstaande is de PRV, waarvan in het bijzonder artikel 32 en de daarop gebaseerde regels, in strijd met het recht, waaronder in ieder geval het Unierecht en voorts de artikelen 3.1 en 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: de Wro) zijn begrepen, alsook in strijd is met onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen. Ook is de PRV in strijd met het algemeen belang.

Dit wordt in de navolgende paragrafen nader uiteengezet en beschouwd, waarbij in paragraaf 1 eerst een opmerking vooraf wordt geplaatst over de bijzondere positie van de gemeente en de provincie maar bovenal van de Kroon. Aansluitend wordt in paragraaf 2 het toetsingskader uiteengezet, zoals dit zijn grondslag in de Grondwet kent. Voorts wordt in paragraaf 3 het bestreden provinciale toetsingskader (inclusief het verbod, de voorwaarden en het plafond op windturbines) behandeld. In het verlengde daarvan wordt in paragraaf 4 een (verdere) toelichting op de achtergrond en het belang van het onderhavige verzoek gegeven. De meer inhoudelijke gronden worden in paragraaf 5 (strijd met het recht) en paragraaf 6 (strijd met het algemeen belang) behandeld. Tot slot wordt afgeconcludeerd in paragraaf 7 van dit verzoekschrift, waarbij wordt verzocht om de PRV, althans in ieder geval artikel 32 en de daarop gebaseerde nadere regels, te vernietigen.

Met opmerkingen [redacted] Natuurlijk ligt de bevoegdheid tussen 5-100 MW bij de provincie Is het echter acceptabel dat deze een beleid overeind houdt waarvan alle overheden inmiddels weten dat de energietransitie daarmee op achterstand wordt gezet? Wetende dat de opgave geen sinecure is en wetende dat de gemeenten er momenteel hard aan willen trekken

1 Opmerking vooraf: positie van gemeente, provincie en Kroon

1.1 Niet ter discussie staat dat er sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid van zowel de provincie en de gemeente in het functioneren van ons ruimtelijke ordening stelsel. Door - in de ogen van de gemeente - echter een eenzijdig verbod op te leggen ter behoud van het open Noord-Hollandse landschap zonder daarbij voldoende de ongewenste neveneffecten van dat verbod te onderkennen, namelijk (i) dat in het havengebied het gestelde provinciale belang überhaupt niet kan worden bereikt, alsook voorts (ii) de gevolgen daarvan voor de direct betrokkenen, waaronder de gemeente alsook diens burgers en bedrijven, zeer ingrijpend, beperkend en belemmerd zijn, brengt met zich dat de gemeente zich genoodzaakt ziet tot het onderhavige verzoek.

1.2 Dat er overigens een mogelijkheid is verankerd in de PRV voor de realisatie van windturbines in de Amsterdamse haven brengt geen rechtvaar-

diging van het voormelde verbod met zich. Daartoe is van belang dat de voorwaarden waaronder dat kan in werkelijkheid alsnog een vrijwel absoluut, althans te verstrekkend en te beperkend verbod, met zich lijken te brengen. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat (i) niet wordt onderkend dat sprake is van een schaars recht doordat in de restrictieve provinciale regels een plafond is opgenomen, en (ii) de reeds bestaande windturbines ten onrechte voor onbepaalde tijd zijn vergund waardoor de kans dat er voldoende windturbines in de Amsterdamse haven voor de gewenste duurzame energie infrastructuur gerealiseerd kunnen worden aanzienlijk is verkleind c.q. misschien wel onmogelijk is gemaakt. Van een goede provinciale ruimtelijke ordening kan reeds daarom geen sprake zijn. Ten onrechte maken de provinciale regels voor wat betreft windenergie de uitoefening van de gemeentelijke bevoegdheden onmogelijk danwel uiterst moeilijk.

1.3 De gemeente had graag gezien dat de provincie zich eveneens zou inspannen voor samenwerking[3] en een dejuridisering van de onderhavige interbestuurlijke verhoudingen. Helaas is dit niet het geval gebleken. De gemeentelijke inspanningen op verschillende niveaus geven onvoldoende aanleiding en vertrouwen op een spoedige oplossing, nu simpelweg de bereidheid hiertoe lijkt te ontbreken aan de zijde van de provincie. Het is voor de gemeente onbegrijpelijk dat maatwerk en integraliteit niet prevaleren boven algemene regels, die in wezen niet toe zijn geschreven op de Amsterdamse haven (tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa). Het ongewenste neveneffect dat geen ruimte wordt geboden voor de gewenste duurzame ontwikkelingsslag in de Amsterdamse haven, is het gevolg van de te generieke methodiek ter waarborging van de gestelde ruimtelijke kwaliteit, zijnde het open landschap. Dit laatste belang wordt op geen enkele wijze gediend met de door de provincie gehanteerde regels.

Met opmerkingen [redacted] Twee opmerkingen: Bestuurlijk is (door de huidige wethouder) eerst twee jaar (tot zomer 2016) ingezet op het zoeken naar een oplossing via het gesprek

Het gaat niet alleen om de verduurzaming van de haven De ruimte in het havengebied/ NZKG is ook nodig om de stad te verduurzamen

1.4 Naast de afbreuk aan het Amsterdamse belang, wordt - mede indachtig dat het om de tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa gaat - bovenal afbreuk gedaan aan ons nationale belang en onze nationale en Europese doelstellingen op het gebied van onze energietransitie.

1.5 De provincie miskent dat binnen onze gedecentraliseerde eenheidsstaat de gemeente gelijkwaardig is aan de provincie. Ook miskent de provincie

[3] Ingevolge de Structuurvisie Windenergie op land (p 13) is het uitgangpunt van het kabinet juist samenwerking met alle bestuursniveaus om ruimte voor windenergie te creëren Ten onrechte ondergraven de provinciale regels en de toepassing daarvan dit kabinetsbeleid

het uitgangspunt: decentraal wat kan, centraal wat moet. Er bestaat geen enkele noodzaak, laat staan rechtvaardiging, om middels de generieke restrictieve provinciale regels, waarin de gebiedskenmerken en -waarden van de Amsterdamse haven niet zijn betrokken, de gemeentelijke energietransitie te belemmeren. Van gemeentezijde ontbreekt in zoverre dan ook het vertrouwen in de kwaliteit van taakbehartiging door de provincie.

1.6 De gemeente is zich zeer bewust van de positie van de Kroon en voorts van de bijzonderheid c.q. gevoeligheid om een interbestuurlijk geschil aan de Kroon voor te leggen. Toch meent de gemeente dat de Kroon hiervoor beter geëquipeerd is, dan bijvoorbeeld de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Immers, de Afdeling toetst enkel de rechtmatigheid. Benadrukt wordt dat de gemeente in zoverre niet aan de onrechtmatigheid van de PRV twijfelt, maar wel meent dat de Kroon doelmatiger, efficiënter en voortvarender kan handelen om de provincie te bewegen tot het verlaten van het generieke - en vooral politiek ingegeven[4] - standpunt aangaande windturbines, waardoor de gemeente en haar burgers en bedrijven en daarmee onlosmakelijk onze nationale economie onevenredig zwaar worden getroffen. Dit, kan de Kroon door zelfstandig alle belangen te inventariseren en daarna zorgvuldig af te wegen, waarbij de Kroon ook het gestelde provinciale belang gemakkelijker kan overstijgen.

1.7 Kortom, er wordt door de provincie onvoldoende blijk gegeven dat de belemmerende regels voor zowel de gemeente als haar inwoners en bedrijven noodzakelijk en evenredig zijn en op grond van een dwingende reden van nationaal belang zijn te rechtvaardigen. Indachtig het vorenstaande alsook nu de gemeente meent dat de provinciale regels in dezen in strijd zijn met het recht, waarvan in het bijzonder de Wet ruimtelijke ordening alsook het Europees recht en voort onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen, en voorts het algemeen belang rechtvaardigt voor de gemeente dat het wenselijk is dat de Kroon overgaat tot de vernietiging van de PRV.

Met opmerkingen [redacted] Parijsakkoord noemen?

2 Toetsingskader

2.1 Ingevolge artikel 132, vierde lid, van de Grondwet kan vernietiging van besluiten van provinciebesturen alleen geschieden bij koninklijk besluit wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

[4] In het *Coalitieakkoord 2011 - 2015* (Provincie Noord-Holland) is vastgelegd dat geen uitbreiding plaatsvindt van het aantal windturbines op land. Dit ontslaat de provincie niet van de toetsing aan het recht en het algemeen belang bij het afkondigen van dergelijke verstrekkende verboden

2.2 Ingevolge artikel 10:33 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) is afdeling 10.2.2 van die wet, inzake vernietiging, van toepassing indien een bestuursorgaan bevoegd is buiten administratief beroep een besluit van een ander bestuursorgaan te vernietigen.

2.3 Ingevolge artikel 10:34 van de Awb kan de vernietigingsbevoegdheid slechts worden verleend bij de wet.

2.4 Ingevolge artikel 10:35 van de Awb kan vernietiging alleen geschieden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

2.5 Ingevolge artikel 261 van de Provinciewet kan een besluit dan wel een niet-schriftelijke beslissing gericht op enig rechtsgevolg van het provinciebestuur bij koninklijk besluit worden vernietigd.

3 De Provinciale Ruimtelijke Verordening en de daarop gebaseerde regels

Artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening

1 Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken.
2 Zolang een bestemmingsplan niet voldoet aan het bepaalde in het eerste lid is het verboden om een of meer windturbines te bouwen of op te schalen tenzij sprake is van:

a vervanging van een of meer met vergunning gebouwde windturbines waarbij geen sprake is van verwijdering als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a:

1o buiten het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;

2o door eenzelfde aantal of minder windturbines met eenzelfde, vergelijkbare of geringere ashoogte, rotordiameter en verschijningsvorm en;

3o op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan of;

b het bouwen of opschalen van een of meer windturbines:

1o binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;

2o op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht

worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan en;

3o voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in het derde lid, onderdelen a. tot en met f.

3. In afwijking van het eerste lid mag een bestemmingsplan binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer bestemmingen en regels bevatten die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken voor zover in het bestemmingsplan ten minste regels worden opgenomen met de volgende strekking:

a de ashoogte van een windturbine bedraagt minimaal 100 en ten hoogste 120 meter;

b binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel

d draaien de rotorbladen in eenzelfde richting;

c binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel

d hebben windturbines eenzelfde verschijningsvorm;

d binnen een lijn of cluster die is aangewezen als testlocatie voor prototypewindturbines bedraagt

de rotordiameter ten hoogste 175 meter;

e binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d bedraagt de ashoogte ten hoogste 150 meter

en;

f binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d dan wel binnen een straal van 500 meter van een prototype windturbine als bedoeld in onderdeel d mag een meetmast worden opgericht met een hoogte van ten hoogste 150 meter.

4 Binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mag met behulp van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2 of 3 of tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of beheersverordening wordt afgeweken het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk worden gemaakt, waarbij:

a het bouwen of opschalen van één windturbine niet eerder geschiedt dan na verwijdering van ten minste twee andere windturbines op grondgebied van de provincie;

b de windturbines in een lijnopstelling worden geplaatst van minimaal zes windturbines;

c de rotorbladen van de windturbines binnen een lijnopstelling

dezelfde draairichting hebben;
d de windturbines binnen een lijnopstelling eenzelfde verschijningsvorm hebben;
e de ashoogte van de windturbines maximaal 120 meter bedraagt;
f de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte vanaf 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van tien procent en de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van twintig procent, met dien verstande dat voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter de afstand tussen het laagste punt van de tip van het rotorblad en maaiveld minimaal 28 meter bedraagt;
g de windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen en in geval van bijzondere lokale omstandigheden normen als bedoeld in artikel 3.14a, derde lid, van het
Activiteitenbesluit milieubeheer worden vastgesteld conform de daarvoor gestelde voorschriften in de Provinciale Milieuverordening Noord-Holland;
h een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, de Ecologische Hoofdstructuur of een ecologische verbindingszone;
i een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap en;
j de omgevingsvergunning niet tot gevolg heeft dat in totaal meer dan 685,5 Megawatt windenergie op grondgebied van de provincie ruimtelijk wordt mogelijk gemaakt.

5 Op het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid is artikel 15, eerste tot en met het vierde lid, van overeenkomstige toepassing.

6 In afwijking van het vierde lid, onderdeel a, kunnen te verwijderen windturbines gedurende maximaal vijf jaar gelijktijdig met de nieuwe dan wel opgeschaalde windturbines in werking blijven, indien dat vanwege economische uitvoerbaarheid van de onder het vierde lid, onderdeel b, genoemde lijnopstelling noodzakelijk is en met betrekking tot de te verwijderen windturbines een intrekkingsbesluit als bedoeld in artikel 2.33 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt overgelegd. De periode van vijf jaar wordt gerekend vanaf het moment dat wordt gestart met de bouw dan wel opschaling van de windturbines.

7 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van het bepaalde in het eerste tot en met het zesde lid.

8 Het bepaalde in het eerste tot en met het zevende lid is niet van toepas-

sing op een bestemmingsplan dat voorziet in het bouwen of opschalen van windturbines indien aangetoond kan worden dat:

a voor 11 april 2011 een vergunningsaanvraag voor het bouwen of opschalen van een of meer windturbines of een verzoek tot het wijzigen van een bestemmingsplan of het vaststellen van een inpassingsplan voor
het bouwen of opschalen van een of meer windturbines is ingediend bij het bevoegd gezag;

b een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, de Ecologische Hoofdstructuur of een ecologische verbindingszone;

c een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap;

d de afstand tussen een windturbine en een gevoelige bestemming minimaal vier maal de ashoogte en minimaal 300 meter bedraagt en;

e de bepalingen van artikel 15 in acht zijn genomen.

Uitvoeringsregeling verdeelprocedure herstructurering Wind op Land

Artikel 1 Begripsbepalingen
In deze beleidsregel wordt verstaan onder:
a. ARO: Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling als bedoeld in artikel 6 van de PRV;
b. MW: Megawatt opgesteld vermogen;
c. aanvraag: een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 32, vierde lid, Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Artikel 2: Termijn en wijze van indienen aanvragen
1. Aanvragen kunnen worden ingediend van 15 januari 2016 tot en met 15 mei 2016.
2. Een aanvraag die buiten de in het vorige lid genoemde periode wordt ontvangen kan buiten behandeling worden gelaten.
3. Aanvragen worden ingediend via het omgevingsloket online.

Artikel 3: Eisen aanvraag en weigering omgevingsvergunning
1. Een aanvraag bevat ten minste de volgende gegevens:

a. een omschrijving van het bouwplan en de topografische ligging met een aanduiding van de X-Y coördinaten van de windturbines, het aantal windturbines, de ashoogte en rotordiameter van de windturbines en het opgesteld vermogen in MW;

b. een kaartbeeld met topografische ondergrond;
c. een ruimtelijke onderbouwing die voldoet aan de vereisten van het Besluit ruimtelijke ordening en waarin in elk geval wordt ingegaan op de onderwerpen geluid, slagschaduw, externe veiligheid, vliegveiligheid, waterveiligheid, ecologie en de afstand van het bouwplan tot gevoelige bestemmingen;
d. een beschrijving van de landschappelijke inpassing van het windpark met visualisatie;
e. een participatievoorstel of compensatievoorstel waarin is opgenomen in hoeverre en op welke wijze omwonenden binnen een straal van 1500 m worden betrokken bij het planproces en op welke wijze omwonenden of rechtspersonen financieel kunnen participeren in het project;
f. een voorstel voor compensatie van omwonenden binnen een straal van 1200 m;

g. een overzicht van de te verwijderen windturbines met een topografische aanduiding met X-Y-coördinaten;
h. een overeenkomst tussen de aanvrager en de eigenaren van de te verwijderen windturbines waaruit blijkt dat tijdig aan het bepaalde in artikel 32, vierde lid, sub a Provinciale Ruimtelijke Verordening zal worden voldaan;
i. een intrekkingsbesluit als bedoeld in artikel 32, zesde lid, van de Provinciale Ruimtelijke Verordening voor zover toepassing van die bepaling is gewenst.

2. Indien niet wordt voldaan aan artikel 32, vierde en vijfde lid, Provinciale Ruimtelijke Verordening wordt een omgevingsvergunning geweigerd.

Artikel 4: Weigering aanvraag bij overschrijding 685,5 MW

1. Gedeputeerde Staten weigeren een omgevingsvergunning voor zover het verlenen daarvan tot gevolg heeft dat in totaal meer dan 685,5 MW windenergie op grondgebied van de provincie ruimtelijk mogelijk wordt gemaakt.
2. Gedeputeerde Staten bepalen hoeveel MW als bedoeld in het eerste lid beschikbaar is.
3. Indien door het honoreren van aanvragen die voldoen aan artikel 3, eerste lid, van deze regeling en aan de vereisten van artikel 32, vierde lid, van de Provinciale Ruimtelijke Verordening het maximum van 685,5 MW zou worden overschreden, dan wordt de in artikel 5 genoemde procedure toegepast.

Artikel 5: Rangschikking op ruimtelijke kwaliteit

1. Aanvragen als bedoeld in artikel 4, derde lid, worden gerangschikt op ruimtelijke kwaliteit volgens het bepaalde in artikel 32, vijfde lid, juncto artikel 15 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening en volgens het bepaalde in de Beleidsregel uitwerking van de ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines per herstructureringsgebied (besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 8 december 2015, nr. 717771/720123).
2. Een aanvraag wordt hoger gerangschikt naarmate de ruimtelijke kwaliteit ervan hoger is. De aanvragen die het hoogst worden gerangschikt komen als eerste voor vergunningverlening in aanmerking.
3. De ARO adviseert Gedeputeerde Staten over de hoogte van de ruimtelijke kwaliteit van de in het eerste lid genoemde aanvragen in de vorm van een rangschikkingslijst.
4. Als in de rangschikking aanvragen gelijk worden gewaardeerd en deze aanvragen niet kunnen worden verleend in verband met de overschrijding van het maximum aantal MW als genoemd in artikel 4, vindt een nadere rangschikking plaats door middel van loting.

Artikel 6: Wijzigen aanvraag
1. Indien door het honoreren van een aanvraag na de rangschikking gedeeltelijk het maximum aantal MW als genoemd in artikel 4 wordt overschreden, stellen Gedeputeerde Staten die aanvrager in de gelegenheid om het aantal MW in de aanvraag zo te wijzigen dat verlening van een omgevingsvergunning niet tot gevolg heeft dat het maximum aantal MW wordt overschreden.
2. Als de aanvrager genoemd in het eerste lid aangeeft geen gebruik te willen maken van het wijzigen van de aanvraag wordt de omgevingsvergunning geweigerd en zal de eerstvolgende aanvrager in de rangschikking in de gelegenheid worden gesteld de aanvraag te wijzigen conform het eerste lid.

4 Achtergrond en belang

4.1 De gemeente Amsterdam spant zich al jaren in voor windenergie. De gemeente is ervan overtuigd dat de ontwikkeling van windenergie in de Amsterdamse haven een cruciale bijdrage levert aan de verduurzaming van de Amsterdamse energievoorziening en de vergroening van de Amsterdamse economie. Het nut en noodzaak van windturbines in de Amsterdamse haven wordt daarmee evident geacht en ten onrechte komt er in de provinciale algemene regels, althans de vaststelling daarvan geen, althans onvoldoende, gewicht toe aan het gemeentelijke belang van een duurzame energie infrastructuur. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat er een aanzienlijk maatschappelijk draagvlak bestaat voor de realisatie

Met opmerkingen [redacted] Sinds begin deze eeeuw projectmatig en sinds 2010 structureel via Windvisie

van de onderhavige windturbines in het Amsterdamse haven- en industriegebied. Verder geldt dat het Rijk het als een gedeelde verantwoordelijk ziet van o.m. provincie en gemeente dat de voldoende operationeel windvermogen wordt bereikt in 2020[5] en voorts dat met de bouw van grote windturbineparken Nederland zijn windenergiedoel niet zal halen, waardoor het Rijk vindt dat provincies en gemeenten ruimtelijke besluiten dienen te nemen over kleinere opstelling van windturbines[6]. De komende zes tot twaalf maanden is blijkens de door de minister van Economische Zaken toegezonden voortgangsrapportage beslissend en nog de laatste mogelijkheid om substantieel te versnellen om zo met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen[7]. Ten onrechte wordt de gemeente hierin onnodig beperkt en belemmerd door het door de provincie opgeworpen verbod en plafond. Niet is onderkend door de provinciale wetgever dat het realiseren c.q. faciliteren van windenergie niet een belang is dat enkel aan de provincie toekomt, maar ook blijkens de taakstelling van het Rijk aan Amsterdam toekomt. Een goede ruimtelijke inpassing van onze energietransitie is immers een gezamenlijke opgave.

Met opmerkingen [redacted] Zie ook de peiling van OIS en het gebieds atelier van de provincie

Met opmerkingen [redacted] Klopt de datum van die voortgangsrapportage?

4.2 Vanwege het industriële karakter van de Amsterdamse haven, de ligging van de haven (middenin het stedelijke gebied) en daarmee de grote afstand tot het landelijke gebied maakt dat de gemeente de Amsterdamse haven al in een vroeg stadium heeft geselecteerd tot een gebied dat zich bij uitstek leent voor energieopwekking, waaronder ook energieopwekking door windturbines. Dat de Amsterdamse haven geschikt is voor energieopwekking wordt ook onderschreven door het Rijk en wel in zoverre dat daaraan een nationaal belang toekomt[8]. Met de gemeente ziet ook het Rijk de Amsterdamse haven als kansrijk gebied voor windenergie[9] en benadrukt zelfs het Rijk dat de Amsterdamse haven als grootschalige haven en industrieel complex robuust genoeg is om grootschalige windparken te kunnen opnemen[10]. Het realiseren van windturbines in de Amsterdamse haven leidt tot een meervoudig ruimtegebruik aldaar wat resulteert in minder ruimtebeslag in het open landschap. Hiermee wordt het provinciale doel dus juist gediend. Ten onrechte is hieraan onvoldoende belang gehecht door de provincie en meer in het bijzonder door

[5] Zie o m de Structuurvisie Windenergie op land (2014), p 19
[6] Zie o m de Structuurvisie Windenergie op land (2014), p 9
[7] Zie de Voortgangsrapportage 2016, zoals dat op 23 december 2016 door minister van EZ aan de Tweede Kamer is aangeboden
[8] Krachtens artikel 2 8 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (ook wel: het Barro) is onder meer de Amsterdamse haven aangewezen als vestigingsplaats voor grootschalige energieopwekking Let wel, dit ziet niet op windenergie
[9] O m blijkens de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), p 34
[10] Blijkens de Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p 32

de provinciale wetgever ten tijde van de vaststelling van het bestreden toetsingskader in dezen. De regels zijn vanwege de ernstige inbreuk op rechten (o.m. grondeigendom) en belangen niet proportioneel, nu de doelmatigheid van de regels ontbreekt.

4.3 Kortom, de onderhavige provinciale regels staan de keuze van de Amsterdamse haven als goed windturbinegebied zowel vanuit een gemeentelijk, nationaal als ruimtelijk oogpunt ten onrechte in de weg. Hierom dient het bestreden toetsingskader in de PRV te worden vernietigd.

4.4 Te meer, als wordt betrokken dat door de provinciale wetgever slechts waarde is toegekend aan het belang (behoud open landschap) van de provinciale beperkingen in artikel 32 van de PRV, maar niet is gebleken dat de provinciale wetgever in het kader van een goede ruimtelijke ordening heeft onderzocht of en in hoeverre het gemeentelijke en nationale belang voor het realiseren van een duurzame energie infrastructuur worden geraakt[11].

4.5 Ook is niet gebleken dat de provinciale wetgever de nodige kennis heeft vergaard omtrent de andere gemeentelijke belangen alsook de belangen van (Amsterdamse) burgers en bedrijven bij vaststelling van de bestreden provinciale regels en is evenmin gebleken op welke wijze deze belangen zijn gewogen ten opzichte van het door de provincie onverkort opgeworpen belang van het behoud van een open landschap[12]. Kort en simpel heeft de provinciale wetgever onvoldoende inzicht in de effecten, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van deze provinciale interventie. Daarmee heeft de provincie diens eigen regelgeving onnodig kwetsbaar gemaakt.

4.6 Het vorenstaande klemt te meer, nu de provinciale regels zijn geschreven voor het landelijk gebied en niet, althans onvoldoende, de belemmering en beperkingen voor het stedelijke gebied, waarvan in het bijzonder het haven- en industriegebied van Amsterdam, zijn onderkend. Onvoldoende is gemotiveerd en afgewogen door de provincie waarom de verantwoordelijkheid voor wat betreft besluitvorming van windturbines enkel en alleen op provinciaal niveau thuishoort. Betwijfeld wordt of deze in lijn is met de Electriciteitswet 1998 en de goede provinciale ruimtelijke ordening.

[11] Vergelijk ABRvS 10 augustus 2016, ECLI:NL RVS:2016: 2175 (r o 4 1)
[12] Vergelijk ABRvS 10 augustus 2016, ECLI:NL RVS:2016: 2175 (r o 4 1)

4.7 Kortom, de enkele stelling van de provinciale wetgever dat aan het belang van openheid van het landschap doorslaggevende betekenis is gehecht zonder duidelijk te maken welke andere ruimtelijke belangen in concreto het gaat en zonder inzicht te geven in de vraag welke factoren een rol hebben gespeeld bij een eventuele afweging van deze belangen, zouden redelijkerwijs vanwege de strijdigheid met het recht (o.m. de goede ruimtelijke ordening) alsook onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen (o.m. zorgvuldigheid) moeten leiden tot de vernietiging van artikel 32 van de PRV, waarvan in het bijzonder het daarin neergelegde verbod en de beperkende regels (o.m. het plafond en de onrealistische voorwaarden waaronder mag worden afgeweken van het verbod)[13]. Er is onvoldoende blijk gegeven van de eerbiediging van de gevestigde rechten en belangen alsook gerechtvaardigde verwachtingen ten tijde van de vaststelling van de PRV waarbij de gemeentelijke bevoegdheid tot het bepalen van een goede ruimtelijke ordening in de Amsterdamse haven voor wat betreft het realiseren van een duurzame energie infrastructuur ten onrechte significant wordt belemmerd.

4.8 De vermoedelijke tegenwerping van de provincie dat de gemeente in het onderhavige geval opmerkingen c.q. een zienswijze heeft ingediend tegen de ontwerp PRV maakt niet dat de provinciale regels voldoen aan de Wro, het Unierecht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen. Kort en simpel maakt dit derhalve niet dat de gemaakte belangenafweging door de provinciale wetgever voldoende inzichtelijk, zorgvuldig en draagkrachtig is gemotiveerd. Daarvan is in het onderhavige onvoldoende blijk gegeven.

4.9 Het ligt dan ook op de weg van de Kroon om de onnodig provinciale opgeworpen obstakels, die in dezen niet uitlegbaar zijn aan burgers en bedrijven, te niet te doen. Indachtig de op ons rustende Europese verplichtingen in dezen alsook de inspanningen van Europa hierin, lijkt dat ook meer dan logisch, omdat dit onze noodzakelijke energie transitie ernstig ondermijnd. Daaraan parallel brengt dit economische schade met zich. De Europese Commissie benadrukt in dit verband dat de energie transitie hand-in-hand gaat met de modernisering van de Europese economie, waardoor wordt ingezet om obstakels samen aan te vliegen en op te lossen[14]. Ook onderkent de Europese Commissie dat onze steden cruciaal zijn hierin. Dit zijn de centra van innovatie en groei alsook de motor

[13] Vergelijk ook ABRvS 26 juni 2013, ECLI:NL RVS:2013:15 (r o 2 7)
[14] Zie: *Second Report on the State of the Energy union,Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee, the Committee of the Regions and the European Investment Bank*, 1 februari 2017

van onze economische vooruitgang, waarmee de steden een integraal onderdeel vormen van de oplossing van de noodzakelijke energie transitie en daarmee de modernisering van onze economie. De door de provincie opgeworpen belemmeringen voor wat betreft windenergie zijn ondoordacht, onhoudbaar, onbegrijpelijk en onacceptabel voor Amsterdam. Dit zal verder worden toegelicht.

5 Strijd met het recht

5.1 In deze paragraaf wordt de strijdigheid van de PRV en de daarop gebaseerde regels met het recht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen nader behandeld.

De PRV is in strijd met het recht en onze rechtsbeginselen

5.2 Eerst wordt opgemerkt dat de bestreden provinciale regels ten onrechte te zeer afbreuk doen aan de gemeentelijke autonomie in dezen. Uit artikel 124 van de Grondwet vloeit voort dat gemeentebesturen vrij zijn om zonder opdracht, toestemming hun eigen openbare belangen te behartigen. Van de door de provincie opgeworpen beperkingen en belemmeringen kan worden afgevraagd of deze in overeenstemming zijn met de omvang en aard van de provinciale taak. De bevoegdheid tot het vaststellen van een provinciale verordening lijkt haast onbegrensd. Echter, de provincie mag nimmer treden in de bijzondere belangen van de ingezeten[15]. Gezien de significante impact op Amsterdam en haar burgers en bedrijven lijkt hiervan sprake te zijn, waardoor afgevraagd kan worden of wel wordt voldaan aan het legaliteitsvereiste voor wat betreft de verstrekkende provinciale eisen. In het verlengde daarvan wordt opgeworpen dat voor zover wordt aangenomen dat de provincie (aanvullend) bevoegd is, dat de provinciale wetgever alsnog moet voorkomen dat het achterliggende doel van de hogere regelgeving wordt gefrustreerd waardoor alsnog de hogere norm wordt doorkruist. Ook hieraan wordt niet voldaan.

5.3 De bestreden provinciale regels doen daarnaast afbreuk aan het beginsel van lokale autonomie, zoals vervat in het Europees Handvest inzake lokale autonomie[16]. Overheidsverantwoordelijkheden dienen bij voorkeur door die autoriteiten te worden uitgeoefend die het dichtst bij de burger staan[17]. Op grond van voormeld handvest dienen bevoegdheden die aan lokale autoriteiten zijn toegekend in de regel volledig en uitsluitend te

[15] Vergelijk TK 1988-1989, 19403, nr 10, p 201
[16] Zoals bedoeld in artikel 3 van het EH
[17] Ingevolge artikel 4, derde lid, van het EH

zijn. Deze bevoegdheid mag niet worden aangetast of beperkt door een andere, centrale of regionale, autoriteit behalve voor zover bij of krachtens wet dit is bepaald[18]. Voor zover daaraan in dit geval wordt voldaan, laat dat echter onverlet dat er dan een extra zware motiveringsverplichting rust op - in dit geval - de provincie door de gemeentelijke bevoegdheid in te perken. Daaraan is niet voldaan. Laat staan dat überhaupt gepoogd is om de indringende bezwaren van de gemeente te begrijpen en zodoende in gezamenlijkheid een oplossing na te streven. Het gebrek om op een welwillende en constructieve wijze een oplossing na te streven met oog voor het algemene belang en de belangen van de provincie en gemeente alsook de belangen van de daartoe behorende burgers en bedrijven wordt zeer betreurd.

5.4 Verder geldt dat voor het gestelde provinciale belang in dezen (behoud open landschap) geen rechtvaardiging kan worden gevonden voor de voor Amsterdam opgeworpen belemmeringen en beperken, nu de behartiging van dit belang in een haven- en industriegebied te midden van het stedelijk gebied illusoir lijkt. Zodoende kan worden afgevraagd of sprake is van een ruimtelijk belang dat vanwege de bovengemeentelijke aspecten doelmatiger door de provincie kan worden behartigd dan door de gemeente. Aan de eis van noodzakelijkheid vanwege een goede provinciale ruimtelijke ordening, zoals bedoeld in artikel 4.1 van de Wro, wordt hierom niet voldaan.

5.5 In het verlengde van het vorenstaande wordt opgemerkt dat de provinciale regels ten onrechte enkel zijn toegeschreven op het landelijke gebied van de provincie. Op geen enkele wijze is er voldoende blijk gegeven van het feit dat een haven- en industriegebied zich vanuit een ruimtelijk visueel oogpunt juist uitstekend leent voor de realisatie van windturbines voor wat betreft de manifestatie daarvan in het landschap en de impact op de leefomgeving. De provinciale wetgever heeft hiermee miskend dat juist het onderliggende landschap steeds leidend zou moeten zijn voor de toegestane ontwikkelruimte in een gebied. De gemaakte afweging door de provinciale wetgever is in dit verband onhoudbaar, nu het Rijk juist heeft overwogen dat 'slechts een beperkt aantal landschapstypen robuust genoeg is om grootschalige windparken te kunnen opnemen, nl. o.m. grootschalige haven- en industriecomplexen zoals de Amsterdamse haven'[19]. Ook heeft het Rijk juist benadrukt dat concentratie van windturbines in gebieden moet plaatsvinden waar deze goed passen, zoals grote haven- en

Met opmerkingen [redacted] Het gaat feitelijk om het gehele NZKG van Amsterdam tot aan de IJmond Zie ook de lobbybrief van oktober 2016 Het gaat vooralsnog om Amsterdam maar je mag 'm af en toe ook zo breed trekken als de geografische eenheid van het Noordzeekanaal gebied

[18] Ingevolge artikel 4, vierde lid, van het EH
[19] O m Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p 32

industriegebieden[20].

5.6 Kort en simpel heeft het Rijk overwogen dat ter bescherming van het landschap juist windturbines in grootschalige haven- en industriegebieden en langs grootschalige infrastructuur gerealiseerd zouden moeten worden, omdat de maat en schaal van het landschap dan overeenstemt met de maat en schaal van de opstellingen van windturbines. De provinciale wetgever heeft dit niet, althans onvoldoende, betrokken bij de vaststelling van de provinciale regels, waardoor sprake is van een ernstig zorgvuldigheids- en motiveringsgebrek dat de vernietiging door de Kroon aan het bestreden kader rechtvaardigt. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat de provincie voorkomt dat windturbines in de Amsterdamse haven gerealiseerd worden ter 'behoud van het open landschap' en onderwijl wel een groot windpark faciliteert in Wieringermeer, waarvan het Rijk juist heeft betrokken in diens afweging dat dit windpark de kenmerkende openheid en grootschaligheid van de polder aantast[21]. De gemeente wenst niet zo zeer de beleidskeuze voor Wieringermeer ter discussie te stellen met voormelde opmerking, maar enkel te benadrukken dat de provincie niet aan de op haar rustende te betrachten zorgvuldigheid alsook motiveringsplicht alsook wettelijke (bevoegdheids)kaders voor wat betreft het belemmeren c.q. beperken van windturbines in de Amsterdamse haven heeft voldaan.

Met opmerkingen [redacted] Kan je dit zeggen als de afdeling steeds anders concludeert?

5.7 Ook de Raad voor leefomgeving en infrastructuur heeft recent geopperd dat het landschap teveel wordt beschouwd als een sectoraal belang, waarbij behoud en bescherming van het bestaande voorop staan. De ruimtelijke veranderingen die nodig zijn voor de grote duurzaamheidsopgaven bieden volgens de Raad voor leefomgeving en infrastructuur juist volop kansen voor nieuwe waardevolle landschappen. Daarom bepleit voormelde raad om de transitie naar een duurzame samenleving te benutten om nieuw waardevol landschap te creëren[22].

Met opmerkingen [redacted] Rijkswaterstaat is als uitvoeringsorganisatie van I&M ook actief bezig om grootschalig zon en wind langs lijnen van infrastructuur te maken Zal een zoeken naar een besluit hierover om naar te verwijzen

5.8 Kortom, de enkele stelling van de provinciale wetgever dat aan het belang van openheid van het landschap doorslaggevende betekenis is gehecht zonder duidelijk te maken welke andere ruimtelijke belangen in concreto het gaat en zonder inzicht te geven in de vraag welke factoren een rol hebben gespeeld bij een eventuele afweging van deze belangen, zouden redelijkerwijs vanwege de strijdigheid met het recht (o.m. de goede ruimtelijke ordening) alsook onze (deels ongeschreven) rechtsbe-

[20] O m Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p 4
[21] O m Plan-MER Structuurvisie Wind op land (2013), p 122
[22] Zie het advies 'Verbindend landschap' van de Raad voor leefomgeving en infrastructuur van 8 november 2016

ginselen (o.m. zorgvuldigheid) moeten leiden tot vernietiging artikel 32 van de PRV.

5.9 De gemeente betwijfelt in dit verband eveneens of de provinciale regels niet te beperkend zijn c.q. een doorkruising van de Electriciteitswet 1998 met zich brengen door het (in wezen) onmogelijk te maken dat de gemeente de bevoegdheid om een windpark van 5MW of meer aan zich houdt. Los daarvan staan de provinciale regels ten onrechte en zonder draagkrachtige motivering volledig haaks op het doel van de Electriciteitswet 1998 om juist zo snel en goed mogelijk windenergie te faciliteren.

5.10 Verder wijst de gemeente erop dat de onderhavige provinciale regels een beperking vormen van onze fundamentele vrijheden, namelijk de vrijheid van vestiging, zoals bedoeld in artikel 49 van het VWEU, en de vrijheid van diensten, zoals bedoeld in artikel 56 van het VWEU[23]. In dit verband wordt ook gewezen op de toepasselijkheid en strijdigheid met de Dienstenrichtlijn.

5.11 Zoals eerder uiteengezet wordt het verbod op windturbines in de provincies en de opgeworpen beperkingen waaronder alsnog windturbines zijn toegestaan gerechtvaardigd door het opwerpen van het gestelde provinciale belang van het behoud van een open landschap. De gemeente acht dit onaanvaardbaar en volstrekt onhoudbaar, nu dit belang op geen enkele wijze kan worden gediend in een haven- en industriegebied. De in het kader van een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk geachte ruimtelijke motivering, laat staan een draagkrachtige motivering, hiervoor ontbreekt dan ook. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat het Rijk de Amsterdamse haven als kansrijk gebied voor windenergie ziet[24] en het Rijk eerder heeft benadrukt dat de Amsterdamse haven als grootschalige haven en industrieel complex robuust genoeg is om grootschalige windparken te kunnen opnemen[25].

5.12 Het had op de weg van de provinciale wetgever gelegen bij de vaststelling van het onderhavige toetsingskader, waarbij de vrijheid van vestiging en diensten aanzienlijk wordt beperkt, ter onderbouwing van de redenen ter rechtvaardiging hiervan een analyse te voegen van de geschiktheid en evenredigheid van de provinciale wetgever beperkende maatregelen, en

[23] De vrijheid van vestiging is één van de fundamentele vrijheden van de Europese Unie en zodoende ook Unierechtelijk verankerd
[24] O m blijkens de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), p 34
[25] Blijkens de Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p 32

dit verder ook met nauwkeurige gegevens te staven. Gelet op het ontbreken van een dergelijke analyse en de aanzienlijke invloed van de betrokken beperkingen op de mogelijkheden voor in dit geval de gemeente maar bovenal ook de initiatiefnemer om zich te vestigen moet blijkens de vaste jurisprudentie van het Hof van Justitie ook hierom worden geoordeeld dat de ter zake geldende beperkingen van vrijheid van vestiging niet zijn gerechtvaardigd[26]. Ook uit het oogpunt op een goede ruimtelijke ordening moet redelijkerwijs worden geoordeeld dat de vaststelling van de onderhavige beperking ondeugdelijk is gemotiveerd en in strijd met de door provinciale wetgever te betrachten zorgvuldigheid tot stand is gekomen. Voor een te afstandelijke toetsing door de Kroon is dan ook vanuit een Unierechtelijk perspectief geen ruimte. Helemaal als daarbij wordt betrokken dat in veel landen om ons heen ruimte wordt geboden voor een rechtstreekse toetsing van dergelijke algemeen verbindende voorschriften[27] en ook Unierechtelijk dit de regel is[28].

Met opmerkingen [redacted] Zin loopt niet lekker

5.13 Het had daarnaast op de weg van de provinciale wetgever gelegen om aan de hand van ruimtelijk relevante argumenten het onderhavige toetsingskader en de toepassing daarvan te onderbouwen. Dit is niet, althans onvoldoende overtuigend en draagkrachtig, geschied. Immers, er zijn geen dwingende redenen van algemeen belang (zoals onaanvaardbare gevolgen voor ruimtelijke ordening, milieubescherming of een consumentenbelang) die de bovengenoemde beperkingen op het vestigen van windturbines in de Amsterdamse haven zouden kunnen legitimeren, of waaruit volgt dat de regeling alsook de onderhavige besluiten passend en noodzakelijk zijn.

5.14 Voorts geldt te meer dat de onderhavige beperking van de vrijheid van vestiging en diensten ziet op een groot gebied, waarvan de provincie geen enkele blijk heeft gegeven hoe de situatie per gebied (wijk, gemeente, regio) is betrokken in de afweging tot vaststelling van deze beperking en zodoende of een dergelijke beperking daadwerkelijk geschikt, evenredig en noodzakelijk is. Ook in het kader van een goede ruimtelijke ordening dient juist een op de concrete situatie toegesneden belangenafweging te geschieden, zodat de provincie niet kan terugvallen op het op voorhands strijdig geachte generieke toetsingskader. Zodoende ligt ook hierom de vernietiging van de PRV, althans het daarin vervatte toetsingskader in de rede, nu deze in strijd is met het recht, waaronder in ieder geval de artike-

[26] Zie onder meer het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011, *Commissie tegen Spanje*, zaak C-400/08 alsook het arrest van het Hof van Justitie van 22 december 2008, *Commissie tegen Oostenrijk*, zaak C-161/07
[27] Zie de noot van W J M voermans in AB 2016/334
[28] Ingevolge artikel 263 van het VWEU

len 49 en 56 van het VWEU; de Dienstenrichtlijn; en de artikelen 3.1 en 4.1 van de Wro.

5.15 In het verlengde hiervan wordt opgemerkt dat de provinciale eis - tot verwijdering van twee windturbines alvorens één windturbines gerealiseerd mag worden - ten onrechte in geen enkele ruimtelijke relatie behoeft te staan tot de gewenste windturbines in de Amsterdamse havens. De gemeente betwijfelt of deze vorm van planologie bedrijven nog in overeenstemming is met de Wro, nu de voorwaarde disproportioneel, onredelijk en onnodig beperkend is voor de gemeente en haar burgers en bedrijven. In ieder geval leidt deze provinciale eis niet tot het verwijderen van de ruimtelijk meest storende windturbines maar enkel tot het saneren van de 'goedkoopste' windturbines, althans tot een onwenselijk prijsopdrijvend en marktverstorend effect dat ten onrechte niet, althans onvoldoende, betrokken is in de gemaakte provinciale afweging. Ten onrechte is in dit verband voorts onvoldoende belang gehecht aan het Amsterdamse voorstel om een saneringsfonds in te stellen waarmee oude windturbines kunnen worden gesaneerd.

5.16 De gemeente vraagt zich zodoende af of de PRV, althans het daarin vervatte verbod, plafond en toetsingskader voor wat betreft windenergie voldoet aan de daaraan te stellen eisen: te weten dat de provinciale interventie niet discriminerend is, is gerechtvaardigd om dwingende redenen van algemeen belang (zoals ruimtelijke ordening of volksgezondheid), of niet minder beperkende maatregelen sufficiënt, evenredig, duidelijk en ondubbelzinnig, objectief, transparant en toegankelijk zijn. De bewijslast dat sprake is van een dwingende reden van algemeen belang op grond waarvan een vergunning(stelsel/voorwaarde) passend en noodzakelijk is, ligt bij het bestuursorgaan[29]. De provinciale wetgever hebben geen enkel bewijs aangebracht dat de provinciale regels noodzakelijk en evenredig zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

5.17 Redelijkerwijs is sprake van marktordening door de provincie. Door een plafond op windenergie in te voeren; ten onrechte de daarbinnen toegestane windcapaciteit zonder een passende mate van openbaarheid grotendeels/geheel al toe te delen aan andere projecten en daarbij geen tot onvoldoende kans te bieden aan andere gegadigden; alsook door de schaarse windrechten voor onbepaalde tijd te vergunnen; maakt dat sprake is van strijdigheid met het formele gelijkheidsbeginsel en het beginsel van fair-

[29] Zie onder meer het arrest van het Hof van Justitie van 10 februari 2009, *Commissie tegen Italië*, zaak C-110/05

play, althans het beginsel van gelijke kansen. Ook duidt dit op een onrechtmatige marktordening waardoor de windambities van de gemeente volledig lijken te zijn getorpedeerd door de provincie. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat vanwege de aard, opzet en ruimtelijke structuur van de Amsterdamse haven in redelijkheid nimmer kan worden voldaan aan de provinciale voorwaarden waaronder wel windturbines zijn toegestaan aldaar. Dit is onaanvaardbaar voor de gemeente.

5.18 Kortom, in het verlengde hiervan wordt duidelijk dat cliënten aanzienlijke twijfels hebben of artikel 32 van de PRV non-discriminatoir, gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang, en bovendien evenredig is met die reden van algemeen belang. Verder wordt betwijfeld dat het kader voldoende duidelijk en ondubbelzinnig, als objectief, transparant en noodzakelijk is. Voormelde eisen en waarborgen gelden overigens ook op grond van ons nationale recht, te weten op grond van de Wro, de Awb en de (ongeschreven) beginselen van behoorlijk bestuur.

5.19 Wat had de provinciale wetgever dan anders kunnen - en vanuit het perspectief van de gemeente - moeten doen? Op de provinciale wetgever rust ingevolge artikel 3:2 van de Awb en 3:1, eerste lid, van voormelde wet de rechtsplicht om ter beperking van ongewenste neveneffecten van de invoering van het onderhavige verbod en het beperkende toestemmingenstelsel (inclusief plafond) zo exact mogelijk te inventariseren en te analyseren of het provinciale probleem (windturbines in open landschap?) wordt opgelost door de invoering van de provinciale regels. Dit is ten onrechte niet geschied, terwijl dit noodzakelijk is voor het kunnen kiezen van het minst ingrijpende middel om het doel te bereiken. Redelijkerwijs had dit geleid tot een redactie van het bestreden toetsingskader om daarmee recht te doen aan de ruimtelijke aard, omvang en structuur van de vierde haven van Europa en dus windturbines aldaar niet onnodig te beperken. Immers, dat is niet gelegen in het te beschermen open landschap, zoals ook herhaaldelijk tot uitdrukking is gebracht in de reeds aangehaalde structuurvisies van het Rijk. Het haven- en industriegebied leent zich vanuit een ruimtelijk en visueel oogpunt juist bij uitstek voor het oprichten van windturbines. Ten onrechte is ook hieraan geen, althans onvoldoende gewicht toegekend, bij de totstandkoming van het bestreden toetsingskader en de toepassing daarvan in het onderhavige geval. Daardoor is sprake van een ernstige disbalans, hetgeen het ingrijpen van de Kroon rechtvaardigt in de gemaakte bestuurlijke afweging omdat geen sprake is van een juiste verdeling van fysieke ruimte en (milieu)gebruiksruimte. Logischerwijs wordt - mede indachtig de provinciale wens tot behoud van het open landschap - juist ingespeld op een concentratie en cumulatie

Met opmerkingen [redacted] Onderstrepen dat dit ook nooit wordt ontkend door de provincie of zelfs omgekeerd Verwijs naar uitkomst gebiedsatelier op ?18 november 2015?
Kijk ook even naar het verslag hiervan:
http://docplayer nl/23313788-Algemeen-verslag-gebiedsatelier-windparken-westpoort-18-november-2015 html

van bovengrond ruimtebeslag in het haven- en industriegebied.

5.20 Door regels op deze wijze vorm te geven wordt geen recht gedaan aan de systeemverantwoordelijkheid die de provinciale wetgever van het Rijk heeft gekregen. Immers, de invulling van het begrip systeemverantwoordelijkheid wordt belangrijker naarmate meer verantwoordelijkheden bij de markt en samenleving worden gelegd, beleid wordt gedecentraliseerd en er tegelijkertijd behoefte is aan (bestuurlijke) afwegingsruimte om integrale besluiten te kunnen nemen en flexibel in te kunnen spelen op de toenemende dynamiek in de samenleving en leefomgeving. In onderhavig geval heeft de provincie ten onrechte geen, althans onvoldoende, gehoor gegeven hieraan en starre regels opgesteld die in alle gevallen onder meer worden toegepast, terwijl maatwerk en integraliteit ten onrechte voldoende een plek hebben gekregen binnen dat kader[30].

Met opmerkingen [redacted] De PRV omvat ruimte voor maatwerk We hebben ook toezeggingen van de gedeputeerde, maar ondanks herhaaldelijk verzoeken maakt GS hier geen gebruik van

De PRV ondergraaft ten onrechte het doel van de Europese Richtlijn 2009/28/EG

5.21 Verder kan worden betwijfeld of de opgeworpen belemmeringen en beperkingen in overeenstemming zijn met de Europese Richtlijn 2009/28/EG en de daaruit voortvloeiende verplichtingen. Te meer als daarbij wordt betrokken dat de winddoelstellingen niet lijken te worden gehaald en aan de gemeente mogelijkerwijs een zelfstandig recht toekomt - dat niet onnodig mag worden uitgehold door de provincie - om een bijdrage te leveren aan de realisatie van een duurzame energie infrastructuur en onze algehele energie transitie alsmede de daaraan inherent verbonden modernisering van de economie.

Ook anderszins is de Uitvoeringsregeling voortvloeiend uit de PRV in strijd met het recht en onze rechtsbeginselen

5.22 In het verlengde van het vorenstaande wordt opgemerkt dat de onderhavige Uitvoeringsregeling verdeelprocedure herstructurering Wind op Land in strijd is met het recht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen, zodat ook daaraan de vernietiging redelijkerwijs moet toekomen.

5.23 Niet, althans onvoldoende, is onderkend dat voormelde nadere regels (extra) beperkingen mogen aanbrengen maar alsnog wel een grondslag moeten vinden in de te beschermen c.q. genoemde belangen op grond

[30] Vergelijk de notitie 'Systeemverantwoordelijkheid in de fysieke leefomgeving' van de Raad voor leefomgeving en infrastructuur van 25 mei 2016, p 15

waarop de nadere regels zijn gebaseerd[31]. In dit verband wordt in voormelde uitvoeringsregeling - los van de onrechtmatigheid van de wettelijke grondslag waarop het steunt - ten onrechte de eis gesteld dat onderdeel van de aanvraag dient te zijn een overeenkomst tussen de aanvrager en de eigenaren van te verwijderen windturbines. Deze extra aanscherping (nl. de overeenkomst) valt niet te herleiden tot het belang van het behoud van een open landschap, laat staan tot een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke relevantie hiervan ontbreekt dan ook.

6 Strijd met het algemeen belang

6.1 Hoewel de Kroon zeer terughoudend is met het ingrijpen op grond van het algemeen belang, is dit - ondanks de constitutioneel verankerde vrijheid van de provincie - in het onderhavige geval gerechtvaardigd. Dit nu sprake is van belangen die het lokale en provinciale belang overstijgen vanwege de onevenredige beperking van het algemeen belang, waarvan in het bijzonder onze - vanuit Europa voortgestuwde - duurzame energie transitie alsook de modernisering van onze economie (de tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa).

Met opmerkingen [redacted] Zoals eerder ook opgemerkt hier ook vermelden dat de stad de ruimte van het industriële havengebied ook nodig heeft voor de energie transitie

6.2 Verder staat het op gespannen voet met de internationale verplichtingen en de Europese afspraken, die als doel hebben om onze duurzame energieproductie in 2020 en daarna te behalen alsook - niet minder belangrijk - het vrije verkeer van diensten en de vrijheid van vestiging te vergemakkelijken. Uiteindelijk dupeert de provincie consument en bedrijf met de politiek ingegeven beperking.

6.3 Ook kan worden afgevraagd of het door de provincie opgeworpen plafond en de opgeworpen restrictieve regels alsook het generale verbod op windturbines niet in strijd zijn met de door het Rijk en alle provincies gemaakte afspraken. In ieder geval doet het afbreuk aan het doel en de intenties van partijen om gezamenlijk te garanderen dat tijdig 6.000 MW wind op land wordt gerealiseerd c.q. gefaciliteerd. Immers, zoals eerder uiteengezet heeft de minister van Economische Zaken geconstateerd dat deze afspraken onder druk staan. Vanuit het Rijk en vanuit alle provincie is daarom voortdurende aandacht benodigd om de komende periode de benodigde extra krachtslag te maken. Het beginsel van loyaliteit, dat ook voor de provincie Noord-Holland geldt, noopt tot een loyale samenwerking met het Rijk en de andere provincies alsook respect voor elkaar. Dit, zou dan redelijkerwijs er toe moeten leiden dat partijen elkaar daar waar

[31] Vergelijk bijvoorbeeld ABRvS 15 oktober 1986, ECLI:NL:RVS:1986:AM9463

nodig aanvullen en versterken, nu een extra krachtslag benodigd is. Afgevraagd kan worden of het beginsel van loyaliteit niet wordt geschonden in dezen vanwege de passieve medewerking van de provincie om enkel verantwoordelijkheid te nemen voor de aan haar toebedeelde taartpunt, terwijl in werkelijkheid ook de provincie zich heeft gecommitteerd aan de hele taart. Bovenal zou van de provincie verwacht mogen worden dat het zich onthoudt van maatregelen die de verwezenlijking van de doelstelling van het Rijk in gevaar brengen. Hiervan lijkt thans sprake.

6.4 Het vorenstaande benadrukt dat het belang dat met de gevraagde vernietiging groot is. Ook geldt dat de gevraagde vernietiging proportioneel is. Desalniettemin begrijpt de gemeente dat de Kroon zeer zorgvuldig alle belangen in dezen dient inventariseren, zodat de Kroon aan de hand daarvan en zodoende aan de hand van de concrete omstandigheden van het geval een belangenafweging kan maken in dezen. De gemeente is zeer bereid om daar waar wenselijk en nodig hierin behulpzaam te zijn om zo de Kroon van informatie te voorzien.

7 Conclusie

7.1 Gelet op het vorenstaande verzoeken wij u hierbij zo spoedig mogelijk over te gaan tot vernietiging bij Koninklijk Besluit van de PRV, althans het daarin vervatte artikel 32 en de daarop gebaseerde nadere regels.

7.2 Tot slot benadrukken wij dat de gemeente graag in de gelegenheid wordt gesteld om dit verzoek nog nader mondeling toe te lichten. Ik kijk uit naar uw reactie.

Hoogachtend,

NautaDutilh N.V.

[redacted] [redacted]

Hoe kunnen we de inhoud van dit kroonverzoek vooraf laten toetsen? Kan dat onder de radar?

Postbus 7113
1007 JC Amsterdam
Strawinskylaan 1999
1077 XV Amsterdam
T +31 20 71 71 000
F +31 20 71 71 111

mr. [redacted] MRICS, advocaat
T +31 [redacted]
[redacted]@nautadutilh.com

mr. [redacted], advocaat
T +31 [redacted]
[redacted]@nautadutilh.com

Amsterdam, 16 februari 2017

EERSTE CONCEPT / VERTROUWELIJK

PER AANGETEKENDE POST
De Kroon
t.a.v. de minister van Infrastructuur en Milieu
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

cc de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;en de minister van Economische Zaken

Hare Excellentie,

Betreft: verzoek tot vernietiging door de Kroon van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland (ons kenmerk: 50105491)

Namens cliënten, **de gemeente Amsterdam**, gevestigd te: 1018 XA Amsterdam, Amstel 1, **het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam**, gezeteld te Amsterdam, en voorts **de raad van de gemeente Amsterdam**, gezeteld te Amsterdam, (hierna tezamen en in enkelvoud: de gemeente), verzoeken wij u hierbij om krachtens artikel 132, vierde lid van de Grondwet de Provinciale Ruimtelijke Verordening[1] van de Provinciale Staten van Noord-Holland (hierna: de PRV), waarvan in het bijzonder 32, te vernietigen, nu het in strijd is met het recht en het algemeen belang. Verder geldt dat gevraagde vernietiging in het onderhavige geval proportioneel is.

In de kern is het onderhavige verzoek ingediend, omdat de gemeente ten onrechte wordt gehinderd in het verwezenlijken van een duurzame energie infrastructuur in de Amsterdamse haven als gevolg van het algehele en onrechtmatige verbod op windturbines in de provincie Noord-Holland. Het recht en onze (deels onge-

[1] de besluiten van Provinciale Staten van Noord-Holland van 3 februari 2014, 15 december 2014 en2 maart 2015tot vaststelling c.q. wijziging (van artikel 32) van de Provinciale Ruimtelijke Verordening en het besluit van 8 december 2015 van het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 8 december 2015 tot vaststelling van de Uitvoeringsregeling verdeelprocedure herstructurering Wind op Land.

Deze communicatie is vertrouwelijk, kan zijn onderworpen aan een beroepsgeheim en mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan de algemene voorwaarden van NautaDutilh N.V. (zie www.nautadutilh.com/terms). Deze voorwaarden bevatten een aansprakelijkheidsbeperking, zijn gedeponeerd bij de rechtbank in Rotterdam en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen worden onderworpen aan de exclusieve bevoegdheid van de rechtbank in Amsterdam. NautaDutilh N.V.; statutair gevestigd te Rotterdam; handelsregister nr. 24338323. Voor informatie inzake de verwerking van uw persoonsgegevens zie onze privacy policy: www.nautadutilh.com/privacy.

schreven) rechtsbeginselen staan eraan in de weg dat provinciale regels die geschreven zijn op het landelijke gebied worden toegepast op een haven- en industriegebied, althans de tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa. Te meer, nu de provincie een plafond heeft gecreëerd waardoor sprake is van een schaars recht en eerdere turbineposities alsook de nog te verdelen turbineposities zonder een passende mate van openbaarheid en ten onrechte voor onbepaalde tijd zijn vergund. De provinciale regels hebben daarom tot gevolg dat het Amsterdamse belang van een duurzame energie infrastructuur in de Amsterdamse haven volledig lijkt te zijn getorpedeerd, nu niet aannemelijk is dat überhaupt nog (binnen een aanvaardbare termijn) voldoende windturbines gerealiseerd kunnen worden in de Amsterdamse haven vanwege voormeld plafond. Dit is voor de gemeente onbegrijpelijk en daarom onaanvaardbaar. Te meer, nu de gemeente afgelopen jaren aanzienlijk heeft geïnvesteerd in het creëren van maatschappelijke draagvlak voor windturbines in de Amsterdamse haven door de omgeving zo vroeg mogelijk daarbij te betrekken. Het is van cruciaal belang om erop te wijzen dat de projecten in de Amsterdamse haven worden ondersteund door de gemeente, nabijgelegen gemeenten, burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Enkel de provincie belemmert onbegrijpelijkerwijs de door Amsterdam gewenste en noodzakelijk geachte energietransitie. Dat deze energietransitie noodzakelijk en urgent is, vloeit mede voort uit de op ons allen rustende verplichting om met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen. De provincie frustreert dit doel, terwijl '*de komende zes tot twaalf maanden beslissend is en nog de laatste mogelijkheid is om substantieel te versnellen om zo met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen*'[2]. Echter, ook als dit doel bereikt is stopt niet de blijvende maatschappelijke verplichting en verantwoordelijkheid van overheden, burgers en bedrijven om gezamenlijk te blijven investeren in onze duurzame energievoorziening.

Gelet op het vorenstaande is de PRV, waarvan in het bijzonder artikel 32 en de daarop gebaseerde regels, in strijd met het recht, waaronder in ieder geval het Unierecht en voorts de artikelen 3.1 en 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: de Wro) zijn begrepen, alsook in strijd is met onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen. Ook is de PRV in strijd met het algemeen belang.

Dit wordt in de navolgende paragrafen nader uiteengezet en beschouwd, waarbij in paragraaf 1 eerst een opmerking vooraf wordt geplaatst over de bijzondere positie van de gemeente en de provincie maar bovenal van de Kroon. Aansluitend wordt in paragraaf 2 het toetsingskader uiteengezet, zoals dit zijn grondslag in de

[2] Zie de Voortgangsrapportage 2016, zoals dat op 23 december 2016 door minister van EZ aan de Tweede Kamer is aangeboden.

Grondwet kent. Voorts wordt in paragraaf 3 het bestreden provinciale toetsingskader (inclusief het verbod, de voorwaarden en het plafond op windturbines) behandeld. In het verlengde daarvan wordt in paragraaf 4 een (verdere) toelichting op de achtergrond en het belang van het onderhavige verzoek gegeven. De meer inhoudelijke gronden worden in paragraaf 5 (strijd met het recht) en paragraaf 6 (strijd met het algemeen belang) behandeld. Tot slot wordt afgeconcludeerd in paragraaf 7 van dit verzoekschrift, waarbij wordt verzocht om de PRV, althans in ieder geval artikel 32 en de daarop gebaseerde nadere regels, te vernietigen.

1 Opmerking vooraf: positie van gemeente, provincie en Kroon

1.1 Niet ter discussie staat dat er sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid van zowel de provincie en de gemeente in het functioneren van ons ruimtelijke ordening stelsel. Door - in de ogen van de gemeente - echter een eenzijdig verbod op te leggen ter behoud van het open Noord-Hollandse landschap zonder daarbij voldoende de ongewenste neveneffecten van dat verbod te onderkennen, namelijk (i) dat in het havengebied het gestelde provinciale belang überhaupt niet kan worden bereikt, alsook voorts (ii) de gevolgen daarvan voor de direct betrokkenen, waaronder de gemeente alsook diens burgers en bedrijven, zeer ingrijpend, beperkend en belemmerd zijn, brengt met zich dat de gemeente zich genoodzaakt ziet tot het onderhavige verzoek.

1.2 Dat er overigens een mogelijkheid is verankerd in de PRV voor de realisatie van windturbines in de Amsterdamse haven brengt geen rechtvaardiging van het voormelde verbod met zich. Daartoe is van belang dat de voorwaarden waaronder dat kan in werkelijkheid alsnog een vrijwel absoluut, althans te verstrekkend en te beperkend verbod, met zich lijken te brengen. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat (i) niet wordt onderkend dat sprake is van een schaars recht doordat in de restrictieve provinciale regels een plafond is opgenomen, en (ii) de reeds bestaande windturbines ten onrechte voor onbepaalde tijd zijn vergund waardoor de kans dat er voldoende windturbines in de Amsterdamse haven voor de gewenste duurzame energie infrastructuur gerealiseerd kunnen worden aanzienlijk is verkleind c.q. misschien wel onmogelijk is gemaakt. Van een goede provinciale ruimtelijke ordening kan reeds daarom geen sprake zijn. Ten onrechte maken de provinciale regels voor wat betreft windenergie de uitoefening van de gemeentelijke bevoegdheden onmogelijk danwel uiterst moeilijk.

1.3 De gemeente had graag gezien dat de provincie zich eveneens zou inspannen voor samenwerking[3] en een dejuridisering van de onderhavige interbestuurlijke verhoudingen. Helaas is dit niet het geval gebleken. De gemeentelijke inspanningen op verschillende niveaus geven onvoldoende aanleiding en vertrouwen op een spoedige oplossing, nu simpelweg de bereidheid hiertoe lijkt te ontbreken aan de zijde van de provincie. Het is voor de gemeente onbegrijpelijk dat maatwerk en integraliteit niet prevaleren boven algemene regels, die in wezen niet toe zijn geschreven op de Amsterdamse haven (tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa). Het ongewenste neveneffect dat geen ruimte wordt geboden voor de gewenste duurzame ontwikkelingsslag in de Amsterdamse haven, is het gevolg van de te generieke methodiek ter waarborging van de gestelde ruimtelijke kwaliteit, zijnde het open landschap. Dit laatste belang wordt op geen enkele wijze gediend met de door de provincie gehanteerde regels.

1.4 Naast de afbreuk aan het Amsterdamse belang, wordt - mede indachtig dat het om de tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa gaat - bovenal afbreuk gedaan aan ons nationale belang en onze nationale en Europese doelstellingen op het gebied van onze energietransitie.

1.5 De provincie miskent dat binnen onze gedecentraliseerde eenheidsstaat de gemeente gelijkwaardig is aan de provincie. Ook miskent de provincie het uitgangspunt: decentraal wat kan, centraal wat moet. Er bestaat geen enkele noodzaak, laat staan rechtvaardiging, om middels de generieke provinciale regels, waarin de gebiedskenmerken en -waarden van de Amsterdamse haven niet zijn betrokken, de gemeentelijke energietransitie te belemmeren. Van gemeentezijde ontbreekt in zoverre dan ook het vertrouwen in de kwaliteit van taakbehartiging door de provincie.

1.6 De gemeente is zich zeer bewust van de positie van de Kroon en voorts van de bijzonderheid c.q. gevoeligheid om een interbestuurlijk geschil aan de Kroon voor te leggen. Toch meent de gemeente dat de Kroon hiervoor beter geëquipeerd is, dan bijvoorbeeld de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Immers, de Afdeling toetst enkel de rechtmatigheid. Benadrukt wordt dat de gemeente in zoverre niet aan de onrechtmatigheid van de PRV twijfelt, maar wel meent dat de Kroon doelmatiger, efficiënter en voortvarender kan handelen om de provincie te bewegen tot het verlaten van het generieke - en vooral politiek ingege-

[3] Ingevolge de Structuurvisie Windenergie op land (p. 13) is het uitgangpunt van het kabinet juist samenwerking met alle bestuursniveaus om ruimte voor windenergie te creëren. Ten onrechte ondergraven de provinciale regels en de toepassing daarvan dit kabinetsbeleid.

ven[4] - standpunt aangaande windturbines, waardoor de gemeente en haar burgers en bedrijven en daarmee onlosmakelijk onze nationale economie onevenredig zwaar worden getroffen. Dit, kan de Kroon door zelfstandig alle belangen te inventariseren en daarna zorgvuldig af te wegen, waarbij de Kroon ook het gestelde provinciale belang gemakkelijker kan overstijgen.

1.7 Kortom, er wordt door de provincie onvoldoende blijk gegeven dat de belemmerende regels voor zowel de gemeente als haar inwoners en bedrijven noodzakelijk en evenredig zijn en op grond van een dwingende reden van nationaal belang zijn te rechtvaardigen. Indachtig het vorenstaande alsook nu de gemeente meent dat de provinciale regels in dezen in strijd zijn met het recht, waarvan in het bijzonder de Wet ruimtelijke ordening alsook het Europees recht en voort onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen, en voorts het algemeen belang rechtvaardigt voor de gemeente dat het wenselijk is dat de Kroon overgaat tot de vernietiging van de PRV.

2 Toetsingskader

2.1 Ingevolge artikel 132, vierde lid, van de Grondwet kan vernietiging van besluiten van provinciebesturen alleen geschieden bij koninklijk besluit wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

2.2 Ingevolge artikel 10:33 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) is afdeling 10.2.2 van die wet, inzake vernietiging, van toepassing indien een bestuursorgaan bevoegd is buiten administratief beroep een besluit van een ander bestuursorgaan te vernietigen.

2.3 Ingevolge artikel 10:34 van de Awb kan de vernietigingsbevoegdheid slechts worden verleend bij de wet.

2.4 Ingevolge artikel 10:35 van de Awb kan vernietiging alleen geschieden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

2.5 Ingevolge artikel 261 van de Provinciewet kan een besluit dan wel een niet-schriftelijke beslissing gericht op enig rechtsgevolg van het provinciebestuur bij koninklijk besluit worden vernietigd.

[4] In het *Coalitieakkoord 2011 - 2015* (Provincie Noord-Holland) is vastgelegd dat geen uitbreiding plaatsvindt van het aantal windturbines op land. Dit ontslaat de provincie niet van de toetsing aan het recht en het algemeen belang bij het afkondigen van dergelijke verstrekkende verboden.

3 De Provinciale Ruimtelijke Verordening en de daarop gebaseerde regels

Artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening

1 Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken.
2 Zolang een bestemmingsplan niet voldoet aan het bepaalde in het eerste lid is het verboden om een of meer windturbines te bouwen of op te schalen tenzij sprake is van:

a vervanging van een of meer met vergunning gebouwde windturbines waarbij geen sprake is van verwijdering als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a:

1o buiten het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;

2o door eenzelfde aantal of minder windturbines met eenzelfde, vergelijkbare of geringere ashoogte, rotordiameter en verschijningsvorm en;

3o op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan of;

b het bouwen of opschalen van een of meer windturbines:

1o binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;

2o op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan en;

3o voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in het derde lid, onderdelen a. tot en met f.

3. In afwijking van het eerste lid mag een bestemmingsplan binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer bestemmingen en regels bevatten die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken voor zover in het bestemmingsplan ten minste regels worden opgenomen met de volgende strekking:

a de ashoogte van een windturbine bedraagt minimaal 100 en ten hoogste 120 meter;

b binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel

d draaien de rotorbladen in eenzelfde richting;

c binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel
d hebben windturbines eenzelfde verschijningsvorm;
d binnen een lijn of cluster die is aangewezen als testlocatie voor prototypewindturbines bedraagt
de rotordiameter ten hoogste 175 meter;
e binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d bedraagt de ashoogte ten hoogste 150 meter
en;
f binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d dan wel binnen een straal van 500 meter van een prototype windturbine als bedoeld in onderdeel d mag een meetmast worden opgericht met een hoogte van ten hoogste 150 meter.

4 Binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mag met behulp van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3° of tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of beheersverordening wordt afgeweken het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk worden gemaakt, waarbij:

a het bouwen of opschalen van één windturbine niet eerder geschiedt dan na verwijdering van ten minste twee andere windturbines op grondgebied van de provincie;
b de windturbines in een lijnopstelling worden geplaatst van minimaal zes windturbines;
c de rotorbladen van de windturbines binnen een lijnopstelling dezelfde draairichting hebben;
d de windturbines binnen een lijnopstelling eenzelfde verschijningsvorm hebben;
e de ashoogte van de windturbines maximaal 120 meter bedraagt;
f de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte vanaf 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van tien procent en de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van twintig procent, met dien verstande dat voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter de afstand tussen het laagste punt van de tip van het rotorblad en maaiveld minimaal 28 meter bedraagt;
g de windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen en in geval van bijzondere lokale omstandigheden normen als bedoeld in artikel 3.14a, derde lid, van het

Activiteitenbesluit milieubeheer worden vastgesteld conform de daarvoor gestelde voorschriften in de Provinciale Milieuverordening Noord-Holland;

h een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, de Ecologische Hoofdstructuur of een ecologische verbindingszone;

i een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap en;

j de omgevingsvergunning niet tot gevolg heeft dat in totaal meer dan 685,5 Megawatt windenergie op grondgebied van de provincie ruimtelijk wordt mogelijk gemaakt.

5 Op het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid is artikel 15, eerste tot en met het vierde lid, van overeenkomstige toepassing.

6 In afwijking van het vierde lid, onderdeel a, kunnen te verwijderen windturbines gedurende maximaal vijf jaar gelijktijdig met de nieuwe dan wel opgeschaalde windturbines in werking blijven, indien dat vanwege economische uitvoerbaarheid van de onder het vierde lid, onderdeel b, genoemde lijnopstelling noodzakelijk is en met betrekking tot de te verwijderen windturbines een intrekkingsbesluit als bedoeld in artikel 2.33 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt overgelegd. De periode van vijf jaar wordt gerekend vanaf het moment dat wordt gestart met de bouw dan wel opschaling van de windturbines.

7 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van het bepaalde in het eerste tot en met het zesde lid.

8 Het bepaalde in het eerste tot en met het zevende lid is niet van toepassing op een bestemmingsplan dat voorziet in het bouwen of opschalen van windturbines indien aangetoond kan worden dat:

a voor 11 april 2011 een vergunningsaanvraag voor het bouwen of opschalen van een of meer windturbines of een verzoek tot het wijzigen van een bestemmingsplan of het vaststellen van een inpassingsplan voor
het bouwen of opschalen van een of meer windturbines is ingediend bij het bevoegd gezag;

b een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, de Ecologische Hoofdstructuur of een ecologische verbindingszone;

c een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap;

d de afstand tussen een windturbine en een gevoelige bestemming minimaal vier maal de ashoogte en minimaal 300 meter be-

draagt en;
e de bepalingen van artikel 15 in acht zijn genomen.

Uitvoeringsregeling verdeelprocedure herstructurering Wind op Land

Artikel 1 Begripsbepalingen
In deze beleidsregel wordt verstaan onder:
a. ARO: Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling als bedoeld in artikel 6 van de PRV;
b. MW: Megawatt opgesteld vermogen;
c. aanvraag: een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 32, vierde lid, Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Artikel 2: Termijn en wijze van indienen aanvragen
1. Aanvragen kunnen worden ingediend van 15 januari 2016 tot en met 15 mei 2016.
2. Een aanvraag die buiten de in het vorige lid genoemde periode wordt ontvangen kan buiten behandeling worden gelaten.
3. Aanvragen worden ingediend via het omgevingsloket online.

Artikel 3: Eisen aanvraag en weigering omgevingsvergunning
1. Een aanvraag bevat ten minste de volgende gegevens:
a. een omschrijving van het bouwplan en de topografische ligging met een aanduiding van de X-Y coördinaten van de windturbines, het aantal windturbines, de ashoogte en rotordiameter van de windturbines en het opgesteld vermogen in MW;
b. een kaartbeeld met topografische ondergrond;
c. een ruimtelijke onderbouwing die voldoet aan de vereisten van het Besluit ruimtelijke ordening en waarin in elk geval wordt ingegaan op de onderwerpen geluid, slagschaduw, externe veiligheid, vliegveiligheid, waterveiligheid, ecologie en de afstand van het bouwplan tot gevoelige bestemmingen;
d. een beschrijving van de landschappelijke inpassing van het windpark met visualisatie;
e. een participatievoorstel of compensatievoorstel waarin is opgenomen in hoeverre en op welke wijze omwonenden binnen een straal van 1500 m worden betrokken bij het planproces en op welke wijze omwonenden of rechtspersonen financieel kunnen participeren in het project;
f. een voorstel voor compensatie van omwonenden binnen een straal van 1200 m;

g. een overzicht van de te verwijderen windturbines met een topografische aanduiding met X-Y-coördinaten;
h. een overeenkomst tussen de aanvrager en de eigenaren van de te verwijderen windturbines waaruit blijkt dat tijdig aan het bepaalde in artikel 32, vierde lid, sub a Provinciale Ruimtelijke Verordening zal worden voldaan;
i. een intrekkingsbesluit als bedoeld in artikel 32, zesde lid, van de Provinciale Ruimtelijke Verordening voor zover toepassing van die bepaling is gewenst.

2. Indien niet wordt voldaan aan artikel 32, vierde en vijfde lid, Provinciale Ruimtelijke Verordening wordt een omgevingsvergunning geweigerd.

Artikel 4: Weigering aanvraag bij overschrijding 685,5 MW

1. Gedeputeerde Staten weigeren een omgevingsvergunning voor zover het verlenen daarvan tot gevolg heeft dat in totaal meer dan 685,5 MW windenergie op grondgebied van de provincie ruimtelijk mogelijk wordt gemaakt.
2. Gedeputeerde Staten bepalen hoeveel MW als bedoeld in het eerste lid beschikbaar is.
3. Indien door het honoreren van aanvragen die voldoen aan artikel 3, eerste lid, van deze regeling en aan de vereisten van artikel 32, vierde lid, van de Provinciale Ruimtelijke Verordening het maximum van 685,5 MW zou worden overschreden, dan wordt de in artikel 5 genoemde procedure toegepast.

Artikel 5: Rangschikking op ruimtelijke kwaliteit

1. Aanvragen als bedoeld in artikel 4, derde lid, worden gerangschikt op ruimtelijke kwaliteit volgens het bepaalde in artikel 32, vijfde lid, juncto artikel 15 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening en volgens het bepaalde in de Beleidsregel uitwerking van de ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines per herstructureringsgebied (besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 8 december 2015, nr. 717771/720123).
2. Een aanvraag wordt hoger gerangschikt naarmate de ruimtelijke kwaliteit ervan hoger is. De aanvragen die het hoogst worden gerangschikt komen als eerste voor vergunningverlening in aanmerking.
3. De ARO adviseert Gedeputeerde Staten over de hoogte van de ruimtelijke kwaliteit van de in het eerste lid genoemde aanvragen in de vorm van een rangschikkingslijst.
4. Als in de rangschikking aanvragen gelijk worden gewaardeerd en deze aanvragen niet kunnen worden verleend in verband met de overschrijding van het maximum aantal MW als genoemd in artikel 4, vindt een nadere rangschikking plaats door middel van loting.

Artikel 6: Wijzigen aanvraag
1. Indien door het honoreren van een aanvraag na de rangschikking gedeeltelijk het maximum aantal MW als genoemd in artikel 4 wordt overschreden, stellen Gedeputeerde Staten die aanvrager in de gelegenheid om het aantal MW in de aanvraag zo te wijzigen dat verlening van een omgevingsvergunning niet tot gevolg heeft dat het maximum aantal MW wordt overschreden.
2. Als de aanvrager genoemd in het eerste lid aangeeft geen gebruik te willen maken van het wijzigen van de aanvraag wordt de omgevingsvergunning geweigerd en zal de eerstvolgende aanvrager in de rangschikking in de gelegenheid worden gesteld de aanvraag te wijzigen conform het eerste lid.

4 Achtergrond en belang

4.1 De gemeente Amsterdam spant zich al jaren in voor windenergie. De gemeente is ervan overtuigd dat de ontwikkeling van windenergie in de Amsterdamse haven een cruciale bijdrage levert aan de verduurzaming van de Amsterdamse energievoorziening en de vergroening van de Amsterdamse economie. Het nut en noodzaak van windturbines in de Amsterdamse haven wordt daarmee evident geacht en ten onrechte komt er in de provinciale algemene regels, althans de vaststelling daarvan geen, althans onvoldoende, gewicht toe aan het gemeentelijke belang van een duurzame energie infrastructuur. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat er een aanzienlijk maatschappelijk draagvlak bestaat voor de realisatie van de onderhavige windturbines in het Amsterdamse haven- en industriegebied. Verder geldt dat het Rijk het als een gedeelde verantwoordelijk ziet van o.m. provincie en gemeente dat de voldoende operationeel windvermogen wordt bereikt in 2020[5] en voorts dat met de bouw van grote windturbineparken Nederland zijn windenergiedoel niet zal halen, waardoor het Rijk vindt dat provincies en gemeenten ruimtelijke besluiten dienen te nemen over kleinere opstelling van windturbines[6]. De komende zes tot twaalf maanden is blijkens de door de minister van Economische Zaken toegezonden voortgangsrapportage beslissend en nog de laatste mogelijkheid om substantieel te versnellen om zo met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen[7]. Ten onrechte wordt de gemeente hierin onnodig beperkt en belemmerd door

[5] Zie o.m. de Structuurvisie Windenergie op land (2014), p. 19.
[6] Zie o.m. de Structuurvisie Windenergie op land (2014), p. 9.
[7] Zie de Voortgangsrapportage 2016, zoals dat op 23 december 2016 door minister van EZ aan de Tweede Kamer is aangeboden.

het door de provincie opgeworpen verbod en plafond. Niet is onderkend door de provinciale wetgever dat het realiseren c.q. faciliteren van windenergie niet een belang is dat enkel aan de provincie toekomt, maar ook blijkens de taakstelling van het Rijk aan Amsterdam toekomt. Een goede ruimtelijke inpassing van onze energietransitie is immers een gezamenlijke opgave.

4.2 Vanwege het industriële karakter van de Amsterdamse haven, de ligging van de haven (middenin het stedelijke gebied) en daarmee de grote afstand tot het landelijke gebied maakt dat de gemeente de Amsterdamse haven al in een vroeg stadium heeft geselecteerd tot een gebied dat zich bij uitstek leent voor energieopwekking, waaronder ook energieopwekking door windturbines. Dat de Amsterdamse haven geschikt is voor energieopwekking wordt ook onderschreven door het Rijk en wel in zoverre dat daaraan een nationaal belang toekomt[8]. Met de gemeente ziet ook het Rijk de Amsterdamse haven als kansrijk gebied voor windenergie[9] en benadrukt zelfs het Rijk dat de Amsterdamse haven als grootschalige haven en industrieel complex robuust genoeg is om grootschalige windparken te kunnen opnemen[10]. Het realiseren van windturbines in de Amsterdamse haven leidt tot een meervoudig ruimtegebruik aldaar wat resulteert in minder ruimtebeslag in het open landschap. Hiermee wordt het provinciale doel dus juist gediend. Ten onrechte is hieraan onvoldoende belang gehecht door de provincie en meer in het bijzonder door de provinciale wetgever ten tijde van de vaststelling van het bestreden toetsingskader in dezen. De regels zijn vanwege de ernstige inbreuk op rechten (o.m. grondeigendom) en belangen niet proportioneel, nu de doelmatigheid van de regels ontbreekt.

4.3 Kortom, de onderhavige provinciale regels staan de keuze van de Amsterdamse haven als goed windturbinegebied zowel vanuit een gemeentelijk, nationaal als ruimtelijk oogpunt ten onrechte in de weg. Hierom dient het bestreden toetsingskader in de PRV te worden vernietigd.

4.4 Te meer, als wordt betrokken dat door de provinciale wetgever slechts waarde is toegekend aan het belang (behoud open landschap) van de provinciale beperkingen in artikel 32 van de PRV, maar niet is gebleken dat de provinciale wetgever in het kader van een goede ruimtelijke ordening heeft onderzocht of en in hoeverre het gemeentelijke en nationale belang

[8] Krachtens artikel 2.8 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (ook wel: het Barro) is onder meer de Amsterdamse haven aangewezen als vestigingsplaats voor grootschalige energieopwekking. Let wel, dit ziet niet op windenergie.
[9] O.m. blijkens de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), p. 34.
[10] Blijkens de Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p. 32

voor het realiseren van een duurzame energie infrastructuur worden geraakt[11].

4.5 Ook is niet gebleken dat de provinciale wetgever de nodige kennis heeft vergaard omtrent de andere gemeentelijke belangen alsook de belangen van (Amsterdamse) burgers en bedrijven bij vaststelling van de bestreden provinciale regels en is evenmin gebleken op welke wijze deze belangen zijn gewogen ten opzichte van het door de provincie onverkort opgeworpen belang van het behoud van een open landschap[12]. Kort en simpel heeft de provinciale wetgever onvoldoende inzicht in de effecten, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van deze provinciale interventie. Daarmee heeft de provincie diens eigen regelgeving onnodig kwetsbaar gemaakt.

4.6 Het vorenstaande klemt te meer, nu de provinciale regels zijn geschreven voor het landelijk gebied en niet, althans onvoldoende, de belemmering en beperkingen voor het stedelijke gebied, waarvan in het bijzonder het haven- en industriegebied van Amsterdam, zijn onderkend. Onvoldoende is gemotiveerd en afgewogen door de provincie waarom de verantwoordelijkheid voor wat betreft besluitvorming van windturbines enkel en alleen op provinciaal niveau thuishoort. Betwijfeld wordt of deze in lijn is met de Electriciteitswet 1998 en de goede provinciale ruimtelijke ordening.

4.7 Kortom, de enkele stelling van de provinciale wetgever dat aan het belang van openheid van het landschap doorslaggevende betekenis is gehecht zonder duidelijk te maken welke andere ruimtelijke belangen in concreto het gaat en zonder inzicht te geven in de vraag welke factoren een rol hebben gespeeld bij een eventuele afweging van deze belangen, zouden redelijkerwijs vanwege de strijdigheid met het recht (o.m. de goede ruimtelijke ordening) alsook onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen (o.m. zorgvuldigheid) moeten leiden tot de vernietiging van artikel 32 van de PRV, waarvan in het bijzonder het daarin neergelegde verbod en de beperkende regels (o.m. het plafond en de onrealistische voorwaarden waaronder mag worden afgeweken van het verbod)[13]. Er is onvoldoende blijk gegeven van de eerbiediging van de gevestigde rechten en belangen alsook gerechtvaardigde verwachtingen ten tijde van de vaststelling van de PRV waarbij de gemeentelijke bevoegdheid tot het bepalen van een goede ruimtelijke ordening in de Amsterdamse haven voor

[11] Vergelijk ABRvS 10 augustus 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 2175 (r.o. 4.1).
[12] Vergelijk ABRvS 10 augustus 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 2175 (r.o. 4.1).
[13] Vergelijk ook ABRvS 26 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:15 (r.o. 2.7).

wat betreft het realiseren van een duurzame energie infrastructuur ten onrechte significant wordt belemmerd.

4.8 De vermoedelijke tegenwerping van de provincie dat de gemeente in het onderhavige geval opmerkingen c.q. een zienswijze heeft ingediend tegen de ontwerp PRV maakt niet dat de provinciale regels voldoen aan de Wro, het Unierecht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen. Kort en simpel maakt dit derhalve niet dat de gemaakte belangenafweging door de provinciale wetgever voldoende inzichtelijk, zorgvuldig en draagkrachtig is gemotiveerd. Daarvan is in het onderhavige onvoldoende blijk gegeven.

4.9 Het ligt dan ook op de weg van de Kroon om de onnodig provinciale opgeworpen obstakels, die in dezen niet uitlegbaar zijn aan burgers en bedrijven, te niet te doen. Indachtig de op ons rustende Europese verplichtingen in dezen alsook de inspanningen van Europa hierin, lijkt dat ook meer dan logisch, omdat dit onze noodzakelijke energie transitie ernstig ondermijnd. Daaraan parallel brengt dit economische schade met zich. De Europese Commissie benadrukt in dit verband dat de energie transitie hand-in-hand gaat met de modernisering van de Europese economie, waardoor wordt ingezet om obstakels samen aan te vliegen en op te lossen[14]. Ook onderkent de Europese Commissie dat onze steden cruciaal zijn hierin. Dit zijn de centra van innovatie en groei alsook de motor van onze economische vooruitgang, waarmee de steden een integraal onderdeel vormen van de oplossing van de noodzakelijke energie transitie en daarmee de modernisering van onze economie. De door de provincie opgeworpen belemmeringen voor wat betreft windenergie zijn ondoordacht, onhoudbaar, onbegrijpelijk en onacceptabel voor Amsterdam. Dit zal verder worden toegelicht.

5 Strijd met het recht

5.1 In deze paragraaf wordt de strijdigheid van de PRV en de daarop gebaseerde regels met het recht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen nader behandeld.

De PRV is in strijd met het recht en onze rechtsbeginselen

5.2 Eerst wordt opgemerkt dat de bestreden provinciale regels ten onrechte te

[14] Zie: *Second Report on the State of the Energy union,Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee, the Committee of the Regions and the European Investment Bank*, 1 februari 2017.

zeer afbreuk doen aan de gemeentelijke autonomie in dezen. Uit artikel 124 van de Grondwet vloeit voort dat gemeentebesturen vrij zijn om zonder opdracht, toestemming hun eigen openbare belangen te behartigen. Van de door de provincie opgeworpen beperkingen en belemmeringen kan worden afgevraagd of deze in overeenstemming zijn met de omvang en aard van de provinciale taak. De bevoegdheid tot het vaststellen van een provinciale verordening lijkt haast onbegrensd. Echter, de provincie mag nimmer treden in de bijzondere belangen van de ingezeten[15]. Gezien de significante impact op Amsterdam en haar burgers en bedrijven lijkt hiervan sprake te zijn, waardoor afgevraagd kan worden of wel wordt voldaan aan het legaliteitsvereiste voor wat betreft de verstrekkende provinciale eisen. In het verlengde daarvan wordt opgeworpen dat voor zover wordt aangenomen dat de provincie (aanvullend) bevoegd is, dat de provinciale wetgever alsnog moet voorkomen dat het achterliggende doel van de hogere regelgeving wordt gefrustreerd waardoor alsnog de hogere norm wordt doorkruist. Ook hieraan wordt niet voldaan.

5.3 De bestreden provinciale regels doen daarnaast afbreuk aan het beginsel van lokale autonomie, zoals vervat in het Europees Handvest inzake lokale autonomie[16]. Overheidsverantwoordelijkheden dienen bij voorkeur door die autoriteiten te worden uitgeoefend die het dichtst bij de burger staan[17]. Op grond van voormeld handvest dienen bevoegdheden die aan lokale autoriteiten zijn toegekend in de regel volledig en uitsluitend te zijn. Deze bevoegdheid mag niet worden aangetast of beperkt door een andere, centrale of regionale, autoriteit behalve voor zover bij of krachtens wet dit is bepaald[18]. Voor zover daaraan in dit geval wordt voldaan, laat dat echter onverlet dat er dan een extra zware motiveringsverplichting rust op - in dit geval - de provincie door de gemeentelijke bevoegdheid in te perken. Daaraan is niet voldaan. Laat staan dat überhaupt gepoogd is om de indringende bezwaren van de gemeente te begrijpen en zodoende in gezamenlijkheid een oplossing na te streven. Het gebrek om op een welwillende en constructieve wijze een oplossing na te streven met oog voor het algemene belang en de belangen van de provincie en gemeente alsook de belangen van de daartoe behorende burgers en bedrijven wordt zeer betreurd.

5.4 Verder geldt dat voor het gestelde provinciale belang in dezen (behoud open landschap) geen rechtvaardiging kan worden gevonden voor de voor

[15] Vergelijk TK 1988-1989, 19403, nr. 10, p. 201.
[16] Zoals bedoeld in artikel 3 van het EH.
[17] Ingevolge artikel 4, derde lid, van het EH.
[18] Ingevolge artikel 4, vierde lid, van het EH.

Amsterdam opgeworpen belemmeringen en beperken, nu de behartiging van dit belang in een haven- en industriegebied te midden van het stedelijk gebied illusoir lijkt. Zodoende kan worden afgevraagd of sprake is van een ruimtelijk belang dat vanwege de bovengemeentelijke aspecten doelmatiger door de provincie kan worden behartigd dan door de gemeente. Aan de eis van noodzakelijkheid vanwege een goede provinciale ruimtelijke ordening, zoals bedoeld in artikel 4.1 van de Wro, wordt hierom niet voldaan.

5.5 In het verlengde van het vorenstaande wordt opgemerkt dat de provinciale regels ten onrechte enkel zijn toegeschreven op het landelijke gebied van de provincie. Op geen enkele wijze is er voldoende blijk gegeven van het feit dat een haven- en industriegebied zich vanuit een ruimtelijk visueel oogpunt juist uitstekend leent voor de realisatie van windturbines voor wat betreft de manifestatie daarvan in het landschap en de impact op de leefomgeving. De provinciale wetgever heeft hiermee miskend dat juist het onderliggende landschap steeds leidend zou moeten zijn voor de toegestane ontwikkelruimte in een gebied. De gemaakte afweging door de provinciale wetgever is in dit verband onhoudbaar, nu het Rijk juist heeft overwogen dat 'slechts een beperkt aantal landschapstypen robuust genoeg is om grootschalige windparken te kunnen opnemen, nl. o.m. grootschalige haven- en industriecomplexen zoals de Amsterdamse haven'[19]. Ook heeft het Rijk juist benadrukt dat concentratie van windturbines in gebieden moet plaatsvinden waar deze goed passen, zoals grote haven- en industriegebieden[20].

5.6 Kort en simpel heeft het Rijk overwogen dat ter bescherming van het landschap juist windturbines in grootschalige haven- en industriegebieden en langs grootschalige infrastructuur gerealiseerd zouden moeten worden, omdat de maat en schaal van het landschap dan overeenstemt met de maat en schaal van de opstellingen van windturbines. De provinciale wetgever heeft dit niet, althans onvoldoende, betrokken bij de vaststelling van de provinciale regels, waardoor sprake is van een ernstig zorgvuldigheids- en motiveringsgebrek dat de vernietiging door de Kroon aan het bestreden kader rechtvaardigt. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat de provincie voorkomt dat windturbines in de Amsterdamse haven gerealiseerd worden ter 'behoud van het open landschap' en onderwijl wel een groot windpark faciliteert in Wieringermeer, waarvan het Rijk juist heeft betrokken in diens afweging dat dit windpark de kenmerkende openheid

[19] O.m. Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p. 32.
[20] O.m. Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p. 4.

en grootschaligheid van de polder aantast[21]. De gemeente wenst niet zo zeer de beleidskeuze voor Wieringermeer ter discussie te stellen met voormelde opmerking, maar enkel te benadrukken dat de provincie niet aan de op haar rustende te betrachten zorgvuldigheid alsook motiveringsplicht alsook wettelijke (bevoegdheids)kaders voor wat betreft het belemmeren c.q. beperken van windturbines in de Amsterdamse haven heeft voldaan.

5.7 Ook de Raad voor leefomgeving en infrastructuur heeft recent geopperd dat het landschap teveel wordt beschouwd als een sectoraal belang, waarbij behoud en bescherming van het bestaande voorop staan. De ruimtelijke veranderingen die nodig zijn voor de grote duurzaamheidsopgaven bieden volgens de Raad voor leefomgeving en infrastructuur juist volop kansen voor nieuwe waardevolle landschappen. Daarom bepleit voormelde raad om de transitie naar een duurzame samenleving te benutten om waardevol landschap te creëren[22].

5.8 Kortom, de enkele stelling van de provinciale wetgever dat aan het belang van openheid van het landschap doorslaggevende betekenis is gehecht zonder duidelijk te maken welke andere ruimtelijke belangen in concreto het gaat en zonder inzicht te geven in de vraag welke factoren een rol hebben gespeeld bij een eventuele afweging van deze belangen, zouden redelijkerwijs vanwege de strijdigheid met het recht (o.m. de goede ruimtelijke ordening) alsook onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen (o.m. zorgvuldigheid) moeten leiden tot vernietiging artikel 32 van de PRV.

5.9 De gemeente betwijfelt in dit verband eveneens of de provinciale regels niet te beperkend zijn c.q. een doorkruising van de Electriciteitswet 1998 met zich brengen door het (in wezen) onmogelijk te maken dat de gemeente de bevoegdheid om een windpark van 5MW of meer aan zich houdt. Los daarvan staan de provinciale regels ten onrechte en zonder draagkrachtige motivering volledig haaks op het doel van de Electriciteitswet 1998 om juist zo snel en goed mogelijk windenergie te faciliteren.

5.10 Verder wijst de gemeente erop dat de onderhavige provinciale regels een beperking vormen van onze fundamentele vrijheden, namelijk de vrijheid van vestiging, zoals bedoeld in artikel 49 van het VWEU, en de vrijheid

[21] O.m. Plan-MER Structuurvisie Wind op land (2013), p 122.
[22] Zie het advies 'Verbindend landschap' van de Raad voor leefomgeving en infrastructuur van 8 november 2016.

van diensten, zoals bedoeld in artikel 56 van het VWEU[23]. In dit verband wordt ook gewezen op de toepasselijkheid en strijdigheid met de Dienstenrichtlijn.

5.11 Zoals eerder uiteengezet wordt het verbod op windturbines in de provincies en de opgeworpen beperkingen waaronder alsnog windturbines zijn toegestaan gerechtvaardigd door het opwerpen van het gestelde provinciale belang van het behoud van een open landschap. De gemeente acht dit onaanvaardbaar en volstrekt onhoudbaar, nu dit belang op geen enkele wijze kan worden gediend in een haven- en industriegebied. De in het kader van een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk geachte ruimtelijke motivering, laat staan een draagkrachtige motivering, hiervoor ontbreekt dan ook. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat het Rijk de Amsterdamse haven als kansrijk gebied voor windenergie ziet[24] en het Rijk eerder heeft benadrukt dat de Amsterdamse haven als grootschalige haven en industrieel complex robuust genoeg is om grootschalige windparken te kunnen opnemen[25].

5.12 Het had op de weg van de provinciale wetgever gelegen bij de vaststelling van het onderhavige toetsingskader, waarbij de vrijheid van vestiging en diensten aanzienlijk wordt beperkt, ter onderbouwing van de redenen ter rechtvaardiging hiervan een analyse te voegen van de geschiktheid en evenredigheid van de provinciale wetgever beperkende maatregelen, en dit verder ook met nauwkeurige gegevens te staven. Gelet op het ontbreken van een dergelijke analyse en de aanzienlijke invloed van de betrokken beperkingen op de mogelijkheden voor in dit geval de gemeente maar bovenal ook de initiatiefnemer om zich te vestigen moet blijkens de vaste jurisprudentie van het Hof van Justitie ook hierom worden geoordeeld dat de ter zake geldende beperkingen van vrijheid van vestiging niet zijn gerechtvaardigd[26]. Ook uit het oogpunt op een goede ruimtelijke ordening moet redelijkerwijs worden geoordeeld dat de vaststelling van de onderhavige beperking ondeugdelijk is gemotiveerd en in strijd met de door provinciale wetgever te betrachten zorgvuldigheid tot stand is gekomen. Voor een te afstandelijke toetsing door de Kroon is dan ook vanuit een Unierechtelijk perspectief geen ruimte. Helemaal als daarbij wordt betrokken dat in veel landen om ons heen ruimte wordt geboden voor een

[23] De vrijheid van vestiging is één van de fundamentele vrijheden van de Europese Unie en zodoende ook Unierechtelijk verankerd.
[24] O.m. blijkens de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), p. 34.
[25] Blijkens de Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p. 32
[26] Zie onder meer het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011, *Commissie tegen Spanje*, zaak C-400/08. alsook het arrest van het Hof van Justitie van 22 december 2008, *Commissie tegen Oostenrijk*, zaak C-161/07.

rechtstreekse toetsing van dergelijke algemeen verbindende voorschriften[27] en ook Unierechtelijk dit de regel is[28].

5.13 Het had daarnaast op de weg van de provinciale wetgever gelegen om aan de hand van ruimtelijk relevante argumenten het onderhavige toetsingskader en de toepassing daarvan te onderbouwen. Dit is niet, althans onvoldoende overtuigend en draagkrachtig, geschied. Immers, er zijn geen dwingende redenen van algemeen belang (zoals onaanvaardbare gevolgen voor ruimtelijke ordening, milieubescherming of een consumentenbelang) die de bovengenoemde beperkingen op het vestigen van windturbines in de Amsterdamse haven zouden kunnen legitimeren, of waaruit volgt dat de regeling alsook de onderhavige besluiten passend en noodzakelijk zijn.

5.14 Voorts geldt te meer dat de onderhavige beperking van de vrijheid van vestiging en diensten ziet op een groot gebied, waarvan de provincie geen enkele blijk heeft gegeven hoe de situatie per gebied (wijk, gemeente, regio) is betrokken in de afweging tot vaststelling van deze beperking en zodoende of een dergelijke beperking daadwerkelijk geschikt, evenredig en noodzakelijk is. Ook in het kader van een goede ruimtelijke ordening dient juist een op de concrete situatie toegesneden belangenafweging te geschieden, zodat de provincie niet kan terugvallen op het op voorhands strijdig geachte generieke toetsingskader. Zodoende ligt ook hierom de vernietiging van de PRV, althans het daarin vervatte toetsingskader in de rede, nu deze in strijd is met het recht, waaronder in ieder geval de artikelen 49 en 56 van het VWEU; de Dienstenrichtlijn; en de artikelen 3.1 en 4.1 van de Wro.

5.15 In het verlengde hiervan wordt opgemerkt dat de provinciale eis - tot verwijdering van twee windturbines alvorens één windturbines gerealiseerd mag worden - ten onrechte in geen enkele ruimtelijke relatie behoeft te staan tot de gewenste windturbines in de Amsterdamse havens. De gemeente betwijfelt of deze vorm van planologie bedrijven nog in overeenstemming is met de Wro, nu de voorwaarde disproportioneel, onredelijk en onnodig beperkend is voor de gemeente en haar burgers en bedrijven. In ieder geval leidt deze provinciale eis niet tot het verwijderen van de ruimtelijk meest storende windturbines maar enkel tot het saneren van de 'goedkoopste' windturbines, althans tot een onwenselijk prijsopdrijvend en marktverstorend effect dat ten onrechte niet, althans onvol-

[27] Zie de noot van W.J.M. voermans in AB 2016/334.
[28] Ingevolge artikel 263 van het VWEU.

doende, betrokken is in de gemaakte provinciale afweging. Ten onrechte is in dit verband voorts onvoldoende belang gehecht aan het Amsterdamse voorstel om een saneringsfonds in te stellen waarmee oude windturbines kunnen worden gesaneerd.

5.16 De gemeente vraagt zich zodoende af of de PRV, althans het daarin vervatte verbod, plafond en toetsingskader voor wat betreft windenergie voldoet aan de daaraan te stellen eisen: te weten dat de provinciale interventie niet discriminerend is, is gerechtvaardigd om dwingende redenen van algemeen belang (zoals ruimtelijke ordening of volksgezondheid), of niet minder beperkende maatregelen sufficiënt, evenredig, duidelijk en ondubbelzinnig, objectief, transparant en toegankelijk zijn. De bewijslast dat sprake is van een dwingende reden van algemeen belang op grond waarvan een vergunning(stelsel/voorwaarde) passend en noodzakelijk is, ligt bij het bestuursorgaan[29]. De provinciale wetgever hebben geen enkel bewijs aangebracht dat de provinciale regels noodzakelijk en evenredig zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

5.17 Redelijkerwijs is sprake van marktordening door de provincie. Door een plafond op windenergie in te voeren; ten onrechte de daarbinnen toegestane windcapaciteit zonder een passende mate van openbaarheid grotendeels/geheel al toe te delen aan andere projecten en daarbij geen tot onvoldoende kans te bieden aan andere gegadigden; alsook door de schaarse windrechten voor onbepaalde tijd te vergunnen; maakt dat sprake is van strijdigheid met het formele gelijkheidsbeginsel en het beginsel van fairplay, althans het beginsel van gelijke kansen. Ook duidt dit op een onrechtmatige marktordening waardoor de windambities van de gemeente volledig lijken te zijn getorpedeerd door de provincie. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat vanwege de aard, opzet en ruimtelijke structuur van de Amsterdamse haven in redelijkheid nimmer kan worden voldaan aan de provinciale voorwaarden waaronder wel windturbines zijn toegestaan aldaar. Dit is onaanvaardbaar voor de gemeente.

5.18 Kortom, in het verlengde hiervan wordt duidelijk dat cliënten aanzienlijke twijfels hebben of artikel 32 van de PRV non-discriminatoir, gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang, en bovendien evenredig is met die reden van algemeen belang. Verder wordt betwijfeld dat het kader voldoende duidelijk en ondubbelzinnig, als objectief, transparant en noodzakelijk is. Voormelde eisen en waarborgen gelden overi-

[29] Zie onder meer het arrest van het Hof van Justitie van 10 februari 2009, *Commissie tegen Italië*, zaak C-110/05.

gens ook op grond van ons nationale recht, te weten op grond van de Wro, de Awb en de (ongeschreven) beginselen van behoorlijk bestuur.

5.19 Wat had de provinciale wetgever dan anders kunnen - en vanuit het perspectief van de gemeente - moeten doen? Op de provinciale wetgever rust ingevolge artikel 3:2 van de Awb en 3:1, eerste lid, van voormelde wet de rechtsplicht om ter beperking van ongewenste neveneffecten van de invoering van het onderhavige verbod en het beperkende toestemmingenstelsel (inclusief plafond) zo exact mogelijk te inventariseren en te analyseren of het provinciale probleem (windturbines in open landschap?) wordt opgelost door de invoering van de provinciale regels. Dit is ten onrechte niet geschied, terwijl dit noodzakelijk is voor het kunnen kiezen van het minst ingrijpende middel om het doel te bereiken. Redelijkerwijs had dit geleid tot een redactie van het bestreden toetsingskader om daarmee recht te doen aan de ruimtelijke aard, omvang en structuur van de vierde haven van Europa en dus windturbines aldaar niet onnodig te beperken. Immers, dat is niet gelegen in het te beschermen open landschap, zoals ook herhaaldelijk tot uitdrukking is gebracht in de reeds aangehaalde structuurvisies van het Rijk. Het haven- en industriegebied leent zich vanuit een ruimtelijk en visueel oogpunt juist bij uitstek voor het oprichten van windturbines. Ten onrechte is ook hieraan geen, althans onvoldoende gewicht toegekend, bij de totstandkoming van het bestreden toetsingskader en de toepassing daarvan in het onderhavige geval. Daardoor is sprake van een ernstige disbalans, hetgeen het ingrijpen van de Kroon rechtvaardigt in de gemaakte bestuurlijke afweging omdat geen sprake is van een juiste verdeling van fysieke ruimte en (milieu)gebruiksruimte. Logischerwijs wordt - mede indachtig de provinciale wens tot behoud van het open landschap - juist ingespeld op een concentratie en cumulatie van bovengrond ruimtebeslag in het haven- en industriegebied.

5.20 Door regels op deze wijze vorm te geven wordt geen recht gedaan aan de systeemverantwoordelijkheid die de provinciale wetgever van het Rijk heeft gekregen. Immers, de invulling van het begrip systeemverantwoordelijkheid wordt belangrijker naarmate meer verantwoordelijkheden bij de markt en samenleving worden gelegd, beleid wordt gedecentraliseerd en er tegelijkertijd behoefte is aan (bestuurlijke) afwegingsruimte om integrale besluiten te kunnen nemen en flexibel in te kunnen spelen op de toenemende dynamiek in de samenleving en leefomgeving. In onderhavig geval heeft de provincie ten onrechte geen, althans onvoldoende, gehoor gegeven hieraan en starre regels opgesteld die in alle gevallen onder meer worden toegepast, terwijl maatwerk en integraliteit ten onrechte voldoen-

de een plek hebben gekregen binnen dat kader[30].

De PRV ondergraaft ten onrechte het doel van de Europese Richtlijn 2009/28/EG

5.21 Verder kan worden betwijfeld of de opgeworpen belemmeringen en beperkingen in overeenstemming zijn met de Europese Richtlijn 2009/28/EG en de daaruit voortvloeiende verplichtingen. Te meer als daarbij wordt betrokken dat de winddoelstellingen niet lijken te worden gehaald en aan de gemeente mogelijkerwijs een zelfstandig recht toekomt - dat niet onnodig mag worden uitgehold door de provincie - om een bijdrage te leveren aan de realisatie van een duurzame energie infrastructuur en onze algehele energie transitie alsmede de daaraan inherent verbonden modernisering van de economie.

Ook anderszins is de Uitvoeringsregeling voortvloeiend uit de PRV in strijd met het recht en onze rechtsbeginselen

5.22 In het verlengde van het vorenstaande wordt opgemerkt dat de onderhavige Uitvoeringsregeling verdeelprocedure herstructurering Wind op Land in strijd is met het recht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen, zodat ook daaraan de vernietiging redelijkerwijs moet toekomen.

5.23 Niet, althans onvoldoende, is onderkend dat voormelde nadere regels (extra) beperkingen mogen aanbrengen maar alsnog wel een grondslag moeten vinden in de te beschermen c.q. genoemde belangen op grond waarop de nadere regels zijn gebaseerd[31]. In dit verband wordt in voormelde uitvoeringsregeling - los van de onrechtmatigheid van de wettelijke grondslag waarop het steunt - ten onrechte de eis gesteld dat onderdeel van de aanvraag dient te zijn een overeenkomst tussen de aanvrager en de eigenaren van te verwijderen windturbines. Deze extra aanscherping (nl. de overeenkomst) valt niet te herleiden tot het belang van het behoud van een open landschap, laat staan tot een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke relevantie hiervan ontbreekt dan ook.

6 Strijd met het algemeen belang

6.1 Hoewel de Kroon zeer terughoudend is met het ingrijpen op grond van het algemeen belang, is dit - ondanks de constitutioneel verankerde vrij-

[30] Vergelijk de notitie 'Systeemverantwoordelijkheid in de fysieke leefomgeving' van de Raad voor leefomgeving en infrastructuur van 25 mei 2016, p. 15.
[31] Vergelijk bijvoorbeeld ABRvS 15 oktober 1986, ECLI:NL:RVS:1986:AM9463.

heid van de provincie - in het onderhavige geval gerechtvaardigd. Dit nu sprake is van belangen die het lokale en provinciale belang overstijgen vanwege de onevenredige beperking van het algemeen belang, waarvan in het bijzonder onze - vanuit Europa voortgestuwde - duurzame energie transitie alsook de modernisering van onze economie (de tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa).

6.2 Verder staat het op gespannen voet met de internationale verplichtingen en de Europese afspraken, die als doel hebben om onze duurzame energieproductie in 2020 en daarna te behalen alsook - niet minder belangrijk - het vrije verkeer van diensten en de vrijheid van vestiging te vergemakkelijken. Uiteindelijk dupeert de provincie consument en bedrijf met de politiek ingegeven beperking.

6.3 Ook kan worden afgevraagd of het door de provincie opgeworpen plafond en de opgeworpen restrictieve regels alsook het generale verbod op windturbines niet in strijd zijn met de door het Rijk en alle provincies gemaakte afspraken. In ieder geval doet het afbreuk aan het doel en de intenties van partijen om gezamenlijk te garanderen dat tijdig 6.000 MW wind op land wordt gerealiseerd c.q. gefaciliteerd. Immers, zoals eerder uiteengezet heeft de minister van Economische Zaken geconstateerd dat deze afspraken onder druk staan. Vanuit het Rijk en vanuit alle provincie is daarom voortdurende aandacht benodigd om de komende periode de benodigde extra krachtslag te maken. Het beginsel van loyaliteit, dat ook voor de provincie Noord-Holland geldt, noopt tot een loyale samenwerking met het Rijk en de andere provincies alsook respect voor elkaar. Dit, zou dan redelijkerwijs er toe moeten leiden dat partijen elkaar daar waar nodig aanvullen en versterken, nu een extra krachtslag benodigd is. Afgevraagd kan worden of het beginsel van loyaliteit niet wordt geschonden in dezen vanwege de passieve medewerking van de provincie om enkel verantwoordelijkheid te nemen voor de aan haar toebedeelde taartpunt, terwijl in werkelijkheid ook de provincie zich heeft gecommitteerd aan de hele taart. Bovenal zou van de provincie verwacht mogen worden dat het zich onthoudt van maatregelen die de verwezenlijking van de doelstelling van het Rijk in gevaar brengen. Hiervan lijkt thans sprake.

6.4 Het vorenstaande benadrukt dat het belang dat met de gevraagde vernietiging groot is. Ook geldt dat de gevraagde vernietiging proportioneel is. Desalniettemin begrijpt de gemeente dat de Kroon zeer zorgvuldig alle belangen in dezen dient inventariseren, zodat de Kroon aan de hand daarvan en zodoende aan de hand van de concrete omstandigheden van het geval een belangenafweging kan maken in dezen. De gemeente is zeer

bereid om daar waar wenselijk en nodig hierin behulpzaam te zijn om zo de Kroon van informatie te voorzien.

7 Conclusie

7.1 Gelet op het vorenstaande verzoeken wij u hierbij zo spoedig mogelijk over te gaan tot vernietiging bij Koninklijk Besluit van de PRV, althans het daarin vervatte artikel 32 en de daarop gebaseerde nadere regels.

7.2 Tot slot benadrukken wij dat de gemeente graag in de gelegenheid wordt gesteld om dit verzoek nog nader mondeling toe te lichten. Ik kijk uit naar uw reactie.

Hoogachtend,

NautaDutilh N.V.

[redacted] [redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 6 maart 2017 11:05
Aan: [redacted]
Onderwerp: voordracht collegevergaderingtoezenden stavaza rcr en kroonverzoek beroepschrifttegen weigeringsbesluitenwindturbines.docx
Bijlagen: voordracht collegevergaderingtoezenden stavaza rcr en kroonverzoek beroepschrifttegen weigeringsbesluitenwindturbines.docx

Dag [redacted],

Bijgevoegd het eerste beging voor de voordracht, nog niet klaar dus.

Dit is een sjabloon voor het maken van een 'Digitale Voordracht' voor het College in Andreas 2.0.

Gemeente Amsterdam
Sjabloon Andreas 2.0
Voordracht College van B&W
Voor de Behandelend ambtenaar buiten het systeem Andreas 2.0

Voor het verplicht aanvragen van advies DMC door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted]@amsterdam.nl
Voor het verplicht aanvragen van advies DJZ door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen **tijdig** naar [redacted].rd@amsterdam.nl

Datum aanvraag advies:.....
Uitkomst advies.....

ATTENTIE: VERGEET NIET DAT JE DE ADVIEZEN VAN DMC EN DJZ NODIG HEBT OM JE VOORDRACHT VERDER IN HET BESTUURLIJK PROCES TE KRIJGEN (ZIE HIERBOVEN)

Sjabloon Voordracht B&W

Datum collegevergadering

Vul hiernaast (links) de datum in waarop deze voordracht behandeld moet worden.

maart 2017.

Onderwerp

Vul hiernaast (links) kort en bondig de naam van het onderwerp in zoals het op de collegevergadering moet verschijnen. Gebruik alleen kernwoorden.

Stand van zaken beroepschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en de stand van zaken van de verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoordinatieregeling en Kroonverzoek).

Kernboodschap

Vul hiernaast (links) in maximaal 100 woorden de kern van de zaak in. De tekst moet de inhoud helder beschrijven.
Een kernboodschap moet 3 elementen bevatten:
- Wat is de centrale vraag/het probleem? Onderbouwing besluit
- Wat is het antwoord/de oplossing? Gevraagd besluit
- Wat is de aanleiding? Bestuurlijke achtergrond

Op 20 december 2016 heeft het college van B&W ingestemd met het aantekenen van beroep tegen door de provincie geweigerde vergunningen voor windturbines en met het verkennen van overige (juridische) wegen om de bouw van windmolens mogelijk te maken.

Portefeuille

Vul hiernaast (links) hiernaast aan de linkerkant het portefeuillenummer in waaronder het onderwerp behandeld moet worden.

Wordt automatisch gegenereerd in het systeem.

Reden Spoed

Vul hiernaast (links) hiernaast de reden in, wanneer het een spoedvoordracht wordt.

N.v.t.

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit

Vul hiernaast (links) hiernaast hier het gevraagde besluit in.

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
3. In te stemmen met het organiseren van voldoende projecten projecten in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio tot een omvang van tenminste 100 Megawatt om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijks coördinatie regeling.

Wettelijke Grondslag

Vul hiernaast (links) het wetsartikel in dat op de voordracht van toepassing is.

Artikel 160, eerste lid, onder f, Gemeentewet: het college is bevoegd namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten;
Artikel 160, derde lid, Gemeentewet: het college neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

Bestuurlijke achtergrond

Schets hiernaast (links) historische, bestuurlijke, beleidsmatige en politieke achtergrond. Geef ook de samenhang met het totale gemeentelijke beleid weer.

Op 2 augustus 2016 heeft de Omgevingsdienst namens de provincie Noord-Holland de ontwerpbesluiten over de vergunningaanvragen voor windparken gepubliceerd. Zes aanvragen uit Noord-Holland gaan door in de procedure. Dit zijn de twee aanvragen van Wind Groep Holland (WGH) in het havengebied van Amsterdam, het project Spuisluis en Windpark Tata Steel in Velsen en de projecten in de Waardpolder en de Groetpolder in de kop van Noord-Holland. Vijf Amsterdamse aanvragen gaan volgens de conceptbesluiten niet door in de procedure. Dit zijn de vier projecten van het Havenbedrijf en het project van NDSM Energie. Amsterdam heeft op 14 september 2016 een zienswijze ingediend tegen deze conceptbesluiten.
Op 15 november 2016 heeft GS van Noord-Holland de vergunningsaanvragen van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. en de Coöperatie NDSM Energie U.A. definitief geweigerd. De bouw van windmolens past binnen de van gemeentewege gewenste ontwikkeling in het gebied en maakt onderdeel uit van de Agenda Duurzaamheid. Door de afwijzing van veel Amsterdamse windenergieprojecten komt de doelstelling 18MW (uit de agenda Duurzaamheid) onder druk te staan. De gemeente heeft al langer een verschil van mening met de provincie Noord-Holland, die de komst van nieuwe windmolens inmiddels al ca. 5 jaar tegenhoudt. Waarom zijn de projecten afgewezen?
De projecten van het Havenbedrijf zijn afgewezen omdat er geen overeenkomst is voor het slopen van twee oude turbines voor elke nieuwe turbine. Dit is een provinciale regel. Daarnaast stelt de Omgevingsdienst dat de molens bij de Afrikahaven geen lijn vormen en dat de lijn windmolens bij de Afrikahaven door de aanwezigheid van een andere lijn niet leesbaar is in het landschap. Het project NDSM Energie is afgewezen omdat er woningen binnen 600 meter staan en de provincie van mening is dat de turbines niet genoeg in een lijn komen te staan. Dit zijn ook provinciale regels. Overigens heeft NDSM Energie geen overeenkomst voor het slopen van oude turbines.

Bestuurlijke Prioriteit

Geef hiernaast (links) aan of je stuk bijvoorbeeld te maken heeft met de verschillende bestuursopdrachten die momenteel lopen. De bestuursopdrachten vertegenwoordigen een aantal grote thema's voor de stad, het bestuur en de ambtelijke organisatie. Denk aan subsidies, leges, afval en slagvaardige overheid.

Uitvoering van de Agenda Duurzaamheid.

Onderbouwing Besluit	
	Vul hiernaast (links) de onderbouwing van het gevraagde besluit in.

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Op 20 december 2016 is in het college van B&W een kabinet voordracht behandeld met als onderwerp: "Instemmen met beroep tegen weigeringsbesluiten windturbines". Daarbij werd de gemeenteadvocaat (Nauta) gemachtigd het beroepschrift op te stellen en te ondertekenen. Op 4 januari jongstleden is het beroepschrift tijdig aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRvS) gezonden. Uw college heeft dat beroepschrift ??? op februari jongstleden ter kennisname ontvangen.

Inmiddels heeft de provincie bij de AbRvS verweerschriften ingediend die door Nauta worden bestudeerd. Naar verwachting zal de behandeling van het beroep plaatsvinden voor de zomer.

Beslispunt 2. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.

Aan het collegebesluit van 20 december 2016 is gevolg gegeven door aan Nauta de opdracht te geven twee op het beroep aanvullende wegen uit te werken. Dat zijn het Kroonverzoek en een aanvraag voor toepassing van de Rijks coördinatieregeling (Rcr) (zie Ad. 3).

De AbRvS toetst de (rechtmatigheid) juiste toepassing van het beleid, in dit geval de Provinciale ruimtelijke verordening (Prv), en niet het beleid zelf. Het Kroonverzoek is er op gericht om de Prv die het plaatsen van wind op land in Noord Holland nagenoeg onmogelijk maakt te vernietigen (bijlage A).

Beslispunt 3. In te stemmen met het organiseren van voldoende projecten in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio tot een omvang van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling.

De derde weg die is verkend en die parallel aan het Beroep bij de AbRvS en het Kroonverzoek kan worden bewandeld is de toepassing van de rijkscoördinatieregeling. De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van nationaal belang zijn, worden gecoördineerd door de minister van Economische Zaken (EZ). In de rijkscoördinatieregeling worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg genomen. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een inpassingsplan van het Rijk. Dit is een ruimtelijk besluit van het Rijk, vergelijkbaar met een bestemmingsplan.

Van een project van nationaal belang is in dit geval sprake als de projectomvang minimaal 100 Mw turbinevermogen bedraagt. De projecten binnen de gemeente Amsterdam tellen op tot ?? Mw en dat betekent dat er ?? Mw elders in het Noorzeekanaalgebied of de Metropoolregio gevonden moet worden om de minimale projectgrootte van 100 Mw te realiseren. Er zal dus een coalitie moeten ontstaan van partijen die windplannen koesteren maar door de opstelling van de provincie deze plannen individueel niet kunnen realiseren.

Gemeenten als Zaanstad en een aantal andere partijen zoals TATA en NDSM energie hebben eerder samen met Amsterdam opgetrokken door een brief te schrijven aan GS van Noord Holland over de consequenties van het provinciale windbeleid (Bijlage B). Deze gezamenlijke oproep is dus een begin van een coalitie. Door het samenvoegen van de individuele plannen van bovengenoemde partijen en door deze coalitie te verbreden naar andere partijen en gemeenten in het Noorzeekanaalgebied en Metropoolregio kan naar verwachting een project van minimaal 100 Mw worden gevormd. Om deze coalitie te vormen zal de komende tijd met actoren worden overlegd. Ook zullen ambtelijk de contacten worden gelegd met het ministerie van EZ om te polsen hoe de minister denkt over de toepassing van de rijkscoördinatieregeling. Daarnaast is het van belang te weten of de demissionaire status van de minister na de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer na 15 maart aanstaande invloed heeft op die beslissing.

Financiële Onderbouwing Vul hiernaast (links) de financiële onderbouwing in.

Investeringsvoorstel (J/N):

Nee

Toelichting:

N.v.t.

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	<Typ hier je tekst>
Rentepercentage	<Typ hier je tekst>
Afschrijvingstermijn (jaar)	<Typ hier je tekst>
Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
Aanvang Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
MIP nummer	<Typ hier je tekst>

Financiële consequenties

Nee

Toelichting:

De inzet van de gemeenteadvocaat wordt gedekt uit het jaarprogramma Duurzaamheid van R&D 2016 en 2017 conform de B&W voordracht van 20 december 2016.

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, s = structureel)

BATEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten(i = incidenteel, s = structureel)

LASTEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Communicatie en publicatie

Vul hiernaast (links) de gewenste communicatiemiddelen in.

Binnen de gemeente:

N.v.t.

Buiten de gemeente:

N.v.t.

Publiceren in gemeenteblad afdeling 3A:

Nee.

Waar moet gepubliceerd worden (doorhalen wat niet van toepassing is):

- ~~Gemeenteblad~~

~~Bekendmaking~~
~~Staatscourant~~

Uitkomsten advies

Vul hiernaast (links) de partijen in waarmee de voordracht is afgestemd.

Binnen de gemeente:
Beroepsschrift is afgestemd met DJZ.
Buiten de gemeente:
Gemeenteadvocaat

Behandeling in Raadscommissie

Vul hiernaast (links) de betreffende commissie(s) in, de datum van behandeling en TKN of ter Bespreking.

Commissie ID 22 maart ter informatie.

Datum van behandeling in Gemeenteraad

Vul hiernaast (links) de datum van behandeling in indien van toepassing

N.v.t.

Geheimhouding

Vul hiernaast (links) reden van geheimhouding in indien van toepassing.

Openbaarmaking van deze voordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op deze voordracht en de bijlage A.

Stukken

Geef hiernaast (links) de naam van de eventueel meegestuurde stukken aan.

Bijlage A: Kroon verzoek om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Bijlage B: Brief aan GS van Noord-Holland over beleid wind op land.

Behandelend ambtenaar

Vul hiernaast (links) de persoon in die de werkelijke behandeling doet.

Ruimte en Duurzaamheid, [redacted], [redacted]@amsterdam.nl, [redacted]

Behandelaar in 2.0

Vul hiernaast (links) de persoon in die de Zaak aanmaakt.

<Typ hier je tekst>

Vul hiernaast (links) eventueel het betreffende zaakdossiernummer in.

ZD2016-……..

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 13 maart 2017 14:58
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: voordracht stavaza wind
Bijlagen: voordracht collegevergaderingtoezenden stavaza rcr en kroonverzoek beroepschrifttegen weigeringsbesluitenwindturbines.docx; standvanzaken beroepkroonverzoekrijksccordregeling Flap Choho.docx

Dag[redacted] en [redacted]

Bijgevoegd de concept voordracht en mwflap voor wh Choho. Ik heb flappen bij bestuurszaken gevraagd maar nog niet gekregen, focus je dus op de tekst. Naast de flap voor choho zullen er ook flappen worden gemaakt voor de mappen van Van der Burg en Ollongren.
We koersen er dus op om deze stukken zo snel mogelijk richting het college te brengen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Nummer BD2017-000677
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 24 januari 2017

MW

Wethouder Choho

Onderwerp

Voordracht stand van zaken beroep tegen weigering vergunning windturbines en verkenning spoor Kroonverzoek en verzoek toepassing rijkscoördinatieregeling.

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht en:
   A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
   B. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
   C. In te stemmen met het faciliteren van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de provinciale ruimtelijke verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het faciliteren van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling

De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van EZ. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 Mw turbinevermogen groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten die op de plank liggen in het Noordzeekanaalgebied en de Metropoolregio en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden. Dat betekent dat met verschillende initiatiefnemers een coalitie dient te worden gesloten. De gemeente faciliteert de coalitievorming.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.

Verdere procedurestappen met data

Na akkoord van het college zal Nauta het Kroonverzoek indienen.

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst DJZ:
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst [redacted]:
Ander overleg Nauta

Productinformatie

Opdracht verleend N.v.t.
Financiering/budget N.v.t
T jd N.v.t.
Kwaliteit N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], [redacted]

[redacted]@amsterdam.nl

Dit is een sjabloon voor het maken van een 'Digitale Voordracht' voor het College in Andreas 2.0.

Gemeente Amsterdam
Sjabloon Andreas 2.0
Voordracht College van B&W
Voor de Behandelend ambtenaar buiten het systeem Andreas 2.0

Voor het verplicht aanvragen van advies DMC door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted]@amsterdam.nl
Voor het verplicht aanvragen van advies DJZ door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen **tijdig** naar [redacted] screening.rd@amsterdam.nl

Datum aanvraag advies:.....
Uitkomst advies.....

ATTENTIE: VERGEET NIET DAT JE DE ADVIEZEN VAN DMC EN DJZ NODIG HEBT OM JE VOORDRACHT VERDER IN HET BESTUURLIJK PROCES TE KRIJGEN (ZIE HIERBOVEN)

Sjabloon Voordracht B&W

Datum collegevergadering	
maart 2017.	Vul hiernaast (links) de datum in waarop deze voordracht behandeld moet worden.

Onderwerp	
Stand van zaken beroepschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en de stand van zaken van de verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek).	Vul hiernaast (links) kort en bondig de naam van het onderwerp in zoals het op de collegevergadering moet verschijnen. Gebruik alleen kernwoorden.

Kernboodschap	
Op 20 december 2016 heeft het college van B&W ingestemd met het aantekenen van beroep tegen door de provincie geweigerde vergunningen voor windturbines en met het verkennen van overige (juridische) wegen om de bouw van windmolens mogelijk te maken.	Vul hiernaast (links) in maximaal 100 woorden de kern van de zaak in. De tekst moet de inhoud helder beschrijven. **Een kernboodschap moet 3 elementen bevatten:** ■ Wat is de centrale vraag/het probleem? Onderbouwing besluit ■ Wat is het antwoord/de oplossing? Gevraagd besluit ■ Wat is de aanleiding? Bestuurlijke achtergrond

Portefeuille	
Wordt automatisch gegenereerd in het systeem.	Vul hiernaast (links) hiernaast aan de linkerkant het portefeuillenummer in waaronder het onderwerp behandeld moet worden.

Reden Spoed

Vul hiernaast (links) hiernaast de reden in, wanneer het een spoedvoordracht wordt.

N.v.t.

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit

Vul hiernaast (links) hiernaast hier het gevraagde besluit in.

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
3. In te stemmen met het faciliteren van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling.

Wettelijke Grondslag

Vul hiernaast (links) het wetsartikel in dat op de voordracht van toepassing is.

Artikel 160, eerste lid, onder f, Gemeentewet: het college is bevoegd namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten.
Artikel 160, derde lid, Gemeentewet: het college neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

Bestuurlijke achtergrond

Schets hiernaast (links) historische, bestuurlijke, beleidsmatige en politieke achtergrond. Geef ook de samenhang met het totale gemeentelijke beleid weer.

Op 15 november 2016 heeft GS van Noord-Holland de vergunningsaanvragen van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. en de Coöperatie NDSM Energie U.A. definitief geweigerd. De bouw van windmolens past binnen de van gemeentewege gewenste ontwikkeling in het gebied en maakt onderdeel uit van de Agenda Duurzaamheid. Door de afwijzing van veel Amsterdamse windenergieprojecten komt de doelstelling 18MW (uit de agenda Duurzaamheid) onder druk te staan. De gemeente heeft al langer een verschil van mening met de provincie Noord-Holland, die de komst van nieuwe windmolens inmiddels al ca. 5 jaar tegenhoudt.
Waarom zijn de projecten afgewezen? De projecten van het Havenbedrijf zijn afgewezen omdat er geen overeenkomst is voor het slopen van twee oude turbines voor elke nieuwe turbine. Dit is een provinciale regel. Daarnaast stelt de Omgevingsdienst dat de molens bij de Afrikahaven geen lijn vormen en dat de lijn windmolens bij de Afrikahaven door de aanwezigheid van een andere lijn niet leesbaar is in het landschap. Het project NDSM Energie is afgewezen omdat er woningen binnen 600 meter staan en de provincie van mening is dat de turbines niet genoeg in een lijn komen te staan. Dit zijn ook provinciale regels. Overigens heeft NDSM Energie geen overeenkomst voor het slopen van oude turbines.

Bestuurlijke Prioriteit

Geef hiernaast (links) aan of je stuk bijvoorbeeld te maken heeft met de verschillende bestuursopdrachten die momenteel lopen. De bestuursopdrachten vertegenwoordigen een aantal grote thema's voor de stad, het bestuur en de ambtelijke organisatie. Denk aan subsidies, leges, afval en slagvaardige overheid.

Uitvoering van de Agenda Duurzaamheid.

Onderbouwing Besluit

Vul hiernaast (links) de onderbouwing van het gevraagde besluit in.

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 is in het college van B&W een kabinet voordracht behandeld met als onderwerp: "Instemmen met beroep tegen weigeringsbesluiten windturbines". Daarbij werd besloten om beroep aan te tekenen tegen de weigering tot plaatsing van windturbines in het havengebied van Amsterdam en om de gemeenteadvocaat (Nauta) te machtigen het

beroepschrift op te stellen en te ondertekenen. Op 4 januari jongstleden is het beroepschrift tijdig aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRvS) gezonden. Uw college heeft dat beroepschrift 21 maart jongstleden ter kennisname ontvangen.
Inmiddels heeft de provincie bij de AbRvS verweerschriften ingediend die door Nauta worden bestudeerd. Naar verwachting zal de behandeling van het beroep plaatsvinden voor de zomer.

In bovengenoemde voordracht is aangeven dat de kans dat het beroep succesvol voor de gemeente afloopt zeer klein is. Echter het instellen van beroep past in de gekozen strategie "Er alles aan doen" zijnde een parallelle strategie bestaande uit beroep, Kroonverzoek en de Rijkcoördinatieregeling (zie de beslispunten 2 en 3 hieronder) waarvan de inschatting is dat deze combinatie van middelen de slagingskans voor succes vergroot.

Beslispunt 2. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Op basis van de collegevoordracht van 20 december 29016 heeft uw college ingestemd met beslispunt 3: "In te stemmen met onderzoek naar overige (juridische) wegen die de bouw van windmolens mogelijk maken." Hieraan is gevolg gegeven door aan Nauta de opdracht te geven om twee op het beroep aanvullende wegen uit te werken. Dat zijn het Kroonverzoek en een aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr) (zie beslispunt 3 hieronder).
Bij de Kroon kan een verzoek worden ingediend tot vernietiging van bepalingen in de Provinciale ruimtelijke verordening (Pvr) van de provincie. De Kroon is in dit geval de minister van Infrastructuur en Milieu.
Bij dit verzoek gaat het niet om specifieke windturbines mogelijk te maken maar wordt onderzocht of de regeling in de Prv in strijd is met het recht of het algemeen belang. Het Kroonverzoek is er uiteindelijk op gericht om de Prv, en in het bijzonder artikel 32 dat de regels bevat voor wind op land en die het plaatsen van wind op land in Noord-Holland nagenoeg onmogelijk maakt, te vernietigen. De toetsing van het Kroonverzoek is dus een andere dan het beroep bij de AbRvS. De AbRvS toetst de juiste toepassing van het beleid, in dit geval de Prv, en niet het beleid zelf.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A toegevoegd aan deze voordracht. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep door de AbRvS voor de zomer het Kroonverzoek in behandeling is en beide sporen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie.

Beslispunt 3. In te stemmen met het faciliteren van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling.
De derde weg die is verkend en die parallel aan het Beroep bij de AbRvS en het Kroonverzoek kan worden bewandeld is de toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr). De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van nationaal belang zijn, worden gecoördineerd door de minister van Economische Zaken (EZ). In de Rcr worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg genomen. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een inpassingsplan van het Rijk. Dit is een ruimtelijk besluit van het Rijk, vergelijkbaar met een bestemmingsplan.
Van een project van nationaal belang is in dit geval sprake als de projectomvang minimaal 100 MW turbinevermogen bedraagt en de turbines geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen. De projecten binnen de gemeente Amsterdam tellen op tot ?? Mw en dat betekent dat er ?? MW elders in het Noorzeekanaalgebied of de Metropoolregio gevonden moet worden om de minimale projectgrootte van 100 Mw te realiseren conform de bepalingen ut de Elektriciteitsnet. Er zal dus een coalitie moeten ontstaan van partijen die windplannen koesteren maar door de opstelling van de provincie deze plannen individueel niet kunnen realiseren. Daarbij zal samenhang gecreëerd moeten worden om tegemoet te komen aan de eisen die daarvoor worden gesteld. Overigens bestaat er ook de mogelijkheid en de bevoegdheid van de minister om zelfstandig te besluitend e Rcr van toepassing te verklaren ook als er geen sprake is van samenhang tussen de windturbines.
Gemeenten als Zaanstad en een aantal andere partijen zoals TATA en NDSM energie hebben eerder samen met Amsterdam opgetrokken door een brief te schrijven aan GS van Noord Holland over de consequenties van het provinciale windbeleid (Bijlage B). Deze gezamenlijke oproep is dus een begin van een coalitie. Door het samenvoegen van de individuele plannen van bovengenoemde partijen en door deze coalitie te verbreden naar andere partijen en gemeenten in het Noorzeekanaalgebied en Metropoolregio kan naar verwachting een project van minimaal 100 Mw worden gevormd. Om deze coalitie te vormen zal de komende tijd met actoren worden overlegd. Ook zullen ambtelijk de contacten worden gelegd met het ministerie van EZ om te polsen hoe de minister denkt over de toepassing van de rijkscoördinatieregeling. Daarnaast

is het van belang te weten of de demissionaire status van de minister na de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer na 15 maart aanstaande invloed heeft op die beslissing.
Overigens is de gemeente Amsterdam niet de partij die het verzoek om toepassing van de Rcr indient. Dat kan alleen gebeuren door de partij(en), of een hiervoor opgerichte entiteit, die plannen hebben voor het plaatsen van windturbines. De gemeente heeft in dit geval een faciliterende rol en aanjagende rol om diverse projecten tot minimaal 100 MW vermogen te bundelen.

Financiële Onderbouwing

Vul hiernaast (links) de financiële onderbouwing in.

Investeringsvoorstel (J/N):

Nee

Toelichting:
N.v.t.

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	<Typ hier je tekst>
Rentepercentage	<Typ hier je tekst>
Afschrijvingstermijn (jaar)	<Typ hier je tekst>
Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
Aanvang Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
MIP nummer	<Typ hier je tekst>

Financiële consequenties

Nee

Toelichting:
De inzet van de gemeenteadvocaat wordt gedekt uit het jaarprogramma Duurzaamheid van R&D 2016 en 2017 conform de B&W voordracht van 20 december 2016.

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, s = structureel)

BATEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten(i = incidenteel, s = structureel)

LASTEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Communicatie en publicatie

Vul hiernaast (links) de gewenste communicatiemiddelen in.

Binnen de gemeente:
N.v.t.
Buiten de gemeente:
N.v.t.

Publiceren in gemeenteblad afdeling 3A:

Nee.

Waar moet gepubliceerd worden (doorhalen wat niet van toepassing is):

- ~~Gemeenteblad~~
- ~~Bekendmaking~~
- ~~Staatscourant~~

Uitkomsten advies

Vul hiernaast (links) de partijen in waarmee de voordracht is afgestemd.

Binnen de gemeente:
Kroonverzoek en aanvraag Rcr zijn afgestemd met DJZ.
Buiten de gemeente:
Gemeenteadvocaat

Behandeling in Raadscommissie

Vul hiernaast (links) de betreffende commissie(s) in, de datum van behandeling en TKN of ter Bespreking.

Commissie ID 22 maart ter informatie.

Datum van behandeling in Gemeenteraad

Vul hiernaast (links) de datum van behandeling in indien van toepassing

N.v.t.

Geheimhouding

Vul hiernaast (links) reden van geheimhouding in indien van toepassing.

Openbaarmaking van deze voordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op deze voordracht en de bijlage A.

Stukken

Geef hiernaast (links) de naam van de eventueel meegestuurde stukken aan.

Bijlage A: Kroon verzoek om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Bijlage B: Brief aan GS van Noord-Holland over beleid wind op land.

Behandelend ambtenaar

Vul hiernaast (links) de persoon in die de werkelijke behandeling doet.

Ruimte en Duurzaamheid, [redacted], [redacted]@amsterdam.nl, [redacted]

Behandelaar in 2.0

Vul hiernaast (links) de persoon in die de Zaak aanmaakt.

<Typ hier je tekst>

Vul hiernaast (links) eventueel het betreffende zaakdossiernummer in.

ZD2016-……..

Dit is een sjabloon voor het maken van een 'Digitale Voordracht' voor het College in Andreas 2 0.

Gemeente Amsterdam
Sjabloon Andreas 2 0
Voordracht College van B&W
Voor de Behandelend ambtenaar buiten het systeem Andreas 2.0

Voor het verplicht aanvragen van advies DMC door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] @amsterdam.nl
Voor het verplicht aanvragen van advies DJZ door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen **tijdig** naar [redacted] screening.rd@amsterdam.nl

Datum aanvraag advies:.....
Uitkomst advies.....

ATTENTIE: VERGEET NIET DAT JE DE ADVIEZEN VAN DMC EN DJZ NODIG HEBT OM JE VOORDRACHT VERDER IN HET BESTUURLIJK PROCES TE KRIJGEN (ZIE HIERBOVEN)

Sjabloon Voordracht B&W

Datum collegevergadering

Vul hiernaast (links) de datum in waarop deze voordracht behandeld moet worden.

maart 2017.

Onderwerp

Vul hiernaast (links) kort en bondig de naam van het onderwerp in zoals het op de collegevergadering moet verschijnen. Gebruik alleen kernwoorden.

Stand van zaken beroepschrift -tegen weigeringsbesluiten windturbines en de stand van zaken van de verkenning van andere (juridische) stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek).

Kernboodschap

Vul hiernaast (links) in maximaal 100 woorden de kern van de zaak in. De tekst moet de inhoud helder beschrijven.
Een kernboodschap moet 3 elementen bevatten:
- Wat is de centrale vraag/het probleem? Onderbouwing besluit
- Wat is het antwoord/de oplossing? Gevraagd besluit
- Wat is de aanleiding? Bestuurlijke achtergrond

Op 20 december 2016 heeft het college van B&W ingestemd met het aantekenen van beroep tegen door de provincie geweigerde vergunningen voor windturbines en met het verkennen van overige (juridische) wegen om de bouw van windmolens mogelijk te maken.

Portefeuille

Vul hiernaast (links) hiernaast aan de linkerkant het portefeuillenummer in waaronder het onderwerp behandeld moet worden.

Wordt automatisch gegenereerd in het systeem.

Reden Spoed

Vul hiernaast (links) hiernaast de reden in, wanneer het een spoedvoordracht wordt.

N.v.t.

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit

Vul hiernaast (links) hiernaast hier het gevraagde besluit in.

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
3. In te stemmen met het faciliteren van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling.
4. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid, onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Met opmaak Lettertype: Corbel, 10,5 pt

Met opmaak Standaard, Inspringing: Links: 0 cm, Verkeerd-om: 1,23 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Wettelijke Grondslag

Vul hiernaast (links) het wetsartikel in dat op de voordracht van toepassing is.

Artikel 160, eerste lid, onder f, Gemeentewet: het college is bevoegd namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten.
Artikel 160, derde lid, Gemeentewet: het college neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

Bestuurlijke achtergrond

Schets hiernaast (links) historische, bestuurlijke, beleidsmatige en politieke achtergrond. Geef ook de samenhang met het totale gemeentelijke beleid weer.

Op 15 november 2016 heeft GS van Noord-Holland de vijf vergunningsaanvragen van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. en de Coöperatie NDSM Energie U.A. definitief geweigerd. De bouw van windmolens past binnen de van gemeentewege gewenste ontwikkeling in het gebied en maakt onderdeel uit van de Agenda Duurzaamheid. Door de afwijzing van veel Amsterdamse windenergieprojecten komt de doelstelling 18MW (uit de agenda Duurzaamheid) onder druk te staan. De gemeente heeft al langer een verschil van mening met de provincie Noord-Holland, die de komst van nieuwe windmolens inmiddels al ca. 7.5 jaar tegenhoudt.
Waarom zijn de projecten afgewezen? De projecten van het Havenbedrijf zijn afgewezen omdat er geen overeenkomst is voor het slopen van twee oude turbines voor elke nieuwe turbine. Dit is een provinciale regel. Daarnaast stelt de Omgevingsdienst dat de molens bij de Afrikahaven geen lijn vormen en dat de lijn windmolens bij de Afrikahaven door de aanwezigheid van een andere lijn niet leesbaar is in het landschap. Het project NDSM Energie is afgewezen omdat er woningen binnen 600 meter staan en de provincie van mening is dat de turbines niet genoeg in een lijn komen te staan. Dit zijn ook provinciale regels. Overigens heeft NDSM Energie geen overeenkomst voor het slopen van oude turbines.

Bestuurlijke Prioriteit

Geef hiernaast (links) aan of je stuk bijvoorbeeld te maken heeft met de verschillende bestuursopdrachten die momenteel lopen. De bestuursopdrachten vertegenwoordigen een aantal grote thema's voor de stad, het bestuur en de ambtelijke organisatie. Denk aan subsidies, leges, afval en slagvaardige overheid.

Uitvoering van de Agenda Duurzaamheid.

Onderbouwing Besluit

Vul hiernaast (links) de onderbouwing van het gevraagde besluit in.

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Op 20 december 2016 is in het college van B&W een kabinet voordracht behandeld met als onderwerp: "Instemmen met beroep tegen weigeringsbesluiten windturbines". Daarbij werd besloten om beroep aan te tekenen tegen de weigering tot plaatsing van windturbines in het havengebied van Amsterdam en om de gemeenteadvocaat (Nauta) te machtigen het beroepschrift op te stellen en te ondertekenen. Op 4 januari jongstleden is het beroepschrift tijdig aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRvS) gezonden. Uw college heeft dat beroepschrift 21 maart jongstleden ter kennisname ontvangen.
Inmiddels heeft de provincie bij de AbRvS verweerschriften ingediend die door Nauta worden bestudeerd. Naar verwachting zal de behandeling van het beroep plaatsvinden voor de zomer. Zoals ook bij het indienen van het beroep trekt de gemeente bij de zitting samen met de initiatiefnemers (Havenbedrijf en NDSM energie) op.

In bovengenoemde voordracht is aangeven dat de kans dat het beroep succesvol voor de gemeente afloopt ~~-~~zeer klein is. Echter het instellen van beroep past in de gekozen strategie "Er alles aan doen" zijnde ~~-~~een parallelle strategie bestaande uit beroep, Kroonverzoek en de Rijkcoördinatieregeling (zie de beslispunten~~-~~ 2 en 3 hieronder) waarvan de inschatting is dat deze combinatie van middelen de slagingskans voor succes vergroot tot een redelijke kans. Er is geen sprake van gegarandeerd succes.

Beslispunt 2. In te stemmen met het indienen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Op basis van de collegevoordracht van 20 december 29016 heeft uw college ingestemd met beslispunt 3: "In te stemmen met onderzoek naar overige (juridische) wegen die de bouw van windmolens mogelijk maken." Hieraan is gevolg gegeven door aan Nauta de opdracht te geven om twee op het beroep aanvullende wegen uit te werken. Dat zijn het Kroonverzoek en een aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr) (zie beslispunt 3 hieronder).
Bij de Kroon kan een verzoek worden ingediend tot vernietiging van bepalingen in de Provinciale ruimtelijke verordening (Pvr) van de provincie. De Kroon is in dit geval de minister van Infrastructuur en Milieu. Weten we dit zeker?
Bij dit verzoek gaat het niet om specifieke windturbines mogelijk te maken maar wordt onderzocht of de regeling in de Prv in strijd is met het recht ~~-~~of het algemeen belang. Het Kroonverzoek is er uiteindelijk op gericht om de Prv, en in het bijzonder artikel 32 dat de regels bevat voor wind op land en die het plaatsen van wind op land in Noord-Holland nagenoeg onmogelijk maakt, te vernietigen. De toetsing van het Kroonverzoek is dus een andere dan het beroep bij de AbRvS. De AbRvS toetst de juiste toepassing van het beleid en de bevoegdheden, in dit geval de Prv, en niet het beleid zelf.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A toegevoegd aan deze voordracht. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep door de AbRvS voor de zomer het Kroonverzoek in behandeling is en tevens een Rijks coördinatieregeling is aangevraagd. De drie~~beide~~ sporen ~~elkaar~~ versterken elkaar conform de gekozen parallelle strategie.

Beslispunt 3. In te stemmen met het faciliteren van tenminste 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied en de Metropoolregio om een aanvraag te kunnen doen voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling.
De derde weg die is verkend en die parallel aan het Beroep bij de AbRvS en het Kroonverzoek kan worden bewandeld is de toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr). De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van nationaal belang zijn, worden gecoördineerd door de minister van Economische Zaken (EZ). In de Rcr worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg genomen. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een inpassingsplan van het Rijk. Dit is een ruimtelijk besluit van het Rijk, vergelijkbaar met een bestemmingsplan.
Van een project van nationaal belang is in dit geval sprake als de projectomvang minimaal 100 MW turbinevermogen bedraagt en de turbines geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen. De projecten binnen de gemeente Amsterdam tellen op tot ca. 70~~-??~~ Mw en dat betekent dat er nog minimaal 30~~??~~ MW elders in het Noorzeekanaalgebied ~~of de Metropoolregio~~ gevonden moet worden om de minimale projectgrootte van 100 Mw te realiseren conform de bepalingen ut de Elektriciteitsnet. Conform de gezamenlijke brief van 26 oktober 2016 van de vier gemeenten in het NZKG (Velsen, Beverwijk, Zaanstad en Amsterdam) blijft er, zelfs als grotendeels voldaan wordt aan de restrictieve ruimtelijke vereisten van de PRV, nog 125 MW onbenut. Het zoekgebied voor de Rcr is dus het gehele NZKG en daarom moeten alle gemeenten, zijnde Beverwijk, Velsen, Zaandam en Amsterdam hiermee kunnen instemmen. Uit ambtelijk overleg blijkt dat alle gemeenten hiertoe genegen zijn. Echter volledigheidshalve is van belang dat er ook een bestuurlijke uitspraak komt.

Met opmerkingen [redacted] Dit staat er nu dubbel in. Zin over bestuurlijke toevoeging is wel extra!

De aanvraag voor een Rcr wordt overigens door initiatiefnemers gedaan. Er zal dus een coalitie moeten ontstaan van partijen die windplannen koesteren maar door de opstelling van de provincie deze plannen individueel niet kunnen realiseren. Daarbij zal samenhang gecreëerd moeten worden om tegemoet te komen aan de eisen die daarvoor worden gesteld. Overigens bestaat er ook de mogelijkheid en de bevoegdheid van de minister om zelfstandig te besluitend e Rcr van toepassing te verklaren ook als er geen sprake is van samenhang tussen de windturbines.
Gemeenten als Zaanstad en een aantal andere partijen zoals Ahold Delhaize, Eneco, Damens ~~TATA~~ en NDSM energie hebben eerder samen met Amsterdam opgetrokken door een brief te schrijven aan GS van Noord Holland over de consequenties van het provinciale windbeleid (Bijlage B). Deze gezamenlijke oproep is dus een begin van een coalitie. Door het samenvoegen van de individuele plannen van bovengenoemde partijen en door deze coalitie te verbreden naar andere partijen en gemeenten in het Noorzeekanaalgebied en Metropoolregio kan naar verwachting een project van minimaal 100 Mw worden gevormd. Om deze coalitie te vormen zal de komende tijd met actoren worden overlegd. Ook zullen ambtelijk de contacten worden gelegd met het ministerie van EZ om te polsen hoe de minister denkt over de toepassing van de rijkscoördinatieregeling. Daarnaast is het van belang te weten of de demissionaire status van de minister na de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer na 15 maart aanstaande invloed heeft op die beslissing.
Overigens is de gemeente Amsterdam niet de partij die het verzoek om toepassing van de Rcr indient. Dat kan alleen gebeuren door de partij(en), of een hiervoor opgerichte entiteit, die plannen hebben voor het plaatsen van windturbines. De gemeente heeft in dit geval een faciliterende rol en aanjagende rol om diverse projecten tot minimaal 100 MW vermogen te bundelen. De Haven heeft reeds aangeven hierin een actieve rol te willen spelen.

Financiële Onderbouwing Vul hiernaast (links) de financiële onderbouwing in.

Investeringsvoorstel (J/N):

Nee

Toelichting:

N.v.t.

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	<Typ hier je tekst>
Rentepercentage	<Typ hier je tekst>
Afschrijvingstermijn (jaar)	<Typ hier je tekst>
Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
Aanvang Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
MIP nummer	<Typ hier je tekst>

Financiële consequenties

Nee

Toelichting:

De inzet van de gemeenteadvocaat wordt gedekt uit het jaarprogramma Duurzaamheid van R&D 2016 en 2017 conform de B&W voordracht van 20 december 2016.

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, s = structureel)

BATEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten(i = incidenteel, s = structureel)

LASTEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				

Totaal				

Communicatie en publicatie

Vul hiernaast (links) de gewenste communicatiemiddelen in.

Binnen de gemeente:
N.v.t.
Buiten de gemeente:
N.v.t.

Publiceren in gemeenteblad afdeling 3A:
Nee.

Waar moet gepubliceerd worden (doorhalen wat niet van toepassing is):
- ~~Gemeenteblad~~
- ~~Bekendmaking~~
- ~~Staatscourant~~

Uitkomsten advies

Vul hiernaast (links) de partijen in waarmee de voordracht is afgestemd.

Binnen de gemeente:
Kroonverzoek en aanvraag Rcr zijn afgestemd met DJZ.
Buiten de gemeente:
Gemeenteadvocaat

Behandeling in Raadscommissie

Vul hiernaast (links) de betreffende commissie(s) in, de datum van behandeling en TKN of ter Bespreking.

Commissie ID 22 maart ter informatie.

Datum van behandeling in Gemeenteraad

Vul hiernaast (links) de datum van behandeling in indien van toepassing

N.v.t.

Geheimhouding

Vul hiernaast (links) reden van geheimhouding in indien van toepassing.

Openbaarmaking van deze voordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op deze voordracht en de bijlage A.

Stukken

Geef hiernaast (links) de naam van de eventueel meegestuurde stukken aan.

Bijlage A: Kroon verzoek om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Bijlage B: Brief aan GS van Noord-Holland over beleid wind op land.

Behandelend ambtenaar

Vul hiernaast (links) de persoon in die de werkelijke behandeling doet.

Ruimte en Duurzaamheid, [redacted] @amsterdam.nl, [redacted]

Behandelaar in 2.0

Vul hiernaast (links) de persoon in die de Zaak aanmaakt.

<Typ hier je tekst>

Vul hiernaast (links) eventueel het betreffende zaakdossiernummer in.

Vergunningen	**Molens**	**MW**
Niet door		
Westpoort	7	21
Afrikahaven	2	6
Hornweg	7	21
Sicilieweg	2	6
TT Vasumweg	5	15
	23	**69**
Wel door		
Noordzeeweg	4	12
Nieuwe Hemweg	6	18
	10	**30**
Nog niet aangevraagd		
Brettenzone	8	24
Waterand terminal	3	9
BP	1	3
Nzkanaal	5	15
	17	**51**
Bestaand		64,2

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 21 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek.
D. Kennis te nemen van het indienen van het verzoek aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke

Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld en is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het indienen van het verzoek aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 Megawatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied.
De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.
- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies

van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.

- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van de collegevoordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 11 april 2017
Na akkoord van het college zal het Kroonverzoek worden ingediend.
De stand van zaken en de verder stappen zullen ter kennisname worden gebracht van de Cie ID van

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst

DJZ:
BA duurzaamheid:
BA RO:
BA Haven:

Ander overleg

Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 17 maart 2017 9:13
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: nog een paar punten

Yep goede punten. Neem ik mee.

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 17 maart 2017 09:13
Aan: [redacted]
Onderwerp: nog een paar punten

Ha[redacted]

Volgens mij moeten we nog toevoegen dat:
- de haven een actieve rol wil spelen in de RCR;
- we, voordat we de RCR inzetten, de provincie vragen mee te doen en zoniet transparant te zijn over onze aanpak.

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 17 maart 2017 9:41
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Windenergie: aankondiging midweekmap en B&W voordracht

Dag [redacted]
Jij krijgt van mij dan aanstaande maandag de door [redacted] genoemde stukken voor advies.
Met vriendelijke groet,
[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam
M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 17 maart 2017 09:39
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: RE: Windenergie: aankondiging midweekmap en B&W voordracht
Hoi [redacted] en [redacted],
Ja, ik doe RO en Gebiedsontwikkeling voor wethouder Van der Burg. Ik neem aan dat dit onder RO valt.
Groet,
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 16 maart 2017 17:39
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted] [redacted]
CC: [redacted]; [redacted]; [redacted]
Onderwerp: Windenergie: aankondiging midweekmap en B&W voordracht

Dag allemaal,

Zoals jullie weten loopt er een parallelle strategie voor de ontwikkeling van windenergie in het havengebied van Amsterdam. B&W heeft hier eerder een voorbereidend (kabinet) besluit over genomen op 20 december 2016, daaraan voorafgaand zijn de wethouders Duurzaamheid, Haven en RO geïnformeerd via een midweekmap. De parallelle strategie betekent dat we gelijkertijd een beroepszaak bij de RVS, een kroonverzoek en een aanvraag voor een rijkscoordinatieregeling (RCR) hebben lopen. We hebben vandaag een uitnodiging voor de zitting bij de RVS ontvangen voor 11 mei a.s. Wil onze strategie slagen en willen we inderdaad een maximale synergie bereiken dan moeten we zowel het Kroonverzoek als ook de RCR voor die tijd hebben ingediend.

Het gaat globaal om de volgende besluiten:

- informeren over rechtszaak;

- indienen van een Kroonverzoek;

- informeren over indienen van RCR door de initiatiefnemers. De gemeente zal later door het ministerie wordt gepolst over de wenselijkheid ervan.

[redacted] en ik zijn hiervoor momenteel een B&W voordracht (incl. midweekmappen) voor aan het voorbereiden. We willen deze stukken uiterlijk komende maandag aan jullie voorleggen om ze vanaf komende donderdag aan te leveren voor midweekmappen van WH Choho, van der Burg en Ollongren.

Met dit mailtje willen we jullie alvast de nodig context meegeven en de stukken aankondigen.

[redacted]: ben ik bij jou aan het goede adres voor wethouder Van der Burg?

Grt,

[redacted] en [redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 17 maart 2017 15:07
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: 2017-03-21 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap Choho.docx
Bijlagen: 2017-03-21 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap Choho.docx

En de mw flap voor choho.

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 21 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld en is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van de collegevoordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 11 april 2017
Na akkoord van het college zal het Kroonverzoek worden ingediend.
De stand van zaken en de verder stappen zullen ter kennisname worden gebracht van de Cie ID van

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst DJZ:
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst
BA duurzaamheid:
BA RO:
BA Haven:

Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid [redacted], M [redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 17 maart 2017 11:11
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: nog een paar punten

Zeker en die staat er al i n

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 17 maart 2017 11:10
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: nog een paar punten

En 11 mei natuurlijk

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 17 mrt. 2017 om 09:13 heeft [redacted]@amsterdam.nl> het volgende geschreven:

> Yep goede punten. Neem ik mee.
>
> ---
>
> **Van:** [redacted]
> **Verzonden:** vrijdag 17 maart 2017 09:13
> **Aan:** [redacted]
> **Onderwerp:** nog een paar punten
>
> Ha[redacted]
>
> Volgens mij moeten we nog toevoegen dat:
> - de haven een actieve rol wil spelen in de RCR;
> - we, voordat we de RCR inzetten, de provincie vragen mee te doen en zoniet transparant te zijn over onze aanpak.
>
> [redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 12:38
Aan: [redacted]
CC:
Onderwerp: wind stavaza procedure
Bijlagen: 2017-02-16 CONCEPT KROONVERZOEK Amsterdam Windturbines.docx; concept Voordracht collega BW windenergie versie 20-3-2017.docx; 2017-03-22 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap VdBurg.docx

Dag[redacted]

Zoals vorige week reeds aangekondigd vind je bijgevoegd een collegevoordracht en een flap plus bijlagen(cieflap tk en brief initiatiefnemers uit 2016 zit er nu nog niet bij) voor de wh RO met het verzoek aan jou om een commentaar en akkoord. Indien zaken onduidelijk zijn neem dan contact met mij of[redacted] op.
Deze stukken gaan ook voor commentaar naar de ba's Haven en duurzaamheid en DJZ.
Ik hoop snel je reactie te mogen vernemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Sjabloon te gebruiken voor een voordracht voor het College van B&W

- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DMC** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] @amsterdam.nl
- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DJZ** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] screening.rd@amsterdam.nl

LET OP:
stukken worden alleen in behandeling genomen als [redacted] en [redacted] akkoord hebben gegeven op de **definitieve** stukken en hier onder de datum vermeld staat waarop zij dit akkoord gegeven hebben.
VOOR FINAAL ADVIES m.b.t. BESTEMMINGSPLANNEN EN AANVERWANTE ZAKEN volstaat een mail naar screening.rd@amsterdam.nl

Datum definitief advies [redacted]:

Datum definitief advies [redacted]:

Nummer zaakdossier

Datum collegevergadering:
11 april 2017

Onderwerp:
Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Kernboodschap
Gemeente Amsterdam wil meer windenergie realiseren in het havengebied van Amsterdam. Op 20 december 2016 heeft het college van B&W ingestemd met het aantekenen van beroep tegen door de provincie geweigerde vergunningen voor windturbines en met het verkennen van overige (juridische) wegen om de bouw van windmolens mogelijk te maken. Het beroep dient op 11 mei aanstaande bij de Raad van State. Voorgesteld wordt om parallel aan dit beroep een Kroonverzoek voor vernietiging van artikel 32 van de Provinciale ruimtelijke verordening in te dienen en neemt het college kennis van het verzoek aan de minister van Economische zaken om toepassing van de Rijkscoördinatieregeling dat een coalitie van initiatiefnemers voor windprojecten zal gaan indienen.

Portefeuille:

Wordt automatisch gegenereerd in het systeem.

Reden Spoed:

N.v.t.

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
3. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen..
4. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Onderbouwing besluit:

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Op 20 december 2016 is in het college van B&W een kabinet voordracht behandeld met als onderwerp: "Instemmen met beroep tegen weigeringsbesluiten windturbines". Daarbij werd besloten om beroep aan te tekenen tegen de weigering tot plaatsing van windturbines in het havengebied van Amsterdam en om de gemeenteadvocaat (Nauta) te machtigen het beroepschrift op te stellen en te ondertekenen. Op 4 januari jongstleden is het beroepschrift tijdig aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) gezonden. Uw college heeft dat beroepschrift 21 maart jongstleden ter kennisname ontvangen.
De provincie heeft bij de ABRvS verweerschriften ingediend die door de gemeente advocaat worden bestudeerd. De behandeling van het beroep vindt plaats in een zitting op 11 mei aanstaande. Zoals ook bij het indienen van het beroep is gebeurd trekt de gemeente bij de zitting samen op met de initiatiefnemers (Havenbedrijf en NDSM energie).

In bovengenoemde voordracht is aangegeven dat de kans dat het beroep bij de ABRvS succesvol voor de gemeente afloopt zeer klein is. Echter het instellen van beroep past in de gekozen strategie "Er alles aan doen" zijnde een parallelle strategie bestaande uit beroep, Kroonverzoek en de Rijkcoördinatieregeling (zie de beslispunten 2 , 3 en 4 hieronder). De combinatie van deze drie middelen benadrukt de urgentie en het belang dat Amsterdam hecht aan het ontwikkelen van

wind op land om daarmee haar duurzaamheidsdoelstellingen en die van andere partijen in Noord-Holland te realiseren..

Beslispunt 2. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Op basis van de collegevoordracht van 20 december 2016 heeft uw college ingestemd met beslispunt 3: "In te stemmen met onderzoek naar overige (juridische) wegen die de bouw van windmolens mogelijk maken." Hieraan is gevolg gegeven door aan de gemeenteadvocaat de opdracht te geven om twee op het beroep aanvullende wegen uit te werken. Dat zijn het Kroonverzoek en een aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr) (zie beslispunt 4 hieronder).
Bij de Kroon kan een verzoek worden ingediend tot vernietiging van bepalingen in de Provinciale ruimtelijke verordening (PRV) van de provincie. De Kroon wordt in dit geval vertegenwoordigd door de minister van Infrastructuur en Milieu.
Bij dit verzoek gaat het niet om specifieke windturbines mogelijk te maken maar wordt onderzocht of de regeling in de PRV zich verdraagt met een goede ruimtelijke ordening. Het Kroonverzoek is er op gericht om de PRV, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land en die het plaatsen van wind op land in Noord-Holland slechts onder bijzondere voorwaarden toestaat, te vernietigen. De toetsing van het Kroonverzoek is dus een andere dan het beroep bij de ABRvS. De ABRvS toetst de juiste toepassing van het beleid en de bevoegdheden van in dit geval de PRV, en niet het beleid zelf. Het kroonverzoek kan leiden tot vernietiging van artikel 32, maar zal niet direct leiden tot een omgevingsvergunning voor de turbines. De Provincie kan de PRV 'repareren'. Na reparatie worden aanvragen opnieuw getoetst aan de aangepaste PRV. Het is niet zonder meer aannemelijk dat de aanvragen voor vergunning op grond van de aangepaste PRV wel verleend zullen worden.

Beslispunt 3. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door de gemeenteadvocaat is opgesteld is als bijlage A toegevoegd aan deze voordracht. De gemeenteadvocaat adviseert om het Kroonverzoek spoedig en ruim voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is.
Conform de gekozen parallelle strategie kan het inzetten van beide middelen helpen om dit onderwerp (hoger) op de politieke agenda te zetten en het belang dat Amsterdam hecht aan de plaatsing van windmolens te benadrukken.. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 4).
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 4 Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De derde weg die is verkend en die parallel aan het Beroep bij de ABRvS en het Kroonverzoek kan worden bewandeld is de toepassing van de Rcr. De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van

nationaal belang zijn, worden gecoördineerd door de minister van Economische Zaken (EZ). In de Rcr worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg met de betrokken overheden genomen. In dit proces is dus ook de provincie een partij. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een inpassingsplan van het Rijk. Dit is een ruimtelijk besluit van het Rijk, vergelijkbaar met een bestemmingsplan.
Van een project van nationaal belang is in dit geval sprake als de projectomvang minimaal 100 MW turbinevermogen bedraagt en de turbines geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen. De projecten binnen de gemeente Amsterdam tellen op tot 70 MW en dat betekent dat er minimaal 30 MW elders in het Noorzeekanaalgebied gevonden moet worden om de minimale projectgrootte van 100 MW te realiseren conform de bepalingen van de Elektriciteitswet. Conform de gezamenlijke brief aan de provincie van 26 oktober 2016 van de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk en Velzen (Bijlage B), blijft als grotendeels voldaan wordt aan de restrictieve eisen van de PRV nog 125 MW onbenut. Het zoekgebied voor de Rcr is dus het gehele Noordzeekanaalgebied en daarom moeten alle bovengenoemde gemeenten hiermee kunnen instemmen. Uit (ambtelijk) overleg blijkt dat deze gemeenten hiertoe genegen zijn. Het is belang dat deze gezamenlijke inzet ook bestuurlijk uitgesproken wordt. Het verzoek aan de minister om de Rcr toe te passen moet door initiatiefnemers van de plannen worden gedaan. De gemeente Amsterdam heeft daar geen rol in.
Er zal dus een coalitie moeten ontstaan van partijen die windplannen koesteren maar door de opstelling van de provincie deze plannen individueel niet kunnen realiseren. Er kunnen ook partijen bij betrokken worden die hun plannen wel kunnen realiseren op grond van PRV. Daarbij zal de samenhang gecreëerd moeten worden om tegemoet te komen aan de eisen die de Elektriciteitswet daarvoor stelt. Overigens bestaat er ook de mogelijkheid en de bevoegdheid van de minister om zelfstandig te besluiten de Rcr van toepassing te verklaren ook als er geen sprake is van samenhang tussen de windturbines.
De bovengenoemde brief vormt de basis van een coalitie. Door het samenvoegen van de individuele plannen van bovengenoemde partijen en door deze coalitie te verbreden naar andere partijen en gemeenten in het Noorzeekanaalgebied kan naar verwachting zonder problemen een project van minimaal 100 MW worden gevormd. Om deze coalitie te vormen wordt met actoren overlegd. Met het Havenbedrijf is gesproken en deze is bereid de coalitievorming te trekken. De Haven heeft zelf voor 70 MW vermogen aan concrete plannen (door GS afgewezen vergunningaanvragen) op de plank liggen en is daarmee een belangrijke speler. Ook zijn ambtelijk de contacten gelegd met het ministerie van EZ om te polsen hoe de minister denkt over de toepassing van de Rcr. Daarnaast is het van belang te weten of de demissionaire status van de minister na de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 maart jongstleden invloed heeft op zijn beslissingsruimte.

Beslispunt 5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van deze voordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op deze voordracht en de bijlagen A en B.

Met opmerkingen [redacted] Moet je hier geen onderscheid maken? Het is mij niet duidelijk waarom het verzoek aan de Kroon kabinet moet zijn. En waarom is de brief aan GS kabinet? Hoe benadeelt dit de procedure?
De verwachting dat het allemaal tot niets lijkt, zou wel kabinet moeten zijn, alleen de flap dus en niet meegestuurde stukken.

Wettelijke grondslag:

Artikel 160, eerste lid, onder f, Gemeentewet: het college is bevoegd namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten.
Artikel 160, derde lid, Gemeentewet: het college neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

Bestuurlijke achtergrond:

Op 15 november 2016 heeft GS van Noord-Holland de 5 aanvragen om omgevingsvergunning voor het plaatsen van windturbines van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. en de Coöperatie NDSM Energie U.A. geweigerd wegens strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Zo wordt niet voldaan aan de vereiste lijnopstelling en het vereiste dat bij het bouwen van één windturbine ten minste twee andere windturbines op het grondgebied van de provincie worden verwijderd.
De bouw van windmolens past binnen de van gemeentewege gewenste ontwikkeling in het gebied en maakt onderdeel uit van de Agenda Duurzaamheid. Door de afwijzing van deze Amsterdamse windenergieprojecten komt de doelstelling 18MW (uit de agenda Duurzaamheid) onder druk te staan. De gemeente heeft al langer een verschil van mening met de provincie Noord-Holland, die de komst van nieuwe windmolens inmiddels al ca. 7 jaar tegenhoudt.

Bestuurlijke prioriteit:

Uitvoering van de Agenda Duurzaamheid.

Financiële onderbouwing:

Investeringsvoorstel: Nee

Toelichting:

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	<Typ hier je tekst>
Rentepercentage	<Typ hier je tekst>
Afschrijvingstermijn (jaar)	<Typ hier je tekst>
Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
Aanvang Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
MIP nummer	<Typ hier je tekst>

Financiële consequenties:
Ja / Nee / Gedeeltelijk

Toelichting:

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, s = structureel)

BATEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				

<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten(i = incidenteel, s = structureel)

LASTEN				
Omschrijving (I/S)	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Communicatie en publicatie:

Binnen de gemeente: N.v.t.

Buiten de gemeente: N.v.t

Publiceren in gemeenteblad afdeling 3A:

Nee.

Waar moet gepubliceerd worden (doorhalen wat niet van toepassing is):

- ~~Gemeenteblad~~
- ~~Bekendmaking~~
- ~~Staatscourant~~

Uitkomsten advies:

Kroonverzoek en aanvraag Rcr zijn afgestemd met DJZ en Bestuursadviseur RO en de gemeenteadvocaat

.

Datum behandeling in raadscommissie:

TKN Cie ID van

Datum behandeling in gemeenteraad:

N.v.t..

Geheimhouding:

Openbaarmaking van deze voordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op deze voordracht en de bijlagen A en B en C.

Met opmerkingen [redacted] Zie opmerkingen hierboven.

Meegestuurde stukken:

Bijlage A: Concept Kroonverzoek om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Bijlage B: Brief aan GS van Noord-Holland over beleid wind op land.
Bijlage C: Cie ID voordracht

Stukken ter inzage gelegd:

N.v.t.

Behandelend ambtenaar:

Ruimte en Duurzaamheid [redacted], [redacted] [redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 21 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld en is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van de collegevoordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 11 april 2017
Na akkoord van het college zal het Kroonverzoek worden ingediend.
De stand van zaken en de verder stappen zullen ter kennisname worden gebracht van de Cie ID van

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst DJZ:
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst
BA duurzaamheid:
BA RO:
BA Haven:

Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid [redacted], M [redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 12:53
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Wat moet moet!

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 12:52
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Lekker bezig[redacted]!

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 12:52
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Dag[redacted]

Bedankt voor je commentaar op de conceptvoordracht. Ik heb de voordracht zo goed mogelijk aangepast en inmiddels verzonden aan de ba's Haven, RO en duurzaamheid voor commentaar. Jouw opmerking over de geheimhouding van de stukken heb ik in het document laten staan, dan kunnen de anderen daar ook en mening over vormen.
Jij zou de toets door DJZ regelen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 10:01
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Hierbij opmerkingen nav voordracht college.

Kijk nog even goed geheimhouding. Volgens mij hoeven kroonverzoek en brief aan GS niet kabinet. Ik zie niet hoe dat de procedure kan schaden.

Groet [redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 13:33
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Ok dan wachten we nog even op de uitslag van de bestuursadviseurs.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 13:32
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Ha [redacted]
Ik kan een akkoord vragen als de voordracht definitief is. De voordracht zal nog op een aantal punten gewijzigd moeten worden.
Nog even over het volgende over de samenloop en versterken.
Inhoudelijk hebben de drie procedures (beroep, verzoek en rijkscoördinatieregeling) hun eigen toetsingskader.
Inhoudelijk speelt het feit dat een kroonverzoek en rijkscoördinatieregeling is ingezet geen rol bij de behandeling van het beroep. Met andere woorden, het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling is niet relevant in de beroepszaak en het feit dat beroep is aangetekend tegen de geweigerde vergunningen is niet relevant voor de inhoudelijke behandeling van kroonverzoek en rijkscoördinatieregeling. In de communicatie over de zaken speelt het wel een rol, het kan het belang dat Amsterdam geeft aan haar ambitie (duurzame energie in Amsterdam) benadrukken (en versterken).
Dit onderscheid moet wel duidelijk zijn. Inhoudelijk zijn het verschillende procedures en gelden verschillende kaders.
Groet [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 12:52
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Dag [redacted]
Bedankt voor je commentaar op de conceptvoordracht. Ik heb de voordracht zo goed mogelijk aangepast en inmiddels verzonden aan de ba's Haven, RO en duurzaamheid voor commentaar. Jouw opmerking over de geheimhouding van de stukken heb ik in het document laten staan, dan kunnen de anderen daar ook en mening over vormen.
Jij zou de toets door DJZ regelen?
Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam
M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 10:01
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Hierbij opmerkingen nav voordracht college.
Kijk nog even goed geheimhouding. Volgens mij hoeven kroonverzoek en brief aan GS niet kabinet. Ik zie niet hoe dat de procedure kan schaden.
Groet [redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 14:13
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Natuurlijk kan dat. Ik wacht even de reacties af van de ba's. En dan maken we daarna de stukken in keer goed.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 14:12
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Moeten we nog benoemen dat we o.a. ook spreken met de volgende partijen?
Zaanstad, Beverwijk, Velsen, VNG, Havenbedrijf , Rijkswaterstaat, I&M en EZ?

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 14:08
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

En hierbij de wmflap.
Groet [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 14:01
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Oke [redacted]!

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 mrt. 2017 om 13:48 heeft [redacted]@amsterdam.nl> het volgende geschreven:

> Ha [redacted],
> Zojuist had ik snel gereageerd, ik kwam terug van pauze en moet zo weer door. Ik heb niet de flap gelezen en zie dat het er allemaal goed in staat. Het onderscheid is wat mij betreft goed verwoord. Ik had niet gedacht dat [redacted] zo snel de aanpassingen had gemaakt. Ik zal straks de wh flap doornemen.
> Groiet [redacted]
>
> **Van:** [redacted]
> **Verzonden:** maandag 20 maart 2017 13:44
> **Aan:** [redacted]; [redacted]
> **Onderwerp:** RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx
>
> Ha [redacted]
> Ik wil daar nog wel even op reageren.
> Strikt formeel heb je gelijk dat het feit dat beroep is aangetekend tegen de geweigerde vergunningen is niet relevant voor de inhoudelijke behandeling van kroonverzoek en rijkscoördinatieregeling.
> Echter de mensen reageren/handelen nooit los van een context. Wat we hier doen is de politieke context veranderen, we maken het groot.
> Daardoor heeft het feit dat er een Kroonverzoek is ingediend en een RCR is aangevraagd zelfs effect op de behandeling bij de RVS. Of het effect heeft op de uitspraak is een tweede (waarschijnlijk niet).
> Maar het feit dat men alleen al weet dat die twee zaken extra spelen in dit dossier verandert de context per definitie. Al is het alleen maar vanwege de vraag die men zich stelt, "het is blijkbaar toch erg belangrijk voor Amsterdam, moeten we hier toch wat mee?"
> Als we 'm helemaal losknippen dan doen we onszelf tekort.

Grt,
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 13:32
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Ha [redacted],
Ik kan een akkoord vragen als de voordracht definitief is. De voordracht zal nog op een aantal punten gewijzigd moeten worden.
Nog even over het volgende over de samenloop en versterken.
Inhoudelijk hebben de drie procedures (beroep, verzoek en rijkscoördinatieregeling) hun eigen toetsingskader. Inhoudelijk speelt het feit dat een kroonverzoek en rijkscoördinatieregeling is ingezet geen rol bij de behandeling van het beroep. Met andere woorden, het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling is niet relevant in de beroepszaak en het feit dat beroep is aangetekend tegen de geweigerde vergunningen is niet relevant voor de inhoudelijke behandeling van kroonverzoek en rijkscoördinatieregeling. In de communicatie over de zaken speelt het wel een rol, het kan het belang dat Amsterdam geeft aan haar ambitie (duurzame energie in Amsterdam) benadrukken (en versterken). Dit onderscheid moet wel duidelijk zijn. Inhoudelijk zijn het verschillende procedures en gelden verschillende kaders.
Groet [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 12:52
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Dag [redacted],
Bedankt voor je commentaar op de conceptvoordracht. Ik heb de voordracht zo goed mogelijk aangepast en inmiddels verzonden aan de ba's Haven, RO en duurzaamheid voor commentaar. Jouw opmerking over de geheimhouding van de stukken heb ik in het document laten staan, dan kunnen de anderen daar ook en mening over vormen.
Jij zou de toets door DJZ regelen?
Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam
M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 10:01
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: PH2 Voordracht collega BW windenergie versie 17-3-2017.docx

Hierbij opmerkingen nav voordracht college.
Kijk nog even goed geheimhouding. Volgens mij hoeven kroonverzoek en brief aan GS niet kabinet. Ik zie niet hoe dat de procedure kan schaden.
Groet [redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 20 maart 2017 15:57
Aan: [redacted]
Onderwerp: commentaar [redacted]

- Beslispunt 2 en 3 samenvoegen.
- In de toelichting de gronden van het Kroonverzoek noemen.
- In beslispunt 4 aangeven dat streefdatum voor indienen van verzoek RCR voor 11 mei ligt.
- Dilemma wat betreft timing indien kroonverzoek en RCR ivm demissionaire ministers. Wat maakt de kans op succes groter, nu alles voor 11 mei indien bij demissionaire ministers of wachten tot het nieuwe kabinet er is met wellicht een minister van GL op I&M.
- Geheimhouding; voordracht dient zo geschreven te zijn dat deze niet kabinet hoeft. Afwegingen/ twijfels opnemen in een kabinet bijlage.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Nummer BD2017-003612
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder van der Burg

Map Wethouder, 22 maart 2017

MW

Wethouder

Van der Burg
Choho
Ollongren

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen

verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld en is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van de collegevoordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 11 april 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst DJZ:
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst BA Duurzaamheid:
BA RO:
BA Haven:
Ander overleg Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t
Kwaliteit	N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Sjabloon te gebruiken voor een voordracht voor het College van B&W

- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DMC** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] [redacted]@amsterdam.nl
- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DJZ** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] screening.rd@amsterdam.nl

LET OP:
stukken worden alleen in behandeling genomen als [redacted] en [redacted] akkoord hebben gegeven op de **definitieve** stukken en hier onder de datum vermeld staat waarop zij dit akkoord gegeven hebben.
VOOR FINAAL ADVIES m.b.t. BESTEMMINGSPLANNEN EN AANVERWANTE ZAKEN volstaat een mail naar screening.rd@amsterdam.nl

Datum definitief advies [redacted]:

Datum definitief advies [redacted]

Nummer zaakdossier

Datum collegevergadering:
11 april 2017

Onderwerp:
Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Kernboodschap
Gemeente Amsterdam wil meer windenergie realiseren in het havengebied van Amsterdam. Op 20 december 2016 heeft het college van B&W ingestemd met het aantekenen van beroep tegen door de provincie geweigerde vergunningen voor windturbines en met het verkennen van overige (juridische) wegen om de bouw van windmolens mogelijk te maken. Het beroep dient op 11 mei aanstaande bij de Raad van State. Voorgesteld wordt om parallel aan dit beroep een Kroonverzoek voor vernietiging van artikel 32 van de Provinciale ruimtelijke verordening in te dienen en neemt het college kennis van het verzoek aan de minister van Economische zaken om toepassing van de Rijkscoördinatieregeling dat een coalitie van initiatiefnemers voor windprojecten zal gaan indienen.

Portefeuille:

Wordt automatisch gegenereerd in het systeem.

Reden Spoed:

N.v.t.

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
3. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen..
4. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Onderbouwing besluit:

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Op 20 december 2016 is in het college van B&W een kabinet voordracht behandeld met als onderwerp: "Instemmen met beroep tegen weigeringsbesluiten windturbines". Daarbij werd besloten om beroep aan te tekenen tegen de weigering tot plaatsing van windturbines in het havengebied van Amsterdam en om de gemeenteadvocaat (Nauta) te machtigen het beroepschrift op te stellen en te ondertekenen. Op 4 januari jongstleden is het beroepschrift tijdig aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) gezonden. Uw college heeft dat beroepschrift 21 maart jongstleden ter kennisname ontvangen.
De provincie heeft bij de ABRvS verweerschriften ingediend die door de gemeente advocaat worden bestudeerd. De behandeling van het beroep vindt plaats in een zitting op 11 mei aanstaande. Zoals ook bij het indienen van het beroep is gebeurd trekt de gemeente bij de zitting samen op met de initiatiefnemers (Havenbedrijf en NDSM energie).

In bovengenoemde voordracht is aangegeven dat de kans dat het beroep bij de ABRvS succesvol voor de gemeente afloopt zeer klein is. Echter het instellen van beroep past in de gekozen strategie "Er alles aan doen" zijnde een parallelle strategie bestaande uit beroep, Kroonverzoek en de Rijkcoördinatieregeling (zie de beslispunten 2 , 3 en 4 hieronder). De combinatie van deze drie middelen benadrukt de urgentie en het belang dat Amsterdam hecht aan het ontwikkelen van

wind op land om daarmee haar duurzaamheidsdoelstellingen en die van andere partijen in Noord-Holland te realiseren..

Beslispunt 2. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Op basis van de collegevoordracht van 20 december 2016 heeft uw college ingestemd met beslispunt 3: "In te stemmen met onderzoek naar overige (juridische) wegen die de bouw van windmolens mogelijk maken." Hieraan is gevolg gegeven door aan de gemeenteadvocaat de opdracht te geven om twee op het beroep aanvullende wegen uit te werken. Dat zijn het Kroonverzoek en een aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr) (zie beslispunt 4 hieronder).
Bij de Kroon kan een verzoek worden ingediend tot vernietiging van bepalingen in de Provinciale ruimtelijke verordening (PRV) van de provincie. De Kroon wordt in dit geval vertegenwoordigd door de minister van Infrastructuur en Milieu.
Bij dit verzoek gaat het niet om specifieke windturbines mogelijk te maken maar wordt onderzocht of de regeling in de PRV zich verdraagt met een goede ruimtelijke ordening. Het Kroonverzoek is er op gericht om de PRV, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land en die het plaatsen van wind op land in Noord-Holland slechts onder bijzondere voorwaarden toestaat, te vernietigen. De toetsing van het Kroonverzoek is dus een andere dan het beroep bij de ABRvS. De ABRvS toetst de juiste toepassing van het beleid en de bevoegdheden van in dit geval de PRV, en niet het beleid zelf. Het kroonverzoek kan leiden tot vernietiging van artikel 32, maar zal niet direct leiden tot een omgevingsvergunning voor de turbines. De Provincie kan de PRV 'repareren'. Na reparatie worden aanvragen opnieuw getoetst aan de aangepaste PRV. Het is niet zonder meer aannemelijk dat de aanvragen voor vergunning op grond van de aangepaste PRV wel verleend zullen worden.

Beslispunt 3. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door de gemeenteadvocaat is opgesteld is als bijlage A toegevoegd aan deze voordracht. De gemeenteadvocaat adviseert om het Kroonverzoek spoedig en ruim voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is.
Conform de gekozen parallelle strategie kan het inzetten van beide middelen helpen om dit onderwerp (hoger) op de politieke agenda te zetten en het belang dat Amsterdam hecht aan de plaatsing van windmolens te benadrukken.. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 4).
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 4 Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De derde weg die is verkend en die parallel aan het Beroep bij de ABRvS en het Kroonverzoek kan worden bewandeld is de toepassing van de Rcr. De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van

nationaal belang zijn, worden gecoördineerd door de minister van Economische Zaken (EZ). In de Rcr worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg met de betrokken overheden genomen. In dit proces is dus ook de provincie een partij. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een inpassingsplan van het Rijk. Dit is een ruimtelijk besluit van het Rijk, vergelijkbaar met een bestemmingsplan.
Van een project van nationaal belang is in dit geval sprake als de projectomvang minimaal 100 MW turbinevermogen bedraagt en de turbines geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen. De projecten binnen de gemeente Amsterdam tellen op tot 70 MW en dat betekent dat er minimaal 30 MW elders in het Noorzeekanaalgebied gevonden moet worden om de minimale projectgrootte van 100 MW te realiseren conform de bepalingen van de Elektriciteitswet. Conform de gezamenlijke brief aan de provincie van 26 oktober 2016 van de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk en Velzen (Bijlage B), blijft als grotendeels voldaan wordt aan de restrictieve eisen van de PRV nog 125 MW onbenut. Het zoekgebied voor de Rcr is dus het gehele Noordzeekanaalgebied en daarom moeten alle bovengenoemde gemeenten hiermee kunnen instemmen. Uit (ambtelijk) overleg blijkt dat deze gemeenten hiertoe genegen zijn. Het is belang dat deze gezamenlijke inzet ook bestuurlijk uitgesproken wordt. Het verzoek aan de minister om de Rcr toe te passen moet door initiatiefnemers van de plannen worden gedaan. De gemeente Amsterdam heeft daar geen rol in.
Er zal dus een coalitie moeten ontstaan van partijen die windplannen koesteren maar door de opstelling van de provincie deze plannen individueel niet kunnen realiseren. Er kunnen ook partijen bij betrokken worden die hun plannen wel kunnen realiseren op grond van PRV. Daarbij zal de samenhang gecreëerd moeten worden om tegemoet te komen aan de eisen die de Elektriciteitswet daarvoor stelt. Overigens bestaat er ook de mogelijkheid en de bevoegdheid van de minister om zelfstandig te besluiten de Rcr van toepassing te verklaren ook als er geen sprake is van samenhang tussen de windturbines.
De bovengenoemde brief vormt de basis van een coalitie. Door het samenvoegen van de individuele plannen van bovengenoemde partijen en door deze coalitie te verbreden naar andere partijen en gemeenten in het Noorzeekanaalgebied kan naar verwachting zonder problemen een project van minimaal 100 MW worden gevormd. Om deze coalitie te vormen wordt met actoren overlegd. Met het Havenbedrijf is gesproken en deze is bereid de coalitievorming te trekken. De Haven heeft zelf voor 70 MW vermogen aan concrete plannen (door GS afgewezen vergunningaanvragen) op de plank liggen en is daarmee een belangrijke speler. Ook zijn ambtelijk de contacten gelegd met het ministerie van EZ om te polsen hoe de minister denkt over de toepassing van de Rcr. Daarnaast is het van belang te weten of de demissionaire status van de minister na de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 maart jongstleden invloed heeft op zijn beslissingsruimte.

Beslispunt 5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van deze voordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op deze voordracht en de bijlagen A en B.

Met opmerkingen [redacted] Moet je hier geen onderscheid maken? Het is mij niet duidelijk waarom het verzoek aan de Kroon kabinet moet zijn. En waarom is de brief aan GS kabinet? Hoe benadeelt dit de procedure?
De verwachting dat het allemaal tot niets lijkt, zou wel kabinet moeten zijn, alleen de flap dus en niet meegestuurde stukken.

Wettelijke grondslag:

Artikel 160, eerste lid, onder f, Gemeentewet: het college is bevoegd namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten.
Artikel 160, derde lid, Gemeentewet: het college neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

Bestuurlijke achtergrond:

Op 15 november 2016 heeft GS van Noord-Holland de 5 aanvragen om omgevingsvergunning voor het plaatsen van windturbines van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. en de Coöperatie NDSM Energie U.A. geweigerd wegens strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Zo wordt niet voldaan aan de vereiste lijnopstelling en het vereiste dat bij het bouwen van één windturbine ten minste twee andere windturbines op het grondgebied van de provincie worden verwijderd.
De bouw van windmolens past binnen de van gemeentewege gewenste ontwikkeling in het gebied en maakt onderdeel uit van de Agenda Duurzaamheid. Door de afwijzing van deze Amsterdamse windenergieprojecten komt de doelstelling 18MW (uit de agenda Duurzaamheid) onder druk te staan. De gemeente heeft al langer een verschil van mening met de provincie Noord-Holland, die de komst van nieuwe windmolens inmiddels al ca. 7 jaar tegenhoudt.

Bestuurlijke prioriteit:

Uitvoering van de Agenda Duurzaamheid.

Financiële onderbouwing:

Investeringsvoorstel: Nee

Toelichting:

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	<Typ hier je tekst>
Rentepercentage	<Typ hier je tekst>
Afschrijvingstermijn (jaar)	<Typ hier je tekst>
Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
Aanvang Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
MIP nummer	<Typ hier je tekst>

Financiële consequenties:
Ja / Nee / Gedeeltelijk

Toelichting:

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, s = structureel)

BATEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				

<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten(i = incidenteel, s = structureel)

LASTEN				
Omschrijving (I/S)	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Communicatie en publicatie:

Binnen de gemeente: N.v.t.

Buiten de gemeente: N.v.t

Publiceren in gemeenteblad afdeling 3A:

Nee.

Waar moet gepubliceerd worden (doorhalen wat niet van toepassing is):

- ~~Gemeenteblad~~
- ~~Bekendmaking~~
- ~~Staatscourant~~

Uitkomsten advies:

Kroonverzoek en aanvraag Rcr zijn afgestemd met DJZ en Bestuursadviseur RO en de gemeenteadvocaat

.

Datum behandeling in raadscommissie:

TKN Cie ID van

Datum behandeling in gemeenteraad:

N.v.t..

Geheimhouding:

Openbaarmaking van deze voordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op deze voordracht en de bijlagen A en B en C.

Met opmerkingen [redacted] Zie opmerkingen hierboven.

Meegestuurde stukken:

Bijlage A: Concept Kroonverzoek om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Bijlage B: Brief aan GS van Noord-Holland over beleid wind op land.
Bijlage C: Cie ID voordracht

Stukken ter inzage gelegd:

N.v.t.

Behandelend ambtenaar:

Ruimte en Duurzaamheid, [redacted], [redacted], [redacted]t@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 21 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld en is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.
- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van de collegevoordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 11 april 2017
Na akkoord van het college zal het Kroonverzoek worden ingediend.
De stand van zaken en de verder stappen zullen ter kennisname worden gebracht van de Cie ID van

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst

DJZ:
BA duurzaamheid:
BA RO:
BA Haven:

Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M [redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003611
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Ollongren

Map Wethouder, 22 maart 2017

MW

Wethouder

Ollongren
Van der Burg
Choho

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen

verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld en is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van de collegevoordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 11 april 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst DJZ:
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst BA Duurzaamheid:
BA RO:
BA Haven:
Ander overleg Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 21 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld en is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.
- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van de collegevoordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 11 april 2017
Na akkoord van het college zal het Kroonverzoek worden ingediend.
De stand van zaken en de verder stappen zullen ter kennisname worden gebracht van de Cie ID van

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst

DJZ:
BA duurzaamheid:
BA RO:
BA Haven:

Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 21 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste

kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 18 april 2017

TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ: inhoud is afgestemd.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	BA duurzaamheid, BA RO, BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht.
Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid [redacted], M [redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 21 maart 2017 14:28
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: staf aanstaande donderdag

Nee.

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 21 maart 2017 14:27
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: staf aanstaande donderdag

Ik laat het jullie morgenmiddag weten. Weet [redacted] dit al?
Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker Dierenwelzijn
Secretaris Staf Wethouder Choho
Ruimte en Duurzaamheid
[redacted]
Gemeente Amsterdam
Bezoekadres: Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Postadres: Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam
Werkdagen: maandag t/m vrijdag

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 21 maart 2017 14:13
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: staf aanstaande donderdag

Dag [redacted],
Kunnen [redacted] en ik aanstaande donderdag tijdens de staf gebruik maken van #5 Vraag het de wethouder? Betreft dossier wind op land.
Op dit moment wordt een mwflap en collegevoordracht voorbereid met stavaza van een aantal juridische sporen:

1. Beroep bij raad van state tegen de door provincie geweigerde vergunningen.
2. Aanvraag voor toepassing rijks coördinatieregeling bij minister EZ.
3. Kroonverzoek bij minister I&M.

Het gaat nu met name om de punten 2 en 3 waarvoor het netjes en transparant is om alvorens deze bij de betrokken ministers in gang te zetten de provincie over deze stappen te informeren. De vraag die wij aan de wethouder willen stellen is nu hoe hij daar in staat, hoe hij deze boodschap wil framen en hoe en via welk kanaal deze boodschap het beste gebracht kan worden.
Er is enige tijdsdruk want op 11 mei is de behandeling van de beroepszaak bij de Raad van State. De punten 2 en 3 moeten dan conform een eerder vastgestelde parallelle strategie in gang zijn gezet.
Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam
M [redacted]
[redacted]t@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 21 maart 2017 14:13
Aan: [redacted]
CC:
Onderwerp: staf aanstaande donderdag

Dag [redacted],

Kunner[redacted] en ik aanstaande donderdag tijdens de staf gebruik maken van #5 Vraag het de wethouder? Betreft dossier wind op land.
Op dit moment wordt een mwflap en collegevoordracht voorbereid met stavaza van een aantal juridische sporen:

1. Beroep bij raad van state tegen de door provincie geweigerde vergunningen.
2. Aanvraag voor toepassing rijks coördinatieregeling bij minister EZ.
3. Kroonverzoek bij minister I&M.

Het gaat nu met name om de punten 2 en 3 waarvoor het netjes en transparant is om alvorens deze bij de betrokken ministers in gang te zetten de provincie over deze stappen te informeren. De vraag die wij aan de wethouder willen stellen is nu hoe hij daar in staat, hoe hij deze boodschap wil framen en hoe en via welk kanaal deze boodschap het beste gebracht kan worden.
Er is enige tijdsdruk want op 11 mei is de behandeling van de beroepszaak bij de Raad van State. De punten 2 en 3 moeten dan conform een eerder vastgestelde parallelle strategie in gang zijn gezet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 21 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.

Beslispunt 1C. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld en is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van de collegevoordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 11 april 2017
Na akkoord van het college zal het Kroonverzoek worden ingediend.
De stand van zaken en de verder stappen zullen ter kennisname worden gebracht van de Cie ID van

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst DJZ:
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst
BA duurzaamheid:
BA RO:
BA Haven:

Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid [redacted], M [redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003611
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Ollongren

Map Wethouder, 22 maart 2017

MW

Wethouder

Ollongren
Van der Burg
Choho

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C .

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste

kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 18 april 2017
TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ: inhoud is afgestemd.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	BA Duurzaamheid, BA RO, BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht.
Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M[redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003612
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder van der Burg

Map Wethouder, 22 maart 2017

MW

Wethouder

Van der Burg
Choho
Ollongren

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste

kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 11 april 2017
TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ: inhoud is afgestemd.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	BA Duurzaamheid, BA RO,BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht
Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t
Kwaliteit	N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

KABINET

Bijlage C Voordracht Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Toelichting Nadere toelichting rechtsmiddelen (kabinet)

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

In de voordracht van 20 december 2016 is aangegeven dat de kans dat het beroep bij de ABRvS succesvol voor de gemeente afloopt zeer klein is. Echter het instellen van beroep past in de gekozen strategie "Er alles aan doen" zijnde een parallelle strategie bestaande uit beroep, Kroonverzoek en de Rijkcoördinatieregeling (zie de beslispunten 2 en 3 in de voordracht). De combinatie van deze drie middelen benadrukt de urgentie en het belang dat Amsterdam hecht aan het ontwikkelen van wind op land om daarmee haar duurzaamheidsdoelstellingen en die van andere partijen in Noord-Holland te realiseren.

Sjabloon te gebruiken voor een voordracht voor het College van B&W

- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DMC** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] [redacted]@amsterdam.nl
- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DJZ** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] screening.rd@amsterdam.nl

LET OP:
stukken worden alleen in behandeling genomen als [redacted] en [redacted] akkoord hebben gegeven op de **definitieve** stukken en hier onder de datum vermeld staat waarop zij dit akkoord gegeven hebben.
VOOR FINAAL ADVIES m.b.t. BESTEMMINGSPLANNEN EN AANVERWANTE ZAKEN volstaat een mail naar screening.rd@amsterdam.nl

Datum definitief advies [redacted]

Datum definitief advies [redacted]

Nummer zaakdossier

Datum collegevergadering:
18 april 2017

Onderwerp:
Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek) en instemming met Kroonverzoek

Kernboodschap
Het college besluit om parallel aan het beroep tegen de weigeringsbesluiten van Gedeputeerde Staten dat op 11 mei aanstaande door de Raad van State wordt behandeld een Kroonverzoek voor vernietiging van artikel 32 van de Provinciale ruimtelijke verordening in te dienen en neemt kennis van het verzoek aan de minister van Economische zaken om toepassing van de Rijkscoördinatieregeling dat een coalitie van initiatiefnemers voor windprojecten zal gaan indienen.

Portefeuille:
Wordt automatisch gegenereerd in het systeem.

Reden Spoed:

N.v.t.

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. In te stemmen met het Kroonverzoek, waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.
3. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
4. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C .

Onderbouwing besluit:

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Op 20 december 2016 is in het college van B&W een kabinet voordracht behandeld met als onderwerp: "Instemmen met beroep tegen weigeringsbesluiten windturbines". Daarbij werd besloten om beroep aan te tekenen tegen de weigering tot plaatsing van windturbines in het havengebied van Amsterdam en om de gemeenteadvocaat (Nauta) te machtigen het beroepschrift op te stellen en te ondertekenen. Op 4 januari jongstleden is het beroepschrift tijdig aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) gezonden. Uw college heeft dat beroepschrift 21 maart jongstleden ter kennisname ontvangen.
De provincie heeft bij de ABRvS verweerschriften ingediend die door de gemeente advocaat worden bestudeerd. De behandeling van het beroep vindt plaats in een zitting op 11 mei aanstaande. Zoals ook bij het indienen van het beroep is gebeurd trekt de gemeente bij de zitting samen op met de initiatiefnemers (Havenbedrijf en NDSM energie).

Beslispunt 2. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.

Op basis van de collegevoordracht van 20 december 2016 heeft uw college ingestemd met beslispunt 3: "In te stemmen met onderzoek naar overige (juridische) wegen die de bouw van windmolens mogelijk maken." Hieraan is gevolg gegeven door aan de gemeenteadvocaat de opdracht te geven om twee op het beroep aanvullende wegen uit te werken. Dat zijn het Kroonverzoek en een aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr) (zie beslispunt 4 hieronder).
Bij de Kroon kan een verzoek worden ingediend tot vernietiging van bepalingen in de Provinciale ruimtelijke verordening (PRV) van de provincie. Het verzoek zal worden behandeld door de

minister van Infrastructuur en Milieu en de minister van Economische Zaken, in overleg met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Bij dit verzoek gaat het niet om specifieke windturbines mogelijk te maken maar wordt onderzocht of de regeling in de PRV zich verdraagt met onze nationale en Europese regels, waarvan in het bijzonder de vraag of de beperking in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Het Kroonverzoek is er op gericht om de PRV, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land en die het plaatsen van wind op land in Noord-Holland slechts onder bijzondere voorwaarden toestaat, te vernietigen. De toetsing van het Kroonverzoek is dus een andere dan het beroep bij de ABRvS. De ABRvS toetst de juiste toepassing van het beleid en de bevoegdheden van in dit geval de PRV, en niet het beleid zelf. Het kroonverzoek kan leiden tot schorsing of vernietiging van artikel 32, maar zal niet direct leiden tot een omgevingsvergunning voor de turbines. De Provincie kan de PRV 'repareren'. Na reparatie worden aanvragen opnieuw getoetst aan de aangepaste PRV. Het is niet zonder meer aannemelijk dat de aanvragen voor vergunning op grond van de aangepaste PRV wel verleend zullen worden.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door de gemeenteadvocaat is opgesteld is als bijlage A toegevoegd aan deze voordracht. De gemeenteadvocaat adviseert om het Kroonverzoek spoedig en ruim voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is.
Conform de gekozen parallelle strategie kan het inzetten van beide middelen helpen om dit onderwerp (hoger) op de politieke agenda te zetten en het belang dat Amsterdam hecht aan de plaatsing van windmolens te benadrukken. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 4).
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de gemeenteadvocaat aan de minister van Infrastructuur en Milieu, de minister van Economische Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gezonden.
De Haven heeft desgevraagd gezegd het Kroonverzoek niet te zullen ondertekenen maar zich te richten op de aanvraag voor de Rijkscoördinatieregeling (zie beslispunt 3) en die procedure te willen trekken.
Met de gemeenten Zaanstad, Beverwijk en Velzen is overleg over de Rijkscoördinatieregeling en het Kroonverzoek. Deze gemeenten beraden zich op het medeondertekenen van het Kroonverzoek.

Beslispunt 3. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de gemeenteadvocaat aan de minister van Infrastructuur en Milieu, de minister van Economische Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gezonden.

Beslispunt 4. Kennis te nemen van het feit dat door initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De derde weg die is verkend en die parallel aan het Beroep bij de ABRvS en het Kroonverzoek kan worden bewandeld is de toepassing van de Rcr. De Rcr is bij wet of bij besluit van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister van toepassing. De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van nationaal belang zijn, worden bij wet gecoördineerd door de minister van

Economische Zaken (EZ). In de Rcr worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg met de betrokken overheden genomen. In dit proces is dus ook de provincie een partij. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een inpassingsplan van het Rijk. Dit is een ruimtelijk besluit van het Rijk, vergelijkbaar met een bestemmingsplan.
Van een project van nationaal belang is in dit geval sprake als de projectomvang minimaal 100 MW turbinevermogen bedraagt en de turbines geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen. De projecten binnen de gemeente Amsterdam tellen op tot 70 MW en dat betekent dat er minimaal 30 MW elders in het Noorzeekanaalgebied gevonden moet worden om de minimale projectgrootte van 100 MW te realiseren conform de bepalingen van de Elektriciteitswet zodat de Rcr bij wet van toepassing is. Conform de gezamenlijke brief aan de provincie van 25 oktober 2016 van de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk en Velzen (Bijlage B), blijft als grotendeels voldaan wordt aan de restrictieve eisen van de PRV nog 125 MW onbenut. Het zoekgebied voor de Rcr is dus het gehele Noordzeekanaalgebied en daarom moeten alle bovengenoemde gemeenten hiermee kunnen instemmen. Uit (ambtelijk) overleg blijkt dat deze gemeenten hiertoe genegen zijn. Het is van belang dat deze gezamenlijke inzet ook bestuurlijk uitgesproken wordt.
Er zal dus een coalitie kunnen ontstaan van partijen die windplannen koesteren maar door de opstelling van de provincie deze plannen individueel niet kunnen realiseren. Er kunnen ook partijen bij betrokken worden die hun plannen wel kunnen realiseren op grond van PRV. Daarbij zal de samenhang gecreëerd moeten worden om tegemoet te komen aan de eisen die de Elektriciteitswet daarvoor stelt. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Dit laatste blijft een bevoegdheid en onderscheidt zich daarmee van de verplichte toepasselijkheid indien wel zou worden voldaan aan deze criteria. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De bovengenoemde brief vormt een goed vertrekpunt voor de coalitie. Door het samenvoegen van de individuele plannen van bovengenoemde partijen en door deze coalitie te verbreden naar andere partijen en gemeenten in het Noorzeekanaalgebied kan naar verwachting zonder problemen een project van minimaal 100 MW worden gevormd. Om deze coalitie te vormen wordt met actoren overlegd. Met het Havenbedrijf is gesproken en deze is bereid de coalitievorming te trekken. De Haven heeft zelf voor 70 MW vermogen aan concrete plannen (door GS afgewezen vergunningaanvragen) op de plank liggen en is daarmee een belangrijke speler. Ook zijn ambtelijk de contacten gelegd met het ministerie van EZ om te polsen hoe de minister denkt over de toepassing van de Rcr. Daarnaast is het van belang te weten of de demissionaire status van de minister na de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 maart jongstleden invloed heeft op zijn beslissingsruimte.

Beslispunt 5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de inhoud van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op de bijlagen A en C.

Wettelijke grondslag:

Artikel 160, eerste lid, onder f Gemeentewet. Het college is bevoegd namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij de raad, voor zover het de raad aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
Artikel 160, derde lid, Gemeentewet: het college neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.
Afdeling 7.1 en artikel 8:24 van de Algemene wet bestuursrecht, volgens welk artikel een partij zich door een gemachtigde kan laten vertegenwoordigen.

Bestuurlijke achtergrond:

Op 15 november 2016 heeft GS van Noord-Holland de 5 aanvragen om omgevingsvergunning voor het plaatsen van windturbines van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. en de Coöperatie NDSM Energie U.A. geweigerd wegens strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Zo wordt niet voldaan aan de vereiste lijnopstelling en het vereiste dat bij het bouwen van één windturbine ten minste twee andere windturbines op het grondgebied van de provincie worden verwijderd.
De bouw van windmolens past binnen de van gemeentewege gewenste ontwikkeling in het gebied en maakt onderdeel uit van de Agenda Duurzaamheid. Door de afwijzing van deze Amsterdamse windenergieprojecten komt de doelstelling 18MW (uit de agenda Duurzaamheid) onder druk te staan. De gemeente heeft al langer een verschil van mening met de provincie Noord-Holland, die de komst van nieuwe windmolens inmiddels al ca. 7 jaar tegenhoudt.

Bestuurlijke prioriteit:

Uitvoering van de Agenda Duurzaamheid.

Financiële onderbouwing:

Investeringsvoorstel: Nee

Toelichting:

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	<Typ hier je tekst>
Rentepercentage	<Typ hier je tekst>
Afschrijvingstermijn (jaar)	<Typ hier je tekst>
Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
Aanvang Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
MIP nummer	<Typ hier je tekst>

Financiële consequenties:
Nee

Toelichting:

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, s = structureel)

BATEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten(i = incidenteel, s = structureel)

LASTEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Communicatie en publicatie:

Binnen de gemeente**:** N.v.t.

Buiten de gemeente**:** N.v.t

Publiceren in gemeenteblad afdeling 3A:

Nee.

Waar moet gepubliceerd worden **(doorhalen wat niet van toepassing is):**

- ~~Gemeenteblad~~
- ~~Bekendmaking~~
- ~~Staatscourant~~

Uitkomsten advies:

Kroonverzoek en aanvraag Rcr zijn afgestemd met DJZ en de bestuursadviseurs RO, duurzaamheid en Haven en de gemeenteadvocaat

Datum behandeling in raadscommissie:

TKN Cie ID van 17 mei 2017

Datum behandeling in gemeenteraad:

N.v.t..

Geheimhouding:

Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op de bijlagen A en C.

Meegestuurde stukken:

Bijlage A: Concept Kroonverzoek om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Bijlage B: Brief van 25 oktober 2016 aan PS en GS van Noord-Holland: Aanbod verduurzaming Noordzeekanaalgebied.
Bijlage C: Nadere toelichting beroep bij Raad van State, Afdeling rechtspraak (kabinet).
Bijlage D: Cie ID voordracht.

Stukken ter inzage gelegd:

N.v.t.

Behandelend ambtenaar:

Ruimte en Duurzaamheid, [redacted], 06-[redacted], [redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003992
Directie directie sb
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Raadscommissie voor Verkeer en Vervoer, Openbare Ruimte en Groen, Duurzaamheid en ICT

ID

Ter kennisneming voor de commissievergadering

van 17 mei 2017

Bijlage D

Portefeuille **23**
Agendapunt **TKN 0**
Datum besluit B&W **18 april 2017**

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

De commissie wordt gevraagd kennis te nemen van

Het besluit van het college om parallel aan het beroep tegen de weigeringsbesluiten van Gedeputeerde Staten dat op 11 mei door de Raad van State is behandeld, een Kroonverzoek voor vernietiging van artikel 32 van de Provinciale ruimtelijke verordening in te dienen en voor kennisgeving aan te nemen dat een coalitie van initiatiefnemers voor windprojecten de minister van Economische zaken zal verzoeken om toepassing van de Rijkscoördinatieregeling.

Wettelijke grondslag

Artikel 169 Gemeentewet.

Bestuurlijke achtergrond

Gemeente Amsterdam wil meer windenergie realiseren in het havengebied van Amsterdam. Op 20 december 2016 heeft het college van B&W ingestemd met het aantekenen van beroep tegen door de provincie geweigerde vergunningen voor windturbines en met het verkennen van overige (juridische) wegen om de bouw van windmolens mogelijk te maken.

Reden bespreking

Het college informeert de cie ID over de stand van zaken op het dossier wind op land.

Uitkomsten extern advies

De gemeenteadvocaat adviseert over de inzet van de rechtsmiddelen.

Geheimhouding

Bijlagen A en C.

Uitgenodigde andere raadscommissies

N.v.t

Stukken

Meegestuurd <vrije tekst>
Ter inzage gelegd N.v.t.

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Portefeuille 23
Agendapunt TKN 0

Gemeente Amsterdam
Raadscommissie voor Verkeer en Vervoer, Openbare Ruimte en Groen, Duurzaamheid en ICT
Ter kennisneming voor de commissievergadering van 17 mei 2017

ID

Ruimte en Duurzaamheid, [redacted]

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 21 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste

kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 18 april 2017

TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ: inhoud is afgestemd.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	BA duurzaamheid, BA RO, BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht.
Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted]

Nummer BD2017-003611
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Ollongren

Map Wethouder, 22 maart 2017

MW

Wethouder

Ollongren
Van der Burg
Choho

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C .

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste

kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 18 april 2017
TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ: inhoud is afgestemd.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	BA Duurzaamheid, BA RO, BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht.
Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M 06-[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 21 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste

kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 18 april 2017

TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ: inhoud is afgestemd.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	BA duurzaamheid, BA RO, BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht.
Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M [redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003611
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Ollongren

Map Wethouder, 22 maart 2017

MW

Wethouder

Ollongren
Van der Burg
Choho

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C .

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste

kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 18 april 2017
TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ: inhoud is afgestemd.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	BA Duurzaamheid, BA RO, BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht.
Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted] M 06-[redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003612
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder van der Burg

Map Wethouder, 22 maart 2017

MW

Wethouder

Van der Burg
Choho
Ollongren

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste

kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 11 april 2017
TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ: inhoud is afgestemd.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	BA Duurzaamheid, BA RO,BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht
Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t
Kwaliteit	N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted]

Sjabloon te gebruiken voor een voordracht voor het College van B&W

- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DMC** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] [redacted] @amsterdam.nl
- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DJZ** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] screening.rd@amsterdam.nl

LET OP:
stukken worden alleen in behandeling genomen als [redacted] en [redacted] akkoord hebben gegeven op de **definitieve** stukken en hier onder de datum vermeld staat waarop zij dit akkoord gegeven hebben.
VOOR FINAAL ADVIES m.b.t. BESTEMMINGSPLANNEN EN AANVERWANTE ZAKEN volstaat een mail naar screening.rd@amsterdam.nl

Datum definitief advies [redacted]

Datum definitief advies [redacted]

Nummer zaakdossier

Datum collegevergadering:
18 april 2017

Onderwerp:
Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek) en instemming met Kroonverzoek

Kernboodschap
Het college besluit om parallel aan het beroep tegen de weigeringsbesluiten van Ge deputeerde Staten dat op 11 mei aanstaande door de Raad van State wordt behandeld een Kroonverzoek voor vernietiging van artikel 32 van de Provinciale ruimtelijke verordening in te dienen en neemt kennis van het verzoek aan de minister van Economische zaken om toepassing van de Rijkscoördinatieregeling dat een coalitie van initiatiefnemers voor windprojecten zal gaan indienen.

Portefeuille:
Wordt automatisch gegenereerd in het systeem.

Reden Spoed:

N.v.t.

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
3. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
4. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C .

Onderbouwing besluit:

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Op 20 december 2016 is in het college van B&W een kabinet voordracht behandeld met als onderwerp: "Instemmen met beroep tegen weigeringsbesluiten windturbines". Daarbij werd besloten om beroep aan te tekenen tegen de weigering tot plaatsing van windturbines in het havengebied van Amsterdam en om de gemeenteadvocaat (Nauta) te machtigen het beroepschrift op te stellen en te ondertekenen. Op 4 januari jongstleden is het beroepschrift tijdig aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) gezonden. Uw college heeft dat beroepschrift 21 maart jongstleden ter kennisname ontvangen.

De provincie heeft bij de ABRvS verweerschriften ingediend die door de gemeente advocaat worden bestudeerd. De behandeling van het beroep vindt plaats in een zitting op 11 mei aanstaande. Zoals ook bij het indienen van het beroep is gebeurd trekt de gemeente bij de zitting samen op met de initiatiefnemers (Havenbedrijf en NDSM energie).

Beslispunt 2. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.

Op basis van de collegevoordracht van 20 december 2016 heeft uw college ingestemd met beslispunt 3: "In te stemmen met onderzoek naar overige (juridische) wegen die de bouw van windmolens mogelijk maken." Hieraan is gevolg gegeven door aan de gemeenteadvocaat de opdracht te geven om twee op het beroep aanvullende wegen uit te werken. Dat zijn het Kroonverzoek en een aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr) (zie beslispunt 4 hieronder).

Bij de Kroon kan een verzoek worden ingediend tot vernietiging van bepalingen in de Provinciale ruimtelijke verordening (PRV) van de provincie. Het verzoek zal worden behandeld door de minister van Infrastructuur en Milieu en de minister van Economische Zaken, in overleg met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bij dit verzoek gaat het niet om specifieke windturbines mogelijk te maken maar wordt onderzocht of de regeling in de PRV zich verdraagt met onze nationale en Europese regels, waarvan in het bijzonder de vraag of de beperking in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Het Kroonverzoek is er op gericht om de PRV, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land en die het plaatsen van wind op land in Noord-Holland slechts onder bijzondere voorwaarden toestaat, te vernietigen. De toetsing van het Kroonverzoek is dus een andere dan het beroep bij de ABRvS. De ABRvS toetst de juiste toepassing van het beleid en de bevoegdheden van in dit geval de PRV, en niet het beleid zelf. Het kroonverzoek kan leiden tot schorsing of vernietiging van artikel 32, maar zal niet direct leiden tot een omgevingsvergunning voor de turbines. De Provincie kan de PRV 'repareren'. Na reparatie worden aanvragen opnieuw getoetst aan de aangepaste PRV. Het is niet zonder meer aannemelijk dat de aanvragen voor vergunning op grond van de aangepaste PRV wel verleend zullen worden.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door de gemeenteadvocaat is opgesteld is als bijlage A toegevoegd aan deze voordracht. De gemeenteadvocaat adviseert om het Kroonverzoek spoedig en ruim voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is.
Conform de gekozen parallelle strategie kan het inzetten van beide middelen helpen om dit onderwerp (hoger) op de politieke agenda te zetten en het belang dat Amsterdam hecht aan de plaatsing van windmolens te benadrukken. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 4).
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de gemeenteadvocaat aan de minister van Infrastructuur en Milieu, de minister van Economische Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gezonden.
De Haven heeft desgevraagd gezegd het Kroonverzoek niet te zullen ondertekenen maar zich te richten op de aanvraag voor de Rijkscoördinatieregeling (zie beslispunt 3) en die procedure te willen trekken.
Met de gemeenten Zaanstad, Beverwijk en Velzen is overleg over de Rijkscoördinatieregeling en het Kroonverzoek. Deze gemeenten beraden zich op het medeondertekenen van het Kroonverzoek.

Beslispunt 3 Kennis te nemen van het feit dat door initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.

De derde weg die is verkend en die parallel aan het Beroep bij de ABRvS en het Kroonverzoek kan worden bewandeld is de toepassing van de Rcr. De Rcr is bij wet of bij besluit van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister van toepassing. De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van nationaal belang zijn, worden bij wet gecoördineerd door de minister van Economische Zaken (EZ). In de Rcr worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg met de betrokken overheden genomen. In dit proces is dus ook de provincie een partij. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een inpassingsplan van het Rijk. Dit is een ruimtelijk besluit van het Rijk, vergelijkbaar met een bestemmingsplan.
Van een project van nationaal belang is in dit geval sprake als de projectomvang minimaal 100 MW turbinevermogen bedraagt en de turbines geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen. De projecten binnen de gemeente Amsterdam tellen op tot 70 MW en

dat betekent dat er minimaal 30 MW elders in het Noorzeekanaalgebied gevonden moet worden om de minimale projectgrootte van 100 MW te realiseren conform de bepalingen van de Elektriciteitswet zodat de Rcr bij wet van toepassing is. Conform de gezamenlijke brief aan de provincie van 25 oktober 2016 van de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk en Velzen (Bijlage B), blijft als grotendeels voldaan wordt aan de restrictieve eisen van de PRV nog 125 MW onbenut. Het zoekgebied voor de Rcr is dus het gehele Noordzeekanaalgebied en daarom moeten alle bovengenoemde gemeenten hiermee kunnen instemmen. Uit (ambtelijk) overleg blijkt dat deze gemeenten hiertoe genegen zijn. Het is van belang dat deze gezamenlijke inzet ook bestuurlijk uitgesproken wordt.
Er zal dus een coalitie kunnen ontstaan van partijen die windplannen koesteren maar door de opstelling van de provincie deze plannen individueel niet kunnen realiseren. Er kunnen ook partijen bij betrokken worden die hun plannen wel kunnen realiseren op grond van PRV. Daarbij zal de samenhang gecreëerd moeten worden om tegemoet te komen aan de eisen die de Elektriciteitswet daarvoor stelt. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Dit laatste blijft een bevoegdheid en onderscheidt zich daarmee van de verplichte toepasselijkheid indien wel zou worden voldaan aan deze criteria. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De bovengenoemde brief vormt een goed vertrekpunt voor de coalitie. Door het samenvoegen van de individuele plannen van bovengenoemde partijen en door deze coalitie te verbreden naar andere partijen en gemeenten in het Noorzeekanaalgebied kan naar verwachting zonder problemen een project van minimaal 100 MW worden gevormd. Om deze coalitie te vormen wordt met actoren overlegd. Met het Havenbedrijf is gesproken en deze is bereid de coalitievorming te trekken. De Haven heeft zelf voor 70 MW vermogen aan concrete plannen (door GS afgewezen vergunningaanvragen) op de plank liggen en is daarmee een belangrijke speler. Ook zijn ambtelijk de contacten gelegd met het ministerie van EZ om te polsen hoe de minister denkt over de toepassing van de Rcr. Daarnaast is het van belang te weten of de demissionaire status van de minister na de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 maart jongstleden invloed heeft op zijn beslissingsruimte.

Beslispunt 4. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de inhoud van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op de bijlagen A en C.

Wettelijke grondslag:

Artikel 160, eerste lid, onder f, Gemeentewet: het college is bevoegd namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten.
Artikel 160, derde lid, Gemeentewet: het college neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

Bestuurlijke achtergrond:

Op 15 november 2016 heeft GS van Noord-Holland de 5 aanvragen om omgevingsvergunning voor het plaatsen van windturbines van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. en de Coöperatie NDSM Energie U.A. geweigerd wegens strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Zo wordt niet voldaan aan de vereiste lijnopstelling en het vereiste dat bij het bouwen van één windturbine ten minste twee andere windturbines op het grondgebied van de provincie worden verwijderd.
De bouw van windmolens past binnen de van gemeentewege gewenste ontwikkeling in het gebied en maakt onderdeel uit van de Agenda Duurzaamheid. Door de afwijzing van deze Amsterdamse windenergieprojecten komt de doelstelling 18MW (uit de agenda Duurzaamheid) onder druk te staan. De gemeente heeft al langer een verschil van mening met de provincie Noord-Holland, die de komst van nieuwe windmolens inmiddels al ca. 7 jaar tegenhoudt.

Bestuurlijke prioriteit:

Uitvoering van de Agenda Duurzaamheid.

Financiële onderbouwing:

Investeringsvoorstel: Nee

Toelichting:

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	<Typ hier je tekst>
Rentepercentage	<Typ hier je tekst>
Afschrijvingstermijn (jaar)	<Typ hier je tekst>
Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
Aanvang Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
MIP nummer	<Typ hier je tekst>

Financiële consequenties:
Nee

Toelichting:

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, s = structureel)

BATEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten(i = incidenteel, s = structureel)

LASTEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**

<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Communicatie en publicatie:

Binnen de gemeente**:** N.v.t.

Buiten de gemeente**:** N.v.t

Publiceren in gemeenteblad afdeling 3A:

Nee.

Waar moet gepubliceerd worden **(doorhalen wat niet van toepassing is):**

- ~~Gemeenteblad~~
- ~~Bekendmaking~~
- ~~Staatscourant~~

Uitkomsten advies:

Kroonverzoek en aanvraag Rcr zijn afgestemd met DJZ en de bestuursadviseurs RO, duurzaamheid en Haven en de gemeenteadvocaat

Datum behandeling in raadscommissie:

TKN Cie ID van 17 mei 2017

Datum behandeling in gemeenteraad:

N.v.t..

Geheimhouding:

Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op de bijlagen A en C.

Meegestuurde stukken:

Bijlage A: Concept Kroonverzoek om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Bijlage B: Brief van 25 oktober 2016 aan PS en GS van Noord-Holland: Aanbod verduurzaming Noordzeekanaalgebied.
Bijlage C: Nadere toelichting beroep bij Raad van State, Afdeling rechtspraak (kabinet).
Bijlage D: Cie ID voordracht.

Stukken ter inzage gelegd:

N.v.t.

Behandelend ambtenaar:
Ruimte en Duurzaamheid, [redacted], 06-[redacted], [redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 21 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D). Het Kroonverzoek zal na instemming van het college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 1C. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste

kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.

- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt D. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 18 april 2017

TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ: inhoud is afgestemd.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	BA duurzaamheid, BA RO, BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht.
Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t.
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted] M 06-[redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 23 maart 2017 20:24
Aan: Bestuurszaken R&D
Onderwerp: Fwd: stukken voor mw map
Bijlagen: concept Voordracht collega BW windenergie versie 23-3-2017.docx; ATT00001.htm; Bijlage A KABINET CONCEPT KROONVERZOEK Amsterdam Windturbines.docx; ATT00002.htm; Bijlage B brief aanbod verduurzaming nzkg.pdf; ATT00003.htm; Bijlage C KABINETToelichting Nadere toelichting rechtsmiddelen .docx; ATT00004.htm; Bijlage D tkn cie id voordracht.pdf; ATT00005.htm; 2017-03-22 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap VdBurg.docx; ATT00006.htm; 2017-03-22 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap Ollongren.docx; ATT00007.htm; 2017-03-21 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap Choho.docx; ATT00008.htm

Patrick is akkoord met de stukken.

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

> **Van:** [redacted]@amsterdam.nl>
> **Aan:** [redacted]@amsterdam.nl>
> **Kopie:** [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]
> [redacted]@amsterdam.nl>
> **Onderwerp: stukken voor mw map**
>
> Dag [redacted]
> Bijgevoegd de stukken voor komende wmmap Choho en flappen voor VD Burg en Ollongren. Graag je akkoord.
> Met vriendelijke groet,
> [redacted]
> Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
> Ruimte en Duurzaamheid
> **Gemeente Amsterdam**
> M 06 [redacted]
> [redacted]@amsterdam.nl
> Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
> Werkdagen: ma,di, do, vrij

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 23 maart 2017 15:51
Aan: [redacted]
Onderwerp: stukken voor mw map
Bijlagen: concept Voordracht collega BW windenergie versie 23-3-2017.docx; Bijlage A KABINET CONCEPT KROONVERZOEK Amsterdam Windturbines.docx; Bijlage B brief aanbod verduurzaming nzkg.pdf; Bijlage C KABINETToelichting Nadere toelichting rechtsmiddelen .docx; Bijlage D tkn cie id voordracht.pdf; 2017-03-22 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap VdBurg.docx; 2017-03-22 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap Ollongren.docx; 2017-03-21 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap Choho.docx

Dag[redacted],

Bijgevoegd de stukken voor komende wmmap Choho en flappen voor VD Burg en Ollongren. Graag je akkoord.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M 06-[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 28 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.
C. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform

de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In t e stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D).

Beslispunt 1C. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de gemeenteadvocaat aan de minister van Infrastructuur en Milieu, de minister van Economische Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.
- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de

ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 18 april 2017
TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst
DJZ: inhoud is afgestemd.

Resultaat overleg met directie/bestuursdienst
BA duurzaamheid, BA RO, BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht.

Ander overleg
Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend
N.v.t.

Financiering/budget
N.v.t.

T jd
N.v.t.

Kwaliteit
N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M [redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

Nummer BD2017-003611
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Ollongren

Map Wethouder, 29 maart 2017

MW

Wethouder

Ollongren
Van der Burg
Choho

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.
C. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C .

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform

de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D).

Beslispunt 1C. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de gemeenteadvocaat aan de minister van Infrastructuur en Milieu, de minister van Economische Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.
- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de

ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 18 april 2017
TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	DJZ: inhoud is afgestemd.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	BA Duurzaamheid, BA RO, BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht.
Ander overleg	Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend	N.v.t.
Financiering/budget	N.v.t
T jd	N.v.t.
Kwaliteit	N.v.t

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Sjabloon te gebruiken voor een voordracht voor het College van B&W

- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DMC** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] [redacted] @amsterdam.nl
- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DJZ** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] screening.rd@amsterdam.nl

LET OP:

stukken worden alleen in behandeling genomen als [redacted] en [redacted] akkoord hebben gegeven op de **definitieve** stukken en hier onder de datum vermeld staat waarop zij dit akkoord gegeven hebben. **VOOR FINAAL ADVIES m.b.t. BESTEMMINGSPLANNEN EN AANVERWANTE ZAKEN volstaat een mail naar screening.rd@amsterdam.nl**

Datum definitief advies [redacted]:

Datum definitief advies [redacted]:

Nummer zaakdossier

Datum collegevergadering:

18 april 2017

Onderwerp:

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek) en instemming met Kroonverzoek

Kernboodschap

Het college besluit om parallel aan het beroep tegen de weigeringsbesluiten van Gedeputeerde Staten dat op 11 mei aanstaande door de Raad van State wordt behandeld een Kroonverzoek voor vernietiging van artikel 32 van de Provinciale ruimtelijke verordening in te dienen en neemt kennis van het verzoek aan de minister van Economische zaken om toepassing van de Rijkscoördinatieregeling dat een coalitie van initiatiefnemers voor windprojecten zal gaan indienen.

Portefeuille:

Wordt automatisch gegenereerd in het systeem.

Reden Spoed:

N.v.t.

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. In te stemmen met het Kroonverzoek, waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.
3. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
4. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C .

Onderbouwing besluit:

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Op 20 december 2016 is in het college van B&W een kabinet voordracht behandeld met als onderwerp: "Instemmen met beroep tegen weigeringsbesluiten windturbines". Daarbij werd besloten om beroep aan te tekenen tegen de weigering tot plaatsing van windturbines in het havengebied van Amsterdam en om de gemeenteadvocaat (Nauta) te machtigen het beroepschrift op te stellen en te ondertekenen. Op 4 januari jongstleden is het beroepschrift tijdig aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) gezonden. Uw college heeft dat beroepschrift 21 maart jongstleden ter kennisname ontvangen.
De provincie heeft bij de ABRvS verweerschriften ingediend die door de gemeente advocaat worden bestudeerd. De behandeling van het beroep vindt plaats in een zitting op 11 mei aanstaande. Zoals ook bij het indienen van het beroep is gebeurd trekt de gemeente bij de zitting samen op met de initiatiefnemers (Havenbedrijf en NDSM energie).

Beslispunt 2. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.

Op basis van de collegevoordracht van 20 december 2016 heeft uw college ingestemd met beslispunt 3: "In te stemmen met onderzoek naar overige (juridische) wegen die de bouw van windmolens mogelijk maken." Hieraan is gevolg gegeven door aan de gemeenteadvocaat de opdracht te geven om twee op het beroep aanvullende wegen uit te werken. Dat zijn het Kroonverzoek en een aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr) (zie beslispunt 4 hieronder).
Bij de Kroon kan een verzoek worden ingediend tot vernietiging van bepalingen in de Provinciale ruimtelijke verordening (PRV) van de provincie. Het verzoek zal worden behandeld door de

minister van Infrastructuur en Milieu en de minister van Economische Zaken, in overleg met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Bij dit verzoek gaat het niet om specifieke windturbines mogelijk te maken maar wordt onderzocht of de regeling in de PRV zich verdraagt met onze nationale en Europese regels, waarvan in het bijzonder de vraag of de beperking in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Het Kroonverzoek is er op gericht om de PRV, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land en die het plaatsen van wind op land in Noord-Holland slechts onder bijzondere voorwaarden toestaat, te vernietigen. De toetsing van het Kroonverzoek is dus een andere dan het beroep bij de ABRvS. De ABRvS toetst de juiste toepassing van het beleid en de bevoegdheden van in dit geval de PRV, en niet het beleid zelf. Het kroonverzoek kan leiden tot schorsing of vernietiging van artikel 32, maar zal niet direct leiden tot een omgevingsvergunning voor de turbines. De Provincie kan de PRV 'repareren'. Na reparatie worden aanvragen opnieuw getoetst aan de aangepaste PRV. Het is niet zonder meer aannemelijk dat de aanvragen voor vergunning op grond van de aangepaste PRV wel verleend zullen worden.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door de gemeenteadvocaat is opgesteld is als bijlage A toegevoegd aan deze voordracht. De gemeenteadvocaat adviseert om het Kroonverzoek spoedig en ruim voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is.
Conform de gekozen parallelle strategie kan het inzetten van beide middelen helpen om dit onderwerp (hoger) op de politieke agenda te zetten en het belang dat Amsterdam hecht aan de plaatsing van windmolens te benadrukken. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 4).
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de gemeenteadvocaat aan de minister van Infrastructuur en Milieu, de minister van Economische Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gezonden.
De Haven heeft desgevraagd gezegd het Kroonverzoek niet te zullen ondertekenen maar zich te richten op de aanvraag voor de Rijkscoördinatieregeling (zie beslispunt 3) en die procedure te willen trekken.
Met de gemeenten Zaanstad, Beverwijk en Velzen is overleg over de Rijkscoördinatieregeling en het Kroonverzoek. Deze gemeenten beraden zich op het medeondertekenen van het Kroonverzoek.

Beslispunt 3. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de gemeenteadvocaat aan de minister van Infrastructuur en Milieu, de minister van Economische Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gezonden.

Beslispunt 4. Kennis te nemen van het feit dat door initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De derde weg die is verkend en die parallel aan het Beroep bij de ABRvS en het Kroonverzoek kan worden bewandeld is de toepassing van de Rcr. De Rcr is bij wet of bij besluit van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister van toepassing. De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van nationaal belang zijn, worden bij wet gecoördineerd door de minister van

Economische Zaken (EZ). In de Rcr worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg met de betrokken overheden genomen. In dit proces is dus ook de provincie een partij. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een inpassingsplan van het Rijk. Dit is een ruimtelijk besluit van het Rijk, vergelijkbaar met een bestemmingsplan.
Van een project van nationaal belang is in dit geval sprake als de projectomvang minimaal 100 MW turbinevermogen bedraagt en de turbines geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen. De projecten binnen de gemeente Amsterdam tellen op tot 70 MW en dat betekent dat er minimaal 30 MW elders in het Noorzeekanaalgebied gevonden moet worden om de minimale projectgrootte van 100 MW te realiseren conform de bepalingen van de Elektriciteitswet zodat de Rcr bij wet van toepassing is. Conform de gezamenlijke brief aan de provincie van 25 oktober 2016 van de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk en Velzen (Bijlage B), blijft als grotendeels voldaan wordt aan de restrictieve eisen van de PRV nog 125 MW onbenut. Het zoekgebied voor de Rcr is dus het gehele Noordzeekanaalgebied en daarom moeten alle bovengenoemde gemeenten hiermee kunnen instemmen. Uit (ambtelijk) overleg blijkt dat deze gemeenten hiertoe genegen zijn. Het is van belang dat deze gezamenlijke inzet ook bestuurlijk uitgesproken wordt.
Er zal dus een coalitie kunnen ontstaan van partijen die windplannen koesteren maar door de opstelling van de provincie deze plannen individueel niet kunnen realiseren. Er kunnen ook partijen bij betrokken worden die hun plannen wel kunnen realiseren op grond van PRV. Daarbij zal de samenhang gecreëerd moeten worden om tegemoet te komen aan de eisen die de Elektriciteitswet daarvoor stelt. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Dit laatste blijft een bevoegdheid en onderscheidt zich daarmee van de verplichte toepasselijkheid indien wel zou worden voldaan aan deze criteria. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De bovengenoemde brief vormt een goed vertrekpunt voor de coalitie. Door het samenvoegen van de individuele plannen van bovengenoemde partijen en door deze coalitie te verbreden naar andere partijen en gemeenten in het Noorzeekanaalgebied kan naar verwachting zonder problemen een project van minimaal 100 MW worden gevormd. Om deze coalitie te vormen wordt met actoren overlegd. Met het Havenbedrijf is gesproken en deze is bereid de coalitievorming te trekken. De Haven heeft zelf voor 70 MW vermogen aan concrete plannen (door GS afgewezen vergunningaanvragen) op de plank liggen en is daarmee een belangrijke speler. Ook zijn ambtelijk de contacten gelegd met het ministerie van EZ om te polsen hoe de minister denkt over de toepassing van de Rcr. Daarnaast is het van belang te weten of de demissionaire status van de minister na de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 maart jongstleden invloed heeft op zijn beslissingsruimte.

Beslispunt 5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de inhoud van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op de bijlagen A en C.

Wettelijke grondslag:

Artikel 160, eerste lid, onder f Gemeentewet. Het college is bevoegd namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij de raad, voor zover het de raad aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
Artikel 160, derde lid, Gemeentewet: het college neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.
Afdeling 7.1 en artikel 8:24 van de Algemene wet bestuursrecht, volgens welk artikel een partij zich door een gemachtigde kan laten vertegenwoordigen.

Bestuurlijke achtergrond:

Op 15 november 2016 heeft GS van Noord-Holland de 5 aanvragen om omgevingsvergunning voor het plaatsen van windturbines van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. en de Coöperatie NDSM Energie U.A. geweigerd wegens strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Zo wordt niet voldaan aan de vereiste lijnopstelling en het vereiste dat bij het bouwen van één windturbine ten minste twee andere windturbines op het grondgebied van de provincie worden verwijderd.
De bouw van windmolens past binnen de van gemeentewege gewenste ontwikkeling in het gebied en maakt onderdeel uit van de Agenda Duurzaamheid. Door de afwijzing van deze Amsterdamse windenergieprojecten komt de doelstelling 18MW (uit de agenda Duurzaamheid) onder druk te staan. De gemeente heeft al langer een verschil van mening met de provincie Noord-Holland, die de komst van nieuwe windmolens inmiddels al ca. 7 jaar tegenhoudt.

Bestuurlijke prioriteit:

Uitvoering van de Agenda Duurzaamheid.

Financiële onderbouwing:

Investeringsvoorstel: Nee

Toelichting:

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	<Typ hier je tekst>
Rentepercentage	<Typ hier je tekst>
Afschrijvingstermijn (jaar)	<Typ hier je tekst>
Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
Aanvang Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
MIP nummer	<Typ hier je tekst>

Financiële consequenties:
Nee

Toelichting:

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, s = structureel)

BATEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten(i = incidenteel, s = structureel)

LASTEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Communicatie en publicatie:

Binnen de gemeente**:** N.v.t.

Buiten de gemeente**:** N.v.t

Publiceren in gemeenteblad afdeling 3A:

Nee.

Waar moet gepubliceerd worden **(doorhalen wat niet van toepassing is):**

- ~~Gemeenteblad~~
- ~~Bekendmaking~~
- ~~Staatscourant~~

Uitkomsten advies:

Kroonverzoek en aanvraag Rcr zijn afgestemd met DJZ en de bestuursadviseurs RO, duurzaamheid en Haven en de gemeenteadvocaat

Datum behandeling in raadscommissie:

TKN Cie ID van 17 mei 2017

Datum behandeling in gemeenteraad:

N.v.t..

Geheimhouding:

Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op de bijlagen A en C.

Meegestuurde stukken:

Bijlage A: Concept Kroonverzoek om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Bijlage B: Brief van 25 oktober 2016 aan PS en GS van Noord-Holland: Aanbod verduurzaming Noordzeekanaalgebied.
Bijlage C: Nadere toelichting beroep bij Raad van State, Afdeling rechtspraak (kabinet).
Bijlage D: Cie ID voordracht.

Stukken ter inzage gelegd:

N.v.t.

Behandelend ambtenaar:

Ruimte en Duurzaamheid, [redacted], [redacted], [redacted]@amsterdam.nl

Sjabloon te gebruiken voor een voordracht voor het College van B&W

- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DMC** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] @amsterdam.nl
- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DJZ** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] screening.rd@amsterdam.nl

LET OP:
stukken worden alleen in behandeling genomen als [redacted] en [redacted] akkoord hebben gegeven op de **definitieve** stukken en hier onder de datum vermeld staat waarop zij dit akkoord gegeven hebben.
VOOR FINAAL ADVIES m.b.t. BESTEMMINGSPLANNEN EN AANVERWANTE ZAKEN volstaat een mail naar screening.rd@amsterdam.nl

Datum definitief advies [redacted]:

Datum definitief advies [redacted]:

Nummer zaakdossier

Datum collegevergadering:
18 april 2017

Onderwerp:
Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek) en instemming met Kroonverzoek

Kernboodschap
Het college besluit om parallel aan het beroep tegen de weigeringsbesluiten van Gedeputeerde Staten dat op 11 mei aanstaande door de Raad van State wordt behandeld een Kroonverzoek voor vernietiging van artikel 32 van de Provinciale ruimtelijke verordening in te dienen en neemt kennis van het verzoek aan de minister van Economische zaken om toepassing van de Rijkscoördinatieregeling dat een coalitie van initiatiefnemers voor windprojecten zal gaan indienen.

Portefeuille:
Wordt automatisch gegenereerd in het systeem.

Reden Spoed:

N.v.t.

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. In te stemmen met het Kroonverzoek, waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.
3. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
4. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C .

Onderbouwing besluit:

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Op 20 december 2016 is in het college van B&W een kabinet voordracht behandeld met als onderwerp: "Instemmen met beroep tegen weigeringsbesluiten windturbines". Daarbij werd besloten om beroep aan te tekenen tegen de weigering tot plaatsing van windturbines in het havengebied van Amsterdam en om de gemeenteadvocaat (Nauta) te machtigen het beroepschrift op te stellen en te ondertekenen. Op 4 januari jongstleden is het beroepschrift tijdig aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) gezonden. Uw college heeft dat beroepschrift 21 maart jongstleden ter kennisname ontvangen.
De provincie heeft bij de ABRvS verweerschriften ingediend die door de gemeente advocaat worden bestudeerd. De behandeling van het beroep vindt plaats in een zitting op 11 mei aanstaande. Zoals ook bij het indienen van het beroep is gebeurd trekt de gemeente bij de zitting samen op met de initiatiefnemers (Havenbedrijf en NDSM energie).

Beslispunt 2. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.

Op basis van de collegevoordracht van 20 december 2016 heeft uw college ingestemd met beslispunt 3: "In te stemmen met onderzoek naar overige (juridische) wegen die de bouw van windmolens mogelijk maken." Hieraan is gevolg gegeven door aan de gemeenteadvocaat de opdracht te geven om twee op het beroep aanvullende wegen uit te werken. Dat zijn het Kroonverzoek en een aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr) (zie beslispunt 4 hieronder).
Bij de Kroon kan een verzoek worden ingediend tot vernietiging van bepalingen in de Provinciale ruimtelijke verordening (PRV) van de provincie. Het verzoek zal worden behandeld door de

minister van Infrastructuur en Milieu en de minister van Economische Zaken, in overleg met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Bij dit verzoek gaat het niet om specifieke windturbines mogelijk te maken maar wordt onderzocht of de regeling in de PRV zich verdraagt met onze nationale en Europese regels, waarvan in het bijzonder de vraag of de beperking in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Het Kroonverzoek is er op gericht om de PRV, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land en die het plaatsen van wind op land in Noord-Holland slechts onder bijzondere voorwaarden toestaat, te vernietigen. De toetsing van het Kroonverzoek is dus een andere dan het beroep bij de ABRvS. De ABRvS toetst de juiste toepassing van het beleid en de bevoegdheden van in dit geval de PRV, en niet het beleid zelf. Het kroonverzoek kan leiden tot schorsing of vernietiging van artikel 32, maar zal niet direct leiden tot een omgevingsvergunning voor de turbines. De Provincie kan de PRV 'repareren'. Na reparatie worden aanvragen opnieuw getoetst aan de aangepaste PRV. Het is niet zonder meer aannemelijk dat de aanvragen voor vergunning op grond van de aangepaste PRV wel verleend zullen worden.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door de gemeenteadvocaat is opgesteld is als bijlage A toegevoegd aan deze voordracht. De gemeenteadvocaat adviseert om het Kroonverzoek spoedig en ruim voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is.
Conform de gekozen parallelle strategie kan het inzetten van beide middelen helpen om dit onderwerp (hoger) op de politieke agenda te zetten en het belang dat Amsterdam hecht aan de plaatsing van windmolens te benadrukken. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 4).
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de gemeenteadvocaat aan de minister van Infrastructuur en Milieu, de minister van Economische Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gezonden.
~~De Haven heeft desgevraagd gezegd het Kroonverzoek niet te zullen ondertekenen maar zich te richten op de aanvraag voor de Rijkscoördinatieregeling (zie beslispunt 3) en die procedure te willen trekken.~~
~~Met de gemeenten Zaanstad, Beverwijk en Velzen is overleg over de Rijkscoördinatieregeling en het Kroonverzoek. Deze gemeenten beraden zich op het medeondertekenen van het Kroonverzoek.~~

Beslispunt 3. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de gemeenteadvocaat aan de minister van Infrastructuur en Milieu, de minister van Economische Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gezonden.

Beslispunt 4. Kennis te nemen van het feit dat door initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De derde weg die is verkend en die parallel aan het Beroep bij de ABRvS en het Kroonverzoek kan worden bewandeld is de toepassing van de Rcr. De Rcr is bij wet of bij besluit van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister van toepassing. De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van nationaal belang zijn, worden bij wet gecoördineerd door de minister van Economische Zaken (EZ). In de Rcr worden de verschillende besluiten (vergunningen en

ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg met de betrokken overheden genomen. In dit proces is dus ook de provincie een partij. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een inpassingsplan van het Rijk. Dit is een ruimtelijk besluit van het Rijk, vergelijkbaar met een bestemmingsplan.
Van een project van nationaal belang is in dit geval sprake als de projectomvang minimaal 100 MW turbinevermogen bedraagt en de turbines geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen. De projecten binnen de gemeente Amsterdam tellen op tot 70 MW en dat betekent dat er minimaal 30 MW elders in het Noorzeekanaalgebied gevonden moet worden om de minimale projectgrootte van 100 MW te realiseren conform de bepalingen van de Elektriciteitswet zodat de Rcr bij wet van toepassing is. Conform de gezamenlijke brief aan de provincie van 25 oktober 2016 van de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk en Velzen (Bijlage B), blijft als grotendeels voldaan wordt aan de restrictieve eisen van de PRV nog 125 MW onbenut. Het zoekgebied voor de Rcr is dus het gehele Noordzeekanaalgebied en daarom moeten alle bovengenoemde gemeenten hiermee kunnen instemmen. Uit (ambtelijk) overleg blijkt dat deze gemeenten hiertoe genegen zijn. Het is van belang dat deze gezamenlijke inzet ook bestuurlijk uitgesproken wordt.
Er zal dus een coalitie kunnen ontstaan van partijen die windplannen koesteren maar door de opstelling van de provincie deze plannen individueel niet kunnen realiseren. Er kunnen ook partijen bij betrokken worden die hun plannen wel kunnen realiseren op grond van PRV. Daarbij zal de samenhang gecreëerd moeten worden om tegemoet te komen aan de eisen die de Elektriciteitswet daarvoor stelt. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Dit laatste blijft een bevoegdheid en onderscheidt zich daarmee van de verplichte toepasselijkheid indien wel zou worden voldaan aan deze criteria. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

Met opmerkingen [redacted] Hier kunnen we toevoegen dat er bestuurlijk vanuit de 4 gemeenten ook steun uitgesproken wordt voor een Rcr aanvraag. De vier gemeente willen deze steun binnenkort ook weer in een gezamenlijke brief uitspreken.

De bovengenoemde brief vormt een goed vertrekpunt voor de coalitie. Door het samenvoegen van de individuele plannen van bovengenoemde partijen en door deze coalitie te verbreden naar andere partijen en gemeenten in het Noorzeekanaalgebied kan naar verwachting zonder problemen een project van minimaal 100 MW worden gevormd. Om deze coalitie te vormen wordt met actoren overlegd. Met het Havenbedrijf is gesproken en deze is bereid de coalitievorming te trekken. De Haven heeft zelf voor 70 MW vermogen aan concrete plannen (door GS afgewezen vergunningaanvragen) op de plank liggen en is daarmee een belangrijke speler. Ook zijn ambtelijk de contacten gelegd met het ministerie van EZ om te polsen hoe de minister denkt over de toepassing van de Rcr. Daarnaast is het van belang te weten of de demissionaire status van de minister na de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 maart jongstleden invloed heeft op zijn beslissingsruimte.

Met opmerkingen [redacted] Is inmiddels bekend, voortgang energietransitie is controversieel.

Het verzoek aan de minister van EZ om toepassing van de RCR wordt door een coalitie van initiatiefnemers in het NZKG voor wind(projecten) ingediend. De gemeenten hebben daar dus geen formele rol in. Wel kunnen de betrokken gemeenten de aanvraag ondersteunen en daarmee nogmaals onderstrepen dat de ontwikkeling van wind op land in het NZKG belangrijk is en door moet kunnen gaan. Desgevraagd ondersteunen de gemeenten Beverwijk, Velzen en Zaanstad deze aanvraag om toepassing van de RCR. Dit is het resultaat van ambtelijke en bestuurlijke consultatie door Amsterdam. Deze steun zal via een brief aan de minister van EZ kenbaar worden

zodra de RCR aanvraag is ingediend. De verwachting is dat het concept van deze brief begin mei in de colleges voor besluitvorming kan worden gebracht.

Beslispunt 5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de inhoud van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op de bijlagen A en C.

Wettelijke grondslag:

Artikel 160, eerste lid, onder f Gemeentewet. Het college is bevoegd namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij de raad, voor zover het de raad aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
Artikel 160, derde lid, Gemeentewet: het college neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.
Afdeling 7.1 en artikel 8:24 van de Algemene wet bestuursrecht, volgens welk artikel een partij zich door een gemachtigde kan laten vertegenwoordigen.

Bestuurlijke achtergrond:

Op 15 november 2016 heeft GS van Noord-Holland de 5 aanvragen om omgevingsvergunning voor het plaatsen van windturbines van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. en de Coöperatie NDSM Energie U.A. geweigerd wegens strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Zo wordt niet voldaan aan de vereiste lijnopstelling en het vereiste dat bij het bouwen van één windturbine ten minste twee andere windturbines op het grondgebied van de provincie worden verwijderd.
De bouw van windmolens past binnen de van gemeentewege gewenste ontwikkeling in het gebied en maakt onderdeel uit van de Agenda Duurzaamheid. Door de afwijzing van deze Amsterdamse windenergieprojecten komt de doelstelling 18MW (uit de agenda Duurzaamheid) onder druk te staan. De gemeente heeft al langer een verschil van mening met de provincie Noord-Holland, die de komst van nieuwe windmolens inmiddels al ca. 7 jaar tegenhoudt.

Bestuurlijke prioriteit:

Uitvoering van de Agenda Duurzaamheid.

Financiële onderbouwing:

Investeringsvoorstel: Nee

Toelichting:

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	<Typ hier je tekst>
Rentepercentage	<Typ hier je tekst>
Afschrijvingstermijn (jaar)	<Typ hier je tekst>
Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
Aanvang Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>

MIP nummer	<Typ hier je tekst>

Financiële consequenties:
Nee

Toelichting:

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, s = structureel)

BATEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten(i = incidenteel, s = structureel)

LASTEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Communicatie en publicatie:
Binnen de gemeente**:** N.v.t.

Buiten de gemeente**:** N.v.t

Publiceren in gemeenteblad afdeling 3A:
Nee.

Waar moet gepubliceerd worden **(doorhalen wat niet van toepassing is):**
- ~~Gemeenteblad~~
- ~~Bekendmaking~~
- ~~Staatscourant~~

Uitkomsten advies:
Kroonverzoek en aanvraag Rcr zijn afgestemd met DJZ en de bestuursadviseurs RO, duurzaamheid en Haven en de gemeenteadvocaat

Datum behandeling in raadscommissie:
TKN Cie ID van 17 mei 2017

Datum behandeling in gemeenteraad:
N.v.t..

Geheimhouding:

Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op de bijlagen A en C.

Meegestuurde stukken:

Bijlage A: Concept Kroonverzoek om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Bijlage B: Brief van 25 oktober 2016 aan PS en GS van Noord-Holland: Aanbod verduurzaming Noordzeekanaalgebied.
Bijlage C: Nadere toelichting beroep bij Raad van State, Afdeling rechtspraak (kabinet).
Bijlage D: Cie ID voordracht.

Stukken ter inzage gelegd:

N.v.t.

Behandelend ambtenaar:

Ruimte en Duurzaamheid, [redacted], [redacted], [redacted] @amsterdam.nl

BIJLAGE A

ADVOCATEN • NOTARISSEN • BELASTINGADVISEURS

NautaDutilh

Postbus 7113
1007 JC Amsterdam
Strawinskylaan 1999
1077 XV Amsterdam
T +31 20 71 71 000
F +31 20 71 71 111

mr. [redacted], advocaat
T +[redacted]
[redacted]@nautadutilh.com

mr [redacted], advocaat
T [redacted]
[redacted]@nautadutilh.com

Amsterdam, 27 maart 2017

CONCEPT / VERTROUWELIJK

PER AANGETEKENDE POST
De Kroon
t.a.v. de minister van Infrastructuur en Milieu
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

cc de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;en de minister van Economische Zaken

Hare Excellentie,

Betreft: verzoek tot vernietiging door de Kroon van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland (ons kenmerk: 50105491)

Namens cliënten, **de gemeente Amsterdam**, gevestigd te: 1018 XA Amsterdam, Amstel 1, **het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam**, gezeteld te Amsterdam, en voorts **de raad van de gemeente Amsterdam**, gezeteld te Amsterdam, (hierna tezamen en in enkelvoud: de gemeente), verzoeken wij u hierbij om krachtens artikel 132, vierde lid van de Grondwet de Provinciale Ruimtelijke Verordening[1] van de Provinciale Staten van Noord-Holland (hierna: de PRV), waarvan in het bijzonder 32, te vernietigen, nu het in strijd is met het recht en het algemeen belang. Verder geldt dat gevraagde vernietiging in het onderhavige geval proportioneel is.

In de kern is het onderhavige verzoek ingediend, omdat de gemeente ten onrechte wordt gehinderd in het verwezenlijken van de noodzakelijk geachte energietransitie in de Amsterdamse haven als gevolg van het algehele en onrechtmatige verbod op windturbines in de provincie Noord-Holland. De gemeente onderkent al lange tijd de enorme opgave van de energietransitie en wenst zodoende de Am-

[1] de besluiten van Provinciale Staten van Noord-Holland van 3 februari 2014, 15 december 2014 en2 maart 2015tot vaststelling c.q. wijziging (van artikel 32) van de Provinciale Ruimtelijke Verordening en het besluit van 8 december 2015 van het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 8 december 2015 tot vaststelling van de Uitvoeringsregeling verdeelprocedure herstructurering Wind op Land.

Amsterdam
Brussel
Londen
Luxemburg
New York
Rotterdam

Deze communicatie is vertrouwelijk, kan zijn onderworpen aan een beroepsgeheim en mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan de algemene voorwaarden van NautaDutilh N.V. (zie www.nautadutilh.com/terms). Deze voorwaarden bevatten een aansprakelijkheidsbeperking, zijn gedeponeerd bij de rechtbank in Rotterdam en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen worden onderworpen aan de exclusieve bevoegdheid van de rechtbank in Amsterdam. NautaDutilh N.V.; statutair gevestigd te Rotterdam; handelsregister nr. 24338323. Voor informatie inzake de verwerking van uw persoonsgegevens zie onze privacy policy: www.nautadutilh.com/privacy.

sterdamse economie te moderniseren en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid hierin te dragen. Echter, de gemeente wordt (al jaren) teruggefloten c.q. beperkt door de provincie bij het verwezenlijken van haar doelstellingen hierin.

Daarom wordt met het onderhavige verzoek beoogd om de provinciale beperkingen te doorbreken om zo de benodigde ruimte en (beleids)vrijheid bij het vormgeven van de Amsterdamse energietransitie veilig te stellen. Het recht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen staan er namelijk aan in de weg dat provinciale regels die geschreven zijn op het landelijke gebied worden toegepast op een haven- en industriegebied, althans de tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa. Te meer, nu de provincie een plafond heeft gecreëerd waardoor sprake is van een schaars recht en eerdere turbineposities alsook de nog te verdelen turbineposities zonder een passende mate van openbaarheid en ten onrechte voor onbepaalde tijd zijn vergund. De provinciale regels hebben daarom tot gevolg dat het Amsterdamse belang van een duurzame energie infrastructuur in de Amsterdamse haven volledig lijkt te zijn getorpedeerd, nu niet aannemelijk is dat überhaupt nog (binnen een aanvaardbare termijn) voldoende windturbines gerealiseerd kunnen worden in de Amsterdamse haven vanwege voormeld plafond. Dit is voor de gemeente onbegrijpelijk en daarom onaanvaardbaar. Te meer, nu de gemeente afgelopen jaren aanzienlijk heeft geïnvesteerd in het creëren van maatschappelijke draagvlak voor windturbines in de Amsterdamse haven door de omgeving zo vroeg mogelijk daarbij te betrekken. Het is van cruciaal belang om erop te wijzen dat de projecten in de Amsterdamse haven worden ondersteund door de gemeente, nabijgelegen gemeenten, burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Enkel de provincie belemmert onbegrijpelijkerwijs de door Amsterdam gewenste en noodzakelijk geachte energietransitie, terwijl het Noordzeekanaalgebied nagenoeg de enige plek in de provincie is waar windturbines niet omstreden zijn en juist geen afbreuk doen aan het 'landelijke Noord-Holland'.

Dat deze energietransitie noodzakelijk en urgent is, vloeit mede voort uit de op ons allen rustende verplichting om met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen. De provincie frustreert dit doel, terwijl '*de komende zes tot twaalf maanden beslissend is en nog de laatste mogelijkheid is om substantieel te versnellen om zo met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen*'[2]. Echter, ook als dit doel bereikt is stopt niet de blijvende maatschappelijke verplichting en verantwoordelijkheid van overheden, burgers en bedrijven om gezamenlijk te blijven investeren in onze duurzame energievoorziening.

[2] Zie de Voortgangsrapportage 2016, zoals dat op 23 december 2016 door minister van EZ aan de Tweede Kamer is aangeboden.

In dit verband wordt benadrukt dat de wel toegestane twee windprojecten in de Amsterdamse haven simpelweg onvoldoende zijn en geen rechtvaardiging kunnen vormen voor het hinderen van de andere vijf Amsterdamse projecten alsook alle andere projecten in het Noordzeekanaalgebied. Ook wordt benadrukt dat de gemeente er geenszins op uit is om bestaande projecten in de provincie te frustreren, maar juist tracht ruimte voor ontwikkeling te creëren daar waar het kan, namelijk in de Amsterdamse haven, en te verhelderen dat de provinciale waarborgen voor kwaliteit behoren te gelden op de plek waarvoor ze bedoeld zijn, namelijk het 'landelijke Noord-Holland'. Niet het Noordzeekanaalgebied. Niet de Amsterdamse haven.

Gelet op het vorenstaande is de PRV, waarvan in het bijzonder artikel 32 en de daarop gebaseerde regels, in strijd met het recht, waaronder in ieder geval het Unierecht en voorts de artikelen 3.1 en 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: de Wro) zijn begrepen, alsook in strijd is met onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen. Ook is de PRV in strijd met het algemeen belang.

Dit wordt in de navolgende paragrafen nader uiteengezet en beschouwd, waarbij in paragraaf 1 eerst een opmerking vooraf wordt geplaatst over de bijzondere positie van de gemeente en de provincie maar bovenal van de Kroon. Aansluitend wordt in paragraaf 2 het toetsingskader uiteengezet, zoals dit zijn grondslag in de Grondwet kent. Voorts wordt in paragraaf 3 het bestreden provinciale toetsingskader (inclusief het verbod, de voorwaarden en het plafond op windturbines) behandeld. In het verlengde daarvan wordt in paragraaf 4 een (verdere) toelichting op de achtergrond en het belang van het onderhavige verzoek gegeven. De meer inhoudelijke gronden worden in paragraaf 5 (strijd met het recht) en paragraaf 6 (strijd met het algemeen belang) behandeld. Tot slot wordt afgeconcludeerd in paragraaf 7 van dit verzoekschrift, waarbij wordt verzocht om de PRV, althans in ieder geval artikel 32 en de daarop gebaseerde nadere regels, te vernietigen.

1 Opmerking vooraf: positie van gemeente, provincie en Kroon

1.1 Niet ter discussie staat dat er sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid van zowel de provincie en de gemeente in het functioneren van ons ruimtelijke ordening stelsel. Door - in de ogen van de gemeente - echter een eenzijdig verbod op te leggen ter behoud van het open Noord-Hollandse landschap zonder daarbij voldoende de ongewenste neveneffecten van dat verbod te onderkennen, namelijk (i) dat in het havengebied het gestelde provinciale belang überhaupt niet kan worden bereikt, alsook voorts (ii) de gevolgen daarvan voor de direct betrokkenen, waaronder de gemeente alsook diens burgers en bedrijven, zeer ingrijpend, beperkend

en belemmerd zijn, brengt met zich dat de gemeente zich genoodzaakt ziet tot het onderhavige verzoek.

1.2 Dat er overigens een mogelijkheid is verankerd in de PRV voor de realisatie van windturbines in de Amsterdamse haven brengt geen rechtvaardiging van het voormelde verbod met zich. Daartoe is van belang dat de voorwaarden waaronder dat kan in werkelijkheid alsnog een vrijwel absoluut, althans te verstrekkend en te beperkend verbod, met zich lijken te brengen. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat (i) niet wordt onderkend dat sprake is van een schaars recht doordat in de restrictieve provinciale regels een plafond is opgenomen, en (ii) de reeds bestaande windturbines ten onrechte voor onbepaalde tijd zijn vergund waardoor de kans dat er voldoende windturbines in de Amsterdamse haven voor de gewenste duurzame energie infrastructuur gerealiseerd kunnen worden aanzienlijk is verkleind c.q. misschien wel onmogelijk is gemaakt. Van een goede provinciale ruimtelijke ordening kan reeds daarom geen sprake zijn. Ten onrechte maken de provinciale regels voor wat betreft windenergie de uitoefening van de gemeentelijke bevoegdheden onmogelijk danwel uiterst moeilijk.

1.3 De gemeente had graag gezien dat de provincie zich eveneens zou inspannen voor samenwerking[3] en een dejuridisering van de onderhavige interbestuurlijke verhoudingen. Helaas is dit niet het geval gebleken. De gemeentelijke inspanningen afgelopen jaren op verschillende niveaus geven onvoldoende aanleiding en vertrouwen op een spoedige oplossing, nu simpelweg de bereidheid hiertoe lijkt te ontbreken aan de zijde van de provincie. Het is voor de gemeente onbegrijpelijk dat maatwerk en integraliteit niet prevaleren boven algemene regels, die in wezen niet toe zijn geschreven op het Noordzeekanaalgebied en de Amsterdamse haven (tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa). Het ongewenste neveneffect dat geen ruimte wordt geboden voor de gewenste duurzame ontwikkelingsslag in deze gebieden alsook de stad in het bijzonder, is het gevolg van de te generieke methodiek ter waarborging van de gestelde ruimtelijke kwaliteit, zijnde het open landschap. Dit laatste belang wordt op geen enkele wijze gediend met de door de provincie gehanteerde regels. De regels schieten evident hun doel voorbij, terwijl daartegenover geen draagkrachtige motivering staat.

1.4 Naast de afbreuk aan het Amsterdamse belang, wordt - mede indachtig

[3] Ingevolge de Structuurvisie Windenergie op land (p. 13) is het uitgangpunt van het kabinet juist samenwerking met alle bestuursniveaus om ruimte voor windenergie te creëren. Ten onrechte ondergraven de provinciale regels en de toepassing daarvan dit kabinetsbeleid.

dat het om de tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa gaat - bovenal afbreuk gedaan aan ons nationale belang en onze nationale en Europese doelstellingen op het gebied van onze energietransitie.

1.5 De provincie miskent dat binnen onze gedecentraliseerde eenheidsstaat de gemeente gelijkwaardig is aan de provincie. Ook miskent de provincie het uitgangspunt: decentraal wat kan, centraal wat moet. Er bestaat geen enkele noodzaak, laat staan rechtvaardiging, om middels de generieke provinciale regels, waarin de gebiedskenmerken en -waarden van de Amsterdamse haven niet zijn betrokken, de gemeentelijke energietransitie te belemmeren. Van gemeentezijde ontbreekt in zoverre dan ook het vertrouwen in de kwaliteit van taakbehartiging door de provincie.

1.6 De gemeente is zich zeer bewust van de positie van de Kroon en voorts van de bijzonderheid c.q. gevoeligheid om een interbestuurlijk geschil aan de Kroon voor te leggen. Toch meent de gemeente dat de Kroon hiervoor beter geëquipeerd is, dan bijvoorbeeld de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Immers, de Afdeling toetst enkel de rechtmatigheid. Benadrukt wordt dat de gemeente in zoverre niet aan de onrechtmatigheid van de PRV twijfelt, maar wel meent dat de Kroon doelmatiger, efficiënter en voortvarender kan handelen om de provincie te bewegen tot het verlaten van het generieke - en vooral politiek ingegeven[4] - standpunt aangaande windturbines, waardoor de gemeente en haar burgers en bedrijven en daarmee onlosmakelijk onze nationale economie onevenredig zwaar worden getroffen. Dit, kan de Kroon door zelfstandig alle belangen te inventariseren en daarna zorgvuldig af te wegen, waarbij de Kroon ook het gestelde provinciale belang gemakkelijker kan overstijgen.

1.7 Kortom, er wordt door de provincie onvoldoende blijk gegeven dat de belemmerende regels voor zowel de gemeente als haar inwoners en bedrijven noodzakelijk en evenredig zijn en op grond van een dwingende reden van nationaal belang zijn te rechtvaardigen. Indachtig het vorenstaande alsook nu de gemeente meent dat de provinciale regels in dezen in strijd zijn met het recht, waarvan in het bijzonder de Wet ruimtelijke ordening alsook het Europees recht en voort onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen, en voorts het algemeen belang rechtvaardigt voor de gemeente dat het wenselijk is dat de Kroon overgaat tot de vernietiging van de PRV.

[4] In het *Coalitieakkoord 2011 - 2015* (Provincie Noord-Holland) is vastgelegd dat geen uitbreiding plaatsvindt van het aantal windturbines op land. Dit ontslaat de provincie niet van de toetsing aan het recht en het algemeen belang bij het afkondigen van dergelijke verstrekkende verboden.

2 Toetsingskader

2.1 Ingevolge artikel 132, vierde lid, van de Grondwet kan vernietiging van besluiten van provinciebesturen alleen geschieden bij koninklijk besluit wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

2.2 Ingevolge artikel 10:33 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) is afdeling 10.2.2 van die wet, inzake vernietiging, van toepassing indien een bestuursorgaan bevoegd is buiten administratief beroep een besluit van een ander bestuursorgaan te vernietigen.

2.3 Ingevolge artikel 10:34 van de Awb kan de vernietigingsbevoegdheid slechts worden verleend bij de wet.

2.4 Ingevolge artikel 10:35 van de Awb kan vernietiging alleen geschieden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

2.5 Ingevolge artikel 261 van de Provinciewet kan een besluit dan wel een niet-schriftelijke beslissing gericht op enig rechtsgevolg van het provinciebestuur bij koninklijk besluit worden vernietigd.

3 De Provinciale Ruimtelijke Verordening en de daarop gebaseerde regels

Artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening

1 Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken.
2 Zolang een bestemmingsplan niet voldoet aan het bepaalde in het eerste lid is het verboden om een of meer windturbines te bouwen of op te schalen tenzij sprake is van:

a vervanging van een of meer met vergunning gebouwde windturbines waarbij geen sprake is van verwijdering als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a:

1o buiten het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;
2o door eenzelfde aantal of minder windturbines met eenzelfde, vergelijkbare of geringere ashoogte, rotordiameter en verschijningsvorm en;
3o op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer

windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan of;

b het bouwen of opschalen van een of meer windturbines:

1o binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer;

2o op gronden waarop op het tijdstip van het van kracht worden van deze bepaling de bouw van een of meer windturbines volgens een bestemmingsplan is toegestaan en;

3o voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in het derde lid, onderdelen a. tot en met f.

3. In afwijking van het eerste lid mag een bestemmingsplan binnen het op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven windgebied Wieringermeer bestemmingen en regels bevatten die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk maken voor zover in het bestemmingsplan ten minste regels worden opgenomen met de volgende strekking:

a de ashoogte van een windturbine bedraagt minimaal 100 en ten hoogste 120 meter;

b binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel
d draaien de rotorbladen in eenzelfde richting;

c binnen een lijn of cluster van windturbines anders dan een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel
d hebben windturbines eenzelfde verschijningsvorm;

d binnen een lijn of cluster die is aangewezen als testlocatie voor prototypewindturbines bedraagt
de rotordiameter ten hoogste 175 meter;

e binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d bedraagt de ashoogte ten hoogste 150 meter
en;

f binnen een lijn of cluster als bedoeld in onderdeel d dan wel binnen een straal van 500 meter van een prototype windturbine als bedoeld in onderdeel d mag een meetmast worden opgericht met een hoogte van ten hoogste 150 meter.

4 Binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mag met behulp van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3° of tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of beheersverordening wordt afgeweken het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk worden gemaakt, waarbij:

a het bouwen of opschalen van één windturbine niet eerder geschiedt dan na verwijdering van ten minste twee andere windturbines op grondgebied van de provincie;
b de windturbines in een lijnopstelling worden geplaatst van minimaal zes windturbines;
c de rotorbladen van de windturbines binnen een lijnopstelling dezelfde draairichting hebben;
d de windturbines binnen een lijnopstelling eenzelfde verschijningsvorm hebben;
e de ashoogte van de windturbines maximaal 120 meter bedraagt;
f de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte vanaf 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van tien procent en de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van twintig procent, met dien verstande dat voor windturbines met een ashoogte tot 80 meter de afstand tussen het laagste punt van de tip van het rotorblad en maaiveld minimaal 28 meter bedraagt;
g de windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen en in geval van bijzondere lokale omstandigheden normen als bedoeld in artikel 3.14a, derde lid, van het
Activiteitenbesluit milieubeheer worden vastgesteld conform de daarvoor gestelde voorschriften in de Provinciale Milieuverordening Noord-Holland;
h een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, de Ecologische Hoofdstructuur of een ecologische verbindingszone;
i een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap en;
j de omgevingsvergunning niet tot gevolg heeft dat in totaal meer dan 685,5 Megawatt windenergie op grondgebied van de provincie ruimtelijk wordt mogelijk gemaakt.

5 Op het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid is artikel 15, eerste tot en met het vierde lid, van overeenkomstige toepassing.
6 In afwijking van het vierde lid, onderdeel a, kunnen te verwijderen windturbines gedurende maximaal vijf jaar gelijktijdig met de nieuwe dan wel opgeschaalde windturbines in werking blijven, indien dat vanwege economische uitvoerbaarheid van de onder het vierde lid, onderdeel b, genoemde lijnopstelling noodzakelijk is en met betrekking tot de te verwijderen windturbines een intrekkingsbesluit als bedoeld in artikel 2.33

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt overgelegd. De periode van vijf jaar wordt gerekend vanaf het moment dat wordt gestart met de bouw dan wel opschaling van de windturbines.
7 Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van het bepaalde in het eerste tot en met het zesde lid.
8 Het bepaalde in het eerste tot en met het zevende lid is niet van toepassing op een bestemmingsplan dat voorziet in het bouwen of opschalen van windturbines indien aangetoond kan worden dat:

a voor 11 april 2011 een vergunningsaanvraag voor het bouwen of opschalen van een of meer windturbines of een verzoek tot het wijzigen van een bestemmingsplan of het vaststellen van een inpassingsplan voor
het bouwen of opschalen van een of meer windturbines is ingediend bij het bevoegd gezag;
b een windturbine niet is gelegen in een weidevogelleefgebied, de Ecologische Hoofdstructuur of een ecologische verbindingszone;
c een windturbine niet is gelegen in een aardkundig monument, een UNESCO-erfgoed van uitzonderlijke universele waarden of een voormalig Nationaal Landschap;
d de afstand tussen een windturbine en een gevoelige bestemming minimaal vier maal de ashoogte en minimaal 300 meter bedraagt en;
e de bepalingen van artikel 15 in acht zijn genomen.

Uitvoeringsregeling verdeelprocedure herstructurering Wind op Land

Artikel 1 Begripsbepalingen
In deze beleidsregel wordt verstaan onder:
a. ARO: Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling als bedoeld in artikel 6 van de PRV;
b. MW: Megawatt opgesteld vermogen;
c. aanvraag: een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 32, vierde lid, Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Artikel 2: Termijn en wijze van indienen aanvragen
1. Aanvragen kunnen worden ingediend van 15 januari 2016 tot en met 15 mei 2016.
2. Een aanvraag die buiten de in het vorige lid genoemde periode wordt ontvangen kan buiten behandeling worden gelaten.
3. Aanvragen worden ingediend via het omgevingsloket online.

Artikel 3: Eisen aanvraag en weigering omgevingsvergunning

1. Een aanvraag bevat ten minste de volgende gegevens:

a. een omschrijving van het bouwplan en de topografische ligging met een aanduiding van de X-Y coördinaten van de windturbines, het aantal windturbines, de ashoogte en rotordiameter van de windturbines en het opgesteld vermogen in MW;

b. een kaartbeeld met topografische ondergrond;

c. een ruimtelijke onderbouwing die voldoet aan de vereisten van het Besluit ruimtelijke ordening en waarin in elk geval wordt ingegaan op de onderwerpen geluid, slagschaduw, externe veiligheid, vliegveiligheid, waterveiligheid, ecologie en de afstand van het bouwplan tot gevoelige bestemmingen;

d. een beschrijving van de landschappelijke inpassing van het windpark met visualisatie;

e. een participatievoorstel of compensatievoorstel waarin is opgenomen in hoeverre en op welke wijze omwonenden binnen een straal van 1500 m worden betrokken bij het planproces en op welke wijze omwonenden of rechtspersonen financieel kunnen participeren in het project;

f. een voorstel voor compensatie van omwonenden binnen een straal van 1200 m;

g. een overzicht van de te verwijderen windturbines met een topografische aanduiding met X-Y-coördinaten;

h. een overeenkomst tussen de aanvrager en de eigenaren van de te verwijderen windturbines waaruit blijkt dat tijdig aan het bepaalde in artikel 32, vierde lid, sub a Provinciale Ruimtelijke Verordening zal worden voldaan;

i. een intrekkingsbesluit als bedoeld in artikel 32, zesde lid, van de Provinciale Ruimtelijke Verordening voor zover toepassing van die bepaling is gewenst.

2. Indien niet wordt voldaan aan artikel 32, vierde en vijfde lid, Provinciale Ruimtelijke Verordening wordt een omgevingsvergunning geweigerd.

Artikel 4: Weigering aanvraag bij overschrijding 685,5 MW

1. Gedeputeerde Staten weigeren een omgevingsvergunning voor zover het verlenen daarvan tot gevolg heeft dat in totaal meer dan 685,5 MW windenergie op grondgebied van de provincie ruimtelijk mogelijk wordt gemaakt.

2. Gedeputeerde Staten bepalen hoeveel MW als bedoeld in het eerste lid beschikbaar is.

3. Indien door het honoreren van aanvragen die voldoen aan artikel 3,

eerste lid, van deze regeling en aan de vereisten van artikel 32, vierde lid, van de Provinciale Ruimtelijke Verordening het maximum van 685,5 MW zou worden overschreden, dan wordt de in artikel 5 genoemde procedure toegepast.

Artikel 5: Rangschikking op ruimtelijke kwaliteit
1. Aanvragen als bedoeld in artikel 4, derde lid, worden gerangschikt op ruimtelijke kwaliteit volgens het bepaalde in artikel 32, vijfde lid, juncto artikel 15 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening en volgens het bepaalde in de Beleidsregel uitwerking van de ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines per herstructureringsgebied (besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 8 december 2015, nr. 717771/720123).
2. Een aanvraag wordt hoger gerangschikt naarmate de ruimtelijke kwaliteit ervan hoger is. De aanvragen die het hoogst worden gerangschikt komen als eerste voor vergunningverlening in aanmerking.
3. De ARO adviseert Gedeputeerde Staten over de hoogte van de ruimtelijke kwaliteit van de in het eerste lid genoemde aanvragen in de vorm van een rangschikkingslijst.
4. Als in de rangschikking aanvragen gelijk worden gewaardeerd en deze aanvragen niet kunnen worden verleend in verband met de overschrijding van het maximum aantal MW als genoemd in artikel 4, vindt een nadere rangschikking plaats door middel van loting.

Artikel 6: Wijzigen aanvraag
1. Indien door het honoreren van een aanvraag na de rangschikking gedeeltelijk het maximum aantal MW als genoemd in artikel 4 wordt overschreden, stellen Gedeputeerde Staten die aanvrager in de gelegenheid om het aantal MW in de aanvraag zo te wijzigen dat verlening van een omgevingsvergunning niet tot gevolg heeft dat het maximum aantal MW wordt overschreden.
2. Als de aanvrager genoemd in het eerste lid aangeeft geen gebruik te willen maken van het wijzigen van de aanvraag wordt de omgevingsvergunning geweigerd en zal de eerstvolgende aanvrager in de rangschikking in de gelegenheid worden gesteld de aanvraag te wijzigen conform het eerste lid.

4 Achtergrond en belang

4.1 De gemeente Amsterdam spant zich al jaren in voor windenergie[5]. De

[5] Sinds begin deze eeuw projectmatig en sinds 2012 structureel, althans mede, vanuit de Windvisie 'Ruimte voor windmolens in Amsterdam'.

gemeente is ervan overtuigd dat de ontwikkeling van windenergie in de Amsterdamse haven een cruciale bijdrage levert aan de verduurzaming van de Amsterdamse energievoorziening en de vergroening van de Amsterdamse economie. Het nut en noodzaak van windturbines in de Amsterdamse haven wordt daarmee evident geacht en ten onrechte komt er in de provinciale algemene regels, althans de vaststelling daarvan geen, althans onvoldoende, gewicht toe aan het gemeentelijke belang van een duurzame energie infrastructuur. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat er een aanzienlijk maatschappelijk draagvlak bestaat voor de realisatie van de onderhavige windturbines in het Amsterdamse haven- en industriegebied[6]. Verder geldt dat het Rijk het als een gedeelde verantwoordelijk ziet van o.m. provincie en gemeente dat de voldoende operationeel windvermogen wordt bereikt in 2020[7] en voorts dat met de bouw van grote windturbineparken Nederland zijn windenergiedoel niet zal halen, waardoor het Rijk vindt dat provincies en gemeenten ruimtelijke besluiten dienen te nemen over kleinere opstelling van windturbines[8]. De komende zes tot twaalf maanden is blijkens de door de minister van Economische Zaken toegezonden voortgangsrapportage beslissend en nog de laatste mogelijkheid om substantieel te versnellen om zo met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen[9]. Ten onrechte wordt de gemeente hierin onnodig beperkt en belemmerd door het door de provincie opgeworpen verbod en plafond. Niet is onderkend door de provinciale wetgever dat het realiseren c.q. faciliteren van windenergie niet een belang is dat enkel aan de provincie toekomt, maar ook blijkens de taakstelling van het Rijk aan Amsterdam toekomt. Een goede ruimtelijke inpassing van onze energietransitie is immers een gezamenlijke opgave.

4.2 Vanwege het industriële karakter van de Amsterdamse haven, de ligging van de haven (middenin het stedelijke gebied) en daarmee de grote afstand tot het landelijke gebied maakt dat de gemeente de Amsterdamse haven al in een vroeg stadium heeft geselecteerd tot een gebied dat zich bij uitstek leent voor energieopwekking, waaronder ook energieopwekking door windturbines. Dat de Amsterdamse haven geschikt is voor energieopwekking wordt ook onderschreven door het Rijk en wel in zoverre dat daaraan een nationaal belang toekomt[10]. Met de gemeente ziet

[6] Zie o.m. TK 2013-2014, 33612, nr. 45, p. 4.
[7] Zie o.m. de Structuurvisie Windenergie op land (2014), p. 19.
[8] Zie o.m. de Structuurvisie Windenergie op land (2014), p. 9.
[9] Zie de Voortgangsrapportage 2016, zoals dat op 23 december 2016 door minister van EZ aan de Tweede Kamer is aangeboden.
[10] Krachtens artikel 2.8 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (ook wel: het Barro) is onder meer de Amsterdamse haven aangewezen als vestigingsplaats voor grootschalige energieopwekking. Let wel, dit ziet niet op windenergie.

ook het Rijk de Amsterdamse haven als kansrijk gebied voor windenergie[11] en benadrukt zelfs het Rijk dat de Amsterdamse haven als grootschalige haven en industrieel complex robuust genoeg is om grootschalige windparken te kunnen opnemen[12]. Het realiseren van windturbines in de Amsterdamse haven leidt tot een meervoudig ruimtegebruik aldaar wat resulteert in minder ruimtebeslag in het open landschap. Hiermee wordt het provinciale doel dus juist gediend. Ten onrechte is hieraan onvoldoende belang gehecht door de provincie en meer in het bijzonder door de provinciale wetgever ten tijde van de vaststelling van het bestreden toetsingskader in dezen. De regels zijn vanwege de ernstige inbreuk op rechten (o.m. grondeigendom) en belangen niet proportioneel, nu de doelmatigheid van de regels ontbreekt.

4.3 Kortom, de onderhavige provinciale regels staan de keuze van de Amsterdamse haven als goed windturbinegebied zowel vanuit een gemeentelijk, nationaal als ruimtelijk oogpunt ten onrechte in de weg. Hierom dient het bestreden toetsingskader in de PRV te worden vernietigd.

4.4 Te meer, als wordt betrokken dat door de provinciale wetgever slechts waarde is toegekend aan het belang (behoud open landschap) van de provinciale beperkingen in artikel 32 van de PRV, maar niet is gebleken dat de provinciale wetgever in het kader van een goede ruimtelijke ordening heeft onderzocht of en in hoeverre het gemeentelijke en nationale belang voor het realiseren van een duurzame energie infrastructuur worden geraakt[13].

4.5 Ook is niet gebleken dat de provinciale wetgever de nodige kennis heeft vergaard omtrent de andere gemeentelijke belangen alsook de belangen van (Amsterdamse) burgers en bedrijven bij vaststelling van de bestreden provinciale regels en is evenmin gebleken op welke wijze deze belangen zijn gewogen ten opzichte van het door de provincie onverkort opgeworpen belang van het behoud van een open landschap[14]. Kort en simpel heeft de provinciale wetgever onvoldoende inzicht in de effecten, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van deze provinciale interventie. Daarmee heeft de provincie diens eigen regelgeving onnodig kwetsbaar gemaakt.

4.6 Het vorenstaande klemt te meer, nu de provinciale regels zijn geschreven

[11] O.m. blijkens de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), p. 34.
[12] Blijkens de Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p. 32
[13] Vergelijk ABRvS 10 augustus 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 2175 (r.o. 4.1).
[14] Vergelijk ABRvS 10 augustus 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 2175 (r.o. 4.1).

voor het landelijk gebied en niet, althans onvoldoende, de belemmering en beperkingen voor het stedelijke gebied, waarvan in het bijzonder het haven- en industriegebied van Amsterdam, zijn onderkend. Onvoldoende is gemotiveerd en afgewogen door de provincie waarom de verantwoordelijkheid voor wat betreft besluitvorming van windturbines enkel en alleen op provinciaal niveau thuishoort. Betwijfeld wordt of deze in lijn is met de Electriciteitswet 1998 en de goede provinciale ruimtelijke ordening.

4.7 Kortom, de enkele stelling van de provinciale wetgever dat aan het belang van openheid van het landschap doorslaggevende betekenis is gehecht zonder duidelijk te maken welke andere ruimtelijke belangen in concreto het gaat en zonder inzicht te geven in de vraag welke factoren een rol hebben gespeeld bij een eventuele afweging van deze belangen, zouden redelijkerwijs vanwege de strijdigheid met het recht (o.m. de goede ruimtelijke ordening) alsook onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen (o.m. zorgvuldigheid) moeten leiden tot de vernietiging van artikel 32 van de PRV, waarvan in het bijzonder het daarin neergelegde verbod en de beperkende regels (o.m. het plafond en de onrealistische voorwaarden waaronder mag worden afgeweken van het verbod)[15]. Er is onvoldoende blijk gegeven van de eerbiediging van de gevestigde rechten en belangen alsook gerechtvaardigde verwachtingen ten tijde van de vaststelling van de PRV waarbij de gemeentelijke bevoegdheid tot het bepalen van een goede ruimtelijke ordening in de Amsterdamse haven voor wat betreft het realiseren van een duurzame energie infrastructuur ten onrechte significant wordt belemmerd.

4.8 De vermoedelijke tegenwerping van de provincie dat de gemeente in het onderhavige geval opmerkingen c.q. een zienswijze heeft ingediend tegen de ontwerp PRV maakt niet dat de provinciale regels voldoen aan de Wro, het Unierecht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen. Kort en simpel maakt dit derhalve niet dat de gemaakte belangenafweging door de provinciale wetgever voldoende inzichtelijk, zorgvuldig en draagkrachtig is gemotiveerd. Daarvan is in het onderhavige onvoldoende blijk gegeven.

4.9 Het ligt dan ook op de weg van de Kroon om de onnodig provinciale opgeworpen obstakels, die in dezen niet uitlegbaar zijn aan burgers en bedrijven, te niet te doen. Indachtig de op ons rustende Europese verplichtingen in dezen alsook de inspanningen van Europa hierin, lijkt dat

[15] Vergelijk ook ABRvS 26 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:15 (r.o. 2.7).

ook meer dan logisch, omdat dit onze noodzakelijke energie transitie ernstig ondermijnd. Daaraan parallel brengt dit economische schade met zich. De Europese Commissie benadrukt in dit verband dat de energie transitie hand-in-hand gaat met de modernisering van de Europese economie, waardoor wordt ingezet om obstakels samen aan te vliegen en op te lossen[16]. Ook onderkent de Europese Commissie dat onze steden cruciaal zijn hierin. Dit zijn de centra van innovatie en groei alsook de motor van onze economische vooruitgang, waarmee de steden een integraal onderdeel vormen van de oplossing van de noodzakelijke energie transitie en daarmee de modernisering van onze economie. De door de provincie opgeworpen belemmeringen voor wat betreft windenergie zijn ondoordacht, onhoudbaar, onbegrijpelijk en onacceptabel voor Amsterdam. Dit zal verder worden toegelicht.

5 Strijd met het recht

5.1 In deze paragraaf wordt de strijdigheid van de PRV en de daarop gebaseerde regels met het recht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen nader behandeld.

De PRV is in strijd met het recht en onze rechtsbeginselen

5.2 Eerst wordt opgemerkt dat de bestreden provinciale regels ten onrechte te zeer afbreuk doen aan de gemeentelijke autonomie in dezen. Uit artikel 124 van de Grondwet vloeit voort dat gemeentebesturen vrij zijn om zonder opdracht, toestemming hun eigen openbare belangen te behartigen. Van de door de provincie opgeworpen beperkingen en belemmeringen kan worden afgevraagd of deze in overeenstemming zijn met de omvang en aard van de provinciale taak. De bevoegdheid tot het vaststellen van een provinciale verordening lijkt haast onbegrensd. Echter, de provincie mag nimmer treden in de bijzondere belangen van de ingezeten[17]. Gezien de significante impact op Amsterdam en haar burgers en bedrijven lijkt hiervan sprake te zijn, waardoor afgevraagd kan worden of wel wordt voldaan aan het legaliteitsvereiste voor wat betreft de verstrekkende provinciale eisen. In het verlengde daarvan wordt opgeworpen dat voor zover wordt aangenomen dat de provincie (aanvullend) bevoegd is, dat de provinciale wetgever alsnog moet voorkomen dat het achterliggende doel van de hogere regelgeving wordt gefrustreerd waardoor alsnog de hogere

[16] Zie: *Second Report on the State of the Energy union,Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee, the Committee of the Regions and the European Investment Bank*, 1 februari 2017.
[17] Vergelijk TK 1988-1989, 19403, nr. 10, p. 201.

norm wordt doorkruist. Ook hieraan wordt niet voldaan.

5.3 De bestreden provinciale regels doen daarnaast afbreuk aan het beginsel van lokale autonomie, zoals vervat in het Europees Handvest inzake lokale autonomie[18]. Overheidsverantwoordelijkheden dienen bij voorkeur door die autoriteiten te worden uitgeoefend die het dichtst bij de burger staan[19]. Op grond van voormeld handvest dienen bevoegdheden die aan lokale autoriteiten zijn toegekend in de regel volledig en uitsluitend te zijn. Deze bevoegdheid mag niet worden aangetast of beperkt door een andere, centrale of regionale, autoriteit behalve voor zover bij of krachtens wet dit is bepaald[20]. Voor zover daaraan in dit geval wordt voldaan, laat dat echter onverlet dat er dan een extra zware motiveringsverplichting rust op - in dit geval - de provincie door de gemeentelijke bevoegdheid in te perken. Daaraan is niet voldaan. Laat staan dat überhaupt gepoogd is om de indringende bezwaren van de gemeente te begrijpen en zodoende in gezamenlijkheid een oplossing na te streven. Het gebrek om op een welwillende en constructieve wijze een oplossing na te streven met oog voor het algemene belang en de belangen van de provincie en gemeente alsook de belangen van de daartoe behorende burgers en bedrijven wordt zeer betreurd.

5.4 Verder geldt dat voor het gestelde provinciale belang in dezen (behoud open landschap) geen rechtvaardiging kan worden gevonden voor de voor Amsterdam opgeworpen belemmeringen en beperken, nu de behartiging van dit belang in een haven- en industriegebied te midden van het stedelijk gebied illusoir lijkt. Zodoende kan worden afgevraagd of sprake is van een ruimtelijk belang dat vanwege de bovengemeentelijke aspecten doelmatiger door de provincie kan worden behartigd dan door de gemeente. Aan de eis van noodzakelijkheid vanwege een goede provinciale ruimtelijke ordening, zoals bedoeld in artikel 4.1 van de Wro, wordt hierom niet voldaan.

5.5 In het verlengde van het vorenstaande wordt opgemerkt dat de provinciale regels ten onrechte enkel zijn toegeschreven op het landelijke gebied van de provincie. Op geen enkele wijze is er voldoende blijk gegeven van het feit dat een haven- en industriegebied zich vanuit een ruimtelijk visueel oogpunt juist uitstekend leent voor de realisatie van windturbines voor wat betreft de manifestatie daarvan in het landschap en de impact op de leefomgeving. De provinciale wetgever heeft hiermee miskend dat juist

[18] Zoals bedoeld in artikel 3 van het EH.
[19] Ingevolge artikel 4, derde lid, van het EH.
[20] Ingevolge artikel 4, vierde lid, van het EH.

het onderliggende landschap steeds leidend zou moeten zijn voor de toegestane ontwikkelruimte in een gebied. De gemaakte afweging door de provinciale wetgever is in dit verband onhoudbaar, nu het Rijk juist heeft overwogen dat 'slechts een beperkt aantal landschapstypen robuust genoeg is om grootschalige windparken te kunnen opnemen, nl. o.m. grootschalige haven- en industriecomplexen zoals de Amsterdamse haven'[21]. Ook heeft het Rijk juist benadrukt dat concentratie van windturbines in gebieden moet plaatsvinden waar deze goed passen, zoals grote haven- en industriegebieden[22].

5.6 Kort en simpel heeft het Rijk overwogen dat ter bescherming van het landschap juist windturbines in grootschalige haven- en industriegebieden en langs grootschalige infrastructuur gerealiseerd zouden moeten worden, omdat de maat en schaal van het landschap dan overeenstemt met de maat en schaal van de opstellingen van windturbines. De provinciale wetgever heeft dit niet, althans onvoldoende, betrokken bij de vaststelling van de provinciale regels, waardoor sprake is van een ernstig zorgvuldigheids- en motiveringsgebrek dat de vernietiging door de Kroon aan het bestreden kader rechtvaardigt. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat de provincie voorkomt dat windturbines in het Noordzeekanaalgebied gerealiseerd worden ter 'behoud van het open landschap' en onderwijl wel een groot windpark faciliteert in Wieringermeer, waarvan het Rijk juist heeft betrokken in diens afweging dat dit windpark de kenmerkende openheid en grootschaligheid van de polder aantast[23]. De gemeente wenst niet zo zeer de beleidskeuze voor Wieringermeer ter discussie te stellen met voormelde opmerking, maar enkel te benadrukken dat de provincie niet aan de op haar rustende te betrachten zorgvuldigheid alsook motiveringsplicht alsook wettelijke (bevoegdheids)kaders voor wat betreft het belemmeren c.q. beperken van windturbines in het Noordzeekanaalgebied heeft voldaan.

5.7 Ook de Raad voor leefomgeving en infrastructuur heeft recent geopperd dat het landschap teveel wordt beschouwd als een sectoraal belang, waarbij behoud en bescherming van het bestaande voorop staan. De ruimtelijke veranderingen die nodig zijn voor de grote duurzaamheidsopgaven bieden volgens de Raad voor leefomgeving en infrastructuur juist volop kansen voor nieuwe waardevolle landschappen. Daarom bepleit voormelde raad om de transitie naar een duurzame samenleving te benutten om

[21] O.m. Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p. 32.
[22] O.m. Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p. 4.
[23] O.m. Plan-MER Structuurvisie Wind op land (2013), p 122.

waardevol landschap te creëren[24].

5.8 Kortom, de enkele stelling van de provinciale wetgever dat aan het belang van openheid van het landschap doorslaggevende betekenis is gehecht zonder duidelijk te maken welke andere ruimtelijke belangen in concreto het gaat en zonder inzicht te geven in de vraag welke factoren een rol hebben gespeeld bij een eventuele afweging van deze belangen, zouden redelijkerwijs vanwege de strijdigheid met het recht (o.m. de goede ruimtelijke ordening) alsook onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen (o.m. zorgvuldigheid) moeten leiden tot vernietiging artikel 32 van de PRV.

5.9 De gemeente betwijfelt in dit verband eveneens of de provinciale regels niet te beperkend zijn c.q. een doorkruising van de Electriciteitswet 1998 met zich brengen door het (in wezen) onmogelijk te maken dat de gemeente de bevoegdheid om een windpark van 5MW of meer aan zich houdt. Los daarvan staan de provinciale regels ten onrechte en zonder draagkrachtige motivering volledig haaks op het doel van de Electriciteitswet 1998 om juist zo snel en goed mogelijk windenergie te faciliteren.

5.10 Verder wijst de gemeente erop dat de onderhavige provinciale regels een beperking vormen van onze fundamentele vrijheden, namelijk de vrijheid van vestiging, zoals bedoeld in artikel 49 van het VWEU, en de vrijheid van diensten, zoals bedoeld in artikel 56 van het VWEU[25]. In dit verband wordt ook gewezen op de toepasselijkheid en strijdigheid met de Dienstenrichtlijn.

5.11 Zoals eerder uiteengezet wordt het verbod op windturbines in de provincies en de opgeworpen beperkingen waaronder alsnog windturbines zijn toegestaan gerechtvaardigd door het opwerpen van het gestelde provinciale belang van het behoud van een open landschap. De gemeente acht dit onaanvaardbaar en volstrekt onhoudbaar, nu dit belang op geen enkele wijze kan worden gediend in een haven- en industriegebied. De in het kader van een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk geachte ruimtelijke motivering, laat staan een draagkrachtige motivering, hiervoor ontbreekt dan ook. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat het Rijk de Amsterdamse haven als kansrijk gebied voor windenergie ziet[26] en het Rijk eer-

[24] Zie het advies 'Verbindend landschap' van de Raad voor leefomgeving en infrastructuur van 8 november 2016.
[25] De vrijheid van vestiging is één van de fundamentele vrijheden van de Europese Unie en zodoende ook Unierechtelijk verankerd.
[26] O.m. blijkens de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), p. 34.

der heeft benadrukt dat de Amsterdamse haven als grootschalige haven en industrieel complex robuust genoeg is om grootschalige windparken te kunnen opnemen[27].

5.12 Het had op de weg van de provinciale wetgever gelegen bij de vaststelling van het onderhavige toetsingskader, waarbij de vrijheid van vestiging en diensten aanzienlijk wordt beperkt, ter onderbouwing van de redenen ter rechtvaardiging hiervan een analyse te voegen van de geschiktheid en evenredigheid van de provinciale wetgever beperkende maatregelen, en dit verder ook met nauwkeurige gegevens te staven. Gelet op het ontbreken van een dergelijke analyse en de aanzienlijke invloed van de betrokken beperkingen op de mogelijkheden voor in dit geval de gemeente maar bovenal ook de initiatiefnemer om zich te vestigen, moet - blijkens de vaste jurisprudentie van het Hof van Justitie - ook hierom worden geoordeeld dat de ter zake geldende beperkingen van vrijheid van vestiging niet zijn gerechtvaardigd[28]. Ook uit het oogpunt op een goede ruimtelijke ordening moet redelijkerwijs worden geoordeeld dat de vaststelling van de onderhavige beperking ondeugdelijk is gemotiveerd en in strijd met de door provinciale wetgever te betrachten zorgvuldigheid tot stand is gekomen. Voor een te afstandelijke toetsing door de Kroon is dan ook vanuit een Unierechtelijk perspectief geen ruimte. Helemaal als daarbij wordt betrokken dat in veel landen om ons heen ruimte wordt geboden voor een rechtstreekse toetsing van dergelijke algemeen verbindende voorschriften[29] en ook Unierechtelijk dit de regel is[30].

5.13 Het had daarnaast op de weg van de provinciale wetgever gelegen om aan de hand van ruimtelijk relevante argumenten het onderhavige toetsingskader en de toepassing daarvan te onderbouwen. Dit is niet, althans onvoldoende overtuigend en draagkrachtig, geschied. Immers, er zijn geen dwingende redenen van algemeen belang (zoals onaanvaardbare gevolgen voor ruimtelijke ordening, milieubescherming of een consumentenbelang) die de bovengenoemde beperkingen op het vestigen van windturbines in de Amsterdamse haven zouden kunnen legitimeren, of waaruit volgt dat de regeling alsook de onderhavige besluiten passend en noodzakelijk zijn.

5.14 Voorts geldt te meer dat de onderhavige beperking van de vrijheid van

[27] Blijkens de Plan-MER Structuurvisie Windenergie op land (2013), p. 32
[28] Zie onder meer het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011, *Commissie tegen Spanje*, zaak C-400/08. alsook het arrest van het Hof van Justitie van 22 december 2008, *Commissie tegen Oostenrijk*, zaak C-161/07.
[29] Zie de noot van W.J.M. voermans in AB 2016/334.
[30] Ingevolge artikel 263 van het VWEU.

vestiging en diensten ziet op een groot gebied, waarvan de provincie geen enkele blijk heeft gegeven hoe de situatie per gebied (wijk, gemeente, regio) is betrokken in de afweging tot vaststelling van deze beperking en zodoende of een dergelijke beperking daadwerkelijk geschikt, evenredig en noodzakelijk is. Ook in het kader van een goede ruimtelijke ordening dient juist een op de concrete situatie toegesneden belangenafweging te geschieden, zodat de provincie niet kan terugvallen op het op voorhands strijdig geachte generieke toetsingskader. Zodoende ligt ook hierom de vernietiging van de PRV, althans het daarin vervatte toetsingskader in de rede, nu deze in strijd is met het recht, waaronder in ieder geval de artikelen 49 en 56 van het VWEU; de Dienstenrichtlijn; en de artikelen 3.1 en 4.1 van de Wro.

5.15 In het verlengde hiervan wordt opgemerkt dat de provinciale eis - tot verwijdering van twee windturbines alvorens één windturbines gerealiseerd mag worden - ten onrechte in geen enkele ruimtelijke relatie behoeft te staan tot de gewenste windturbines in de Amsterdamse havens. De gemeente betwijfelt of deze vorm van planologie bedrijven nog in overeenstemming is met de Wro, nu de voorwaarde disproportioneel, onredelijk en onnodig beperkend is voor de gemeente en haar burgers en bedrijven. In ieder geval leidt deze provinciale eis niet tot het verwijderen van de ruimtelijk meest storende windturbines maar enkel tot het saneren van de 'goedkoopste' windturbines, althans tot een onwenselijk prijsopdrijvend en marktverstorend effect dat ten onrechte niet, althans onvoldoende, betrokken is in de gemaakte provinciale afweging. Ten onrechte is in dit verband voorts onvoldoende belang gehecht aan het Amsterdamse voorstel om een saneringsfonds in te stellen waarmee oude windturbines kunnen worden gesaneerd.

5.16 De gemeente vraagt zich zodoende af of de PRV, althans het daarin vervatte verbod, plafond en toetsingskader voor wat betreft windenergie voldoet aan de daaraan te stellen eisen: te weten dat de provinciale interventie niet discriminerend is, is gerechtvaardigd om dwingende redenen van algemeen belang (zoals ruimtelijke ordening of volksgezondheid), of niet minder beperkende maatregelen sufficiënt, evenredig, duidelijk en ondubbelzinnig, objectief, transparant en toegankelijk zijn. De bewijslast dat sprake is van een dwingende reden van algemeen belang op grond waarvan een vergunning(stelsel/voorwaarde) passend en noodzakelijk is, ligt bij het bestuursorgaan[31]. De provinciale wetgever hebben geen enkel

[31] Zie onder meer het arrest van het Hof van Justitie van 10 februari 2009, *Commissie tegen Italië*, zaak C-110/05.

bewijs aangebracht dat de provinciale regels noodzakelijk en evenredig zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

5.17 Redelijkerwijs is sprake van marktordening door de provincie. Door een plafond op windenergie in te voeren; ten onrechte de daarbinnen toegestane windcapaciteit zonder een passende mate van openbaarheid grotendeels/geheel al toe te delen aan andere projecten en daarbij geen tot onvoldoende kans te bieden aan andere gegadigden; alsook door de schaarse windrechten voor onbepaalde tijd te vergunnen; maakt dat sprake is van strijdigheid met het formele gelijkheidsbeginsel en het beginsel van fairplay, althans het beginsel van gelijke kansen. Ook duidt dit op een onrechtmatige marktordening waardoor de windambities van de gemeente volledig lijken te zijn getorpedeerd door de provincie. Te meer, als daarbij wordt betrokken dat vanwege de aard, opzet en ruimtelijke structuur van de Amsterdamse haven in redelijkheid nimmer kan worden voldaan aan de provinciale voorwaarden waaronder wel windturbines zijn toegestaan aldaar. Dit is onaanvaardbaar voor de gemeente.

5.18 Kortom, in het verlengde hiervan wordt duidelijk dat cliënten aanzienlijke twijfels hebben of artikel 32 van de PRV non-discriminatoir, gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang, en bovendien evenredig is met die reden van algemeen belang. Verder wordt betwijfeld dat het kader voldoende duidelijk en ondubbelzinnig, als objectief, transparant en noodzakelijk is. Voormelde eisen en waarborgen gelden overigens ook op grond van ons nationale recht, te weten op grond van de Wro, de Awb en de (ongeschreven) beginselen van behoorlijk bestuur.

5.19 Wat had de provinciale wetgever dan anders kunnen - en vanuit het perspectief van de gemeente - moeten doen? Op de provinciale wetgever rust ingevolge artikel 3:2 van de Awb en 3:1, eerste lid, van voormelde wet de rechtsplicht om ter beperking van ongewenste neveneffecten van de invoering van het onderhavige verbod en het beperkende toestemmingenstelsel (inclusief plafond) zo exact mogelijk te inventariseren en te analyseren of het provinciale probleem (windturbines in open landschap?) wordt opgelost door de invoering van de provinciale regels. Dit is ten onrechte niet geschied, terwijl dit noodzakelijk is voor het kunnen kiezen van het minst ingrijpende middel om het doel te bereiken. Redelijkerwijs had dit geleid tot een redactie van het bestreden toetsingskader om daarmee recht te doen aan de ruimtelijke aard, omvang en structuur van de vierde haven van Europa en dus windturbines aldaar niet onnodig te beperken. Immers, dat is niet gelegen in het te beschermen open landschap, zoals ook herhaaldelijk tot uitdrukking is gebracht in de reeds aangehaal-

de structuurvisies van het Rijk. Het haven- en industriegebied leent zich vanuit een ruimtelijk en visueel oogpunt juist bij uitstek voor het oprichten van windturbines. Ten onrechte is ook hieraan geen, althans onvoldoende gewicht toegekend, bij de totstandkoming van het bestreden toetsingskader en de toepassing daarvan in het onderhavige geval. Te meer, omdat ook de provincie onderschrijft dat zij een groot voorstander zijn van windparken in industriële gebieden[32].

5.20 Gelet op het vorenstaande is sprake van een ernstige disbalans, hetgeen het ingrijpen van de Kroon rechtvaardigt in de gemaakte bestuurlijke afweging omdat geen sprake is van een juiste verdeling van fysieke ruimte en (milieu)gebruiksruimte. Logischerwijs wordt - mede indachtig de provinciale wens tot behoud van het open landschap - juist ingespeld op een concentratie en cumulatie van bovengrond ruimtebeslag in het haven- en industriegebied.

5.21 Door regels op deze wijze vorm te geven wordt geen recht gedaan aan de systeemverantwoordelijkheid die de provinciale wetgever van het Rijk heeft gekregen. Immers, de invulling van het begrip systeemverantwoordelijkheid wordt belangrijker naarmate meer verantwoordelijkheden bij de markt en samenleving worden gelegd, beleid wordt gedecentraliseerd en er tegelijkertijd behoefte is aan (bestuurlijke) afwegingsruimte om integrale besluiten te kunnen nemen en flexibel in te kunnen spelen op de toenemende dynamiek in de samenleving en leefomgeving. In onderhavig geval heeft de provincie ten onrechte geen, althans onvoldoende, gehoor gegeven hieraan en starre regels opgesteld die in alle gevallen onder meer worden toegepast, terwijl maatwerk en integraliteit ten onrechte voldoende een plek hebben gekregen binnen dat kader[33].

De PRV ondergraaft ten onrechte het doel van de Europese Richtlijn 2009/28/EG

5.22 Verder kan worden betwijfeld of de opgeworpen belemmeringen en beperkingen in overeenstemming zijn met de Europese Richtlijn 2009/28/EG en de daaruit voortvloeiende verplichtingen. Te meer als daarbij wordt betrokken dat de winddoelstellingen niet lijken te worden gehaald en aan de gemeente mogelijkerwijs een zelfstandig recht toekomt - dat niet onnodig mag worden uitgehold door de provincie - om

[32] Zie o.m. het algemeen verslag gebiedsatelier windparken Westpoort 18 november 2015 van de Provincie Noord-Holland (raadpleegbaar via: http://docplayer.nl/23313788-Algemeen-verslag-gebiedsatelier-windparken-westpoort-18-november-2015.html).
[33] Vergelijk de notitie 'Systeemverantwoordelijkheid in de fysieke leefomgeving' van de Raad voor leefomgeving en infrastructuur van 25 mei 2016, p. 15.

een bijdrage te leveren aan de realisatie van een duurzame energie infrastructuur en onze algehele energie transitie alsmede de daaraan inherent verbonden modernisering van de economie.

Ook anderszins is de Uitvoeringsregeling voortvloeiend uit de PRV in strijd met het recht en onze rechtsbeginselen

5.23 In het verlengde van het vorenstaande wordt opgemerkt dat de onderhavige Uitvoeringsregeling verdeelprocedure herstructurering Wind op Land in strijd is met het recht en onze (deels ongeschreven) rechtsbeginselen, zodat ook daaraan de vernietiging redelijkerwijs moet toekomen.

5.24 Niet, althans onvoldoende, is onderkend dat voormelde nadere regels (extra) beperkingen mogen aanbrengen maar alsnog wel een grondslag moeten vinden in de te beschermen c.q. genoemde belangen op grond waarop de nadere regels zijn gebaseerd[34]. In dit verband wordt in voormelde uitvoeringsregeling - los van de onrechtmatigheid van de wettelijke grondslag waarop het steunt - ten onrechte de eis gesteld dat onderdeel van de aanvraag dient te zijn een overeenkomst tussen de aanvrager en de eigenaren van te verwijderen windturbines. Deze extra aanscherping (nl. de overeenkomst) valt niet te herleiden tot het belang van het behoud van een open landschap, laat staan tot een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke relevantie hiervan ontbreekt dan ook.

6 Strijd met het algemeen belang

6.1 Hoewel de Kroon zeer terughoudend is met het ingrijpen op grond van het algemeen belang, is dit - ondanks de constitutioneel verankerde vrijheid van de provincie - in het onderhavige geval gerechtvaardigd. Dit nu sprake is van belangen die het lokale en provinciale belang overstijgen vanwege de onevenredige beperking van het algemeen belang, waarvan in het bijzonder onze - vanuit Europa voortgestuwde - duurzame energie transitie alsook de modernisering van onze economie (de tweede haven van Nederland en de vierde haven van Europa).

6.2 Er wordt onvoldoende belang gehecht aan het feit dat de ruimte van het industriële havengebied noodzakelijk is om de duurzame energietransitie van de stad als geheel te kunnen verwezenlijken.

6.3 Het halveren van mondiale emissies in 2050 is onmogelijk zonder een

[34] Vergelijk bijvoorbeeld ABRvS 15 oktober 1986, ECLI:NL:RVS:1986:AM9463.

zeer ingrijpende verandering van het energiesysteem en met een breed palet aan innovatieve, schone technieken[35]. Op korte termijn is er in dit verband een praktische noodzaak voor meer windenergie: Nederland is voor het bereiken van de gemaakte afspraken (zowel de 14 procent hernieuwbaar in 2020 uit de Europese afspraak), als de 16 procent hernieuwbaar in 2023 uit het Energieakkoord), in belangrijke mate afhankelijk van windenergie[36]. De afspraken voor 2020 en 2023 vereisen een enorme toename van windenergie.

6.4 Het vermogen wind op land is in 2016 met ca. 200 MW gestegen naar ruim 3249 MW[37], goed voor iets meer dan de helft van de doelstelling in 2020. Dit geeft aan dat er nog veel inspanning nodig is van alle betrokken partijen om de resterende opgave tijdig te realiseren[38]. Te meer, nu ook de Nationale Energieverkenning 2016 (ook wel: NEV 2016) weinig vorderingen in de tijdige uitrol van windenergie op land constateert door ingewikkelde discussies in een aantal provincies[39].

6.5 Uit voormelde NEV 2016 blijkt dat het doel van 6000 MW voor wind niet wordt gehaald. Er zal in 2020 ruim 5000 MW aan windvermogen opgesteld staan[40].

6.6 Kortom, dat de door de gemeente gewenste energietransitie noodzakelijk en urgent is, vloeit mede voort uit de op ons allen rustende verplichting om met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen. De provincie frustreert onbegrijpelijkerwijs dit doel, terwijl *'de komende zes tot twaalf maanden beslissend is en nog de laatste mogelijkheid is om substantieel te versnellen om zo met elkaar het nationale doel van 6000 MW wind op land tijdig te kunnen behalen'*[41] . Echter, ook als dit doel bereikt is stopt niet de blijvende maatschappelijke verplichting en verantwoordelijkheid van overheden, burgers en bedrijven om gezamenlijk te blijven investeren in onze duurzame energievoorziening. Deze gedeelde verantwoordelijk is ook tot uitdrukking gekomen in het Akkoord van Parijs van 12 december 2015.

6.7 Daarmee staan de provinciale beperkingen op gespannen voet met de internationale verplichtingen en de Europese afspraken ten aanzien van

[35] Zie: *Windenergie. Argumenten bij vijf* stellingen. Planbureau voor de Leefomgeving (2014), p. 4 en 7.
[36] Zie: *Windenergie. Argumenten bij vijf* stellingen. Planbureau voor de Leefomgeving (2014), p. 8.
[37] Zie: http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=70802NED CBS (2017)
[38] Zie voorts: *Monitor Wind op Land 2015*, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2016).
[39] Zie: *Nationale Energieverkenning 2016*, Energieonderzoek Centrum Nederland (2016), p. 9.
[40] Zie: *Nationale Energieverkenning 2016*, Energieonderzoek Centrum Nederland (2016), p. 78.
[41] Zie de Voortgangsrapportage 2016, zoals dat op 23 december 2016 door minister van EZ aan de Tweede Kamer is aangeboden.

onze hernieuwbare energie alsook - niet minder belangrijk - het vrije verkeer van diensten en de vrijheid van vestiging te vergemakkelijken. Uiteindelijk dupeert de provincie consument en bedrijf met de politiek ingegeven beperking.

6.8 Ook kan worden afgevraagd of het door de provincie opgeworpen plafond en de opgeworpen restrictieve regels alsook het generale verbod op windturbines niet in strijd zijn met de door het Rijk en alle provincies gemaakte afspraken. In ieder geval doet het afbreuk aan het doel en de intenties van partijen om gezamenlijk te garanderen dat tijdig 6.000 MW wind op land wordt gerealiseerd c.q. gefaciliteerd. Immers, zoals eerder uiteengezet heeft de minister van Economische Zaken geconstateerd dat deze afspraken onder druk staan. Vanuit het Rijk en vanuit alle provincie is daarom voortdurende aandacht benodigd om de komende periode de benodigde extra krachtslag te maken. Het beginsel van loyaliteit, dat ook voor de provincie Noord-Holland geldt, noopt tot een loyale samenwerking met het Rijk en de andere provincies alsook respect voor elkaar. Dit, zou dan redelijkerwijs er toe moeten leiden dat partijen elkaar daar waar nodig aanvullen en versterken, nu een extra krachtslag benodigd is. Afgevraagd kan worden of het beginsel van loyaliteit niet wordt geschonden in dezen vanwege de passieve medewerking van de provincie om enkel verantwoordelijkheid te nemen voor de aan haar toebedeelde taartpunt, terwijl in werkelijkheid ook de provincie zich heeft gecommitteerd aan de hele taart. Bovenal zou van de provincie verwacht mogen worden dat het zich onthoudt van maatregelen die de verwezenlijking van de doelstelling van het Rijk in gevaar brengen. Hiervan lijkt thans sprake.

6.9 Indachtig de ophanden zijnde verandering voortvloeiende uit de Omgevingswet, past het niet om de gevraagde 'ruimte voor ontwikkeling' in het Noordzeekanaalgebied, waarvan de Amsterdamse haven in het bijzonder, te beperken met de generale provinciale kwaliteitswaarborgen, die helemaal niet zijn geschreven voor dit industriële gebied, maar enkel voor het landelijke Noord-Hollandse landschap, en daarom hun doel en werking ver te buiten gaan, te blijven beperken en te hinderen. Indachtig artikel 2.2 van de nog in werking te treden Omgevingswet had in dezen van de provincie een meer collegiale samenwerking mogen worden verwacht, waarbij met elkaar een maatwerkoplossing had moeten worden nagestreefd. De provinciale opstelling in dezen staat op gespannen voet met de op de provincie rustende inspanningsverplichting[42]. De puur politiek ingegeven provinciale beperkingen zijn ook hierom kwetsbaar en on-

[42] Zie: TK 2013-2014, 33962, nr. 3, p. 74.

houdbaar.

6.10 In het verlengde hiervan wordt erop gewezen dat provincie miskent dat het havengebied - naast Amsterdam - kan worden gezien als zelfstandige ruimte. Niet alleen voor incidentele windmolens, maar ook grotere productie-landschappen[43].

6.11 Het vorenstaande benadrukt dat het belang dat met de gevraagde vernietiging groot is. Ook geldt dat de gevraagde vernietiging proportioneel is. Desalniettemin begrijpt de gemeente dat de Kroon zeer zorgvuldig alle belangen in dezen dient inventariseren, zodat de Kroon aan de hand daarvan en zodoende aan de hand van de concrete omstandigheden van het geval een belangenafweging kan maken in dezen. De gemeente is zeer bereid om daar waar wenselijk en nodig hierin behulpzaam te zijn om zo de Kroon van informatie te voorzien.

7 Conclusie

7.1 Gelet op het vorenstaande verzoeken wij u hierbij zo spoedig mogelijk over te gaan tot vernietiging bij Koninklijk Besluit van de PRV, althans het daarin vervatte artikel 32 en de daarop gebaseerde nadere regels.

7.2 Tot slot benadrukken wij dat de gemeente graag in de gelegenheid wordt gesteld om dit verzoek nog nader mondeling toe te lichten. Ik kijk uit naar uw reactie.

Hoogachtend,

NautaDutilh N.V.

[redacted] [redacted]

[43] Zie de in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu en de Provincie Noord-Holland uitgevoerde: *Eindrapportage Ruimtelijke Verkenning Energietransitie MRA (concept 2017)*, p. 58.

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 27 maart 2017 16:05
Aan: [redacted]
Onderwerp: concept mail aan gedeputeerde Van der Hoek over wind op land

Beste wethouder,

Bijgevoegd vindt u de concept mail om gedeputeerde Jack van der Hoek te informeren.

Ten aanzien van het moment van versturen, willen wij u graag nog het volgende advies meegeven. We hebben begrepen dat u de mail komende woensdag al zou willen versturen. Ons advies is om daar nog even mee te wachten vanwege het volgende:
Woensdag 29 maart de gedeputeerde informeren zou betekenen dat we onze partners (o.a. de gemeenten Zaanstad, Beverwijk, Velsen en het havenbedrijf) daarmee zouden verrassen. Het biedt ons ambtelijk onvoldoende tijd om ervoor te zorgen dat de betreffende bestuurders geïnformeerd zijn.
In de brief van oktober 2016 hebben de vier gemeenten goed samengewerkt. Zaanstad had in die tijd een trekkende rol en de brief is dan ook vanuit Zaanstad verstuurd. Naar aanleiding van de reactie van de gedeputeerde op de brief richting Dick Emmer heeft de wethouder van Zaanstad volgens zijn ambtenaren tot op heden een meer terughoudende koers aangehouden. De vraag is dus ook hoe gevoelig de andere wethouders zullen zijn voor druk vanuit Haarlem. En zonder hen kunnen we die 100 MW niet waarmaken.

Ons advies is om eerst contact te zoeken met de overige wethouders (belrondje) en pas daarna de gedeputeerde te informeren. Gelet op de verwachte behandeling door B&W op 18 april, over ca. 3 weken, is er voldoende tijd om deze volgorde aan te houden.

Grt,

[redacted]&[redacted]

Ons voorstel voor email:

Geachte heer van der Hoek, beste Jack,

Ik wil je hierbij open en vroegtijdig informeren over de stappen die Amsterdam zal zetten om door te kunnen gaan met de ontwikkeling van windenergie om daarmee een bijdrage te leveren aan de noodzakelijke energietransitie in Amsterdam en Noord-Holland.

Het is geen geheim dat de gemeente Amsterdam zich beperkt voelt door het restrictieve provinciale windbeleid. De gemeente is van mening dat het in deze tijd maatschappelijk onverantwoord is om de kansrijke duurzame energiebron windenergie niet maximaal te gebruiken. (Zie ook de brief die ik in oktober 2016 samen met collega's uit de regio heb verstuurd.)

De gemeente Amsterdam wil bij voorkeur samen met de provincie, maar als dat niet mogelijk is zonder, inzetten op grootschalige ontwikkeling van windenergie in het Havengebied van Amsterdam.

Amsterdam zal daarom parallel aan de beroepszaak bij de Raad van State tegen de geweigerde omgevingsvergunningen tevens een Kroonverzoek indienen dat is gericht op vernietiging of schorsing van de PRV. Daarnaast steunt Amsterdam het verzoek dat meerdere belanghebbenden aan de minister zullen doen om toepassing te vragen van de rijkscoördinatieregeling.

Als je naar aanleiding van deze mail van gedachten wilt wisselen dan ben ik daar uiteraard graag toe bereid.

Met vriendelijke groet,

Abdelueb Choho
Wethouder Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 27 maart 2017 9:06
Aan: [redacted]
CC:
Onderwerp: RE: concept Voordracht collega BW windenergie versie 20-3-2017 (3).docx

Dag[redacted],
N.a.v. je opmerking over indienen van Kroonverzoek door Nauta wil ik onderstaand besluit toevoegen in de voordracht:
In te stemmen met opdracht aan gemeenteadvocaat tot het opstellen, ondertekenen en indienen van het Kroonverzoek
Akkoord?
Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam
M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 24 maart 2017 12:23
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: concept Voordracht collega BW windenergie versie 20-3-2017 (3).docx
Beste[redacted], beste[redacted].
In reactie op de opmerkingen van Nauta graag je aandacht voor het volgende.
Volgens het algemeen mandaat is de directeur DJZ bevoegd een verzoek aan de kroon te ondertekenen. Nauta stelt als wijziging voor dat zij het verzoek opsturen. Het maakt wat mij betreft niet zoveel uit wie het ondertekende verzoek uiteindelijk in de brievenbus gooit. Als Nauta dat graag wil doen, prima. Het lijkt me dat ze bedoelen dat zij ook het verzoek aan de Kroon ondertekenen namens Amsterdam. Het komt mij voor dat voor dit een procesbesluit is dat als beslispunt op de collegevoordracht moet worden toegevoegd.
In de eerdere flap is expliciet aangegeven dat wij in samenwerking met andere projecten/gemeenten tot een totaal van 100 MW zouden kunnen komen. Bij de vorige flap is aangegeven dat dit geen probleem zou opleveren. Ik begrijp het punt van Nauta, voorgesteld kan worden het ministerie bij besluit te vragen 70 MW van toepassing te verklaren voor de Rijkscoördinatieregeling. Wij hebben hier bij de voorbereiding van de vorige flap over gesproken en toen is bewust ingezet op 100 MW en een samenwerkingsverband met andere projecten. Daarbij is dit niet aan Amsterdam, het initiatief voor de RCR ligt bij de initiatiefnemer(s) van de windprojecten.
Groet[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 27 maart 2017 14:27
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Eerste opzet mail

Nieuwe versie:

Geachte heer van der Hoek, beste Jack,

Ik wil je hierbij open en vroegtijdig informeren over de stappen die Amsterdam zal zetten om door te kunnen gaan met de ontwikkeling van windenergie om daarmee een bijdrage te leveren aan de noodzakelijke energietransitie in Amsterdam en Noord-Holland.

Het is geen geheim dat de gemeente Amsterdam zich beperkt voelt door het restrictieve provinciale windbeleid. De gemeente is van mening dat het in deze tijd maatschappelijk onverantwoord is om de kansrijke duurzame energiebron windenergie, niet maximaal te gebruiken. (Zie ook de brief die ik eerder met collega's uit de regio heb verstuurd.)

De gemeente Amsterdam wil bij voorkeur samen met de provincie, maar als dat niet mogelijk is zonder, inzetten op grootschalige ontwikkeling van windenergie in het Havengebied van Amsterdam.

Amsterdam zal daarom parallel aan de beroepszaak bij de Raad van State tegen de geweigerde omgevingsvergunningen tevens een Kroonverzoek indienen dat is gericht op vernietiging of schorsing van de PRV. Daarnaast steunt Amsterdam het verzoek dat meerdere belanghebbenden aan de minister zullen doen om toepassing te vragen van de rijkscoördinatieregeling.

Als je naar aanleiding van deze mail van gedachten wilt wisselen dan ben ik daar uiteraard graag toe bereid.

Met vriendelijke groet,

Abdelueb Choho
Wethouder Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: [redacted]
Verzonden: maandag 27 maart 2017 13:28
Aan: [redacted]
Onderwerp: Eerste opzet mail

Brief 125 MW toevoegen.

Standpunt Zaanstad en kwetsbaarheid toevoegen. In hoeverre zijn de andere gemeenten kwetsbaar voor druk vanuit de provincie? In hoeverre is men in den Haag gevoelig voor een lobby vanuit Haarlem?

[redacted]
>
> Geachte heer van der Hoek, beste Jack, Ik wil je met deze mail

> transparant en vroegtijdig informeren over de stappen die Amsterdam van plan is te zetten ten einde door te kunnen gaan met de ontwikkeling van windenergie in het kader van de energietransitie.
>
> Het is geen geheim dat de gemeente Amsterdam zich beperkt voelt door het restrictieve provinciale windbeleid. De gemeente is echter van mening dat ze zich in deze tijd, maatschappelijk gezien, niet kan veroorloven om één van de (duurzame energie opwek) peilers van de energietransitie, namelijk de ontwikkeling van windenergie, stil te laten liggen. Zie ook de brief die ik eerder met collega's uit de regio heb verstuurd.
>
> Vanuit die gedacht wil de gemeente Amsterdam (het liefst samen met de provincie maar ook zonder) inzetten op grootschalige ontwikkeling van windenergie in het Havengebied van Amsterdam.

In dat kader wil ik de volgende middelen in gaan zetten:
- kroonverzoek;
- rijkscoordinatieregeling.

Als je over deze mail van gedachten wilt wisselen dan ben ik daar uiteraard graag toe bereid.

Met vriendelijke groet,

Abdelueb Choho
Wethouder Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam

>
> Verstuurd vanaf mijn iPhone

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 27 maart 2017 12:23
Aan: Bestuurszaken R&D
CC: [redacted]

Onderwerp: FW: VOOR AKKOORD MW Choho 28 maart en Ollongren en VdBurg 29 maart a.s.: Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Bijlagen: Bijlage A KABINET CONCEPT KROONVERZOEK Amsterdam Windturbines.docx; Bijlage B brief aanbod verduurzaming nzkg.pdf; 2017-03-29 Flap VdBurg.docx; 2017-03-29 Flap Ollongren.docx; 2017-03-28 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap Choho.docx; concept Voordracht collega BW windenergie versie 27-3-2017.docx; Bijlage D 2017-05-17 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen etc. Commissie Flap.docx; Bijlage C KABINET Nadere toelichting rechtsmiddelen .docx

Beste collega's,

Zie bijgaande stukken voor mappen wethouders:
N.a.v. commentaar [redacted] heb ik de cie ID flap aangepast wat betreft de geheimhouding. De geheimhouding betreft op dat moment (17 mei) alleen nog de bijlage waarin toelichting wordt gegeven op de kansen beroep. Het Kroonverzoek hoeft dan niet meer geheim te zijn.
N.a.v. advies [redacted] heb ik beslispunt 3 toegevoegd aan de voordracht (en de andere flapjes) over het indienen en ondertekenen van het Kroonverzoek door de gemeenteadvocaat en dienovereenkomstig wettelijke grondslag aangevuld.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 24 maart 2017 12:25
Aan: [redacted]
CC: [redacted]; Bestuurszaken R&D; [redacted]

Onderwerp: VOOR AKKOORD MW Choho 28 maart en Ollongren en VdBurg 29 maart a.s.: Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Hoi [redacted],

Bijgaand voor akkoord de midweekmapstukken voor wethouders Choho, Ollongren en Van der Burg inz. Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek).

@[redacted]: indien er nog opmerkingen van [redacted] komen, deze graag verwerken in **bijgaande** versie van de flap en de aangepaste versie **maandag 27 maart uiterlijk 15.00 uur** retour aan bestuurszaken sturen voor verwerking in Andreas.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Medewerker bestuurszaken Ruimte & Duurzaamheid

Bestuurszaken.rd@amsterdam.nl
020 – [redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 27 maart 2017 12:27
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: VOOR AKKOORD MW Choho 28 maart en Ollongren en VdBurg 29 maart a.s.: Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

yep

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: [redacted]
Verzonden: maandag 27 maart 2017 12:26
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: VOOR AKKOORD MW Choho 28 maart en Ollongren en VdBurg 29 maart a.s.: Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Ha [redacted],

Zou jij ook een versie van B&W flap en WH flap aan [redacted] en [redacted] willen sturen met het expliciete verzoek het niet verder te verspreiden en discreet met de info om te gaan?

Grt,

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 27 mrt. 2017 om 12:23 heeft [redacted] @amsterdam.nl> het volgende geschreven:
>
> Beste collega's,
>
>
> Zie bijgaande stukken voor mappen wethouders:
> N.a.v. commentaar [redacted] heb ik de cie ID flap aangepast wat betreft de geheimhouding. De geheimhouding betreft op dat moment (17 mei) alleen nog de bijlage waarin toelichting wordt gegeven op de kansen beroep. Het Kroonverzoek hoeft dan niet meer geheim te zijn.
> N.a.v. advies [redacted] heb ik beslispunt 3 toegevoegd aan de voordracht (en de andere flapjes) over het indienen en ondertekenen van het Kroonverzoek door de gemeenteadvocaat en dienovereenkomstig wettelijke grondslag aangevuld.
>
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG Ruimte en
> Duurzaamheid
>
> Gemeente Amsterdam
>
> M [redacted]
> [redacted] @amsterdam.nl<redir.aspx?REF=Q9WZmM6mx4RPvz-u9k2emhar_dovIQE01
> 9pGfVYmHGWVAOHln1_TCAFodHRwczovL21haWwuYW1zdGVyZGFtLm5sL293YS9yZWRpci5

> hc3B4P1JFRj1OTUxjbGJ4Ui1kZ3lnVWk4bXNkdW11LXM3OExEVEFlcWxiMEJrWlNuQWVCa
> 29YMoZrMV9UQoFGdFlXbHNkRzg2YoM1b1lXMWxiblJBWVcxemRHVnlaRoZoTGo1cw..>
> Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
> Werkdagen: ma,di, do, vrij
>
>
>
>
>
> Van: [redacted]
> Verzonden: vrijdag 24 maart 2017 12:25
> Aan: [redacted] ; [redacted]
> CC: [redacted] ; [redacted] ; [redacted] [redacted]
> [redacted]
> Onderwerp: VOOR AKKOORD MW Choho 28 maart en Ollongren en VdBurg 29
> maart a.s.: Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten
> windturbines en verkenning van andere juridische stappen
> (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)
>
>
> Hoi [redacted]
>
>
>
> Bijgaand voor akkoord de midweekmapstukken voor wethouders Choho, Ollongren en Van der Burg inz. Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek).
>
>
> [redacted]: indien er nog opmerkingen van [redacted] komen, deze graag verwerken in bijgaande versie van de flap en de aangepaste versie maandag 27 maart uiterlijk 15.00 uur retour aan bestuurszaken sturen voor verwerking in Andreas.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> Medewerker bestuurszaken Ruimte & Duurzaamheid
>
> Bestuurszaken.rd@amsterdam.nl<mailto:Bestuurszaken.rd@amsterdam.nl>
> 020 – [redacted]
>
> <Bijlage A KABINET CONCEPT KROONVERZOEK Amsterdam Windturbines.docx>
> <Bijlage B brief aanbod verduurzaming nzkg.pdf>
> <2017-03-29 Flap VdBurg.docx>
> <2017-03-29 Flap Ollongren.docx>
> <2017-03-28 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten
> windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap
> Choho.docx> <concept Voordracht collega BW windenergie versie
> 27-3-2017.docx> <Bijlage D 2017-05-17 Stand van zaken beroepsschrift
> tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere
> juridische stappen etc. Commissie Flap.docx> <Bijlage C KABINET Nadere
> toelichting rechtsmiddelen .docx>

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 27 maart 2017 12:37
Aan: [redacted]@[redacted].nl'; [redacted]@zaanstad.nl'
CC: [redacted]
Onderwerp: Voordrachten wh duurzaamheid en college wind op land
Bijlagen: 2017-03-28 Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen Flap Choho.docx; concept Voordracht collega BW windenergie versie 27-3-2017.docx

Dag [redacted] en [redacted]

Bijgevoegd treffen jullie t.k. een tweetal stukken aan die vanmiddag zijn verzonden naar wh en college. Besluitvorming door college heeft nog niet plaatsgevonden dus het uitdrukkelijk verzoek deze stukken vertrouwelijk en voor jezelf te houden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

Nummer BD2017-003610
Dienst rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Choho

Map Wethouder, 28 maart 2017

MW

Wethouder

Choho
Ollongren
Van der Burg

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de collegevoordracht waarin het college wordt voorgesteld:
A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
B. In te stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.
C. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.

Korte toelichting / samenvatting

Beslispunt 1A. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Op 20 december 2016 heeft het college besloten beroep in te stellen tegen de weigering van de provincie om vergunning te verlenen voor 5 windturbine projecten in Amsterdam en om twee aanvullende juridische wegen te verkennen.
Op 4 januari 2017 is aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep gezonden. Gemeente Amsterdam trekt in deze samen op met de initiatiefnemers van de afgewezen vergunningen op Amsterdams grondgebied, het Havenbedrijf en NDSM-energie. De kans op succes bij de Afdeling wordt gering geacht. Op 11 mei aanstaande vindt de behandeling van het beroep plaats. Conform

de afgesproken parallelle strategie zijn tevens zijn twee andere juridische wegen verkend, nl. het Kroonverzoek en de toepassing van de rijkscoördinatieregeling.

Beslispunt 1B. In t e stemmen met het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen of te schorsen.
Het Kroonverzoek beoogt de vernietiging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land. Het Kroonverzoek is in concept opgesteld door de gemeenteadvocaat (Nauta) en is gericht aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Bij de gemeenten Zaanstad, Velsen en Beverwijk in het Noordzeekanaalgebied en het havenbedrijf wordt gepolst of zij het kroonverzoek willen onderschrijven.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door Nauta is opgesteld is als bijlage A aan de collegevoordracht toegevoegd. Nauta adviseert om het Kroonverzoek spoedig en voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is en beide middelen elkaar versterken conform de gekozen parallelle strategie. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 1D).

Beslispunt 1C. De gemeenteadvocaat procesmandaat en procesmachtiging te geven, om namens hen op te treden bij het verzoek aan de Kroon inhoudende vernietiging of schorsing van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord Holland.
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de gemeenteadvocaat aan de minister van Infrastructuur en Milieu, de minister van Economische Zaken en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gezonden.

Beslispunt 1D. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers voor windprojecten in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond. De bevoegdheid tot toepassing van de rijkscoördinatieregeling ligt bij de minister van Economische Zaken. Om een ontvankelijke aanvraag te kunnen doen dient het project minimaal 100 MW groot te zijn. Om deze omvang te kunnen bereiken dienen de projecten (die op de plank liggen) van verschillende partijen in het Noordzeekanaalgebied en die nu door het beleid van de provincie in uitvoering worden belemmerd, samengevoegd te worden tot één projectaanvraag. Dat betekent dat de verschillende initiatiefnemers een coalitie moeten sluiten en samenwerking aangaan. In een ambtelijk gesprek met het Havenbedrijf heeft deze aangeven leading te willen zijn bij het smeden van deze coalitie. Naast deze wettelijke regeling is er ook de mogelijkheid en bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu of een andere minister om te bepalen dat de verwezenlijking van een onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de Rcr wordt toegepast en dus bij besluit van toepassing te verklaren op de plannen voor 70 MW in de haven. De eerder genoemde beperkende criteria (o.m. qua samenhang en capaciteit van 100 MW) gelden dan niet. Deze mogelijkheid en in het bijzonder een combinatie van beide mogelijkheden, dus de toepassing van de Rcr bij wet en bij besluit wordt nader onderzocht.

De drie sporen die worden gevolgd, dus beroep bij de ABRvS, het Kroonverzoek en het verzoek tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling, passen in de parallelle strategie die in de midweekmap van 29 november 2016 aan u is voorgelegd en waarmee u heeft ingestemd. In bijgaande collegevoordracht worden het concept Kroonverzoek en de Rijkscoördinatieregeling nader toegelicht.

Gezien de zitting bij de Raad van State op 11 mei aanstaande moet volgens de parallelle strategie ook het kroonverzoek en de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatie regeling dan zijn gestart. Gezamenlijk maakt de strategie de meeste kans, succes is zeker niet gegarandeerd. Mocht het niet succesvol zijn dan heeft Amsterdam er zo wel alles aan gedaan.

Veel zal neerkomen op de afwegingen die een nieuwe minister gaat maken.
- Een nieuwe minister zal altijd een afweging moeten maken tussen enerzijds “het respecteren van IPO-afspraken” en anderzijds “het zoeken naar nieuwe maatregelen om te voldoen aan de Europese afspraken 14% duurzame energie in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het IPO-bod uit 2013 is een invulling van de provincies van de het SER-akkoord. Samen beloven de provincies de minister 6.000 MW wind op land in 2020. Vooralsnog lijkt deze doelstelling niet te worden gehaald. Een nieuwe minister moet daarom aan de slag met nieuwe projecten.
- Een ander spanningsveld voor een nieuwe minister is het feit dat provincie Noord-Holland een van de weinige provincies is die IPO-afspraak om van 685,5 MW te realiseren waar lijkt te maken. Anderzijds is ook alom bekend dat Noord-Holland dit relatief eenvoudig redt ondanks een zeer restrictief beleid terwijl diverse andere provincies vastlopen.
- Uit de evaluatie van de Rijkscoördinatieregeling van AEF november 2016 blijkt dat de regeling goed werkt, stroomlijnt en ook versnelt. Echter de tendens is om de regionale overheden steeds meer verantwoordelijk te maken voor de energietransitie. Daar waar lokale bestuurders graag vooruit willen zou je die niet buiten spel moeten zetten.

Beslispunt E. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur van de bijlagen A en C.
Openbaarmaking van de bijlagen A en C kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking.

<u>Planning</u>
Op dit moment bepaalt de zitting van 11 mei aanstaande de planning van het kroonverzoek en de rijkscoördinatieregeling omdat de gekozen parallelle strategie vraagt om een gelijktijdige inzet van alle middelen. Dat betekent dat vermoedelijk de demissionaire ministers van EZ en I&M respectievelijk de Rijkscoördinatieregeling en het kroonverzoek zullen ontvangen. De inschatting is dat dit geen probleem hoeft te zijn omdat de demissionaire ministers geen beslissingen zullen nemen die enigszins controversieel zijn en het afwijzen van een Kroonverzoek of de aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt als controversieel ingeschaald, zeker omdat het nieuwe kabinet serieuze stappen voor de energie transitie moet gaan zetten. De tijd totdat de nieuwe ministers aantreden kan gebruikt worden om de

ambtelijke top te informeren.

Stukken

Meegezonden stukken

1. Collegevoordracht met bijlagen A tot en met D.

Verdere procedurestappen met data

College van B&W op dinsdag 18 april 2017
TKN Cie ID 17 mei 2017

Ander overleg:

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst
DJZ: inhoud is afgestemd.

Resultaat overleg met directie/bestuursdienst
BA duurzaamheid, BA RO, BA Haven: inhoud afgestemd en adviezen zijn verwerkt in de collegevoordracht.

Ander overleg
Gemeenteadvocaat

Productinformatie

Opdracht verleend
N.v.t.

Financiering/budget
N.v.t.

T jd
N.v.t.

Kwaliteit
N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve ruimte en duurzaamheid, [redacted], M [redacted],
[redacted]@amsterdam.nl

Sjabloon te gebruiken voor een voordracht voor het College van B&W

- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DMC** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] @amsterdam.nl
- ✓ Voor het **verplicht aanvragen van advies DJZ** door indiener: stuur de voordracht plus eventuele bijlagen tijdig naar [redacted] screening.rd@amsterdam.nl

LET OP:
stukken worden alleen in behandeling genomen als [redacted] en [redacted] akkoord hebben gegeven op de **definitieve** stukken en hier onder de datum vermeld staat waarop zij dit akkoord gegeven hebben.
VOOR FINAAL ADVIES m.b.t. BESTEMMINGSPLANNEN EN AANVERWANTE ZAKEN volstaat een mail naar screening.rd@amsterdam.nl

Datum definitief advies [redacted]:

Datum definitief advies [redacted]:

Nummer zaakdossier

Datum collegevergadering:
11 april 2017

Onderwerp:
Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Kernboodschap
Gemeente Amsterdam wil meer windenergie realiseren in het havengebied van Amsterdam. Op 20 december 2016 heeft het college van B&W ingestemd met het aantekenen van beroep tegen door de provincie geweigerde vergunningen voor windturbines en met het verkennen van overige (juridische) wegen om de bouw van windmolens mogelijk te maken. Het beroep dient op 11 mei aanstaande bij de Raad van State. Voorgesteld wordt om parallel aan dit beroep een Kroonverzoek voor vernietiging van artikel 32 van de Provinciale ruimtelijke verordening in te dienen en neemt het college kennis van het verzoek aan de minister van Economische zaken om toepassing van de Rijkscoördinatieregeling dat een coalitie van initiatiefnemers voor windprojecten zal gaan indienen.

Portefeuille:

Wordt automatisch gegenereerd in het systeem.

Reden Spoed:

N.v.t.

Het college van Burgemeester en Wethouders besluit:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
3. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
4. Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.

Onderbouwing besluit:

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het beroepsschrift tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten tot weigering plaatsing windturbines in het havengebied van Amsterdam, zoals dat door de gemeenteadvocaat is verzonden op 4 januari 2017 aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Op 20 december 2016 is in het college van B&W een kabinet voordracht behandeld met als onderwerp: "Instemmen met beroep tegen weigeringsbesluiten windturbines". Daarbij werd besloten om beroep aan te tekenen tegen de weigering tot plaatsing van windturbines in het havengebied van Amsterdam en om de gemeenteadvocaat (Nauta) te machtigen het beroepschrift op te stellen en te ondertekenen. Op 4 januari jongstleden is het beroepschrift tijdig aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) gezonden. Uw college heeft dat beroepschrift 21 maart jongstleden ter kennisname ontvangen.
De provincie heeft bij de ABRvS verweerschriften ingediend die door de gemeente advocaat worden bestudeerd. De behandeling van het beroep vindt plaats in een zitting op 11 mei aanstaande. Zoals ook bij het indienen van het beroep is gebeurd trekt de gemeente bij de zitting samen op met de initiatiefnemers (Havenbedrijf en NDSM energie).

In bovengenoemde voordracht is aangegeven dat de kans dat het beroep bij de ABRvS succesvol voor de gemeente afloopt zeer klein is. Echter het instellen van beroep past in de gekozen strategie "Er alles aan doen" zijnde een parallelle strategie bestaande uit beroep, Kroonverzoek en de Rijkcoördinatieregeling (zie de beslispunten 2 , 3 en 4 hieronder). De combinatie van deze drie middelen benadrukt de urgentie en het belang dat Amsterdam hecht aan het ontwikkelen van

wind op land om daarmee haar duurzaamheidsdoelstellingen en die van andere partijen in Noord-Holland te realiseren..

Beslispunt 2. Kennis te nemen van het verzoek aan de Kroon om tot vernietiging over te gaan van artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Op basis van de collegevoordracht van 20 december 2016 heeft uw college ingestemd met beslispunt 3: "In te stemmen met onderzoek naar overige (juridische) wegen die de bouw van windmolens mogelijk maken." Hieraan is gevolg gegeven door aan de gemeenteadvocaat de opdracht te geven om twee op het beroep aanvullende wegen uit te werken. Dat zijn het Kroonverzoek en een aanvraag voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (Rcr) (zie beslispunt 4 hieronder).
Bij de Kroon kan een verzoek worden ingediend tot vernietiging van bepalingen in de Provinciale ruimtelijke verordening (PRV) van de provincie. De Kroon wordt in dit geval vertegenwoordigd door de minister van Infrastructuur en Milieu.
Bij dit verzoek gaat het niet om specifieke windturbines mogelijk te maken maar wordt onderzocht of de regeling in de PRV zich verdraagt met een goede ruimtelijke ordening. Het Kroonverzoek is er op gericht om de PRV, en in het bijzonder artikel 32 dat de restrictieve regels bevat voor wind op land en die het plaatsen van wind op land in Noord-Holland slechts onder bijzondere voorwaarden toestaat, te vernietigen. De toetsing van het Kroonverzoek is dus een andere dan het beroep bij de ABRvS. De ABRvS toetst de juiste toepassing van het beleid en de bevoegdheden van in dit geval de PRV, en niet het beleid zelf. Het kroonverzoek kan leiden tot vernietiging van artikel 32, maar zal niet direct leiden tot een omgevingsvergunning voor de turbines. De Provincie kan de PRV 'repareren'. Na reparatie worden aanvragen opnieuw getoetst aan de aangepaste PRV. Het is niet zonder meer aannemelijk dat de aanvragen voor vergunning op grond van de aangepaste PRV wel verleend zullen worden.

Beslispunt 3. In te stemmen met het indienen van het Kroonverzoek waarin wordt verzocht artikel 32 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende 'wind op land' te vernietigen.
Het concept Kroonverzoek zoals dat door de gemeenteadvocaat is opgesteld is als bijlage A toegevoegd aan deze voordracht. De gemeenteadvocaat adviseert om het Kroonverzoek spoedig en ruim voor 11 mei aanstaande, als de beroepszaak door de ABRvS wordt behandeld, in te dienen zodat ten tijde van de behandeling van het beroep ook het Kroonverzoek in behandeling is.
Conform de gekozen parallelle strategie kan het inzetten van beide middelen helpen om dit onderwerp (hoger) op de politieke agenda te zetten en het belang dat Amsterdam hecht aan de plaatsing van windmolens te benadrukken.. Ook de aanvraag voor de toepassing van de Rcr zou idealiter voor 11 mei moeten worden ingediend als onderdeel van deze strategie (zie beslispunt 4).
Het Kroonverzoek zal na instemming van uw college door de directeur DJZ worden ondertekend en aan de minister van Infrastructuur en Milieu worden gezonden.

Beslispunt 4 Kennis te nemen van het feit dat initiatiefnemers in de komende maanden een verzoek zullen indienen aan de minister van Economische Zaken voor toepassing van de Rijkscoördinatieregeling door initiatiefnemers voor windprojecten met de omvang van (tenminste) 100 MegaWatt turbinevermogen in het Noorzeekanaalgebied van Amsterdam tot aan de IJmond.
De derde weg die is verkend en die parallel aan het Beroep bij de ABRvS en het Kroonverzoek kan worden bewandeld is de toepassing van de Rcr. De rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Projecten op het gebied van energie-infrastructuur die van

nationaal belang zijn, worden gecoördineerd door de minister van Economische Zaken (EZ). In de Rcr worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg met de betrokken overheden genomen. In dit proces is dus ook de provincie een partij. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om een inpassingsplan van het Rijk. Dit is een ruimtelijk besluit van het Rijk, vergelijkbaar met een bestemmingsplan.
Van een project van nationaal belang is in dit geval sprake als de projectomvang minimaal 100 MW turbinevermogen bedraagt en de turbines geografisch, technisch, functioneel of organisatorisch met elkaar samenhangen. De projecten binnen de gemeente Amsterdam tellen op tot 70 MW en dat betekent dat er minimaal 30 MW elders in het Noorzeekanaalgebied gevonden moet worden om de minimale projectgrootte van 100 MW te realiseren conform de bepalingen van de Elektriciteitswet. Conform de gezamenlijke brief aan de provincie van 26 oktober 2016 van de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk en Velzen (Bijlage B), blijft als grotendeels voldaan wordt aan de restrictieve eisen van de PRV nog 125 MW onbenut. Het zoekgebied voor de Rcr is dus het gehele Noordzeekanaalgebied en daarom moeten alle bovengenoemde gemeenten hiermee kunnen instemmen. Uit (ambtelijk) overleg blijkt dat deze gemeenten hiertoe genegen zijn. Het is belang dat deze gezamenlijke inzet ook bestuurlijk uitgesproken wordt. Het verzoek aan de minister om de Rcr toe te passen moet door initiatiefnemers van de plannen worden gedaan. De gemeente Amsterdam heeft daar geen rol in.
Er zal dus een coalitie moeten ontstaan van partijen die windplannen koesteren maar door de opstelling van de provincie deze plannen individueel niet kunnen realiseren. Er kunnen ook partijen bij betrokken worden die hun plannen wel kunnen realiseren op grond van PRV. Daarbij zal de samenhang gecreëerd moeten worden om tegemoet te komen aan de eisen die de Elektriciteitswet daarvoor stelt. Overigens bestaat er ook de mogelijkheid en de bevoegdheid van de minister om zelfstandig te besluiten de Rcr van toepassing te verklaren ook als er geen sprake is van samenhang tussen de windturbines.
De bovengenoemde brief vormt de basis van een coalitie. Door het samenvoegen van de individuele plannen van bovengenoemde partijen en door deze coalitie te verbreden naar andere partijen en gemeenten in het Noorzeekanaalgebied kan naar verwachting zonder problemen een project van minimaal 100 MW worden gevormd. Om deze coalitie te vormen wordt met actoren overlegd. Met het Havenbedrijf is gesproken en deze is bereid de coalitievorming te trekken. De Haven heeft zelf voor 70 MW vermogen aan concrete plannen (door GS afgewezen vergunningaanvragen) op de plank liggen en is daarmee een belangrijke speler. Ook zijn ambtelijk de contacten gelegd met het ministerie van EZ om te polsen hoe de minister denkt over de toepassing van de Rcr. Daarnaast is het van belang te weten of de demissionaire status van de minister na de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 maart jongstleden invloed heeft op zijn beslissingsruimte.

Beslispunt 5. In te stemmen met de geheimhouding conform artikel 55 van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g, Wet openbaarheid van bestuur.
Openbaarmaking van deze voordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op deze voordracht en de bijlagen A en B.

Met opmerkingen [redacted] Moet je hier geen onderscheid maken? Het is mij niet duidelijk waarom het verzoek aan de Kroon kabinet moet zijn. En waarom is de brief aan GS kabinet? Hoe benadeelt dit de procedure?
De verwachting dat het allemaal tot niets lijkt, zou wel kabinet moeten zijn, alleen de flap dus en niet meegestuurde stukken.

Wettelijke grondslag:

Artikel 160, eerste lid, onder f, Gemeentewet: het college is bevoegd namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten.
Artikel 160, derde lid, Gemeentewet: het college neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

Bestuurlijke achtergrond:

Op 15 november 2016 heeft GS van Noord-Holland de 5 aanvragen om omgevingsvergunning voor het plaatsen van windturbines van het Havenbedrijf Amsterdam N.V. en de Coöperatie NDSM Energie U.A. geweigerd wegens strijd met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Zo wordt niet voldaan aan de vereiste lijnopstelling en het vereiste dat bij het bouwen van één windturbine ten minste twee andere windturbines op het grondgebied van de provincie worden verwijderd.
De bouw van windmolens past binnen de van gemeentewege gewenste ontwikkeling in het gebied en maakt onderdeel uit van de Agenda Duurzaamheid. Door de afwijzing van deze Amsterdamse windenergieprojecten komt de doelstelling 18MW (uit de agenda Duurzaamheid) onder druk te staan. De gemeente heeft al langer een verschil van mening met de provincie Noord-Holland, die de komst van nieuwe windmolens inmiddels al ca. 7 jaar tegenhoudt.

Bestuurlijke prioriteit:

Uitvoering van de Agenda Duurzaamheid.

Financiële onderbouwing:

Investeringsvoorstel: Nee

Toelichting:

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	<Typ hier je tekst>
Rentepercentage	<Typ hier je tekst>
Afschrijvingstermijn (jaar)	<Typ hier je tekst>
Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
Aanvang Kapitaallasten	<Typ hier je tekst>
MIP nummer	<Typ hier je tekst>

Financiële consequenties:
Ja / Nee / Gedeeltelijk

Toelichting:

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten (i = incidenteel, s = structureel)

BATEN				
Omschrijving (I/S)	**Jaar T**	**Jaar T+1**	**Jaar T+2**	**Jaar T+3**
<Typ hier je tekst>				

<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Tabel b: Financiële consequenties van de beslispunten(i = incidenteel, s = structureel)

LASTEN				
Omschrijving (I/S)	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
<Typ hier je tekst>				
Totaal				

Communicatie en publicatie:

Binnen de gemeente: N.v.t.

Buiten de gemeente: N.v.t

Publiceren in gemeenteblad afdeling 3A:

Nee.

Waar moet gepubliceerd worden (doorhalen wat niet van toepassing is):

- ~~Gemeenteblad~~
- ~~Bekendmaking~~
- ~~Staatscourant~~

Uitkomsten advies:

Kroonverzoek en aanvraag Rcr zijn afgestemd met DJZ en Bestuursadviseur RO en de gemeenteadvocaat

.

Datum behandeling in raadscommissie:

TKN Cie ID van

Datum behandeling in gemeenteraad:

N.v.t..

Geheimhouding:

Openbaarmaking van deze voordracht kan de positie van de gemeente bij de procedures onevenredig aantasten. De onevenredige benadeling van de gemeente moet worden geacht zwaarder te wegen dan het algemeen belang van openbaarmaking. Derhalve wordt geheimhouding opgelegd op deze voordracht en de bijlagen A en B en C.

Met opmerkingen [redacted] Zie opmerkingen hierboven.

Meegestuurde stukken:

Bijlage A: Concept Kroonverzoek om tot vernietiging over te gaan van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland.
Bijlage B: Brief aan GS van Noord-Holland over beleid wind op land.
Bijlage C: Cie ID voordracht

Stukken ter inzage gelegd:

N.v.t.

Behandelend ambtenaar:

Ruimte en Duurzaamheid, [redacted], [redacted], [redacted]@amsterdam.nl

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 3 april 2017 9:08
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Kroonverzoek (aangepast concept) Amsterdam Windturbines

Zeker, ik wacht ook nog even de opmerkingen van de wethouder af dus dan kan deze mee met de aangepaste voordracht.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 3 april 2017 09:02
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Kroonverzoek (aangepast concept) Amsterdam Windturbines

Ha[redacted],

Kan jij kijken of je deze laatste versie, zonder de opmerking van [redacted] bij 6.10, bij de stukken kunt stoppen?
Het kan best zo zijn dat er dan nog hele kleine dingen wijzigen maar dat lijkt me geen probleem aangezien Nauta het stuk indient.

[redacted]

Van: [redacted]@nautadutilh.com]
Verzonden: woensdag 29 maart 2017 13:35
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Kroonverzoek (aangepast concept) Amsterdam Windturbines

Beste [redacted],

Hierbij zend ik het aangepaste Kroonverzoek in concept toe. Voor wat betreft het gisteren ontvangen nadere concept-rapport van I&M en de provincie, verwijs ik naar onze vragen onder punt 6.10 (laatste pagina document). Voor het overige verwijs ik kortheidshalve eveneens naar de inhoud van het Kroonverzoek.

Mochten jullie nog nadere vragen en/of opmerkingen hebben, dan vernemen wij dat graag. Na jullie definitieve akkoord gaan wij over tot indiening ervan bij de ministers van I&M, EZ en BZK.

Met vriendelijke groet,
Mede namens [redacted],

[redacted]
NautaDutilh N.V.

Associate | Advocaat / Lawyer (admitted in the Netherlands)
T: +31 20 [redacted]
F: +31 20 7171 333
M: +31[redacted]
E: [redacted]@nautadutilh.com

Amsterdam | Brussels | London | Luxembourg | New York | Rotterdam
Legal partner of KidsRights

NautaDutilh N.V.
Advocaten Notarissen Belastingadviseurs
Lawyers Civil law notaries Tax advisers

Beethovenstraat 400, 1082 PR Amsterdam, the Netherlands
P.O. Box 7113, 1007 JC Amsterdam, the Netherlands.
www.nautadutilh.com
NautaDutilh N.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 24338323; further information available at www.nautadutilh.com/info. This e-mail, including attachments, is confidential and may be subject to professional privilege. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses and spam filters. NautaDutilh N.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event.
All legal relationships are subject to NautaDutilh N.V.'s general terms and conditions (see www.nautadutilh.com/terms), which include a limitation of liability clause, have been filed with the Rotterdam District Court and will be provided free of charge upon request. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Amsterdam District Court. For information concerning the processing of your personal data we refer to our privacy policy: www.nautadutilh.com/privacy.

Please consider the environment before printing this e-mail.

Gemeente Amsterdam
Map wethouder van der Burg

MW

Uitslag, woensdag 29 maart 2017

Onderwerp

Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek)

Uitslag

Akkoord

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 4 april 2017 14:55
Aan: [redacted]
Onderwerp: uitslag mw choho

MW 3 - Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek):

Terugkoppeling komt via bestuursadviseur, na bespreking in mijn kleine staf.

Telefoontje van gisteren van [redacted] was dus de terugkoppeling.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 4 april 2017 11:34
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Uitslag VdBurg Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen .docx
Bijlagen: Uitslag.docx

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 4 april 2017 11:33
Aan: [redacted]
Onderwerp: Uitslag VdBurg Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen .docx

Hij is akkoord. Uitslagen Choho en Ollongren wachten we nog op. Groet, [redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 4 april 2017 15:36
Aan: Bestuurszaken R&D
CC: [redacted]
Onderwerp: stukken voor college
Bijlagen: concept Voordracht collega BW windenergie versie 23-3-2017.docx; Bijlage B brief aanbod verduurzaming nzkg.pdf; Bijlage C KABINETToelichting Nadere toelichting rechtsmiddelen .docx; Bijlage D tkn cie id voordracht.pdf; Bijlage A KABINET 2017-03-27 CONCEPT KROONVERZOEK Amsterdam Windturbines.docx

Hierbij zoals besproken opnieuw de volledige set met als enige wijziging dat de nieuwe versie van het Kroonverzoek is toegevoegd.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 23 maart 2017 20:24
Aan: Bestuurszaken R&D
Onderwerp: Fwd: stukken voor mw map

[redacted] is akkoord met de stukken.

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

> **Van:** [redacted]@amsterdam.nl>
> **Aan:** [redacted]@amsterdam.nl>
> **Kopie:** [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]
> [redacted]@amsterdam.nl>
> **Onderwerp: stukken voor mw map**
>
> Dag[redacted]
>
> Bijgevoegd de stukken voor komende wmmap Choho en flappen voor VD Burg en Ollongren. Graag je akkoord.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
> Ruimte en Duurzaamheid
>
> **Gemeente Amsterdam**
>
> M [redacted]
> [redacted]@amsterdam.nl
> Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
> Werkdagen: ma,di, do, vrij

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 4 april 2017 14:55
Aan: [redacted]
Onderwerp: uitslag mw choho

MW 3 - Stand van zaken beroepsschrift tegen weigeringsbesluiten windturbines en verkenning van andere juridische stappen (Rijkscoördinatieregeling en Kroonverzoek):

Terugkoppeling komt via bestuursadviseur, na bespreking in mijn kleine staf.

Telefoontje van gisteren van [redacted] was dus de terugkoppeling.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur duurzaamheid/secretaris bestuurlijk overleg DORG
Ruimte en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

M [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Werkdagen: ma,di, do, vrij